

TALOUSARVIO 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

BUDGET 2019 OCH EKONOMIPLAN 2019–2021

KAUNIAISTEN KAUPUNKI   GRANKULLA STAD

TALOUSARVIO 2019 ja TALOUSSUUNNITELMA 2019 – 2021 BUDGET 2019 och EKONOMIPLAN 2019 – 2021

SISÄLLYSLUETTELO - INNEHÅLL

sivu - sida

YLEISOSA - ALLMÄNT	1-28
TALOUSSUUNNITELMAN LAATIMISEN JA TALOUDEN LÄHTÖKOHDISTA – UTGÅNGSPUNKTER FÖR EKONOMIPLANEN OCH EKONOMIN	1
KAUPUNGIN KEHITTÄMISSTRATEGIA - STADENS UTVECKLINGSSTRATEGI.....	4
TALOUSARVIOEHDOTUS - BUDGETFÖRSLAG.....	21
Talousarvion sitovuus – Budgetens bindande verkan	21
Tulos- ja rahoituslaskelma - Resultaträkning och finansieringskalkyl.....	24
KÄYTTÖTALOUS - DRIFTSBUDGET	29-108
YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING	29-41
KAUPUNGINVALTUUSTO - STADSFULLMÄKTIGE	36
KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA – STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN	37
KAUPUNGINKANSLIA - STADSKANSLIET	38
RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT – KOST- OCH RENGÖRINGSSERVICEN	39
RAHATOIMISTO - DRÄTSELKONTORET	41
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD	42-61
HALLINTO - FÖRVALTNING	50
SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER	52
VANHUSPALVELUT – ÄLDREOMSORG	54
TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD	56
SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD.....	59
ERIKOISSAIRAANHOITO - SPECIALISERAD SJUKVÅRD	61
YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK	62-83
HALLINTO – FÖRVALTNING	73
MAANKÄYTTÖ – MARKANVÄNDNING	74
YMPÄRISTÖTOIMI – MILJÖENHETEN	76
TILAKESKUS – LOKALCENTRALEN.....	77
KUNTATEKNIKKA – KOMMUNTEKNIK.....	80
RAKENNUSVALVONTA - BYGGNADSTILLSYN	82

SIVISTYSTOIMI - BILDNING	84-108
HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI	92
VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIK	93
SUOMENKIELINEN OPETUS – FINSKSPRÅKIGA UNDERSÖKNINGEN	96
SVENSKSPRÅKIGA UNDERSÖKNINGEN - RUOTSINKIELINEN OPETUS	100
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR- OCH FRITID	104
HENKILÖSTÖ - PERSONAL	109-128
INVESTOINNIT - INVESTERINGAR	129-148

YLEISOSA
ALLMÄNT

TALOUSSUUNNITELMAN LAATIMISEN JA TALOUDEN LÄHTÖKOHDISTA - UTGÅNGSPUNKTER FÖR EKONOMIPLANEN OCH EKONOMIN

Yleinen taloudellinen tilanne - Det allmänna ekonomiska läget

Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun ennakoitaaan kiihtyväni vielä hieman viimevuotisesta. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1½ prosentin vuosikasvuihin tulevin vuosina. Keskpitkällä aikavälillä vuosina 2021–2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauteen eli noin prosenttiin.

Työllisyden kasvu on alkuvuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisiä on tällä hetkellä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Talouskasvun hidastuminen tukee hidastamaan myös työllisyysten kasvua.

Suhdanneluonteinen julkisen talouden vahvistuminen ei kuitenkaan turvaa kestävää julkisen talouden rahoitusta pitkällä aikavälillä.

Korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta nopein kasvuvaide on jo takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Työttömyys on kuitenkin vähennemässä ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio on kiihtynyt kuluval vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on vielä hidasta. Lyhyet markkinakorot ovat vielä negatiivisia, mutta niihin odotetaan nousevan.

Maailmankaupan vahva kasvu luo hyvät näkymät Suomen viennille vielä vuonna 2019. Maailmankaupan kasvu hidastuu kuitenkin tulevin vuosina. Erityisesti euroalueella kasvu jää vaatimattomaksi, mutta kehittyväät maat tukevat kasvua.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen.

Riskit talousnäkymälle painottuvat aiempaa vahvemmin alasuuntaan. Keskeinen riski on kauppasodan kärjistyminen. Kauppasodan yltyminen hidastaisi maailmankaupan ja siten myös maailmantalouden kasvua. Myös Kiinan velkaantuneisuus alenevan talouskasvun oloissa kärjistyessään vaikuttaisi maailmantalouden kasvunäkymiä heikentävästi.

Innevarande år är på väg att bli det bästa året under den nuvarande konjunkturfasen, för den ekonomiska tillväxttakten förutspås att ännu öka en aning jämfört med fjolåret. Tillväxten i Finland avtar emellertid klart till en årlig tillväxt på cirka 1,5 % de kommande åren. På medellång sikt, 2021–2022, väntas den ekonomiska tillväxten återgå till en tillväxttakt som motsvarar den potentiella produktionstillväxten, det vill säga cirka en procent.

Sysselsättningen har under den första halvan av år 2018 förbättrats t.o.m. snabbare än man kunde anta utifrån den ekonomiska aktiviteten. Antalet sysselsatta är för närvarande större än någonsin tidigare. I och med att den ekonomiska tillväxten mattas av kommer också sysselsättningen att öka längsammare.

En konjunktursbaserad uppgång i den offentliga ekonomin trygger dock inte hållbara offentliga finanser på längre sikt.

Högkonjunkturen fortsätter i den globala ekonomin, men den snabbaste tillväxtfasen är förbi. I synnerhet i Europa kan man se tecken på en avtagande ekonomisk tillväxt. Arbetslös-hetskurvan pekar dock neråt och konsumenternas tilltro är stark. Inflationstakten har ökat under året men kärninflationen är ännu långsam. De korta marknadsräntorna är än så länge negativa men förväntas stiga.

Den kraftigt växande världshandeln skapar goda utsikter för Finlands export ännu år 2019. Världshandelns tillväxt mattas dock av under de kommande åren. Speciellt inom euroområdet blir tillväxten blygsam, men tillväxtnaderna stöder tillväxten.

År 2018 förutspås Finlands BNP öka med 3,0 %, men år 2019 sjunker tillväxttakten till 1,7 procent. Minskningen i bygginvesteringar är den viktigaste enskilda faktorn som bromsar upp den ekonomiska tillväxten.

Riskerna vad gäller de ekonomiska utsikterna handlar mer än tidigare om nedåtgående trender. En central risk är att handelskriget trappas upp. Ett upptrappat handelskrig skulle bromsa upp tillväxten i världshandeln och således också i världsekonomin. Även Kinas skuldsättning, som kan förvärras då tillväxten mattas av, kan försvaga utsikterna för den globala ekonomin.

Paikallishallinnon näkymät - Läget inom den kommunala ekonomin

Paikallishallinnon taloudellinen tilanne on kohtunut merkittävästi viime vuosina. Alijäämä pieneni kolmatta vuotta perättäin 2017 ja oli vain 0,1 % suhteessa BKT:hen.

Paikallishallinnon rahoitusasema kuitenkin heikkenee kuluvana vuonna viime vuodesta. Kulutusmenoja lisäävät mm. väestön ikääntymisestä johtuva hoito- ja hoivamenojen kasvu, pieni- ja keskituloisten päivähoidotmaksumaksujen alentaminen ja siihen liittyvä päivähoidon kysynnän kasvu, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu sekä ansiotason nousu kunta-alalla. Ansiotasoa nostavat 2018 mm. toukokuussa maksettu yleiskorotus sekä vuoden 2019 tammikuussa maksettava tuloksellisuuteen perustuva kertaerä, joka kirjataan suoriteperusteesti jo vuodelle 2018.

Paikallishallinnon tulot kasvavat kuluvana vuonna hyvin vaativattomasti. Hyvästä talouden suhdannetilanteesta huolimatta kuntien tuloverot jopa laskevat hieman viime vuodesta, mikä johtuu mm. poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista, kuntien jako-osuuden tarkistuksesta alaspäin ja yhteisöveroon 2017 kohdistuneesta suuresta kertaerästä.

Paikallishallinnon alijsäämä pienenee hiljalleen vuosina 2019-2022. Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukykyssopimuksen lomarahaleikkuksen päättyminen, jonka vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo 2019.

Verotulojen kasvu piristyy 2019. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihyttäävät mm. poikkeuksellisen matalat verotulokertymät 2018 ja kertaluonteinen verotulojen lisäys 2019. Valtionavut laskevat kuluasta vuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus vuoden 2016 toteutuneiden kustannusten perusteella vähentää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta yli 200 milj. euroa. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta myöskään 2019.

Läget inom den kommunala ekonomin har förbättrats avsevärt under de senaste åren. Underskottet minskade 2017 tredje året i rad och var bara 0,1 % av bruttonationalprodukten.

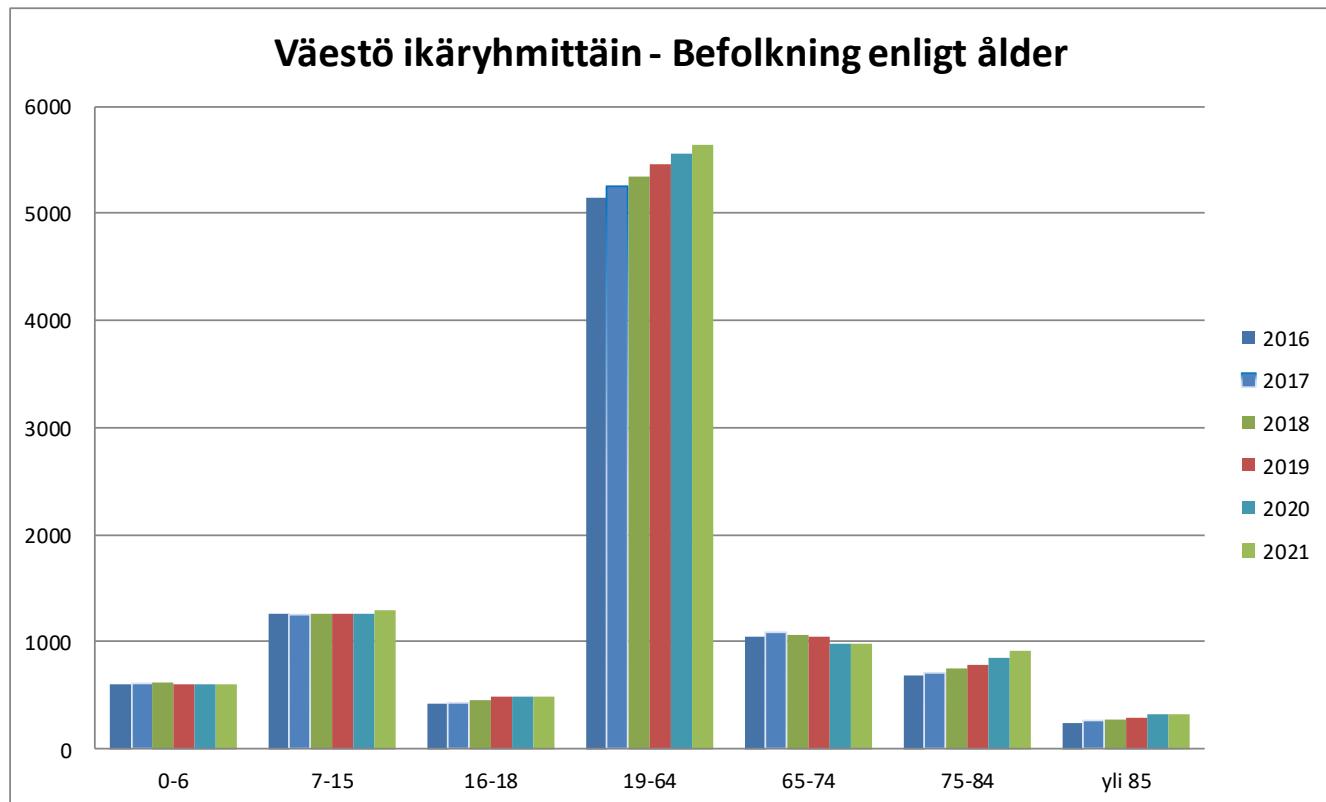
Kommunalförvaltningens finansiella ställning försvagas dock i år jämfört med fjolåret. Konsumtionsutgifterna höjs av bl.a. ökade vård- och omsorgsutgifter p.g.a. att befolkningen blir äldre, sänkta dagvårdsavgifter för små- och medelinkomsttagare och därigenom ökad efterfrågan på dagvård, beredningen av landskaps- och vårdreformen samt den höjda inkomstnivån inom kommunbranschen. Inkomstnivån höjs av bl.a. den allmänna höjningen i maj 2018 och den resultatbaserade engångspost som betalas ut i januari 2019 men bokförs prestationsbaserat på år 2018.

Ökningen av kommunalförvaltningens inkomster är blygsam i år. Trots det goda konjunkturläget sjunker kommunernas inkomstskatteinräkter något från året innan, vilket beror på bl.a. exceptionellt stora återbäringar, en justering neråt av kommunernas skatteandel och en stor engångspost som riktade sig till samfunds-skatten 2017.

Underskottet i den kommunala ekonomin minskar sakteliga under åren 2019–2022. År 2019 stiger utgifterna på grund av dels det ökade servicebehovet inom social- och hälsovården, dels att lönerna stiger i kommunsektorn och nedskärningen i semesterpengen enligt konkurrenskraftsavtalet upphör, vilket till största delen syns redan 2019. Skatteinkomsterna börjar åter öka 2019. Ökningen i kommunernas skatteinkomster tilltar tack vare bl.a. de exceptionellt låga skatteinflödena 2018 och ökningen av engångskarakter i skatteinkomsterna 2019. Statsandelarna sjunker jämfört med det innevarande året, vilket beror på bl.a. en justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Justeringen av kostnadsfördelningen på basis av kostnadsutfalllet 2016 minskar statsandelen för kommunernas basservice med över 200 mn euro. I enlighet med regeringsprogrammet görs det ingen indexförhöjning i statsandelarna heller år 2019.

Kauniaisten väestö – Befolkningen i Grankulla

Kauniaisten väestö ikäryhmittäin - Grankullas befolkning enligt ålder								
Lähde/Källa:	Vuodet 2016-2017 Tilastokeskus Vuodet 2018-2021 Väestöprojekti 1.1.2018 - 2040, Kaupunkitutkimus, 6/2018							
Vuosi/År	Yhteensä/ Tillsammans	Ikäryhmät/Åldersgrupperna						
		0-6	7-15	16-18	19-64	65-74	75-84	yli 85
2016	9397	596	1256	415	5153	1041	689	247
muutos - förändring %	-0,94 %	-6,58 %	1,54 %	1,22 %	-1,23 %	-3,52 %	2,99 %	4,66 %
2017	9 624	613	1 259	433	5 255	1 080	716	268
muutos - förändring %	2,42 %	2,85 %	0,24 %	4,34 %	1,98 %	3,75 %	3,92 %	8,50 %
2018	9 776	613	1 263	450	5 350	1 068	755	276
muutos - förändring %	1,58 %	0,02 %	0,33 %	3,90 %	1,81 %	-1,07 %	5,51 %	2,99 %
2019	9 929	603	1 260	485	5 452	1 047	791	291
muutos - förändring %	1,56 %	-1,66 %	-0,24 %	7,82 %	1,91 %	-2,03 %	4,67 %	5,38 %
2020	10 081	608	1 265	488	5 564	987	852	318
muutos - förändring %	1,54 %	0,79 %	0,36 %	0,60 %	2,05 %	-5,69 %	7,77 %	9,27 %
2021	10 234	597	1 290	484	5 644	973	916	330
muutos - förändring %	1,52 %	-1,83 %	2,03 %	-0,92 %	1,45 %	-1,44 %	7,55 %	3,83 %

KAUPUNGIN KEHITTÄMISSTRATEGIA - STADENS UTVECKLINGSSTRATEGI

Kauniaisten kaupunkistrategia 2018-2022

VALTUUSTOKAUDEN PAINOPISTEALUEET JA TAVOITTEET

GRANI ON AKTIIVINEN, ELÄMÄNILOINEN JA YHTEISTYÖKYKYINEN

Svensk text på sid. 11

1. Kuntalainen keskiössä "KAIKKI MUKAAN"		
TAVOITTEET 2018- 2022	TOIMENPITEET 2019	MITTAAMINEN
1.1. Elävä kaksikielisyys <ul style="list-style-type: none"> Kaksikielinen yhteisöllisyys Tasapuoliset palvelut molemilla kielillä 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimen kaksikielisyysohjelma päivitetään. Kielellisten palveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden toteutumiseen kiinnitetään huomiota erityisesti sote- ja maakuntaudistukseen liittyen. Ruotsin kielen kursseja järjestetään tarpeen mukaan niille, jotka kokevat tarvitsevansa ruotsin kielen osaamisen päättämistä ja tehostamista työssään. 	<ul style="list-style-type: none"> Ohjelma päivitetty Erlaisin menetelmin (kyselyin, välitön palaute ym.) seurataan ja arvioidaan yleisesti kaupungin palvelujen toteutumista asiakkaan omalla kielellä. Mm. oikeusministeriön Kielibarometri mittaa kieli-ilmapiiriä kunnissa.
1.2. Osallisuusohjelma, 2018 <ul style="list-style-type: none"> Monipuolin viestintää Aktiivinen yhteisöllisyys Asukaskysely ja asiakastyytyväisyyden jatkuva mittauksen Yhteissuunnittelu asiakkaisen lähestymistä 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunginkanslian viestintäryhmä perustetaan Järjestetään osallisuuskoulutusta henkilöstölle ja luottamushenkilöille Otetaan käyttöön lisää sähköisiä osallisuuteen liittyviä palveluja Aloitetaan osallistavan budjetoinnin kokeilu keväällä 2019 Yhteissuunnittelua käytetään kaupungin kotisivujen uudistamisessa Kotisivujen uusinnassa englanninkielistä versiota kehitetään rinnan suomen- ja ruotsinkielisten sivujen kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Osallisuus- ja viestintäkysely kerran vuodessa Valtuustokauden arvointi (valtuutetut) kerran valtuustokaudessa Laaja henkilöstökysely joka toinen vuosi Laaja asukaskysely joka toinen vuosi Jatkuva asiakastyytyväisyyden seuranta (Happy or Not) terveysaseman yksiköissä. Tavoite tyytyväisten osuus, 90 %

<p>pana palvelujen suunnitte- lussa, kehittämisessä ja in- novoinnissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vieraskielisten palvelujen kehittäminen toimialoilla 		
<p>1.3. Kauniaislaisen hyvinvointi ja terveys paranevat ja terveyserot kaventuvat, 2018–2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aikuisväestön hyvinvointisuunnitelma • Vahvistetaan ikääntyneiden toimintakykyä ja osallistumista ikäohjelman mukaisesti • Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma • Ehkäisevän päihdetyön ohjelma toteutetaan • Monialainen yhteistyömalli otetaan käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> • Aikuisväestön hyvinvointisuunnitelma ja ikäohjelma, jonka tietoperustana on mm. Kauniaisten aikuisväestön hyvinvointitutkimus, FinSOTE 2018, valmistetaan osallistavin menetelmin. (sote, siv, yleishallinto, yhdyskuntatoimi) • Jalkautetaan ehkäisevän päihdetyön ohjelma v. 2019 toimintasuunnitelman mukaisesti (Sote, siv, yleishallinto, muut) • Lasten ja nuorten koulukiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän nollatoleranssi (sote, siv) • Laaditaan oppilashuollelle prosessikuvauxksia ja käsikirja sekä juurruuteaan LAPEn opiskeluhuollon malleja käytäntöön. (siv ja sote) • Kehitetään lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita huomioiden molempien kieliryhmien tarpeita perustasolla ja erikoissairaanhoidon kanssa. (sote ja siv) • Käytössä systeeminen toimintapa lastensuojelun sosiaalityössä Lean-menetelmiä hyödyntäen. • Perhekeskuskonseptin jatkokehittäminen asiakaslähtöisenä, verkostomaisena, yhtenäiseksi hahmottuvana kokonaisuutena niin, että LAPE-hankkeessa asetetut tavoitteet toteutuvat. (siv, sote) • Kehitetään sivistystoimen ja soten monialaisen yhteistyön muotoja ja laaditaan niistä prosessikuvaukset. Varmistetaan LAPEn juuruttaminen käytäntöön. (sote ja siv) • Kuvataan ikäihmisten kotikuntoutustiimin ja monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ja potilaosohjauksen malli. • Hyväksytään Yhteinen kuntamme - hankkeessa valmistettu kotouttamisohjelma 2019–2022. (sote, siv) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutkimustulokset analysoitu; aikuisväestön hyvinvointisuunnitelman ja ikäohjelman valmistaminen on aloitettu. • Toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet on tehty. • Kouluterveyskyselyn 2017 tulosten analysointi ja teemaan liittyvä poikkihallinnollinen tapaaminen (sote, siv) • Toimenpideohjelman mukaisesti toimenpiteet tehty, toteutettu/ei toteutettu • Oppilashuollen prosessikuvaukset ja käsikirja tehty • Mielenterveyspalveluiden polku kuvattu • Systeeminen toimintatapa on kuvattu ja käyttö vakiinnutettu. • Yhteistyön prosessikuvaukset tehty • Kotouttamisohjelma hyväksytty. • Toimintamallit on kuvattu ja käyttö vakiinnutettu. Tiimien asiakasmäärä

1.4. Kauniaisten sote-palvelujen markkinointi	Kirkastetaan ja vahvistetaan Kauniaisten brändiä toimintaympäristön muutoksissa (yleishallinto, sote)	Brändin vahvistamista tukevat toimenpiteet on tunnistettu; terveyskeskusvaihtajien määärän kehitys pysyy samansuuntaisena (keskim.18 uutta asia-kasta/kk)
2. Elinvoimainen kaupunki "SUOMEN PARAS ASUKASTYYTYVÄISYYS"		
TAVOITTEET 2018-2022	TOIMENPITEET 2019	MITTAAMINEN
2.1. Kaupungin ja yrittäjien yhteinen yritysysohjelma, 2018; mitataan yrityjäystävällisyys vuosittain	<ul style="list-style-type: none"> yritysysohjelman toimeenpano 	<ul style="list-style-type: none"> Yrittäjäystävällisyyskysely tehdään syksyllä 2019
2.2. Kaupungin ja kolmannen sektorin yhteinen elinvoimaohjelma, 2018	<ul style="list-style-type: none"> Elinvoimaohjelma hyväksytään ja toteutetaan 	<ul style="list-style-type: none"> Ohjelma hyväksytty ja toteutus aloitettu
2.3. Kauniainen edistää kau-punkilaisten aktiivisuutta ja liikkumista yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Grani Go-liikkumisen edistämisojelma hyväksytään Jokaiselle lapselle ja nuorelle harrastus 2019 Kulttuuria kaikille. Kaikukortin pilotointi kuvan ja soten yhteistyössä. 	<ul style="list-style-type: none"> Ohjelma hyväksytty Kouluterveyskyselyn harrastemittari Kaikukortin pilotointi aloitettu
2.4. Yhteinen kulttuurisuunnitelma kulttuuri- ja taidealan toimijoiden ja kaupungin kaik-kien toimialojen kanssa; yhteinen koordinointi- ja informaatiokanava	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuurisuunnitelman laatiminen aloitetaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Ohjelman laatiminen aloitettu
2.5. Kaupungintalon alueen kaavamuutosprosessi saadaan päätökseen valtuusto-kauden aikana	<ul style="list-style-type: none"> Asemakaavaehdotus asetetaan nähtäville alkuvuonna 2019. Julkisten-, hallinto- ja muiden kokoonkumistilojen tilaohjelma valmistuu. 	<ul style="list-style-type: none"> Asetettu nähtäville Ohjelma valmistuu

<ul style="list-style-type: none"> Yhteiskäytötilat yrityjille, yhdistyksille, kuntalaisille ja yhteispalvelupisteelle 		
3. Vihreä kävelykaupunki "KOHTI HIILINEUTRAALIA KAUNIAISTA"		
TAVOITTEET 2018- 2022	TOIMENPITEET 2019	MITTAAMINEN
3.1. Kaupunkirakennetta kehitetään maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaisesti Kauniaisten identiteettiä vahvistaen: <ul style="list-style-type: none"> Vihreät pientaloalueet, joilla kulttuurihistoriallisesti tai arkkitehtonisesti arvokkaat huvilat Kerrostalarakentaminen sijoittuu keskeisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varaan ja pääväylien varsille. Korttelipuistoissa säilytetään puustoa ja vahreää kasvillisuutta. Kaupunki huolehtii luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden säilymisestä omistamillaan viheralueilla 	<ul style="list-style-type: none"> Huvilakulttuurin säilymistä tuetaan vapaaehtoisuuteen perustuvien suojarakennusten laativuudella. Kannustetaan vähreyden vaalimiseen tonteilla ja olemassa olevan puiston säilyttämiseen mm. puustokatselmusten yhteydessä sekä rakenushankkeiden suunnitteluvaiheessa. Kaavoitusohjelmaa sekä maankäytön ja asumisen kehityskuvaa toteutetaan kestävästi sijoittuvia asuinkerrostalo-kohteita priorisoiden. Kaupungin oma suunnittelu ja rakentaminen arvostavat puiden ja kasvillisuuden säilyttämistä. Kaupungin rakennusjärjestys tarkistetaan ja päivitetään. Kaupunki neuvottelee Liikenneviraston kanssa uusien puiden istuttamisesta rautatienvälin varrella niiden puiden sijaan, joita Liikenneviraston on aikomus kaataa. Kaupungin asemakaavoituksissa kunnioitetaan vihreyttä ja kulttuurihistoriaa, jotta huvilakaupungin luonne taataan. 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunkikorttelit säilyvät vahreinä ja niiden puustoa vaalitaan Kaupungin viheralueiden pinta-alan muutos
3.2. Kauniainen edistää kestävästä kehitystä <ul style="list-style-type: none"> Kauniainen asettaa tavoiteeksi 60 prosentin kasvi-huonekaasujen päästövähennyksen vuoden 1990 ta- 	<ul style="list-style-type: none"> tiekartta ja toimenpideohjelma päästövähennystavoitteeseen pääsemiseksi hyväksytään joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuudet kasvavat 	

<ul style="list-style-type: none"> sosta vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraalisuustavoiteen vuoteen 2035 • Kauniainen edistää puurakentamista 	<ul style="list-style-type: none"> liikenteen henkilövahinko-onnettomuudet jatkavat vähennemistään vuosittaisessa viisivuotiskausitarkastelussa sivistystoimen tavoitteet ILME-ohjelmassa toteutetaan, toteutetaan mm kävelevä bussi-konsepti Gallträskin alueen uudet asuintontit luovutetaan puurakennuskohdeina. ns. Kaupungintalokortteli suunnitellaan kunnianhimoisesti huomioiden ilmastovaikutukset ja ekologiset näkökohdat. 	<ul style="list-style-type: none"> Kävelevän bussin käyttäjämäärä Hyvälaatuisten ja strategisesti sijoitettujen pyörätelineiden lukumäärä kasvaa Osuus kauniaislaisista, jotka käyttävät julkista liikennettä oman henkilöauton sijaan kasvaa.
<p>3.3. Seudulliset MAL-asuntotuotantotavoitteet toteutetaan</p> <ul style="list-style-type: none"> Asukasluvun kasvu keskimäärin n. 1 % vuodessa Rakentamisen painopiste vuoteen 2030 määritellään asuntopoliittisessa ohjelmassa 	<ul style="list-style-type: none"> MAL2019 -ohjelma hyväksytään Helsingin seudun 14 kunnassa ja allekirjoitetaan valtion kanssa Asuntotuotantotavoitteet yhteensovitetaan Kauniisten asunto-ohjelman kanssa Käynnistyvässä asuntotuotannon kohteet yhteensovitetaan 1%:n tavoitteelliseen kasvuun pitkällä aikavälillä MAL-keskusteluissa Kauniisten tulee selkeästi korostaa sitä, että kaupungin alue on pieni ja jo tiheästi rakennettu ja että maa-alueen suunnittelupotentiaalimme on siten hyvin rajallinen MAL-keskusteluissa Kauniisten tulee selkeästi korostaa sitä, että Kauniisten nykyisten vihreiden alueiden säilyttämisellä on merkitystä hiilineluna pääkaupunkiseudun yhteisille ilmastopolitiisille tavoitteille. 	<ul style="list-style-type: none"> Asemakaavoitus ja uusrakentaminen mahdollistavat keskimäärin 1 % vuotuisen asukasmääräkasvun.
<p>4. Oppimisyönteinen kaupunki "OPPINEN KOHTI TULEVAISUUTTA"</p>		
TAVOITTEET 2018- 2022	TOIMENPITEET 2019	MITTAAMINEN
<p>4.1. Laadukas ja lapsilähtoinen varhaiskasvatus ja esiopetus</p> <ul style="list-style-type: none"> Esiopetuksen kehittäminen yhteistyössä koulun kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Ruotsinkielinen päiväkoti- ja esiopetusselvitys, huomioiden esiopetuksen siirtyminen kokonaisuudessa kouluun 2020. Suomenkielinen päiväkötiverkko- ja esiopetusselvitys sekä esiopetus- ja kouluselvitys käynnistetään Palvelusetelijärjestelmä otetaan käyttöön 1.1.2019 	<ul style="list-style-type: none"> Ruotsinkielinen selvitys hyväksytty 2018, toteutus aloitettu. Suomenkielinen selvitys aloitettu Palvelusetelijärjestelmä otettu käyttöön

<ul style="list-style-type: none"> Tulevaisuuden tarpeita vastaava päiväkotiverkosto ja kattava palvelutarjonta 	<ul style="list-style-type: none"> Kahden uuden yksityisen päiväkodin (Urheilutie ja Koivuhovi) toiminnan aloittamista edistetään 	
<p>4.2. Tasokas ja oppilaslähtöinen opetus</p> <ul style="list-style-type: none"> Oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen Toimivat siirtymät eri asteiden välillä Tulevaisuuden tarpeita vastaavia kouluja Hallinnollinen yhtenäiskoulu ja lukio-ohjelma laadittu Yhteistyön edistäminen kouluissa ja päiväkodeissa Jatkopaikka kaikille perusopetuksen lopettaneille, 0 % nuorisotyöttömyys 	<ul style="list-style-type: none"> Oppiaine "oppilaan hyvinvointi / Må Bra-timme" otetaan käyttöön kaikilla yläkoulun vuosiluokilla. Hyvinvoinnista kts myös 1.3. Yhteistyötä ja yhtenäistä oppimispolkua kehitetään. Suomenkielinen esiotpetus- ja kouluselvitys aloitetaan Selvitys yhtenäisestä peruskoulusta sekä suomenkielisellä että ruotsinkielisellä puolella hyväksytään Esikouluyhteistyön vahvistaminen ja resursointi. Suomenkielisen koulujen tulevaisuusohjelmat toteutetaan ja ruotsinkielisten koulujen kehittämishojelmat (Framtidsalen-hanke) hyväksytään Lukio-ohjelma hyväksytään Vuonna 2018 hyväksytty nuorisotakuuohjelma toteutetaan 	<ul style="list-style-type: none"> Oppiaineen tavoitteet hyväksytty 2018, opetus aloitettu. kts 4.1. kts. 4.1. Selvitys hyväksytty, toteutus aloitettu. Tulevaisuusohjelmien toteutus aloitettu. Framtidsalen-hanke aloitettu. Lukio-ohjelma hyväksytty Jatkopaikka kaikille 9-luokkalaisille ja 0 alle 25 v työttöitä nuorisotakuu-toimenpiteiden jälkeen syksyllä

5. Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen "AVOIN JA KOKEILEVA"

TAVOITTEET 2018- 2022	TOIMENPITEET 2019	MITTAAMINEN
<p>5.1. Avoin toimintakulttuuri</p> <ul style="list-style-type: none"> Kokeile, arvioi ja opi jatkuvasti 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimessa kokeilukulttuuri on ollut vahvuus, ja sitä jatkokehitetään ja laajennetaan HelaSOTE käsikirjan ketterän oppimisen viitekehys käytössä ja tukee kokeilukulttuuria (sote). kokeilukulttuuria vahvistetaan työpajojen kautta Kulttuurin eri muodot tukevat henkilökunnan hyvinvointia 	<ul style="list-style-type: none"> Tekoälypilotteja aloitettu (määrä), muut kokeilut DigiLab-toiminta aloitettu, (kävijämäärä/käyttötunnit) SmartGrani lanseerattu su/ru (käyttämäärä) Sotekäsikirja jalkautettu, kokeilut dokumentoitu, määrä Toteutuneiden ideoiden määrää kasvatetaan ja seurataan Uusi työkalu on otettu käyttöön

		<ul style="list-style-type: none"> Sairauspoissaolot/hlö vähenevä Lyhyet sairauspoissaolot, keskimäärin 2,5 pv/hlö (2017 3,5)
5.2. Joustava organisaatio ja houkutteleva työnantaja <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön työhyvinvointijelma, 2018 Kehitetään johtamisosaa- mista ja johtamiskäytäntöjä Arvioidaan viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation rakenteita (käynnistyy 2018) 	<ul style="list-style-type: none"> Uusittu työhyvinvointiohjelma päivitetty arjessa työsuojelun, työterveys- huollon, esimiesten ja henkilöstön yhteisen arvioinnin ja kehittämisen avulla. Esimiestyöhön ja johtamisen kehittämiseen panostetaan ja organisaation osaamista osallistamisessa ja digitaaloissa kehitetään. HR hyödyntää paremmin henkilöstöanalytiikkaa ja tukee/parantaa tiedolla johtamista. Uusi käyttöönotettava HR-järjestelmä parantaa tiedolla johtamista ja päättöksentekoa, kun esimiehellä on jatkuvasti käytettävissä ajantasainen tieto henkilöstöstä ja ennakoivat tunnusluvut. viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation tarkastelu valmistuu kevään 2019 aikana, ottaen huomioon sote- ja maakuntavalmistelun eteneminen 	<ul style="list-style-type: none"> Laaja henkilöstökysely Vire-mittaukset Uusi HR-järjestelmä otettu käyttöön kevään 2019 aikana anonymi NPS-esimieskysely "Kuinka todennäköisesti suosittelisit esimiestäsi ystävälle tai työtoverille?" [0-10] kaikille kunnan työtekijöille. 95% kehitys- ja arvointikeskusteluista kätyt sovittuna aikana.
5.3. Terve kuntatalous <ul style="list-style-type: none"> Kunnallisveroaste korkeintaan 17 % Rakenteellinen tulos keskimäärin ylijäämäinen Kaupungin omistamia tonteja luovutettaessa ovat myyminen ja vuokraaminen vaihtoehtoja 	<ul style="list-style-type: none"> Vuoden 2019 talousarviota valmistellaan niin että kunnallisveroaste on korkeintaan 17 % ja rakenteellinen tulos on koko valtuustokaudella ylijäämäinen. Soten palvelutoytannon kustannusten hallinta ja vertaiskehittäminen parannetaan palvelujen saatavuutta uudistamalla toimintatapoja, edistetään pth sisäistä ja pth/ esh välistä työnjakoa sekä suun th sisäistä työnjakoa. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuosittainen rakenteellinen tulos Valtuustokauden kumulatiivinen rakenteellinen tulos Sijoitutaan keskisuurten kuntien vertailussa parhaan viidenneksen joukkoon T3- aika vastaanotolle max 10 pv; käyttämättömiä aikojen määrä vähenee, vo alle 2018 tason ja suun th, max 4% Iltavastaanottoajat lapsiperheille ja työssäkäyville toteutuvat
5.4. Kiinteistöt ja kalusto kunnossa ja käytössä <ul style="list-style-type: none"> Käyttöasteen mittaus ja nosto 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimen kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen käytööä analysoidaan ja tehostetaan. Enkora- ja Optimaze-mittarit otettu käyttöön. 	<ul style="list-style-type: none"> Tilat paremmin käytössä (mittari luodaan vuoden aikana)

	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointien vuosittaisista määrärahaa korotetaan +100 000 e vuositasolla. 	<ul style="list-style-type: none"> Määräraha on riittävä vuosittaisiin korjaustarpeisiin nähdien siten, että kiinteistöjen korjausvelka ei pääse kasvamaan ja korjaustoimenpiteet saadaan toteutettua oikea-aikaisesti ja vahinkojen synty ehkäistyä.
5.5. Helppokäytöiset, kaikki ikäryhmät huomioivat digipalvelut <ul style="list-style-type: none"> Digitalisaatio-ohjelma, kevät 2018 Digitalisaatio luonnollinen osa kaikkia toimintoja 2021 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimi toteuttaa omalta osaltaan kaupungin digiohjelmaa Koko-HelaGrani-toiminnassa, jota vakinaistetaan. Vuonna 2019 satsaus mm. tekoälykäytön, SmartGrani-sovelluksen ja DigiLabin kehittämiseen. Digimittarien kehittäminen (mm. Oppika). Sote osallistuu seudulliseen Apotti-hankkeeseen ja hyödynnetään digitalisaatiota ja tuetaan potilaiden omaa aktiivisuutta ja näkemystä (käytäjätutkimukset) Suunth ja terveydenhuollon Kanta-palveluja laajennetaan (radiologiset tutkimukset, lausunnot, arkistoointi, hoitotahti) Digitalisaatio-ohjelman ja sen hankesalkun toimeenpanoa. 	<ul style="list-style-type: none"> Laite/oppilas (vuonna 2017 1,3), lapsia/laite (uusi mittari, tavoite 4-5 lasta/laite, 2 esiopetusoppilasta/laite v 2020) Kustannus/IT/oppilas Opeka-tulokset parantuneet, Oppika-mittarin pilotointi aloitettu Omakanta –palvelun käyttöaste lisääntyy, tavoite 35 % (2017 32%) Suunnitellut palvelun laajennukset toteutuvat 50% digitalisaatio-ohjelman hankkeista saadaan toteutettua vuoden 2019 aikana

Grankulla stads strategi 2018–2022

INSATSOMRÅDEN OCH MÅL FÖR FULLMÄKTIGEPEIODEN

GRANI ÄR AKTIVT, LEVNADSGLATT OCH SAMARBETSINRIKTAT

Suomenkielinen teksti sivulla 4

1. Med fokus på invånarna "ALLA MED"		
MÅL 2018–2022	ÅTGÄRDER 2019	INDIKATORER
1.1. Levande tvåspråkighet <ul style="list-style-type: none"> • Tvåspråkig sammanhållning • Jämlika tjänster på båda språken 	<ul style="list-style-type: none"> • Bildningens tvåspråkighetsprogram uppdateras. • En jämlig tillgång till tjänster på båda språken uppmärksammades särskilt i anknytning till vård- och landskapsreformen. • Kurser i svenska ordnas efter behov för anställda som upplever att de med tanke på arbetet behöver uppdatera och förbättra sina kunskaper i svenska. 	<ul style="list-style-type: none"> • Programmet uppdaterat • Staden följer med olika metoder (enkäter, direkt respons mm.) hur servicen i praktiken ges på klientens eget språk. Bl.a. justitieministeriets Språkbarometer mäter den språkliga atmosfären i kommunerna. •
1.2. Delaktighetsprogram, 2018 <ul style="list-style-type: none"> • Mångsidig kommunikation • Aktiv sammanhållning • Invånarenkäter och kontinuerlig mätning av kundtillfredsställelsen • Gemensam planering som kundorienterat verksamhetsätt inom servicedesign, utveckling och innovation 	<ul style="list-style-type: none"> • Ett informations/kommunikationsteam bildas inom stadskansliet. • Delaktighetsutbildning ordnas för anställda och förtroendevalda. • Fler digitala tjänster för delaktighet tas i bruk. • Ett försök med inkluderande budgetering inleds våren 2019. • Gemensam planering vid förnyandet av stadens webbplats • Vid förnyandet av webbplatsen utvecklas den engelska versionen sida vid sida med de finska och svenska sidorna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Enkät om delaktighet och information en gång per år • Utvärdering av fullmäktigeperioden (fullmäktigeledamöterna) • En omfattande personalenkät varannat år • En omfattande invånarenkät varannat år • Fortlöpande uppföljning av kundnöjdheten (Happy or Not) vid hälsostationens enheter

<ul style="list-style-type: none"> Utveckling av tjänster på främmande språk inom sektorerna <p>1.3. Grankullabornas välbefinande och hälsa förbättras och skillnaderna i hälsa minskar, 2018–2022</p> <ul style="list-style-type: none"> En välfärdsplan för den vuxna befolkningen De äldres funktionsförmåga och delaktighet stärks i enlighet med det äldrepolitiska programmet En välfärdsplan för barn och ungdomar Ett program för förebyggande rusmedelsarbete En modell för mångprofessionellt samarbete tas i bruk 		Mål: andelen nöjda kunder 90 %
	<ul style="list-style-type: none"> En välfärdsplan för den vuxna befolkningen och ett äldrepolitiskt program bereds med inkluderande metoder. Som faktaunderlag används bl.a. välfärdsundersökningen bland vuxna i Grankulla (FinSOTE 2018). (social- och hälsovården, bildningen, allmänna förvaltningen, samhällstekniken) Programmet för förebyggande rusmedelsarbete implementeras år 2019 i enlighet med verksamhetsplanen (social- och hälsovården, bildningen, allmänna förvaltningen, övriga) Nolltolerans för mobbning och sexuella trakasserier bland barn och unga (social- och hälsovården, bildningen) Processbeskrivningar och en handbok utarbetas för elevvården, och elevvårdsmodeller från LAPE omsätts i praktiken. (bildningen, social- och hälsovården) Mentalvårdstjänsterna för barn och unga utvecklas utifrån båda språkgruppernas behov på primärvårdsnivå och med den specialiserade sjukvården. (social- och hälsovården, bildningen) Socialarbetet inom barnskyddet tillämpar ett systemiskt arbetssätt och utnyttjar Lean-metoder. Fortsatt utveckling av familjecenterkonceptet som ett enhetligt, kundorienterat nätverk så att de mål som satts upp inom LAPE-projektet uppfylls. (bildningen, social- och hälsovården) Formerna för multiprofessionellt samarbete mellan bildningen och social- och hälsovården utvecklas, och processbeskrivningar görs upp för dem. Det praktiska verkställandet av LAPE säkras. (social- och hälsovården, bildningen) En modell för ett hemrehabiliteringsteam samt multiprofessionell bedömning av servicebehovet och patienthandledning för seniorer utarbetas. 	<ul style="list-style-type: none"> Undersökningsresultaten analyserade, beredningen av en välfärdsplan för vuxna och ett äldrepolitiskt program påbörjad. Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet har vidtagits. Analys av resultaten av skolhälsoenkäten 2017 och tvärsektoriellt möte kring temat (social- och hälsovården, bildningen) Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet har vidtagits; genomförda/icke genomförda Processbeskrivningarna och handboken för elevvården färdiga Beskrivningen av vårdstigen inom mentalvården har gjorts Det systemiska arbetssättet har beskrivits och inarbetats. Processbeskrivningarna för samarbetet är klara. Integrationsprogrammet är godkänt. Verksamhetsmodellerna har beskrivits och inarbetats. Antalet klienter som teamen har

	<ul style="list-style-type: none"> • Integrationsprogrammet 2019–2022, som beretts inom projektet Vår gemensamma kommun, godkänns (social- och hälsovården, bildningen) 	
1.4. Grankullas social- och hälsovårdstjänster marknadsförs	Grankullas brand skärps och stärks vid ändringar i verksamhetsmiljön (social- och hälsovården, bildningen)	Ätgärderna för att stärka stadens brand har identifierats; trenden i fråga om byten av hälsocentral håller i sig (i medeltal 18 nya klienter/månad).
2. 2. En livskraftig stad "FINLANDS NÖJDASTE KOMMUNINVÄNARE"		
MÅL 2018–2022	ÅTGÄRDER 2019	INDIKATORER
2.1. Stadens och företagarnas gemensamma program för företagande, 2018; årliga mätningar av företagarväneligheten	<ul style="list-style-type: none"> • Verkställighet av programmet för företagande 	<ul style="list-style-type: none"> • En enkät om företagarväneligheten görs under hösten 2019.
2.2. Staden och tredje sektorn gör upp ett gemensamt program för ökad livskraft 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Programmet för ökad livskraft godkänns och verkställs 	<ul style="list-style-type: none"> • Programmet godkänt och verkställdet påbörjat
2.3. Grankulla uppmunstrar sina invånare till rörlighet och aktivitet i samarbete med företag och föreningar	<ul style="list-style-type: none"> • Grani Go-programmet för att främja motion godkänns. • En hobby för alla barn och ungdomar 2019. • Kultur för alla. <p>Kaikukortti som pilotprojekt i samarbete mellan kulturutskottet och social- och hälsovården.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Programmet godkänt • Hobbybarometer inom ramen för skolhälsoenkäten • Kaikukortti-piloten i gång
2.4. En gemensam kulturplan i samarbete mellan aktörer inom konst och kultur samt stadens sektorer; gemensam koordinerings- och informationskanal	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbetandet av en kulturplan påbörjas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbetandet av programmet i gång

<p>2.5. Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs under fullmäktigeperioden</p> <ul style="list-style-type: none"> Gemensamma lokaler för företagare, föreningar, invånare och samservicekontoret 	<ul style="list-style-type: none"> Detaljplaneförslaget läggs fram under början av 2019. Ett lokalprogram för offentliga förvaltningslokaler och andra möteslokaler görs upp. 	<ul style="list-style-type: none"> Planen framlagd Programmet blir klart.
<p>3. 3. En grön, fotgängarvänlig stad "SIKTE PÅ ETT KOLNEUTRALT GRANKULLA"</p>		
MÅL 2018–2022	ÅTGÄRDER 2019	INDIKATORER
<p>3.1. Stadsstrukturen utvecklas i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning och boende på ett sätt som stärker Grankullas identitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Villaområden med grönskande växtlighet och villor med kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värde Områdena för flervåningshus placeras centralt vid goda kollektivtrafikförbindelser och längs med huvudlederna. I kvartersparkerna bevaras träd och grönska. Staden bevarar naturvärdena och naturens mångfald inom sina grönområden. 	<ul style="list-style-type: none"> Bevarandet av villakulturen stöds genom att staden gör upp skyddsdetaljplaner som grundar sig på frivillighet. Staden uppmunrar invånarna att värna om grönskan på tomterna och bevara det befintliga trädbeståndet bl.a. i samband med trädbesiktningar och vid planering av byggprojekt. Planläggningsprogrammet samt utvecklingsbilden för markanvändning och boende verkställs så att hållbart placerade flervåningshus prioriteras. -I stadens egen planläggning och byggnadsverksamhet värdesätts bevarandet av träd och växtlighet. Stadens byggnadsordning ses över och uppdateras. Staden förhandlar med Trafikverket om plantering av nya trädbestånd i stället för de träd invid järnvägen som Trafikverket har för avsikt att fälla. I stadens detaljplaner respekteras grönska och kulturhistoria så att villastadskaraktären garanteras. 	<ul style="list-style-type: none"> Träd och grönska bevaras i stadskvartären. Förändring i stadens gröna areal.

<p>3.2. Grankulla främjar hållbar utveckling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grankulla ställer upp som mål en minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett kolneutralt Grankulla år 2035. • Grankulla främjar tråhusbyggande. 	<ul style="list-style-type: none"> • En vägkarta och ett åtgärdsprogram för att uppnå målet om minskning av utsläppen godkänns. • Kollektivtrafik-, gång- och cykeländelen i trafiken ökar. • Trafikolyckor med personskador fortsätter att minska i den årliga femårsrapporten. • Bildningens mål i ILME-programmet uppnås; bl.a. gåbusskonceptet tas i bruk. • De nya bostadstomterna i Gallträskområdet överläts för byggande av tråhus. • Det s.k. stadshuskvarteret planeras med höga ambitioner och med hänsyn till klimatkonsekvenser och ekologiska synpunkter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalet användare i gåbussen • Antalet cykelställ av god kvalitet på strategiskt viktiga platser ökar • Andelen Grankullabor som väljer kollektivtrafik framom egen personbil ökar
<p>3.3. De regionala MBT-målen för bostadsproduktion verkställs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomsnittlig ökning av invånarantalet ca 1 procent om året • Tyngdpunkten i byggandet fram till år 2030 slås fast i det bostadspolitiska programmet 	<ul style="list-style-type: none"> • MBT2019-programmet godkänns i Helsingforsregionens 14 kommuner och undertecknas med staten. • Bostadsproduktionsmålen samordnas med Grankullas bostadsprogram. • Nya bostadsproduktionsprojekt sammanjämkas med målet om en tillväxt på 1 % på lång sikt. • I MBT-diskussionerna bör Grankulla med tydlighet framföra det faktum att stadens areal är liten och att staden redan är tätt bebyggd, varför vår markplaneringspotential är mycket begränsad. • I MBT-diskussionerna bör Grankulla med tydlighet framföra att bevarandet av stadens nuvarande grönområden har betydelse som kol-sänka med tanke på huvudstadsregionens gemensamma klimatpolitiska mål. 	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljplaneringen och nybyggna möjliggör en genomsnittlig årlig befolkningstillväxt på 1 %.

4. 4. En lärvänlig stad "LÄRANDE MED SIKTE PÅ FRAMTIDEN"		
MÅL 2018–2022	ÅTGÄRDER 2019	INDIKATORER
4.1. Högklassig småbarnspedagogik och förskola med barnet i fokus <ul style="list-style-type: none"> Utveckling av förskoleundervisningen i samarbete med skolan Ett daghemsnätverk som motsvarar framtida behov och ett heltäckande serviceutbud 	<ul style="list-style-type: none"> Utredning om svenska daghem och svensk förskoleundervisning, med beaktande av att förskoleundervisningen i sin helhet flyttas till skolan 2020. En finsk utredning om daghemsnätverk och förskoleundervisning samt förskola och skola startar. Systemet med servicesedel införs 1.1.2019. Verksamhetsstarten vid två nya privata daghem (Sportvägen och Björkgård) främjas. 	<ul style="list-style-type: none"> Svensk utredning godkänd 2018, verkställandet påbörjat. Finsk utredning påbörjad. Systemet med servicesedel i bruk.
4.2. Högklassig utbildning med eleven i fokus <ul style="list-style-type: none"> Stöd för elevens välbefinnande Fungerande övergångar mellan olika stadier Skolor som motsvarar framtida behov Administrativ enhetsskola och uppgjort gymnasieprogram Främjande av samarbete inom skolor och daghem En plats för alla efter grundskolan, 0 procent ungdomsarbetslöshet 	<ul style="list-style-type: none"> Skolämnet "Må Bra-timme/oppilaan hyvinointi" införs i alla årskurser på högstadiet. Om välbefinnande se också 1.3. Samarbetet och den enhetliga lärostigen utvecklas. Den finska skol- och förskoleutredningen startar. Utredningen om enhetlig grundskola på såväl den finska som den svenska sidan godkänns. De finska skolornas framtidsprogram verkställs och de svenska skolornas utvecklingsprogram (projektet Framtidsalen) godkänns. Gymnasieprogrammet godkänns. Programmet för ungdomsgaranti (godkänt 2018) verkställs. Stärkning av och resurstilldelning för förskolesamarbetet. 	<ul style="list-style-type: none"> Målen för ämnet godkänts 2018, undervisningen har inletts. Se 4.1. Se 4.1. Utredningen godkänd, verkställandet påbörjat. Implementeringen av framtidsprogrammen påbörjad. Projektet Framtidsalen i gång. Gymnasieprogrammet godkänt Fortsatt studieplats för alla 9-klassister och 0 arbetslösa under 25 år efter ungdomsgarantiåtgärderna på hösten.

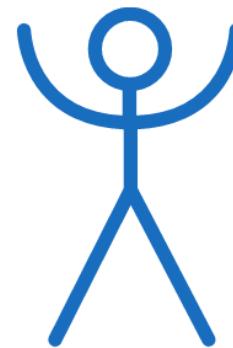
5. 5. Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla "ÖPPEN OCH EXPERIMENTVILLIG"		
MÅL 2018–2022	ÅTGÄRDER 2019	INDIKATORER
5.1. Öppen verksamhetskultur <ul style="list-style-type: none"> Alltid öppen för att experimentera, utvärdera och lära sig något nytt 	<ul style="list-style-type: none"> Inom bildningen har försökskulturen varit en styrka; den utvecklas vidare och utvidgas. Referensramen för en lärande organisation enligt HelaSOTE-handboken i bruk som stöd för försökskulturen (social- och hälsovården). Försökskulturen förstärks med hjälp av verkstäder. Olika former av kultur främjar personalens välbefinnande. 	<ul style="list-style-type: none"> AI-piloter som startats (antal), andra experiment DigiLab-verksamheten i gång (antal användare/timmar) SmartGrani lanserat fi/sv (antal användare) SOTE-handboken i bruk, försöken dokumenterade; antal Antalet förverkligade idéer ökar och följs upp Nytt verktyg i bruk Mindre sjukfrånvaro/person Korta sjukfrånvaroperioder, i medeltal 2,5 dagar/pers. (2017 3,5)
5.2. Flexibel organisation och attraktiv arbetsgivare <ul style="list-style-type: none"> Ett arbetshälsoprogram för personalen, 2018 Utveckling av ledarskapskompetensen och ledningsmodellerna Granskning av tjänsteinnehavar- och förtroendemannaorganisationen (inleds 2018) 	<ul style="list-style-type: none"> Det nya arbetshälsoprogrammet uppdateras i vardagen med hjälp av arbetarskyddet, företagshälsovården samt chefernas och personalens gemensamma utvärderings- och utvecklingsarbete. Staden satsar på att utveckla chefsarbetet och ledarskapet samt organisationens kunnande i delaktighet och digitala färdigheter. HR utnyttjar personalanalytiken bättre än hittills och stöder/förbättrar kunskapsledningen. Det nya HR-systemet som tas i bruk förbättrar kunskapsledningen och beslutsfattandet, då chefen ständigt har tillgång till personaldata i realtid och förutseende nyckeltal. En analys av tjänsteinnehavar- och förtroendemannaorganisationen färdigställs under våren 2019 med hänsyn med beaktande av hur beredningen av vård- och landskapsreformen fortskrider 	<ul style="list-style-type: none"> Omfattande personalenkät "Vire-mätningar" Nytt HR-system i bruk Under våren 2019 en anonym NPS-enkät om chefer till alla anställda: "Hur sannolikt skulle du rekommendera din chef för en vän eller arbetskamrat?" [0–10]. 95 % av utvecklings- och utvärderingsdiskussionerna förts inom överenskommen tid.
5.3. Sund kommunekonomi <ul style="list-style-type: none"> Kommunalskattesatsen högst 17 procent 	<ul style="list-style-type: none"> Budgeten 2019 bereds så att kommunalskattesatsen är högst 17 % och bokslutet uppvisar strukturellt överskott under hela fullmäktigeperioden. 	<ul style="list-style-type: none"> Det årliga strukturella resultatet Fullmäktigeperiodens kumulativa strukturella resultat

<ul style="list-style-type: none"> • Strukturellt överskott; resultatet uppvisar i genomsnitt överskott • Stadens tomter kan överlätas genom antingen försäljning eller arrendering 	<ul style="list-style-type: none"> • Kostnadskontroll och kollegial utveckling inom social- och hälsovårdenas serviceproduktion • Tillgången på tjänster förbättras med hjälp av nya arbetsätt. Arbetsfördelningen inom primärvården, mellan primärvården och den specialiserade sjukvården samt inom mun- och tandvården förbättras. 	<ul style="list-style-type: none"> • Staden placeras sig inom den bästa femtedelen i jämförelsen mellan medelstora kommuner • T3-tiden till mottagningen max 10 dagar, färre oanvända tider: mottagningen under nivån 2018 och mun- och tandvården max 4 % • Kvällsmottagningstider för barnfamiljer och förvärvsarbetande
<p>5.4. Fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mätning och höjning av beläggningsgraden 	<ul style="list-style-type: none"> • Användningen av bildningens fastigheter och idrottsanläggningarna analyseras och effektiviseras. Mätarna Enkora och Optimaze har tagits i bruk. • Det årliga anslaget för investeringar för underhåll och service av byggnader höjs med +100 000 euro på årsnivå. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrymmena bättre i bruk (indikatorn skapas under året) • Anslaget är tillräckligt för de årliga reparationsbehoven så att det eftersatta underhållet inte ökar och reparationerna kan genomföras i rätt tid och skador förebyggas.
<p>5.5. Lättanvända digitjänster för alla åldrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett digitaliseringssprogram, våren 2018 • Digitalisering en naturlig del av all verksamhet 2021 	<ul style="list-style-type: none"> • Bildningen verkställer för sin egen del stadens digitaliseringssprogram inom KokoHelaGrani, som blir ett varaktigt inslag i verksamheten. År 2019 satsningar bl.a. i bruket av artificiell intelligens, appen SmartGrani och Digilab. Utveckling av digimätare (bl.a. Oppika). • Social- och hälsovården deltar det regionala projektet Apotti samt utnyttjar digitaliseringen och stöder patienternas egen aktivitet och egna insikter (användarundersökningar) • Kanta-tjänsten inom mun- och tandvården och hälsovården utvidgas (radiologiska undersökningar, utlåtanden, arkivering, vårdvilja) • Verkställande av digitaliseringssprogrammet och projektportföljen som ingår i det. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apparat/elev (1,3 år 2017), barn/apparat (ny indikator, mål 4–5 barn/apparat, 2 förskolebarn/apparat år 2020) • IT-kostnad/elev • Bättre Opeka-resultat, pilottestning av Oppika-mätaren påbörjad • Användningsgraden för tjänsten Mina Kanta-sidor stiger, mål 35 % (32 % 2017) • Planerade utvidgningar av tjänsten genomförs • 50 % av projekten i digitaliseringssprogrammet blir genomförda under 2019.

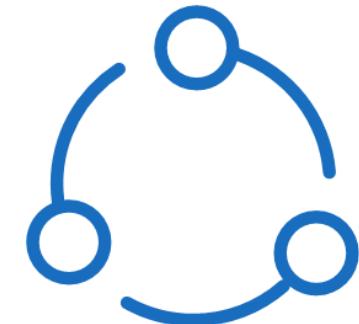
Grani on
aktiivinen.

*Grani är
aktivt.*

Grani on
elämäniloinen.

*Grani är
levnadsglatt.*

Grani on
yhteistyökyinen.

*Grani är
samarbetsinriktat.*

TALOUSARVIOEHDOTUS – BUDGETFÖRSLAG

Talousarvion ja suunnitelman rakenne - Budgetens och ekonomiplanens delar

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötaloustulososan avulla ohjataan kunnan toimintaa. Valtuusto asettaa toiminnalle tavoitteet ja osoittaa määrärahahat näiden saavuttamiseksi. Tuloslaskelma, joka laaditaan käyttötaloustulososan pohjalta, osoittaa miten tilikauden tularahoitus riittää käyttötalouden menoihin, korkoihin ja käyttöomaisuuden poistoihin. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälaineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaliston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti.

Rahoituslaskelmassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Budgeten består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Driftsekonomidelen styr kommunens verksamhet. Fullmäktige sätter upp mål för verksamheten och anvisar anslag för att dessa ska uppfyllas. Resultaträkningen, som baserar sig på driftsekonomidelen, visar hur inkomstfinansieringen räcker till för att täcka driftsutgifterna och räntorna samt avskrivningarna av anläggningstillgångarna. I investeringsdelen budgeteras anskaffningen av och finansieringsandelarna för produktionsmedel med lång verkningstid såsom byggnader, fasta konstruktioner och inventarier samt försäljningen av egendom.

I finansieringsanalysen visas penningkällorna och användningen av penningmedel i sammandrag.

Talousarvion sitovuus – Budgetens bindande verkan

Talousarvio on kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuoston päätämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahahat ovat muutettavissa vain kaupunginvaltuoston päätöksellä. Päätös määrärahamuutoksesta on tehtävä kyseisen talousarviovuoden aikana. Määrärahaa ei saa yliittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa mainittuun tarkoitukseen, talousarviin sisältymättömän toimintamuodon aloittamiseen tai palvelujen laajentamiseen.

Käyttötaloustulososan tulosalueiden määrärahahat ja laskennalliset tulot ovat sitovia valtuustoon nähden nettomäääräisinä (toimintakulut – toimintatuotot). Sitova toimintakate on rasteroitu käyttötalouden tulosaluetasoissa tuloslaskelmissa. Toimintayksiköiden väliset mahdolliset määrärahasiirrot ovat valiokuntien päättävissä.

Investointimäärärahahat ovat sitovia hankekohdaisesti tai ryhmittään siten kuin ne on esitetty investointiosassa talousarviokirjan lopussa. Investointihankkeen myöhästyessä ja ulottuvessa vuodenvaihteen yli, on hankkeen toteuttaa oikeus jatkaa edellyttäen hankkeen kokonaismenojen pysymistä edellisen vuoden määrärahojen puitteissa. Hankkeiden jatkamisen

Budgeten utgör ett bindande direktiv för stadsorgans organ. De uppgifter och bindande mål som fullmäktige beslutat om samt de anslag som beviljats för genomförande av dessa kan ändras endast genom beslut av fullmäktige. Beslut om ändringar i anslag ska fattas under det budgetår saken gäller. Anslag får inte användas för något annat ändamål än det som anges i budgeten eller för att införa verksamhetsformer som inte ingår i budgeten eller för att utvidga servicen.

Anslagen och de kalkylerade inkomsterna i **driftsekonomidelen** är bindande gentemot fullmäktige i nettobelopp (verksamhetsutgifterna minus verksamhetsinkomsterna). Det bindande verksamhetsbidraget är skuggat i resultaträkningarna på resultatområdesnivå. Utskotten har rätt att besluta om eventuella överföringar av anslag mellan verksamhetsenheterna.

Investeringsanslagen är bindande per projekt eller grupp såsom de presenteras i slutet av budgetboken. Om ett investeringsprojekt blir fördöjt och sträcker sig över årsskiftet, kan projektet fortfå under förutsättning att de totala utgifterna för projektet hålls inom föregående års anslagsram. Effekterna på budgeten av

vaikutukset talousarvioon käsitellään normaalilla lisämäärärahakäsittelyn luontesisesti.

Tuloslaskelmassa rahoitustuottojen ja -kulujen nettomääräraha on sitova valtuustoon nähdyn.

Rahoituslaskelmassa antolainojen ja lainakannan muutokset ovat sitovia valtuustoon nähdyn.

fortsatta projekt behandlas på samma sätt som tilläggsanslag normalt behandlas.

I **resultaträkningen** är nettoanslagen för finansiella inkomster och utgifter bindande gentemot fullmäktige.

I **finansieringsanalysen** är förändringarna i utlåning och lånestocken bindande gentemot fullmäktige.

Täytäntöönpano ja seuranta - Verkställande och uppföljning

Toimielinten tulee tarkistaa talousarvion yhteydessä laatimansa käyttösuunnitelmat vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Mahdolliset muutokset käyttösuunnitelmissa on annettava tiedoksi rahatoimistoon heti talousarviovuoden alussa. Käyttösuunnitelmat päivitetään tarvittaessa vuoden aikana.

Tulosyksiköiden vastuuhenkilöiden tulee seurata talousarvionsa ja asetettujen tavoitteiden toteutumista ja säännöllisesti valmistella niitä koskevat raportit valiokunnalle. Raportoinnissa annetaan selvitys talousarvion toteutumisesta sekä merkittävistä poikkeamista tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioden toteutumisessa.

Osavuosikatsaus laaditaan kaksi kertaa vuodessa 30.4. ja 31.8. toteutuneen tilanteen mukaisesti. Ensimmäisessä katsauksessa raportoidaan vain taloudentoteumasta sekä mahdolisista merkittävistä talouden ja toiminnan poikkeamista. Toinen katsaus sisältää myös tilinpäätösennuste sekä keskeisten strategisten tavoitteiden toteuman. Tätä käytäntöä kokeillaan vuoden 2019 ajan.

Osavuosikatsaus käsitellään kaupunginhallituksessa ja saatetaan myös valtuustolle tiedoksi.

Tulojen seuranta

Valiokuntien on huolehdittava, että kaupungin päättävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaan ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

Organen ska se över de dispositionsplaner de gjort upp under budgetberedningen så att dessa motsvarar den budget som fullmäktige godkänt. Eventuella ändringar i dispositionsplanerna ska delges drätselkontoret genast i början av budgetåret. Dispositionsplanerna revideras vid behov under året.

Resultatenheternas ansvarspersoner ska följa utfallet av sin budget och de uppsatta målen samt regelbundet bereda rapporter över utfallet för utskottet. Vid rapporteringen ges en redogörelse för utfallsgraden för budgeten samt för eventuella avvikelser vid uppfyllelsen av mål, anslag och beräknade inkomster.

En **delårsrapport** utarbetas två gånger om året, enligt utfallet 30.4 och 31.8. I den första rapporten rapporteras endast om det ekonomiska utfallet samt eventuella väsentliga avvikelser i ekonomi och verksamhet. Den andra rapporten innehåller också en bokslutsprognos samt uppfyllelsen av de centrala strategiska målen. Denna praxis tillämpas som försök under 2019.

Delårsrapporten behandlas i stadsstyrelsen och förs också till fullmäktige för kännedom.

Inkomstuppföljning

Utskotten ska se till att de avgifter som staden beslutar om justeras för att motsvara ökningen i kostnaderna och att de inkomster som tillkommer staden bärts upp i enlighet med gällande avtal och anvisningar.

Tulosyksiköiden vastuuhenkilöiden on huolehdittava toimintaan ja investointeihin saatavien valtionosuuksien ym. avustusten hakemisesta ja niiden oikeellisuudesta sekä toimitettava kopio avustushakemuksesta talousjohtajalle. Samoin on huolehdittava myös muiden tulojen oikea-aikaisesta laskuttamisesta ja kertymisestä laskutus- ja perimisohjeen mukaisesti.

Määrärahojen muutokset

Jos tehtävään osoitettu määräraha ei riitä, on hyvässä ajoin ennen sen loppumista ryhdyttää toimenpiteisiin toiminnan supistamiseen ja/tai sovittamiseen jäljellä olevan määrärahan puitteissa.

Määrärahan muutosesitys kaupunginvaltuustolle tulee tehdä talousarviovuoden aikana, jos sopeuttamistoimenpiteissä ei ole onnistuttu. Esityksen perusteluissa on tällöin selvitetävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty lisämäärärahatarpeen välttämiseksi.

Resultatenheternas ansvarspersoner ska omförsörja att ansökningar om statsandelar och andra bidrag för verksamhet och investeringar lämnas in och att beloppen är riktiga samt lämna en kopia av bidragsansökningarna till ekonomidirektören. Likaså ska ansvarspersonerna se till att även andra inkomster faktureras och flyter in i rätt tid i enlighet med fakturering- och indrivningsdirektiven.

Ändringar i anslag

Om det anslag som anvisats för ett visst ändamål inte räcker till, ska åtgärder för inskränkning av verksamheten och/eller anpassning av den till det kvarstående anslaget vidtas i god tid innan anslaget tar slut.

Förslag till ändring av anslag ska läggas fram för fullmäktige under budgetåret, om anpassningsåtgärderna inte har lyckats. I motiveringen till förslaget ska det då redogöras för de åtgärder som vidtagits för att undgå behov av tilläggsanslag.

Tulos- ja rahoituslaskelma - Resultaträkning och finansieringskalkyl

TULOSLASKELMA RESULTATRÄKNING (1 000 €)	TP BOKSLUT 2017	TA BG 2018	TP 2018 ennuste	TA BG 2019	TS PLAN 2020	TS BG 2021
Myntitulot - Försäljningsinkomster	5 419	4 910	4 910	4 806	4 822	4 853
Maksutulot - Avgiftsinkomster	4 860	4 648	3 968	4 974	4 235	4 275
- <i>josta maakäyttösopimuskorvauksia</i>	661	450	0	850		
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 763	1 436	1 482	640	647	654
Muut toimintatulot-Övriga verksamhetsintäkter	3 125	5 166	3 596	4 796	2 270	2 656
- <i>josta maaomaisuuden myyntivoittoja</i>	1 175	3 309	1 560	2 808	392	757
TOIMINTATULOT YHT - INKOMSTER TOTALT	15 168	16 161	13 956	15 216	11 974	12 437
<i>TOIMINTATULOT YHT. ilman maankäyttösopimuskorvauksia sekä maaomaisuuden myyntivoittoja</i>	13 332	12 402	12 396	11 558	11 582	11 681
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-31 661	-35 142	-34 616	-35 925	-36 279	-36 607
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-29 997	-30 336	-30 257	-29 583	-30 118	-31 064
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	-4 923	-5 154	-5 153	-5 219	-5 293	-5 372
Avustukset - Understöd	-2 819	-2 820	-2 960	-2 913	-2 936	-2 960
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostrader	-1 042	-924	-924	-910	-924	-938
TOIMINTAMENOT YHT - UTGIFTER TOTALT	-70 442	-74 376	-73 910	-74 551	-75 550	-76 941
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-55 274	-58 216	-59 954	-59 335	-63 576	-64 504
<i>TOIMINTAKATE ilman maankäyttösopimuskorvauksia sekä maaomaisuuden myyntivoittoja</i>	-57 111	-61 975	-61 514	-62 991	-63 968	-65 260
Verotulot - Skatteinkomster	69 270	68 600	68 984	72 700	74 800	75 800
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	62 530	61 800	62 400	66 000	68 000	69 000
Yhteisövero - Samfundskatt	2 081	2 200	1 866	2 000	2 100	2 100
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 659	4 600	4 718	4 700	4 700	4 700
Valtionosuudet - Statsandelar	-796	-2 668	-2 416	-2 376	-2 300	-2 300
Rahoitustulot ja -menot -	354	150	150	150	150	200
Finansiella inkomster och utgifter						
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	13 554	7 866	6 764	11 139	9 074	9 196
<i>VUOSIKATE ilman maankäyttösopimuskorvauksia sekä maaomaisuuden myyntivoittoja</i>	11 717	4 107	5 204	7 483	8 682	8 440
Suunnitelmapoistot - Avskrivningar enligt plan	-7 356	-8 800	-7 400	-8 400	-8 500	-8 700
TILIKAUDEN TULOS	6 198	-934	-635	2 739	574	496
RÄKENSKAPS PERIODENS RESULTAT						
<i>TILIKAUDEN TULOS ilman maankäyttösopimuskorvauksia sekä maaomaisuuden myyntivoittoja</i>	4 361	-4 693	-2 196	-917	182	-260

Talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat pienemmät kuin vuoden 2018 talousarviossa ja suunnilleen samalla tasolla kuin tilinpäätöksessä 2017. Toimintatulot ilman maankäytösopimuskorvauksia ja maaomaisuuden myyntivoittoja pienenevät tässä talousarvioresityksessä verrattuna sekä tähän että viime vuoteen.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot kasvavat vuonna 2019 noin 630 000 euroa verrattuna siihen mitä toisessa osavuosikatsauksessa on ennustettu vuodelle 2018. Toimintamenot kasvavat yli 4 milj. verrattuna vuoden 2017 tilinpäätökseen.

Talousarvioehdotuksen toimintakate heikenee hieman verrattuna vuoden 2018 talousarvioon mutta heikkenee hyvin merkittävästi verrattuna vuoden 2017 tilinpäätökseen.

Ennusteiden ja ennakkotietojen perusteella verotulot eivät kasva vuonna 2018 vaan jopa pienenevät hieman (-0,9 %) verrattuna vuoteen 2017. Vuonna 2019 verotulot nousevat Kuntaliiton ennusteen mukaan 7,2 %. Valtionosuudet muuttuvat Kaunaisissa negatiiviseksi vuonna 2017 ainoana kuntana Suomessa. Valtionosuudet pysyvät edelleen negatiivisena vuonna 2019.

Vuosikate on parempi kuin vuonna 2018 mutta hieman heikompi kuin tilinpäätöksessä 2017. Suunnitelmapoistot nousevat merkittävästi Villa Bredan valmistumisen myötä. Tilikauden 2019 tulos on ylijäämäinen, melkein 3,7 milj. euroa. Tärkeämpi seurattava tulos on rakenneellinen tulos. Tämä luku on 0 kun otetaan huomioon tulos ilman maanmyyntivoittoja ja maankäyttösopimuskorvauksia.

Verksamhetsinkomsterna i budgetförslaget är lägre än i budgeten 2018 och på ungefär samma nivå som i bokslutet 2017. Verksamhetsinkomsterna exkl. ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster från försäljning av markegendom minskar i detta budgetförslag jämfört med såväl detta år som förra året.

Stadens externa verksamhetsutgifter ökar med ca 630 000 euro år 2019 jämfört med prognos för år 2018 i den andra delårsrapporten. Verksamhetsutgifterna ökar med över 4 mn euro jämfört med bokslutet för 2017.

Verksamhetsbidraget i budgetförslaget försvaras en aning jämfört med budgeten 2018 och avsevärt jämfört med bokslutet 2017.

Enligt prognoserna och förhandsbeskedet kommer skatteinkomsterna inte att öka år 2018 utan till och med minska en aning (-0,4 %) jämfört med 2017. År 2019 ökar skatteinkomsterna enligt Kommunförbundets prognos med 6,7 %. Statsandelarna blev år 2017 negativa i Grankulla som den enda kommunen i Finland. De förblir negativa år 2019.

Årsbidraget är bättre än 2018 men svagare än i bokslutet 2017. De planerliga avskrivningarna stiger betydligt på grund av att Villa Breda blivit färdigt. Budgeten uppvisar ett överskott på nästan 3,7 mn euro för räkenskapsperioden 2019. Ett resultat som är viktigare att följa är det strukturella resultatet. Denna siffra blir 0, då man beaktar resultatet utan markförsäljnings-vinster och ersättningar enligt markanvändningsavtal.

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL (1 000 €)	TP	TA	TP	TA BG 2 019	TS	TS	
	BOKSLUT 2 017	BG 2018	2018 ennuste		PLAN 2 020	BG 2 021	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Ordinarie verksamhet och investeringar							
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	13 554	7 866	6 764	11 139	9 074	9 196	
Satunnaiset erät - Extraordinära poster							
Tulorahoituksen korjauserät							
Korrektivposter till internt tillfördä medel	-1 116	-3 309	-1 560	-2 808	-1 073	-471	
Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten	12 438	4 557	5 204	8 331	8 001	8 725	
INVESTOINNIT - INVESTERINGAR							
Investointimenot- Investeringsutgifter	-16 150	-18 258	-10 315	-12 926	-3 360	-3 470	
Rahoitusosuudet -Finansieringsandelar							
Pysyvien vastaanvien luovutustulot-Försäljn.inkomster	1 530	3 426	1 615	3 015	400	770	
Varsinainen toiminta ja investoinnit netto	-2 181	-10 275	-3 496	-1 580	5 041	6 025	
Ordinarie verksamhet och investeringar netto							
RAHOITUSTOIMINTA - FINANSIERING							
Lainakannan muutokset-Lånestock, förändringar	2 063	4 000	-26	2 000	2 000	2 000	
Oman pääoman muutokset		32					
Muut maksuvalmiuden muutokset-Övriga förändringar		295					
RAHOITUksen RAHAVIRTA	2 389	4 000	-26	2 000	2 000	2 000	
KASSAFLÖDET I FINANSIERINGEN							
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	208	-6 275	-3 522	420	7 041	8 025	
Kassavarat Kassamedel 31.12.	9 182	2 699	5 452	5 872	12 913	20 938	
Lainakanta Lånestock 31.12	2 000	4 000	0	2 000	2 000	2 000	

Rahoituslaskelmasta käy ilmi vuoden 2017 hyvin korkeat investointimenot. Vuosina 2018 ja 2019 investointimenot pysynevät matalamalla tasolla mutta edelleen melko korkeana.

Av finansieringskalkylen framgår de synnerligen höga investeringsutgifterna år 2017. Åren 2018 och 2019 torde investeringsutgifterna hålla en lägre nivå men alltjämt förbli rätt höga.

Verotulot ja valtionosuudet – Skatteinkomster och statsandelar

Verotulot

Kaupungin verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuotosta sekä kiinteistöverosta. Verotuloarviot perustuvat kuntaliiton ennustekehikkoon johon on tehty kuntakohtaisia tarkennuksia.

Kaupunginvaltuoston 12.3.2018 hyväksymässä strategiassa edellytetään, että kunnallisveroaste on korkeintaan 17 %. Talousarvossa ja -suunnitelmassa kaupungin kunnallisveron tuotto on laskettu 17 %:n kunnallisveron mukaan.

Yleinen kiinteistöveroprosentti sekä muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määräätä välillä 0,93–2,00 vuonna 2019.

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti vuodelle 2019 tulee määräätä välillä 0,41–1,00 %.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittu käytäen nykyisiä kiinteistöveroprosentteja.

Skatteinkomster

Stadens skatteinkomster består av kommunal inkomstskatt, en andel av samfundsskatteinräkterna samt fastighetsskatt. Skatteinkomstkalkylen baserar sig på Kommunförbundets prognosram, som har justerats kommunvis.

I den strategi som fullmäktige godkände 12.3.2018 förutsätts att kommunalskattesatsen är högst 17 %. I budgeten och ekonomiplanen har stadens kommunalskatteinräkter beräknats enligt en skattesats på 17 %.

Den allmänna fastighetsskattesatsen och fastighetsskattesatsen för övriga bostadsbyggnader ska ligga mellan 0,93 och 2,00 procent år 2019.

Fastighetsskattesatsen för stadigvarande bostadsbyggnader ska ligga mellan 0,41 och 1,00 procent år 2019.

Budgeten och ekonomiplanen baserar sig på de nuvarande fastighetsskattesatserna.

VEROTULO - SKATTEINTÄKT (1000 €)

Kauniainen - Grankulla

VUOSI - ÅR	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
Verolaji - Skatteslag						
Kunnallisvero - Kommunalskatt	57 558	62 528	62 034	66 002	69 237	71 549
Muutos % Förförändring	5,1	8,6	-0,8	6,4	4,9	3,3
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 428	2 081	1 826	2 043	2 093	2 163
Muutos % Förförändring	5,5	45,8	-12,2	11,9	2,5	3,3
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	3 993	4 659	4 718	4 718	4 718	4 718
Muutos % Förförändring	4,4	16,7	1,3	0,0	0,0	0,0
VEROTULO - SKATTEINTÄKT	62 978	69 268	68 578	72 762	76 047	78 429
Muutos % Förförändring	5,1	10,0	-1,0	6,1	4,5	3,1

Valtionosuudet - Statsandelar, 1000 €

(Kuntaliitto - Kommunförbundet 6.11.2018)

Peruspalvelut (VM) - Basservice (FM)

Laskennalliset kustannukset - Kalkylerade kostnader

	TP-Bokslut 2017	TA-Budget 2018	TA-Budget 2019	Muutos % Förändring
Ikärakenne - Åldersstruktur	34 815			
Sairastavuus - Sjukfrekvens	7 425			
Muut laskennalliset kustannukset - Övriga kalkylerade kostn.	2 707			
Laskenn. kustannukset yhteensä - Kalkylerde kostn. tot.	44 947	42 780	43 771	2,3
<i>Omarhoitusosuuus €/as. - Självfinsieringsandel €/inv.</i>	<i>3 627</i>	<i>3 540</i>	<i>3 524</i>	<i>-0,5</i>
Omarahoitusosuuus - Självfinsieringsandel	-34 409	-33 268	-33 915	1,9
Valtionosuuus lask. kustannuksiin - Statsandel för kalk. kostn.	10 538	9 512	9 856	3,6
Lisät ja vähennykset - Tillägg och avdrag	-589	0		
Valtionosuuus ennen tasausta - Statsandel före utjämning	9 949	9 512	9 856	3,6
Verotuloihin perustuva tasaus - Utjämning på basis av skatt	-12 942	-14 268	-14 312	0,3
Kaupungin valtionosuuus (VM) - Stadens statsandel (FM)	-2 993	-4 757	-4 456	-6,3

Opetustoimen erillisrahoitus (OKM) - Undervining (UKM)

Lukiokoulutus - Gymnasieutbildning	3 811			
Perusop. erityislisät, aamu- ja iltapäivät. - Särsk. Tillägg	539			
Kansalaisopisto, liikunta, nuorisotoiminta - MBI, idrott, ungdom	263			
Kustannukset yhteensä - Kostnader totalt	4 614	4 485	4 545	1,3
<i>Omarhoitusosuuus €/as. - Självfinsieringsandel €/inv.</i>	<i>255</i>	<i>255</i>	<i>255</i>	<i>0,0</i>
Omarahoitusosuuus - Självfinsieringsandel	-2 418	-2 396	-2 464	2,8
Kaupungin valtionosuuus (OKM) - Stadens statsandel (UKM)	2 197	2 088	2 081	-0,4

Valtionosuudet yhteensä - Statsandelar sammanlagt	-796	-2 668	-2 376	-11,0
--	-------------	---------------	---------------	--------------

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM).

Valtionosuuden muutokseen vaikuttavat mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustensa tarkistus (-231 milj. €) ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensaatiot (+224 milj. €). Kilpailukyksipomuksen (kiky) takia kuntien valtionosuutta vähennetään vuonna 2019 yhteensä -497 milj. € (-91 €/as). Lisäksi hallitusohjelman mukaisten indeksijäädytysten takia kunnilla jää peruspalvelujen valtionosuutta saamatta 91 milj. euroa vuonna 2019.

Kaikkia valtionosuuksien määräytymistekijöitä ei vielä ole päivitetty (koulutustaustakerrointa ja työpaikkaomavaraisuutta). Verotiedot päivittyvät vielä, kun tulopohjan tasaus tarkentuu. Myös veromenetysten kompensaatiot tarkentuvat vielä.

Kauniaisten kaupungin valtionosuudet ovat negatiiviset johtuen siitä, että verotuloihin perustuva tasaus on suurempi kuin valtion antama rahoitus.

Statsandelar

Statsandelen till kommunerna består av två delar: en statsandel för kommunal basservice (FM) och en statsandel för undervisnings- och kulturverksamhet (UKM).

Statsandelen år 2019 påverkas bland annat av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna (- 231 miljoner euro) och kompensationen till kommunerna för skattebortfall (+ 224 miljoner euro). Med anledning av konkurrenskraftsavtalet skärs kommunernas statsandeler år 2019 ner med sammanlagt 497 miljoner euro (- 91 €/inv.). Dessutom innebär frysningen av indexhöjningarna enligt regeringsprogrammet att kommunerna går miste om 91 miljoner euro i statsandeler för kommunal basservice år 2019.

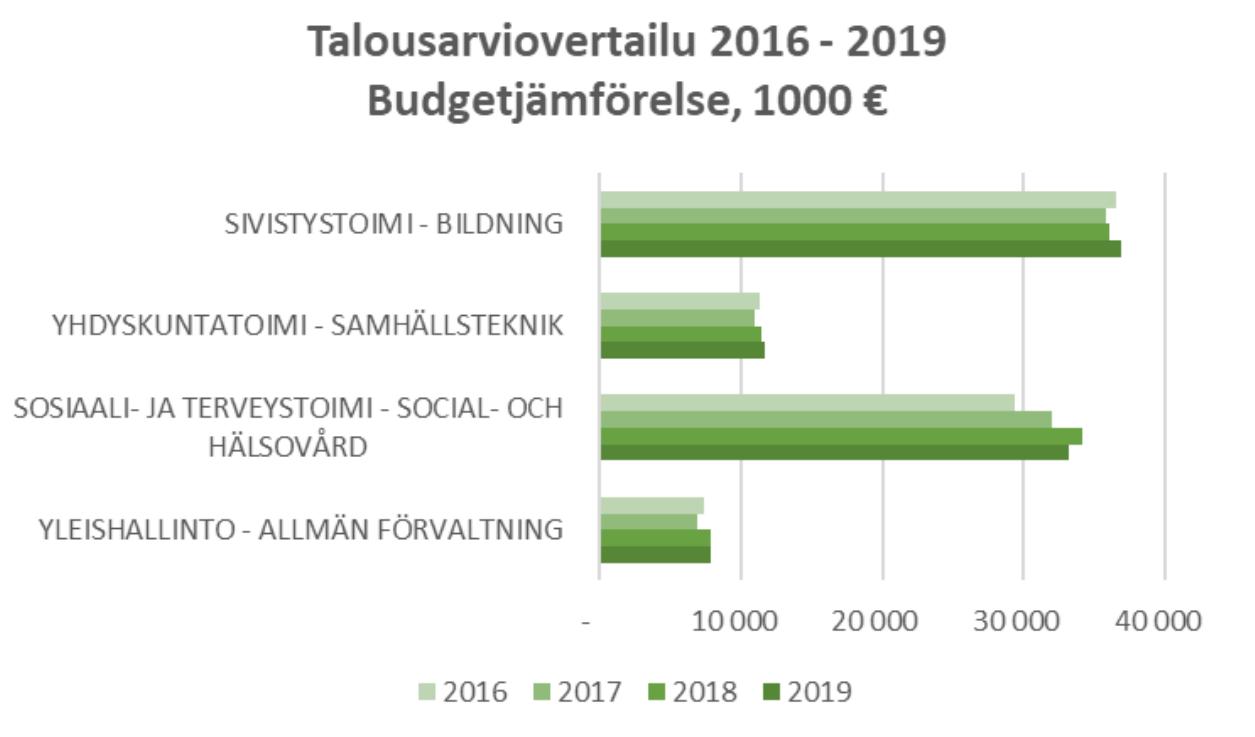
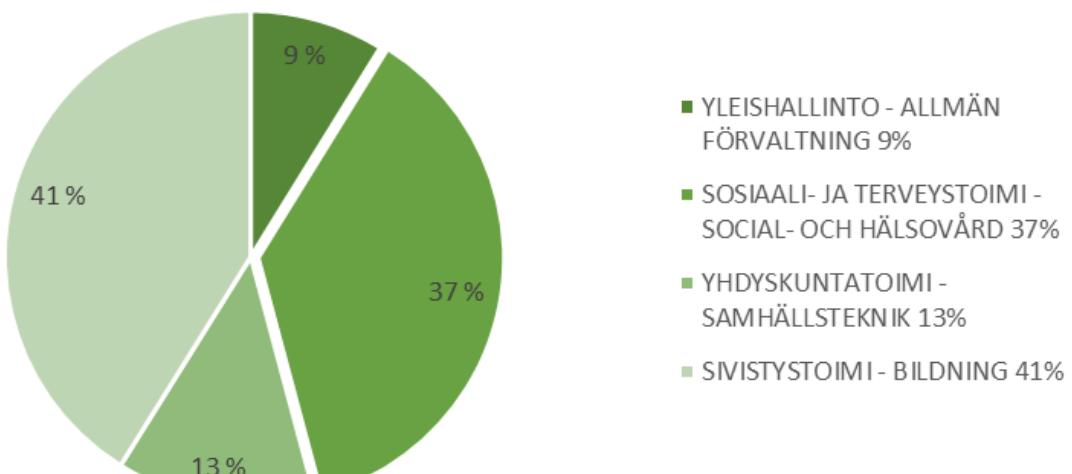
Alla bestämningsfaktorer för statsandelarna har inte uppdaterats ännu (utbildningsbakgrundskoefficienten och arbetsplatssufficiensen). Skatteuppgifterna uppdateras ännu då utjämningen av inkomstbasen specificeras. Också kompensering av skattebortfallet specificeras ännu.

Grankulla stads statsandelar är negativa p.g.a. att utjämningen på basis av skatteinkomsterna är större än finansieringen från staten.

KÄYTTÖTALOUS DRIFTSBUDGET

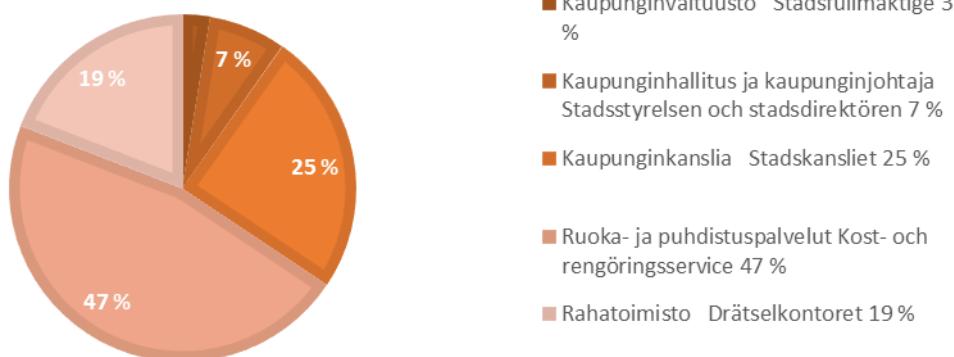
Määrärahojen jakautuminen toimialoittain TA 2019 Anslagsfördelning per sektor BG 2018, 89,8 M€

KÄYTTÖTALOUS - DRIFTSBUDGET	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TP 2018 ennuste	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
1 000 €						
Tulot - Inkomster	28 096	31 411	28 981	30 476	27 504	28 265
<i>Muutos-Ändring</i>		12 %		-3 %	-10 %	3 %
Menot -Utgifter	-	83 369	-	89 812	-	90 927
<i>Muutos-Ändring</i>		7 %		0 %	1 %	2 %
Netto	-	55 273	-	58 091	-	63 422
<i>Muutos-Ändring</i>		5 %		2 %	7 %	1 %
YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTING						
Tulot - Inkomster	3 486	4 261	3 878	4 221	4 305	4 392
<i>Muutos-Ändring</i>		22 %		-1 %	2 %	2 %
Menot -Utgifter	-	6 816	-	7 922	-	8 081
<i>Muutos-Ändring</i>		16 %		0 %	2 %	2 %
Netto	-	3 330	-	3 652	-	3 775
<i>Muutos-Ändring</i>		10 %		1 %	2 %	2 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD						
Tulot - Inkomster	4 619	3 961	4 120	3 350	3 439	3 474
<i>Muutos-Ändring</i>		-14 %		-15 %	3 %	1 %
Menot -Utgifter	-	30 547	-	33 247	-	33 581
<i>Muutos-Ändring</i>		11 %		-2 %	1 %	2 %
Netto	-	25 928	-	29 972	-	30 142
<i>Muutos-Ändring</i>		-5 %		0 %	1 %	2 %
YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK						
Tulot - Inkomster	13 402	16 734	14 655	16 812	13 636	14 245
<i>Muutos-Ändring</i>		25 %		0 %	-19 %	4 %
Menot -Utgifter	-	10 474	-	11 708	-	12 116
<i>Muutos-Ändring</i>		9 %		2 %	3 %	4 %
Netto	-	2 928	-	5 288	-	5 104
<i>Muutos-Ändring</i>		23 %		-3 %	-70 %	12 %
SIVISTYSTOIMI - BILDNING						
Tulot - Inkomster	6 588	6 454	6 328	6 093	6 123	6 154
<i>Muutos-Ändring</i>		-2 %		-6 %	0 %	0 %
Menot -Utgifter	-	35 532	-	36 935	-	37 148
<i>Muutos-Ändring</i>		2 %		2 %	1 %	1 %
Netto	-	28 943	-	29 755	-	31 025
<i>Muutos-Ändring</i>		3 %		4 %	1 %	1 %

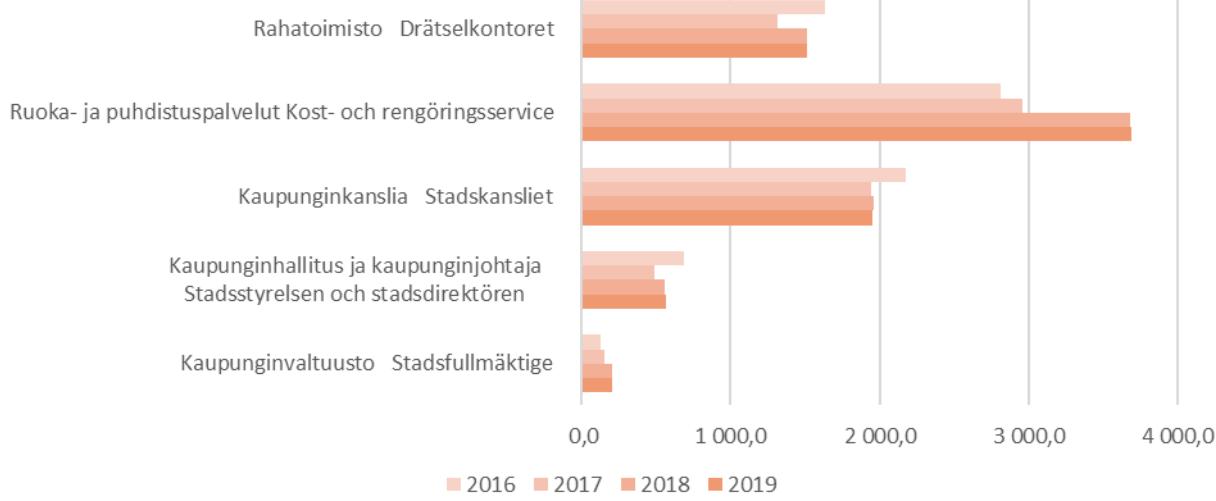
YLEISHALLINTO ALLMÄN FÖRVALTNING

MÄÄRÄRAHOJEN JAKAANTUMINEN TULOSALUEITTAIN TA 2019 ANSLAGSFÖRDELNING PER RESULTATOMRÅDE **7.9 M€**

TALOUSARVIOVERTAILU 2016 -2019 BUDGETJÄMFÖRELSE,

1000€

YLEISHALLINTO – ALLMÄN FÖRVALTNING

Tulosalueet – Resultatområden:

KAUPUNGINVALTUUSTO - STADSFULLMÄKTIGE

KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA - STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN

KAUPUNGINKANSLIA - STADSKANSLIET

RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT – KOSTHÅLL OCH RENGÖRINGSTJÄNSTER

RAHATOIMISTO - DRÄTSELKONTORET

Yleishallinto		TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Allmän förvaltning						
Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:						
Camilla Söderström						
hallintopäällikkö - förvaltningschef						
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	96 022	111 300	61 710	62 944	64 203	
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	90 856	130 900	180 600	184 212	187 896	
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	163 275	192 000	190 000	193 800	197 676	
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	33 771		30 000	30 600	31 212	
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	3 102 027	3 827 120	3 758 731	3 833 906	3 910 584	
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 485 951	4 261 320	4 221 041	4 305 462	4 391 571	
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-3 068 217	-3 392 514	-3 404 067	-3 472 148	-3 541 591	
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 243 973	-2 526 710	-2 546 270	-2 597 195	-2 649 139	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-953 240	-1 323 850	-1 293 030	-1 318 891	-1 345 268	
Avustukset - Understöd	-105 916	-84 650	-84 700	-86 394	-88 122	
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-166 473	-169 400	-159 600	-162 792	-166 048	
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-277 871	-415 930	-434 750	-443 445	-452 314	
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-6 815 690	-7 913 054	-7 922 417	-8 080 865	-8 242 483	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-3 329 739	-3 651 734	-3 701 376	-3 775 404	-3 850 912	

Toiminta

Yleishallinto vastaa luottamushenkilötoiminnan ja luottamuselinten työskentelyedellytysten yhteensovittamisesta sekä käytännön hallinnon ja talouden hoidosta.

Yleishallinnon vuoden 2019 painopisteet, joilla osaltaan myötävaikutetaan kaupunkistrategian toteuttamiseen:

- Toimeenpanaan kaupungin osallisuusohjelman kehittämistavoitteita:
  - o järjestetään osallisuuskoulutusta henkilöstölle ja luottamushenkilöille,
  - o otetaan käyttöön lisää sähköisiä osallisuuteen liittyviä palveluja,
  - o kehitetään vuorovaikutteisuutta kaupungin kotisivuilla ja intrassa
  - o aloitetaan osallistavan budjetoinnin kokeilu

Verksamhet

Allmänna förvaltningen ansvarar för samordnandet av de förtroendevaldas och förtroendeorganens arbetsförutsättningar samt skötseln av förvaltningen och ekonomin i praktiken.

Allmänna förvaltningens insatsområden år 2019, vilka för sin del bidrar till att de fastställda mälen i stadens strategi förverkligas:

- Utvecklingsmålen i stadens delaktighetsprogram omsätts i praktiken:
  - o delaktighetsutbildning ordnas för personalen och de förtroendevalda
  - o fler e-tjänster som främjar delaktighet tas i bruk
  - o stadens webbplats och intranät görs mer interaktiva
  - o staden inleder ett försök med inkluderande budgetering

- lisätään yhteissuunnittelua asiakkaiden/kuntalaisten kanssa palvelujen suunnittelussa, kehittämisesä ja innovoinnissa
- Syksyllä 2019 tehdään laaja asukaskysely, sisältäen osallisuus- ja viestintäosion
- Tehdään laaja henkilöstöksely päivitänne palautteen keräämisen lisäksi
- Syksyllä 2019 mitataan kaupungin yrityjäystävällisyyttä
- Viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation rakenteita arvioiva työ jatkuu.
- Digiohjelman 2018-2020 toimeenpanoa jatketaan
- Kaupungille laadittavan tiedonohjaus-suunnitelman laadinta jatkuu koko vuoden ajan, yhteistyössä toimialojen kanssa
- Saavutettavuusdirektiivin vaatimukset huomioidaan kaikessa toiminnessa ja uusissa tilauksissa
- staden utökar samarbetet med kli-enterna/invånarna kring planeeringen och utvecklingen av tjänster samt innovation i anslutning till tjänsterna.
- Under hösten 2019 görs en omfattande invånarenkät med avsnitt om delaktighet och kommunikation.
- En omfattande personalenkät görs också utöver det dagliga insamlandet av respons.
- Under hösten 2019 mäts stadens företagarvälvighet.
- Granskningen av tjänsteinnehavar- och förtroendemannaorganisationen fortsätter.
- Arbetet med att omsätta digitaliseringssprogrammet 2018–2020 i praktiken fortsätter.
- Arbetet med att göra upp en informationsstyrningsplan för staden pågår under hela året i samarbete med sektorerna.
- Tillgänglighetsdirektivet beaktas i all verksamhet och i nya beställningar.

Henkilöstö

Talousarviovuoden alussa yleishallinnossa on 63,1 vakanssia tai tehtävää. Toinen 60 %:n työajalla toiminut kielenkääntäjä siirtyy loppuvuodesta 2018 hoitamaan kokoaikaista kielenkääntäjän vakanssia, jolloin käännystyön tosi-asiallinen resurssivähennys vastaa 20 prosenttiyksikköä työpanoksesta. Keskusenhoitajan vakansi jätetään täytämättä. Perustaan 3 uutta laitoshuoltajan tehtävää, joiden ensisijainen työpiste on kouluissa, ja samalla luovutaan vastaavasta ostopalvelusta kustannus- ja laatusyistä. Yleishallinnon henkilöstösuunnittelussa ja -mitoituksessa ennakoitaaan sote- ja maakuntahallintoon siirtymistä.

Personalen

I början av budgetåret har allmänna förvaltningen 63,1 befattningar. I slutet av år 2018 övergår den ena av husets två översättare, som båda hittills haft 60 procent arbetsstid, till att sköta översättarbefattningen på heltid, vilket ger en reell minskning av översättarkapaciteten motsvarande 20 procentenheter. Befattningen som växeltelefonist lämnas obesatt. Tre nya befattningar för lokalvärddare inrättas med primär stationering i skolorna, och samtidigt upphör den motsvarande köpta tjänsten av kostnads- och kvalitetsskäl. Vård- och landskapsreformen beaktas inom planeringen och dimensioneringen av personalen inom den allmänna förvaltningen.

Talous 2019

Tämän talousarviolaadinnan yhteydessä on kanslian tulosalueesta eriytetty ruoka- ja puhdistuspalvelut omaksi tulosalueeksi. Tämä on tarkoitukseenmukaista toiminnan ja talouden tarkastelun sekä vertailtavuuden kannalta, erityisesti sote- ja maakuntauudistukseen liittyen.

Syksyllä 2018 toimintansa aloittanut Villa Bredan valmistuskeittiö valmistaa päiväkotien ateriat keskuskeittiön, noin puoli vuotta kestävän saneerauksen ajan. Sekä keskuskeittiön että Mäntymäen koulun keittiön saneeraukset vaikuttavat tuntuvasti keittiötoimintaan.

Ruokapalvelun elintarvikehintoihin tulee noin 1 %:n nousu. Kasvuun vaikuttavat tukkutoimittajien hintojen korotukset ja luomuotteiden hankinnan lisääminen. Kokonaistulot ja -kustannukset kuitenkin alenevat asiakasmäärien vähenemisen myötä (iltapäivätoiminnan välipalat, oppilasmääärän väheneminen yhden luokkakoon verran).

Investoinnit

Yleishallinnon irtaimen omaisuuden investoinnit muodostuvat digitalisaatio-ohjelman mukaisista kanslian, henkilöstöhallinnon, rahatoimiston ja tietohallinnon laite- ja ohjelmistohankinoista sekä keittiöiden koneiden ja laitteiden investoinneista. Lisäksi varaudutaan valtuustosalin ja näyttelytilan rullaverhojen päivittämiseen.

Ekonomi 2019

I samband med uppgörandet av denna budget har kost- och rengöringsservicen gjorts till ett separat resultatområde från stadskansliet. Detta är ändamålsenligt med tanke på översynen av verksamheten och ekonomin samt jämförbarheten, särskilt med tanke på vård- och landskapsreformen.

Tillagningsköket i Villa Breda inledde sin verksamhet på hösten 2018 och tillverkar daghemmens måltider under den tid centralköket är under reparation, ca ett halvt år. Saneringsarbetet i både centralköket och skolköket i Mäntymäen koulu har en kännbar inverkan på köksarbetet i staden.

Kostservicens livsmedelspris kommer att stiga med ca 1 procent. Stigningen orsakas av höjda partipriser samt ökade inköp av ekologiska produkter. Helhetsinkomsterna och -utgifterna minskar dock till följd av minskat klientantal (mellanmålen för eftermiddagsverksamheten, en minskning i elevantalet som motsvarar en klass).

Investeringar

Investeringarna i lösegendom inom allmän förvaltning består av hård- och mjukvaruanskaffningar enligt digitaliseringsprogrammet för kansliet, personalförvaltningen, drätseln och dataadministrationen samt ersättande investeringar i maskiner och utrustning för köket. Det finns också en reservering för att förnya rullgardinerna i fullmäktigesalen och utställningshallen.

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE

Kaupunginvaltuusto

Stadsfullmäktige

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	27 000	57 000	58 140	59 300
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-183 884	-203 230	-205 070	-209 170	-213 351
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-183 884	-176 230	-148 070	-151 030	-154 051

Toiminta

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvalltaa. Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian mukaisesti. Kaupunkistrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Verksamhet

Fullmäktige ansvarar för stadens verksamhet och ekonomi samt utövar kommunens beslutanderätt. Kommunens verksamhet leds enligt kommunstrategin, som godkänts av fullmäktige. I kommunstrategin beslutar fullmäktige om de långsiktiga målen för kommunens verksamhet och ekonomi.

Talous 2019

Kaupunginvaltuiston menot muodostuvat valtuoston, tarkastusvaliokunnan ja keskusvaalilautakunnan menoista.

Menoissa ja tuloissa näkyvät vuoden 2019 eduskuntavaalit (14.4.2019), europarlamenttivaalit (23.-26.5.2019) sekä maakuntavaalit.

Kaupungin nykyinen sopimus tilintarkastuspalveluista on koskenut tilivuosia 2015-2018. Tarkastusvaliokunta kilpailuttaa ja valtuusto valitsee tulevan tilintarkastusyhteisön.

Ekonomi 2019

Stadsfullmäktiges utgifter består av utgifterna för fullmäktige, revisionsutskottet och centralvalnämnden.

I utgifterna och inkomsterna märks riksdagsvalet 2019 (14.4.2019), europaparlamentsvalet (23–26.5.2019) samt landskapsvalet.

Stadens nuvarande revisionsavtal har gällt räkenskapsåren 2015–2018. Revisionsutskottet upphandlar tjänsten och fullmäktige väljer revisionssamfund för den kommande perioden.

KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA - STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja Stadsstyrelsen och stadsdirektören

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	4 497		0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-512 019	-556 800	-570 025	-581 430	-593 050
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-507 522		-570 025	-581 430	-593 050

Toiminta

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa toiminnan yhteensovittamisen lisäksi mm. valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, henkilöstöpolitiikasta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstöjaosto, joka linjaa ja käsittelee henkilöstöpolitiikkaan ja työnantajan tehtäviin liittyvät asiat.

Talous 2019

Kaupunginkanslian tulosaluelta, viestinnän kustannuspaikalta on siirretty paikallislehti Kaunis Granin vuosittainen avustus 68 000 euroa, kaupunginhallituksen tulosaluelle kuluvaan jäsenmaksut ja yhteistoimintaosuudet kustannuspaikalle.

Verksamhet

Stadsstyrelsen leder kommunens verksamhet, förvaltning och ekonomi samt ansvarar, utöver samordningen av verksamheten, för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och tillsynen över beslutens laglighet, personalpolitiken, ägarstyrningen samt den interna kontrollen och organisationen av riskhanteringen.

Stadsdirektören arbetar under stadsstyrelsen och leder stadens förvaltning, ekonomi och verksamhet i övrigt.

Under stadsstyrelsen verkar personalsektionen, som drar upp riktlinjerna för stadens personalpolitik och arbetsgivaruppgifter.

Ekonomi 2019

Stadsstyrelsen omfattar utgifterna för stadsstyrelsen och stadsdirektören, nedan uppräknade samarbetsandelar och medlemsavgifter som hör till allmänna förvaltningens verksamhetsområde samt vissa andra tväradministrativa utgifter. Personalsektionens verksamhetsutgifter ingår i stadskansliets resultatområde.

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019
Osuudet- Andelar:			
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	46 778	46 800	46 800
Helsinki Business Hub	43 500	43 500	43 500
Helsinki Region Infoshare HRI -avoimen datan yhteistyö	600	600	600
Smart & Clean		4 000	4 000
	90 878	94 900	94 900
Jäsenmaksut - Medlemsavgifter :			
Suomen Kuntaliitto - Finlands Kommunförbund	37 007	38 000	38 000
Sydkustens landskapsförbund rf	7 289	7 400	7 400
Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry -			
Föreningen Nylands Friluftsområden rf	5 988	7 100	7 100
Espoon seudun uusyrityskeskus ry/YritysEspoo	4 738	4 800	4 800
Helsingin seudun kauppakamari -			
Helsingforsregionens Handelskammare	880	1 000	1 000
Suomalaisen Työn Liitto	97	100	100
	55 999	58 400	58 400
Avustukset - Understöd			
PKS-kuntien kaupunkiprofessuuri		5 000	5 000
Metropolia amk	12 500		
YritysEspoo	9 000	7 250	7 300
Svenska Finlands Folkting	400	400	400
Kauniaisten Paikallislehti Oy Kaunis Grani	88 000	68 000	68 000
	109 900	80 650	80 700

KAUPUNGINKANSLIA - STADSKANSLIET

Kaupunginkanslia

Stadskansliet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	165 297	160 000	163 000	166 260	169 580
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-1 907 764	-1 957 250	-1 947 810	-1 986 770	-2 026 500
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-1 742 467	-1 797 250	-1 784 810	-1 820 510	-1 856 919

Toiminta

Kaupunginkanslia vastaa yleishallintoto- soisesta valmistelusta ja oikeudellisesta ohjeistuksesta. Henkilöstö- ja palkkahal- linto, tiedotus ja viestintä sekä keskitetyt tukipalvelut kuuluvat kaupunginkansliaan.

Vuoden 2019 talousarvion laadinnan yhtey- dessä ruoka- ja puhdistuspalvelut on eriytetty omaksi tulosalueeksi.

Verksamhet

Stadskansliet svarar för beredningen på allmänna förvaltningens nivå och för juridi- skra anvisningar. Personal- och löneför- valtningen, informationen och kommunika- tionen samt de centraliserade stödjän- sterna sorterar under stadskansliet.

I budgeten 2019 har kost- och rengöringsser- vicen gjorts till ett separat resultatområde.

RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT – KOST- OCH RENGÖRINGSSERVICEN

Ruoka- ja puhdistuspalvelu

Kost- och rengöringstjänster

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Anja Hankala ruokapalvelupääliakkö - matservicechef					
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 022 073	3 844 320	3 710 071	3 784 270	3 859 960
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-2 838 652	-3 680 264	-3 685 240	-3 758 950	-3 834 120
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	183 421	164 056	24 831	25 320	25 840

Toiminta

Ruoka- ja puhdistuspalvelut vastaavat koulu-, päiväkoti-, hoiva- ja henkilökunta-aterioiden tuotannosta ja tarjoilusta sekä kaupungin eri yksiköiden siisteydestä ja puhtaudesta.

Tämän talousarviolaadinnan yhteydessä ruoka- ja puhdistuspalvelut on eriytetty omaksi tulosaluueeksi kanslian tulosaluueesta. Tämä on tarkoitukseenmukaista toiminnan ja talouden tarkastelun sekä vertailtavuuden kannalta, erityisesti sote- ja maakuntauudistukseen liittyen.

Verksamhet

Kost- och rengöringsservicen svarar för tillredning och servering av måltiderna för skolorna, daghemmen, vården och personalen samt för städning och rengöring inom stadens enheter. I budgeten 2019 har kost- och rengöringsservicen gjorts till ett separat resultatområde från stadskansliet. Detta är ändamålsenligt med tanke på granskningen av verksamheten och ekonomin samt jämförbarheten, särskilt med tanke på vård- och landskapsreformen.

Ruoka- ja puhdistuspalvelu

Kost- och rengöringsservice

Suoritteet/Tunnuslutar - Prestationer/Nyckeltal

Ruokapalvelu - Kostservice

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BG 2019	Toteuma Utfall %
Elintarvikemeno / livsmedelsutgifter	744 607	1 078 000	1 018 900	100
*) Työvoimameno / arbetskraftutgifter	680 752	936 340	928 150	100
Kaikki menot / Alla utgifter	1 607 520	2 398 410	2 376 990	100
Suoritteet / prestationer	508 072	740 000	735 290	100
**) Menot/suorite / Utgifter / prestation	3,16	3,24	3,23	

Puhdistuspalvelu - Rengöringsservice

Siivotut neliöt / Städade m ²	44 482	44 482	44 376
Menot / m ² / Utgifter / m ²	24,29	24,26	24,90

*)Työvoimameno sisältää sekä kaupungin oman henkilöstön palkkakustannukset että kustannukset jotka syntyvät vuokratyövoiman käytöstä.

**)Menot/suorite on yhden ruokapalvelusuoritteen keskimääräinen suoritehintta. Kullekin tuotteelle/tuoteryhmälle on laskennassa määritetty painotettu suoritekerroin, jolla kerrottu toteutuneet/arvioidut kappalemäärät. -

RAHATOIMISTO – DRÄTSELKONTORET

Ruoka- ja puhdistuspalvelu

Kost- och rengöringstjänster

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:

Anja Hankala

ruokapalvelupääliikkö - matservicechef

TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT

TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT

TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG

TP
Bokslut
2017

TA
BG
2018

TAE
BG
2019

TS
Plan
2020

TS
Plan
2021

3 022 073

3 844 320

3 710 071

3 784 270

3 859 960

-2 838 652

-3 680 264

-3 685 240

-3 758 950

-3 834 120

183 421

164 056

24 831

25 320

25 840

Toiminta

Rahatoimiston tehtäväni on talousarvion ja -suunnitelmien kokoaminen, kaupungin maksuliikenteen ja kirjanpidon hoitaminen sekä tilinpäätöksen laadinta. Rahatoimisto ohjaa ja neuvoa toimialoja talouden seurantaan ja oikeellisuuden valvontaan liittyvissä tehtävissä.

Rahatoimistoon kuuluu omana erillisenä yksikkönään kaupungin tietohallinto, jonka tehtäväni on ylläpitää ja kehittää kaupungin tietoteknista infraa.

Verksamhet

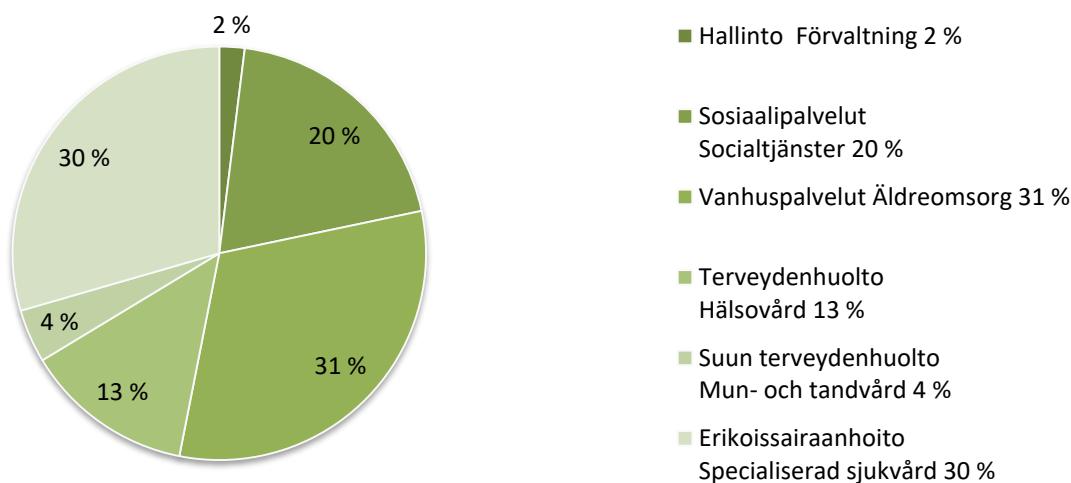
Drätselkontorets uppgift är att sammanställa stadens budget och ekonomiplaner, sköta stadens betalningsrörelse och bokföring samt bokslut. Drätselkontoret bistår verksamhetssektorerna med råd och handledning i anslutning till uppföljning och övervakning av ekonomin.

Stadens dataadministration, vars uppgift är att upprätthålla och utveckla stadens data-tekniska infrastruktur, hör som en egen separat enhet till drätselkontoret.

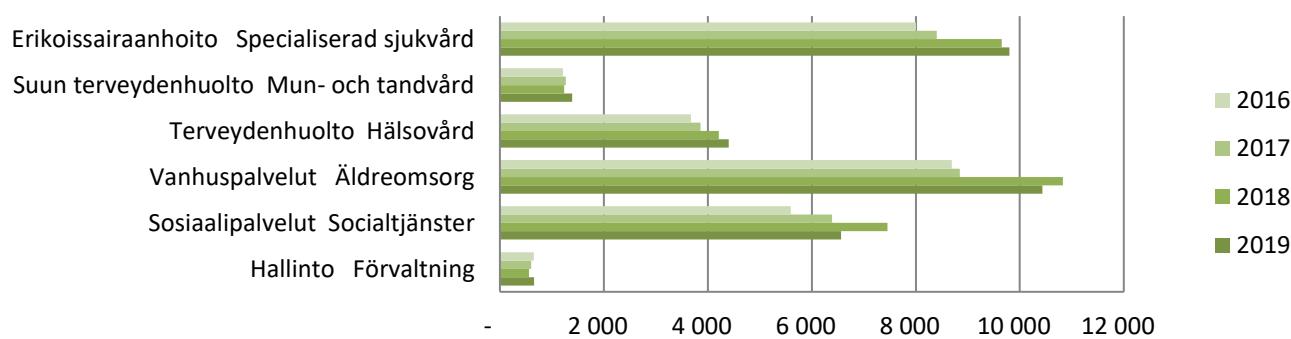
Rahatoimisto	TP	TA	TA
Drätselkontoret	Bokslut	BG	BG
Suoritteet/tunnusluvut-Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019
Kirjanpitositteita yhteensä - Bokföringsverifikat sammai	66 234	65 000	65 000
- josta ostolaskuja/v - varav inköpsfakturor /år	23 107	20 000	18 000
- joista e-laskuja/% - varav e-fakturor/%	73 %	80 %	95 %
Myyntilaskuja - Försäljningsfakturor	33 871	33 000	33 000
- josta e- ja verkkolaskuasiakkaiden osuus -			
varav e- och nätfakturakunder	12,0 %	25 %	35 %
Myyntisaamisia - Kundfordringar	1 156 924	1 300 000	1 300 000
- josta jo erääntyneitä, % som har förfallit till betalning	24 %		

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

Toimintamenot 2019 Verksamhetsutgifter 33,2 M€

Talousarviovertailu 2016 - 2019 Budgetjämförelse, 1000 €

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI – SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

Tulosalueet – Resultatområden:

HALLINTO - FÖRVALTNING
 SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER
 VANHUSPALVELUT – ÄLDREOMSORG
 TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD
 SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD
 ERIKOISSAIRAANHOITO – SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Sosiaali- ja terveystoimessa on hallinnon yksikön lisäksi neljä tulosalueita: sosiaalipalvelut, vanhuspalvelut, terveydenhuolto sekä erikoissairaankoito ja suun terveydenhuolto.

Social- och hälsovårdssektorn har, utöver förvaltningsenheten, fem resultatområden: socialtjänster, äldreomsorg, hälsovård, specialiserad sjukvård och mun- och tandvård.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta Social- och hälsovårdsutskottet					
Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Ulla Tikkанen sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör					
Myntitulot- Försäljningsinkomster	1 056 953	638 000	837 000	832 900	841 229
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	2 315 790	2 281 702	2 261 700	2 352 774	2 376 302
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 124 503	940 890	150 900	152 400	153 924
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	101 783	86 820	86 800	87 250	88 123
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	20 283	14 000	14 000	14 000	14 140
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	4 619 312	3 961 412	3 350 400	3 439 324	3 473 717
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-6 705 826	-8 664 204	-8 735 001	-8 822 351	-8 910 575
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-20 201 816	-19 821 545	-19 207 700	-19 401 777	-19 991 795
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-608 574	-531 340	-543 400	-548 834	-554 322
Avustukset - Understöd	-1 345 572	-1 493 260	-1 493 300	-1 508 233	-1 523 315
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-198 163	-80 700	-145 200	-146 652	-148 119
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-1 487 446	-3 342 500	-3 122 140	-3 153 361	-3 184 895
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-30 547 397	-33 933 549	-33 246 741	-33 581 208	-34 313 020
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-25 928 085	-29 972 137	-29 896 341	-30 141 885	-30 839 303

TOIMITAYMPÄRISTÖ

Sosiaali- ja terveystoimialalla taloussuunnitelmaakausi 2019–2021 on muutosten aikaa.

Vuonna 2020 Kaunaisissa on asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönotto ja syksyn aikana selvinnee valtakunnallisen maakunta- ja soteuudistuksen toteutuminen. Toimialan kehittämistä ohjaavat edelleen Uusimaa2019-hanke ja Apotti-hanke sekä hallituksen kärkihankkeet LAPE ja pääkaupunkiseudun yhteistyö, jonka puitteissa kehitetään ikäihmisten palveluja.

VERKSAMHETSMILJÖN

Inom social- och hälsovårdssektorn är ekonomiplaneperioden 2019–2021 en förändringarnas tid. År 2020 ska Grankulla ta i bruk klient- och patientdatasystemet Apotti och under hösten torde detstå klart om den riksomfattande landskaps- och vårdreformen kommer att genomföras. Utvecklingen inom sektorn styrs fortfarande av projekten Nyland 2019 och Apotti samt regeringens spetsprojekt LAPE och samarbetet inom huvudstadsregionen, som bland annat omfattar utvecklingen av tjänster för de äldre.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamista jatketaan tavoitteena, että kilpailuasetelmassa asiakkaat haluavat tulevaisuudessakin käyttää Kauniaisten sote-palveluja. Kauniaisten terveysaseman palvelujen käyttäjiksi on kirjautunut 1345 (tilanne 29.8.2018) muun paikkakuntalaista. Käyttäjien määrä on lisääntynyt vuoden 2014 639 henkilöstä keskimäärin 16 henkilöllä joka kuukausi. Sen ohella väestökehitys on lisännyt palvelujen kysyntää. Väestöennusteen (perusvaihtoehto) mukaan Kauniaisten väestömäärä kasvaa n. 457 henkilöä vuosien 2018–2021 välillä (4,75 %). Eniten kasvaa 75–79-vuotiaiden ikäluokka (20 %). Ennusteen mukaan 75 vuotta täyttäneen väestön määrä kasvaa vuosina 2018–2021 noin 186 henkilöllä (17 %). Yli 85-vuotiaita on 75 vuotta täyttäneistä noin kolmasosa. Vuosina 2012–2016 ruotsinkielisen väestön osuus on kääntynyt laskuun. Vuonna 2016 väestöstä 59,5 % puhui äidinkielenään suomea ja 34,1 % ruotsia. Muita kieliä äidinkielenään puhuvien prosentti-osuus on sen sijaan kasvanut. Vuonna 2012 muita kieliä äidinkielenään puhuvien osuus oli 4,5 % väestöstä kun vuonna 2016 se oli 6,4. 1.1.2018 vieraskielisten määrä Kauniisissa oli 605 henkilöä ja osuus väestöstä oli 6,8 %. Esim. vuonna 2016 asukkaat edustivat yhteensä 73 eri kansalaisuutta ja puhuivat äidinkielenään 59 eri kielessä.

Toimintaympäristön nopea muutos ja toisaalta sote-uudistuksen toteutumiseen liittyvä epävarmuus tulevaisuudesta edellyttää hyväät kilpailukykyä ja kykyä sopeutua erilaisiin ratkaisuihin. Uusia vaatimuksia liittyy myös asiakkaiden monimuotoisiin tarpeisiin, väestön ikääntymiseen ja monikulttuuristumiseen sekä digitalisaation tuomien mahdollisuuksien käytöönnottoon.

Digitaalisaatio on tärkeä osa nykykaisia sote-palveluja, mikä muuttaa palveluja, työtaipuja ja asiakkaiden käyttäytymistä. Se tarjoaa uusia menetelmiä palvelujen tuottamiseen, mutta edellyttää samalla organisaatiolta ja kuntalaisilta nopeaa uuden oppimista ja digitaalisuuden ymmärtämistä. Sähköisten palvelujen harkittu laajentaminen jo ennen Apotin käyttöönottoa on kuntalaisten ja henkilökunnan valmentamista muutokseen. Asiakasta tuetaan ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnista lisäämällä omahoidon ohjausta ja neuvoontaa verkossa ja liittämällä sähköiset palvelut osaksi hoito- ja hoivaprosesseja. Palvelujen virtaviavaistaminen digitaalisten palvelujen avulla, selkiytämällä hoitopolkuja ja karsimalla päällekkäisyksiä Leanin ja palvelumuotoilun avulla, on keino lisätä palvelujen tuottavuutta.

Förnyandet av social- och hälsovårdstjänsterna fortsätter med målet att klienterna också i fortsättningen ska välja Grankullas tjänster i en konkurrens situation. Sammanlagt 1345 personer bosatta i andra kommuner har valt att registrera sig som användare av Grankulla hälsostations tjänster (läget 29.8.2018). Användarantalet har ökat med i medeltal 16 personer per månad från 639 personer 2014. Utöver det har också befolkningsutvecklingen ökat efterfrågan på tjänster. Enligt befolningsprognoserna (basalternativet) kommer befolkningen i Grankulla att öka med ca 457 personer under åren 2018–2021 (4,75 %). Den största tillväxten sker i åldersgruppen 75–79 år (20 %). Enligt prognoserna ökar antalet personer över 75 år med ca 186 personer (17 %) åren 2018–2021. Personer över 85 år utgör ungefär en tredjedel av dem som har fyllt 75 år. Under 2012–2016 har andelen svenska språkiga börjat minska. År 2016 hade 59,5 procent av befolkningen finska som modersmål och 34,1 procent svenska. Procentandelen personer som har andra språk som modersmål har däremot ökat. År 2012 utgjorde de 4,5 procent av befolkningen jämfört med 6,4 procent år 2016. Den 1.1.2018 hade 605 personer bosatta i Grankulla något annat språk än finska eller svenska som modersmål, motsvarande 6,8 procent av befolkningen. Till exempel år 2016 representerade invånarna sammanlagt 73 olika nationaliteter med sammanlagt 59 olika modersmål.

De snabba förändringarna i omvärlden å ena sidan och osäkerheten kring vårdreformen å andra sidan ställer krav på god konkurrensförmåga och anpassningsförmåga till olika lösningar. Nya krav uppkommer också i anslutning till klienternas varierande behov, den åldrande befolkningen och ökande kulturella mångfalden samt de nya möjligheter som digitaliseringen medför.

Digitaliseringen ingår som ett viktigt element i dagens social- och hälsovårdstjänster och den medför förändringar i tjänsterna, arbetssättet och i klienternas vanor. Digitaliseringen erbjuder nya metoder för serviceproduktion men samtidigt förutsätter den att både organisationen och kommuninvånarna snabbt lär sig nya saker och förmår ta till sig digitaliseringen. Invånarna och stadens personal kan förberedas på de kommande förändringarna genom att olika e-tjänster gradvis görs tillgängliga redan innan Apotti tas i bruk. Klienterna ska få stöd i att ta ansvar för sin egen hälsa genom mer handledning i egenvård och rådgivning som webbtjänst, och genom att e-tjänsterna inlemmas som en del av vård- och omsorgsprocesserna. Tjänsterna kan göras mer produktiva genom att de effektiveras med hjälp av e-tjänster, att vårdvägarna görs klarare och genom att utnyttja servicedesign och Lean-metoden för att eliminera överlappningar.

Asiakkuudet vaativat monenlaista osaamista ja asiakaspalvelua ja asiakaslähtöisyyttä on parannettava entisestään. Näihin haasteisiin on varauduttu luomalla rakenteet ja pelisäännöt asiakkaan hyväksi tehtävän monitoimijaisen, kaupungin eri toimialojen, järjestöjen ja ulkopuolisten toimijoiden välisen yhteistyön tueksi. Palveluohjaus, monialainen yhteistyö ja palvelujen integrointi tukevat tavoitetta kohdentaa resursseja entistä tarveperusteisemmin ja lisätä palvelujen vaikuttavuutta.

Tuottavuuden, palvelujen saatavuuden ja vaikuttavuuden lisäksi toimintaa arvioidaan asia- ja henkilöstökokemuksen näkökulmista. Vaikuttavuuden arviointia on tarkoitus kehittää suunnittelukauden aikana. Hyvä toiminta edellyttää tiedolla johtamista ja johtamisen kehittämistäasteittain kohti itseohjautuvuutta sekä yksilö- että ryhmätaasolla. Sote-muutovaiheessa on tärkeää erottautua muista toimijoista mm. vahvistamalla ketterän oppimisen taitoja, kokeilukulttuuria, systeemijattelua ja uusia toimintatapoja tukevia rakenteita. Toimialalla on valmistauduttu tuleviin muutoksiin työstämällä kevään 2018 aikana kaikkien esimiesten yhteisessä oppimisprosessissa sotekäsikirja, joka toimii toimintaa ohjaavana ja saattoivana, uusien toimintatapojen jalkauttamista tukevana esimiesten työkaluna.

Kaupunkistrategia ja toiminnan kehittäminen

Toiminnan kehittämistä ohjaa 2018 hyväksytty kaupunkistrategia 2018–2022. Sen ja soten toiminnan ytimessä on asiakkaan ja kuntalaisen hyväksi toimiminen. Sosiaali- ja terveys-toimen näkökulmasta keskeisiä tavoitteita ovat "Kuntalainen keskiössä", "Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen" sekä "Elinvoimainen kaupunki". Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen sekä monialainen yhteistyö ovat läpileikkaavia näkökulmia kaikessa toiminnassa. Strategiassa asetettujen tavoitteiden onnistuminen edellyttää aina yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Näiden tavoitteiden ja määrittelemämme vision suuntaan etenemistä sekä tavoitetta erottautua muista tukevat neljä toimialatasoisesti merkittävä kehittämисалуetta:

- **Asiakaslähtöisyys:** Asiakas saa hyvää palvelua molemilla kielillä; Asiakas pääsee nopeasti ja joustavasti palveluihin.; Otetaan käyttöön uusia tapoja

Klientförhållandena kräver många olika slag av sakkunskap, och både betjäningen och klientfokus bör ytterligare förbättras. Vi har förberett oss på utmaningarna genom att lägga upp strukturer och spelregler som stöd för samarbetet mellan olika aktörer, stadens olika sektorer, föreningar och andra utomstående aktörer för klientens bästa. Servicehandledning, multiprofessionellt samarbete och integrering av tjänsterna stöder målet att fokusera resurserna mer enligt behov än tidigare, samt att öka tjänsternas genomslag.

Tjänsterna bedöms utgående från produktiviteten, tillgången till service och genomslaget, men dessutom också ur klient- och personalperspektiv. Tanken är att bedömningen av genomslaget ska utvecklas under planeringsperioden. En god verksamhet förutsätter kunskapsledning och en gradvis utveckling av ledningsmodellerna mot självstyrning på både individ- och gruppennivå. I samband med vårdreformen blir det viktigt att profilera sig gentemot andra aktörer bl.a. genom att stärka förmågan till smidigt lärande, försökskultur, systemtänk och strukturer som stödjer nya verksamhetssätt. Inom sektorn har förberedelser vidtagits för de kommande förändringarna genom att en handbok för vårdreformen har sammanstälts under våren 2018 som resultat av en gemensam lärprocess för alla chefer inom sektorn. Handboken fungerar som ett redskap för cheferna i att verbalisera och styra verksamheten samt förankra nya verksamhetssätt inom organisationen.

Stadsstrategin och utveckling av verksamheten

Utvecklingen av verksamheten styrs av stadsstrategin för 2018–2022, som godkändes 2018. I fokus för både strategin och social- och hälsovårdssektorns verksamhet finns arbetet för invånarnas bästa. Ur social- och hälsovårdssektorns synvinkel är de centrala mälen i strategin "Med fokus på invånarna", "Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla" samt "En livskraftig stad". I all vår verksamhet betonas arbetet med att förbättra invånarnas välbefinnande och hälsa samt minska skillnaderna mellan olika befolkningsgrupper, och dessutom mångprofessionellt samarbete. Om vi ska kunna nå mälen i strategin förutsätts alltid samarbete med andra.

Det finns fyra utvecklingsområden med särskild relevans för social- och hälsovårdssektorn inom strävan mot mälen och vår egen vision, samt målet att profilera sektorn:

- **Kundorientering:** Klienterna får god service på vardera språket; Klienten får snabbt och flexibelt tillgång till service; Vi

asiakastyytyväisyyden keräämiseksi ja hyödyntämiseksi.

- *Toiminnallinen kyvykkyys*: Asiakaslähötiset monitoimijatiimit; Toimintatapojen muutosten edistäminen; Kokeilut tuodaan osaksi arkea; Digitaalisuuden hyödyntäminen; Hyvät kumppanuudet; Määritellään selkeät tavoitteet ja mittarit
- *Ihmisten johtaminen*: Ketterä oppiminen toiminnan viitekehysenä; Peli-sääntöjen noudattaminen; Tiimiorganisaation kehittäminen; Otetaan käytöön uusia tapoja henkilöstötyytyväisyyden keräämiseksi ja hyödyntämiseksi.
- *Vaikuttavuus ja laatu*; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen; Sote-brändin vahvistaminen

Jokaisella kehittämисуеella tavoitteiden toteuttamista tukee johtamismalli, jonka perustana ovat yhteinen työ ja asiakkuudet, oppimisketteryyss sekä valmentava johtaminen itseohjautuvuuden lisäämiseksi ja niitä tukeva toimintakulttuuri.

Merkittävä toiminnan muutos on kaikkien vanhuspalvelujen keskittäminen Villa Bredan alueelle syyskuussa 2018. Syksyllä 2018 aloitavaan Villa Bredan palvelukeskukseen on koottu ikäihmisten palvelut yhtenäiseksi koko-naisudeksi ehkäisevistä palveluista hoivapalveluihin, jolloin tarpeen mukainen tuki voidaan turvata nykyistä vahvemmin. Ympäri vuoro-kautinen pitkäaikaishoito tuotetaan pääsääntöisesti omana toimintana Villa Bredassa sekä tarvittaessa ostopalveluna lähialueen yksityisiltä palveluntuottajilta. Terveyskeskussairaalatasoinen sairaanhoito ja kuntoutus hankitaan Espoon sairaalasta.

Vanhuspalaevujen painopiste on kansallisten vanhuspoliittisten linjausten mukaisesti kotona asumisen tukemisessa: palveluohjauksessa ja neuvonnassa, ennaltaehkäisevissä, kotiin viettävissä palveluissa ja moniammatillisesti toteutettavassa kotikuntoutuksessa ja palveluohjauksessa.

Monialaisten tiimien rakentumista edistetään terveyspalvelujen, sosiaalipalvelujen, vanhuspalvelujen ja suun terveydenhuollon yhdyspinnoilla. Lapsiperheiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevia menetelmiä otetaan käyttöön sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen yhteytönä. Kouluterveyskysely 2017 tuottaa tietoa nuorten palvelujen monialista ja kunkin toimialan omaa kehittämistä varten. Erityinen

inför nya metoder för att mäta kundnöjdhet och utnyttja mätresultaten.

- *Praktisk sakunskap*: Kundorienterade mångprofessionella team; Stöd för utveckling av verksamhetssättet; Försökskultur i vardagen; Utnyttjande av digitaliseringen; Goda partnerskap; Klart definierade mål och mätare.
- *Människofokuserat ledarskap*: Smidigt lärande som referensram för verksamheten; att följa spelreglerna; att utveckla teamstrukturen; att införa nya metoder för att mäta personaltrivsel och utnyttja mätresultaten.
- *Genomslag och kvalitet*: att förbättra invånarnas välbefinnande och hälsa samt minska skillnaderna mellan olika befolkningsgrupper; att höja stadens profil inom social- och hälsovårdssektorn.

Inom varje utvecklingsområde stöds arbetet mot målen av en ledningsmodell som bygger på det gemensamma arbetet och klientarbetet, smidigt lärande samt ett coachande ledarskap som uppmunstrar till självstyrning och en verksamhetskultur där allt detta ingår.

En av de stora förändringarna inom vår verksamhet är att alla äldreomsorgstjänster från och med september 2018 har koncentrerats till Villa Breda. Servicecentret Villa Breda inleder verksamheten under hösten 2018 och hit har alla tjänster för äldre koncentrerats så att man bättre än förut kan säkra att de äldre får det stöd de behöver. Tjänsterna omfattar allt från preventiva tjänster till vård och omsorg. Långtidsvården med heldygnsomsorg produceras i huvudsak som egen verksamhet vid Villa Breda och vid behov som köpt tjänst från privata serviceproducenter i närområdet. Sjukvården på hälsocentralnivå och rehabiliteringen köper staten av Esbo sjukhus.

Fokus inom äldreomsorgen ligger i enlighet med riktlinjerna i det äldrepolitiska programmet på att stödja hemmaboendet: servicehandledning och rådgivning, preventiva tjänster, tjänster i hemmet samt hemrehabilitering och servicehandledning som ges som mångprofessionella helheter. Mångprofessionella team byggs upp inom hälsovården, socialtjänsterna, äldreomsorgen samt mun- och tandvården. Metoder som stödjer barnfamiljernas välbefinnande tas i bruk i samarbete mellan social- och hälsovården och bildningen. Skolhälsoenkäten 2017 ger information som utnyttjas inom utvecklingen av tjänsterna, både inom sektorerna och över sektorgränserna. De särskilda fokusområdena är missbruksförebyggande arbete, mentalvårdstjänster med låg tröskel för ungdomar

painoalue on ehkäisevä päihdetyö, nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen ja nopean hoitoon pääsyn varmistaminen. Nuorten hyvinvointia tukee myös seksuaalineuvonta, jonka toteuttamisessa hyödynnetään eri toimijoiden osaamista yli toimialarajojen. Lastensuojelun sosiaalityö ottaa käyttöön systeemisen toimintamallin, joka perustuu Intensiivisempään ja kohtaavampaan työskentelyotteeseen asiakastyössä.

Digitaalisuutta ja uutta teknologiaa hyödynnettäen kaupungin digi-ohjelman mukaisesti. Sähköisten palvelujen ja asioinnin vähittäinen laajentaminen tukee palveluvalikoiman keventämistä ja liittyy potilaan oman vastuun korostumiseen asioinnissa. Perinteiset palveluväylät ovat edelleen käytettävissä ja uusien asiointitapojen käyttöönottoon tarjotaan opastusta ja tukea.

Henkilöstö

Toimialalla on syksyllä 2018 yhteensä 146,2 vakanssia. Vielä vuonna 2019 vaikuttava merkittävä muutos oli Villa Bredan toiminnan aloittaminen syyskuussa 2018. Toiminnallisen suunnitelman pohjalta on tehty henkilöstösuunnittelua. Villa Anemonen toiminta ja henkilökunta siirtyivät kokonaisuudessaan uuteen kiinteistöön.

Vanhuspalaisten tulosalueella esitetään terveydenhoitajan vakanssin muuttamista sairaanhoitajan vakanssiksi ja lähihoitajan vakanssin muuttamista laitoshuoltajan vakanssiksi. Muutokset liittyvät käynnissä olevaan rakenneuutokseen, eikä niillä ole merkittäviä kustannusvaikutuksia. Vastaavan laitoshuoljan pilotin tavoitteena on luoda mahdollinen käytäntö Villa Bredaan.

Esitetään perustettavaksi yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin vakansi sekä yksi sairaanhoitajan vakansi.

Erikoistuvan lääkärin koulutusvakanssin kustannukset katetaan osittain valtiolta saatavilla erityisvaltionosuuksilla. Vakansi on tarpeellinen kaupungin ja Helsingin yliopiston lääkärikoulutusyhteistyön sekä kaupungin koulutusmyönteisen imagon näkökulmasta. Ehdotettava sairaanhoitajan vakansi on vaikuttuksiltaan kustannusneutraali, koska vastaanotossa on jouduttu käyttämään mm. lisääntyneen palvelujen kysynnän ja muuttuneen työntävän taka runsaasti vakanssipohjan ulkopuolista sijaistyövoimaa viime vuosina.

Suun terveydenhuollon tulosalueella ehdotetaan muutettavaksi välinehuoltajan vakansi hammashoitajan vakanssiksi. Muutoksen

samt att säkra snabb tillgång till vård. Ungdomarnas hälsa stöds också av sexualrådgivningen som verkställs i samarbete mellan olika aktörer över sektorgränserna. Socialarbetet inom barnskyddet inför en systemisk verksamhetsmodell som grunderar sig på ett mer intensivt och bemötandefokuserat grepp inom arbetet med klienterna.

Digitalisering och ny teknik utnyttjas enligt stadens digitaliseringsprogram. Den gradvisa ökningen av e-tjänster stödjer en effektivering av serviceutbudet och ansluter till fokus på patientens eget ansvar. De traditionella servicevägarna är fortfarande tillgängliga. Vägledning och stöd erbjuds vid införandet av nya tjänster för skötseln av ärenden.

Personal

Sektorn har 146,2 befattningar hösten 2018. Verksamhetsstarten vid Villa Breda i september 2018 är en stor förändring som kommer att inverka ännu under 2019. Personalplanering har gjorts med utgångspunkt i verksamhetsplanerna. Villa Anemones verksamhet och personal flyttade i sin helhet till den nya fastigheten.

Inom resultatområdet för äldreomsorg föreslås en hälsovårdarbefattning omvandlas till en sjukskötarbefattning och en närvårdarbefattning omvandlas till anstaltsvårdarbefattning. Ändringarna ansluter till den pågående strukturförändringen och har ingen nämnvärd inverkan på kostnadera. Pilotprojektet med ansvarig lokalvårdare syftar till att skapa bästa möjliga praxis på Villa Breda.

Enligt förslag ska en utbildningstjänst för en läkare som specialiseras sig inom allmänmedicin samt en ny sjukskötarbefattning inrättas.

Kostnaderna för utbildningstjänsten för en läkare som specialiseras sig kan till en del täckas med specialstatsandelar. Befattningen behövs med tanke på samarbetet mellan staden och Helsingfors universitet kring utbildningen av läkare och den bidrar dessutom till stadens image av lär-vänlig. Den föreslagna sjukskötarbefattningen är kostnadsneutral eftersom bl.a. den ökade efterfrågan på service och ändrade arbetsfördelningen har gjort att vi blivit tvungna att ha en hel del vikarier på mottagningen under de senaste åren.

Inom resultatområdet för mun- och tandvården föreslås en befattning som instrumentskötare ändras till en befattning som tandskötare. Änd-

myötä tulosalueella pystytään vastaamaan joustavammin tulosalueen henkilöstötarpeisiin. Muutoksen kustannusvaikutus on noin 3 000 euroa vuositasolla.

Talous

Toimialalla on kehitetty palvelujen tuottavuutta ja kustannustehokkuutta. Sosiaali- ja terveysstoimen kustannukset ovat vuosina 2016-2017 toteutuneet verrattain maltillisina. Esimerkiksi kuntaliiton keskisuurten kuntien vuoden kustannuksista tehdyn vertailun perusteella Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimen kustannukset ovat suhteellisen alhaiset verrokkienväistävän nähdyn.

Kustannusten kasvua on hillitty mm. vanhuspalvelujen rakennemuutoksen tuloksena, muuttamalla toimintatapoja ja hillitsemällä ostopalvelujen käyttöä. Asiakaslähtöinen, monialainen yhteistyö, prosessien virtaviivaistaminen ja arvon lisääminen asiakkaalle, digitalisaation ja teknologian harkittu hyödyntäminen ja palveluvalikoiman keventäminen sekä kokelukulttuuri ovat keinoja lisätä paitsi tuottavuutta ja vaikuttavuutta myös asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyttä.

Hoitopaikan valinnanvapauden (THL §48, 2014) myötä Kauniaisten terveysasemalle hakeutui heti 639 terveysaseman vaihtajaa ja hoitopaikan vaihto-oikeutta käyttäneiden määrä on lisääntynyt tasaisesti vuodesta 2015 alkaen lähes 200 uutta asiakasta/vuosi (1345 hoitopaikan vaihtanutta, tilanne 29.8.2018) Sosiaali ja terveystoimen talousarvion sitova toimintakate vuonna 2019 on käytännössä vuoden 2018 talousarvion tasolla. Eritisen merkittäviä muutoksia talousarvioon ei ole tehty. Syyskuussa 2018 toimintansa aloittaneen Villa Bredan hoivayksikön ja palvelukeskuksen todellisten välittömien ja välillisten käyttökustannusten seuranta ja hallinta tulee olemaan sosiaali- ja terveystoimen taloudenpidon keskeinen teema vuoden aikana. Sosiaalipalvelujen tulosalueella vuodesta 2016 asti ostopalveluna hankittu alaikäisten yksin maassa oleilevien turvapaikan saaneiden lasten ja nuorten perheryhmäkotitoiminta päättyy tammikuussa 2019. Tällä on vaikutus toimialan tulojen ja menojen budjetointiin, mutta nettomääräisenä vaikutusta ei ole.

ringen ger resultatområdet möjlighet att mer flexibelt svara på personalbehovet inom resultatområdet. Kostnadseffekten är ca 3 000 euro på årsnivå.

Ekonomi

Sektorn har utvecklat tjänsternas produktivitet och kostnadseffektivitet. Under åren 2016–2017 var kostnadsutfallet inom social- och hälsovårdssektorn relativt måttligt. Till exempel i kommunförbundets jämförelse av kostnaderna i medelstora kommuner under året hade social- och hälsovårdssektorn i Grankulla relativt låga kostnader jämfört med medeltalet för jämförelseobjekten.

Kostnaderna har hindrats från att stiga alltför brant bl.a. genom strukturförändringen inom äldreomsorgen, genom ändrade verksamhetsätt och behärskad användning av köpta tjänster. Kundfokuserat, mångprofessionellt samarbete, smidigare arbetsprocesser med mervärde för klienterna, övervägd användning av digitalisering och teknik, lättare servicestruktur samt försökskultur är några av de sätt som står till buds för att höja produktiviteten och genomslaget samtidigt med kundtillfredsställelsen och personaltrivseln.

I och med friheten att själv välja vårdenshet (48 § i hälso- och sjukvårdslagen, 2014) sökte sig genast 639 nya klienter till Grankulla hälsostation. Antalet personer som byter vårdenshet har ökat stadigt sedan 2015 och medfört nästan 200 nya klienter per år för Grankulla (sammanlagt 1345 personer som har bytt vårdenshet, läget 29.8.2018).

Det bindande verksamhetsbidraget i social- och hälsovården budget för 2019 ligger i praktiken på samma nivå som i budgeten för 2018. Inga större ändringar har gjorts i budgeten. Uppföljning och kontroll av de direkta och indirekta driftskostnaderna för vårdensheten och servicecentret vid Villa Breda, som inledde verksamheten i september 2018, kommer att utgöra ett centralt tema inom social- och hälsovården ekonomi under året. Verksamheten upphör i januari 2019 vid gruppamiljehemmet för ensamma minderåriga asylsökande som har fått uppehållstillstånd, efter att ha drivits som köpt tjänst inom resultatområdet för socialtjänster sedan 2016. Detta inverkar på budgeteringen av inkomster och utgifter inom sektorn men har ingen nettoeffekt.

Investointit

Villa Bredan kalustamiseen ja varustamiseen vuodelle 2019 esitetään 100 000 euron määärärahaa toiminnan alkaessa mahdollisesti esille tulevia kalustamis- ja varustamistarpeita varten. Tällaisia investointeja ovat esimerkiksi ulkoalueiden sekä parvekkeiden kalusteet.

Investeringar

Ett anslag på 100 000 euro föreslås för möblering och utrustning av Villa Breda år 2019, för eventuella behov av möbler och annan utrustning som kan komma fram nu när verksamheten har inletts. I dylika investeringar ingår t.ex. möbler för balkongerna och utomhusområdena.

Sosiaali- ja terveystoimi

Social- och hälsovård

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TA BG 2020
Toimintamenot - Verksamhetsutgifter (brutto)	30 547 398	33 933 549	33 246 741	33 581 208
euro /asukas - euro /invånare (brutto)	3 173	3 576	3 404	3 382
euro /asukas - euro /invånare (netto)	2 694	3 151	3 061	3 036
Asukkaat - Invånare	9 626	9 488	9 766	9929

HALLINTO - FÖRVALTNING

Hallinto vastaa toimialan johtamisesta, taloudesta ja keskitetyistä palveluista sekä tukee toiminnan kehittämistä, koordinointia ja poikihallinnollisten ohjelmien toteutamista.

Förvaltningen svarar för ledningen, ekonomin och de centraliserade tjänsterna inom sektorn samt arbetar för utveckling och koordinering av verksamheten samt tväradministrativa program.

Hallinto

Förvaltning

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	TA	TS	TS
Ulla Tikkalanen	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-505 051	-555 583	-656 066	-662 627	-669 253
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-505 051	-555 583	-656 066	-662 627	-669 253

Toiminta

Sotehallinnon tehtävä on tukea henkilökuntaa soteuudistuksessa ja siihen liittyvässä epävarmuudessa sekä Apotin onnistuneen käytöönoton edellyttämässä toiminnallisessa muutoksessa. Muutosjohtamista tukee sotekäsikirjan hyödyntäminen ja käyttöönotto kaikissa yksiköissä.

Koko toimialaa koskevat tavoitteet

- Sotekäsikirjan jalkauttaminen tulosaluille: Palvelujen sujuvuus, asiakaslähöisyys ja onnistuminen sote-uudistuksessa varmistetaan kehittämällä organisaatiota ketterän oppimisen viitekehysessä. Lean-toimintamallia sovelletaan kaikilla tulosalueilla 2019 aikana.
- Toimialan talouden ja toiminnan seurannan sekä viestinnän kehittäminen tiimimallin avulla
- Henkilökunta on osaavaa ja voi työsäähyn hyvin. Vahvistetaan esimiesten valmentavan johtamisen taitoja ja henkilökunnan kykyä toimia monialaisissa tiimeissä. Henkilökunnalle tarjotaan mahdollisuus osallistua ruotsinkielien koulutukseen ja kuorotoimintaan
- Sosiaali- ja terveystoimii osallistuu aktiivisesti Uusimaa2019-hankkeen valmisiertyhmiin ja Apotti-hankkeeseen.
- Toimialan palvelutuotannon kustannustason hallinta ja osallistuminen keskisuurten kaupunkien verkostoyhteistyöhön ja kustannusvertailuun

Verksamhet

Social- och hälsovårdens förvaltning ska stödja personalen i vårdreformen och den osäkerhet den ger upphov till, samt också i de ändringar i verksamheten som förutsätts då Apotti tas i bruk. Förändringsledarskapet får stöd av att handboken för vårdreformen utnyttjas och tas i bruk i alla enheter.

Mål för hela sektorn:

- Att föra ut handboken för vårdreformen till resultatområdena: Välfungerande, kundorienterade tjänster och framgång i vårdreformen säkerställs genom att organisationen utvecklas inom referensramen för en lärande organisation. Lean-modellen tillämpas inom alla resultatområden under 2019.
- Uppföljningen av ekonomi och verksamhet inom sektorn samt kommunikationen utvecklas med hjälp av en teambaserad modell.
- Personalen är sakkunnig och trivs med sitt arbete. Chefernas sakkunskap i coachande ledarskap stärks och personalens förmåga att fungera i mångprofessionella team förbättras. Personalen erbjuds kurser i svenska och möjlighet att delta i körverksamhet.
- Social- och hälsovårdssektorn deltar aktivt i beredningsgrupperna inom projektet Nyland 2019 och i projektet Apotti.
- Kostnadskontroll inom serviceproduktionen i sektorn samt delaktighet i nätverken och kostnadsjämförelserna med andra medelstora städer.
- Programmet för förebyggande rusmedelsarbete omsätts i praktiken.

- Ehkäisevän päähdetyön ohjelman toteuttaminen

Toimialan yhteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet, joita kohdennetaan erityisesti nuoriin ja ikääntyneisiin.

- Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen hoitopolkujen yhtenäistäminen ja hyödyntäminen oppilashuollossa (sote ja siv)
- Seksuaalineuvonta, nuorten ilmainen ehkäisy juurutetaan osaksi palvelutoimintaa ja toimitaan yhteistyössä mm. oppilashuollon ja nuorisopalvelujen kanssa
- Liikkuvien ja monialaisten työskentelytapojen edistäminen, myös ryhmämuotoisena
- Järjestetään terveyden edistämisen teemapäiviin liittyviä tapahtumia ja tiedotusta
- Ikäihmisten terveyden ja toimintakyvyn tukeminen monialaisesti osana palvelutoimintaa (vanhuspalvelut, terveyspalvelut, liikuntapalvelut), kotikuntoutuksen kehittäminen
- Ryhmämuotoiset terveystarkastukset päiväkodeissa tehdään monialaisesti (terveyspalvelut, suun th, varhaiskasvatus).

Sektorns gemensamma hälsofrämjande åtgärder som riktas särskilt till ungdomar och seniorer.

- Enhetligare vårdvägar inom mentalvårds-tjänster med låg tröskel och inom elevvården (social- och hälsovården och bildningen)
- Sexualrådgivning, avgiftsfria preventivmedel för ungdomar förankras som en del av servicen och samarbete bedrivs med bl.a. elevvården och ungdomstjänsterna
- Stöd för mobila och mångprofessionella arbetssätt, också i grupp
- Olika evenemang och information i anslutning till temadagarna för hälsofrämjande
- Mångprofessionellt stöd för seniorernas hälsa och funktionsförmåga som en del av serviceutbudet (äldreomsorgen, hälsovården, idrottstjänsterna), utveckling av hemrehabiliteringen
- Hälsogranskningarna av daghemsggrupper görs som mångprofessionellt samarbete (hälsovården, mun- och tandvården, småbarnspedagogiken)

SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER

Sosiaalipalvelut käsittää sosiaalityön lastensuojelun, päihdehuollon, vammaispalvelut, kehitysvammahuollon, lastenvalvonnan palvelut, perheneuvolan, toimeentuloturvan, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton sekä yleisten ja eläkeläis-asuntojen myöntämisen. Velkaneuvonta ja sosiaali- ja kriisipäivystys ostetaan Esboon kaupungilta

Socialtjänsterna omfattar socialarbete, barnskydd, missbrukarvård, handikappservice, omsorg om utvecklingsstörda, barnatillsyningsmannens tjänster, familjerådgivning, utkomststöd och mottagning av flyktingar och asylsökande samt beslut om uthyrning av allmänna hyresbostäder och pensionärerbostäder. Skuldrådgivning samt tjänster inom kris- och socialjouren köps av Esbo stad

Sosiaalipalvelut

Socialtjänster

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	TA	TS	TS
Jaana Myhrberg	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
sosiaalipalvelupäällikkö - socialservicechef	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 499 795	1 227 000	437 000	441 370	445 784
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 316 072	-7 453 456	-6 562 501	-6 628 126	-6 694 407
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-5 816 277	-6 226 456	-6 125 501	-6 186 756	-6 248 624

Toiminta

Monialaiset, yhteiset hankkeet ovat toiminnan painopisteitä. Asiakas keskiössä -näkökulma tukee monialaisten tiimien kehittämisen. Esimerkinä tästä mm. sotessa paljon palveluja tarvitseva asiakas, jolle terveyskeskuksen asiakastavastaava ja sosiaalipalvelujen palveluohjaajat etsivät yhteistyönä parhaan palveluverkoston asiakaskokemuksen parantamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Samoin sisivistystoimen erityissosiaaliohjaaja ja sosiaalipalvelujen sosiaaliohjaaja tekevät yhteistyötä nuorisopalvelutakuun asiakkaiden elämänhallinnan ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Lastensuojelun sosiaalityö ottaa käyttöön systeemisen toimintamallin, joka perustuu intensiivisempään ja kohtaavampaan työskentelyotteeseen asiakastyössä. Mallin asiakastyön oleellisimmat interventiot vakioidaan Lean-menetelmän avulla.

Kehitetään eri toimijoiden kanssa yhteistyössä kaikki ikäryhmät huomioivat digipalvelut matkan kynnyksen avunpyyntöyh Leyden tarjoamiseksi.

Laaditaan kotouttamisohjelma maahanmuuttajien kotouttamistyön tueksi tälle valtuustokaudelle. Yhteinen kuntamme – hankkeen kautta

Verksamhet

Verksamhetens fokus ligger på mångprofessionella gemensamma projekt. Utvecklingen av våra mångprofessionella team stöder ett synsätt där klienten står i fokus. Som exempel kan man ta en klient som behöver många olika social- och hälsovårdstjänster: i så fall samarbetar ansvarspersonen för klientarbete på hälsostationen med servicehandledarna inom socialtjänsterna för att ta fram bästa möjliga servicenätverk så att klientens upplevelse av servicen och servicens genomslag optimeras. På samma sätt samarbetar den specialiserade socialhandledaren inom bildningen med socialhandledaren inom socialtjänsterna för att ge de klienter som omfattas av ungdomsgarantin bättre livskompetens och välbefinande.

Socialarbetet inom barnskyddet inför en systemisk verksamhetsmodell som grundar sig på ett mer intensivt och bemötandefokuserat grepp inom arbetet med klienterna. De viktigaste interventionerna i klientarbetet standardiseras med hjälp av Lean-metoden.

Digitjänster för alla åldrar utvecklas i samarbete med olika aktörer så att en kanal med låg tröskel kan erbjudas för hjälpsökande.

Ett program för integrationsfrämjande utarbetas som stöd för integrationen av invandrare under

kehitetään maahanmuuttajien terveysneuvontaa ja itseohjautuvuutta terveyspalveluissa sekä matalan kynnyksen liikuntapalveluita. Lisäksi tuetaan lastensuojelun ja perhetyön henkilöstöä monikulttuuristen perheiden kohtaamisessa.

Asiakaslähtöisyys huomioidaan myös henkilöstön rekrytoinnissa. Tavoitteena on valita pätevistä hakijoista ensisijaisesti molemmat kotimaiset kielet hyvin hallitseva ammattilainen.

Talous

Sosiaalipalvelujen talouden keskeinen, joskin nettomäääräisesti vaikuttamatonta, muutos on vuodesta 2016 asti ostopalveluna hankitun alaikäisten yksin maassa oleilevien turvapaijan saaneiden lasten ja nuorten perheryhmäkotitoiminnan päättymisen tammikuussa 2019. Tulosalueen menot- sekä tulot alenevat muutoksen seurauksena noin 840 000 euroa toimintakatteen pysyessä vuoden 2018 tasolla.

Kehitysvammahuollon sekä lastensuojelun lisääntynyt palvelutarve yhdistettynä ostopalvelujen hinnankorotuksiin tuo vuoden 2019 aiakaana mahdollisesti taloudellista painetta tulosalueen talouteen.

fullmäktigeperioden. Via projektet Vår gemensamma kommun utvecklas hälsorådgivningen för invandrare som ger stöd i att självständigt använda hälsovårdstjänsterna, samt också motionsjänster med låg tröskel. Stöd ges också till personalen inom barnskyddet och familjearbetet i att bemöta mångkulturella familjer.

Klientfokus beaktas också i rekryteringen av personal. Målet är att bland de kompetenta sökan- dena primärt välja yrkesfolk med goda kunskaper i båda inhemska språken.

Ekonomi

Den största förändringen inom resultatområdet för socialtjänster är att verksamheten upphör i januari 2019 vid gruppamiljehemmet för ensamma minderåriga asylsökande som har fått uppehållstillstånd, efter att ha drivits som köpt tjänst sedan 2016. Förändringen har ingen inverkan på nettoresultatet. Till följd av förändringen minskar både inkomster och utgifter inom resultatområdet med ca 840 000 euro medan verksamhetsbidraget stannar på samma nivå som år 2018.

Det ökade servicebehovet inom handikappser- vicen och barnskyddet samt pris höjningarna inom de köpta tjänsterna kan eventuellt ge upp- hov till ett ökat tryck på ekonomin inom resultat- området under 2019.

Sosiaalipalvelut Socialtjänster Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP	TA	Toteuma	Toteuma	TA
	Bokslut	BG	Utfall	Utfall	BG
	2017	2018	08/2018	%	2019
Lapsiperheiden sosiaalityö / lastensuojelu -	1 104 758	1 099 917	399245	36 %	1 084 000
Lastensuojeluilmoitukset, lkm -	164	70	119	170 %	170
Avoihuollon ja jälkihuollon asiakkaat (lapset) -	20	20	36	180 %	20
Lastensuojelun sijaishuolto, vrk -	3 613	1 600	1462	91 %	1 600
Päihde- ja mielenterveystyö	441 810	359 242	157096	44 %	353 904
Päihdehuollon laitospalvelut, vrk -	0	230	46	20 %	230
Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, vrk -	4 089	2 600	1928	74 %	2 600
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	3 353 499	3 611 132	2190071	61 %	3 598 289
Palveluasuminen, vrk -	8 442	7 900	6085	77 %	7 900
Kuljetustuki (vpl), asiakkaat	162	220	167	76 %	220
euro /asiakas -	2 573	1 682	1701	101 %	2 045
Omaishoidontuki, alle 65 vuotiaat asiakkaat, lkm -	29	28		0 %	28
Perheneuvola - Familjerådgivningen	211 384	234 533	145818	62 %	214 099
Käyntejä - Besök	1 036	1 050	781	74 %	1 050
Asiakkaat - Klienter	169	166	163	98 %	166
euro /käynti - euro /besök (brutto)	204	223	187	84 %	223

VANHUSPALVELUT – ÄLDREOMSORG

Vanhupalvelujen tulosalue käsittää kotihoidon, ympärikuorokautinen hoidon, palvelukeskustoiminnan. Kaikki vanhupalvelut on keskitetty Villa Bredan alueelle. Sairaalapalvelut ostetaan Espoon sairaalasta. Palveluasumisen yksikkönä toimii Villa Apollon ryhmäkoti. Yksityisiltä palveluntuottajilta ostetaan ympärikuorokautisen hoivan palveluja, noin 10 paikkaa.

Resultatområdet för äldreomsorg omfattar hemvården, boende med heldygnsomsorg samt servicecentret. Alla tjänster för äldre har koncentrerats till Villa Breda-området. Sjukhusserien köps av Esbo sjukhus. Gruppenhemmet Villa Apollo fungerar som serviceboende. Tjänster med heldygnsomsorg köps av privata serviceproducenter, sammanlagt ca 10 bäddplatser.

Vanhupalvelut

Äldreomsorg

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	TA	TS	TS
Anja Kahanpää	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
vanhupalvelupäällikkö-äldreomsorgschef	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 928 732	1 805 702	1 746 700	1 831 254	1 849 566
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-8 397 828	-10 825 821	-10 434 977	-10 539 327	-10 644 720
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-6 469 096	-9 020 119	-8 688 277	-8 708 073	-8 795 154

Kaikki Kauniaisten vanhupalvelut ovat keskityneet syksyllä 2018 toimintansa uudestaan aloittaneen Villa Bredan palvelukeskuksen alueelle.

- Palveluneuvonnan ja -ohjauksen sekä ensivaiheen palvelutarpeen arvioinnin keskittäminen. Käytössä on yksi puhelinnumero, josta asiakas voi kysyä palveluita. Asiakas saa palvelut 'yhdellä luukun' periaatteella. Palvelutarpeen arvioinnissa on yhtenäinen toimintapa ja mittaristo, toiminnassa huomioidaan moniammatillisuus. Erityistä huomioita taloussuunnitelmissa kaudella kiinnitetään ikääntyneiden ravitsemukseen.
- Palvelukeskuksessa on aktiivista ja osallistavaa toimintaa alueen ikääntyneille. Ikäihmisten kotona asumista ja hyvinvointia tukevia palveluja kehitetään monialaisella yhteistyöllä. Kuntouttava päivätoiminta käynnistyy ja monipuolinen musiikkitoiminta on yksi tärkeä painopistealue. Ikäihminen nähdään aktiivisena toimijana osana omaa lähiverkostoaan, erityisesti keskitytään osallisuuden, turvattomuuden ja yksi-

Alla tjänster för äldre i Grankulla har koncentrerats till servicecentret Villa Breda som på nytt inledder sin verksamhet på hösten 2018.

- Servicerådgivning och -handledning samt primär bedömning av servicebehovet har centraliseras. Klienter kan ringa ett telefonnummer för att få råd om alla tjänster. Klienten får tjänsterna enligt principen med alla tjänster över en disk. Vid bedömningen av servicebehovet tillämpas enhetliga principer och mätare, och mångprofessionellt samarbete beaktas. Under planperioden fästs särskild uppmärksamhet vid de äldres matvanor.
- På servicecentret finns aktiv och inkluderande verksamhet för alla äldre i området. Tjänster som hjälper de äldre att bo hemma och bidrar till deras välbefinande utvecklas i mångprofessionellt samarbete. Den rehabiliterande dagverksamheten inleds och bland de viktiga fokusområdena finns en mångsidig musikverksamhet. Seniorerna betraktas som aktiva subjekt med egna nätverk av närliggande, och fokus ligger särskilt på teman som inklusion, otrygghet och ensamhet. Ett utvecklingsprojekt startas för

näisyyden teemoihin. Seniorien digitatojen päivittämiseksi käynnistetään kehittämishanke ja koodauksen perusteita opastetaan myös ikääntyneille. Eri-ikäisiä vapaaehtoisia rekrytoidaan ja koulutetaan vertaisohjaajiksi ja ikääntyneiden tueksi.

- Kotihoidon uudet asiakkuudet alkavat pääsääntöisesti arvointijaksolla, jonka aikana selvitetään asiakkaan toimintakykyä, kuntoutumisen mahdollisuutta ja kotona selviytymistä. Kotihoidon työntekijöiden arkikuntoutumisen osaamista tuetaan 'Kunnon hoitaja'-koulutuksella ja kotihoidon osallistuminen kotikuntoutustiimin toimintaan vakiinnutetaan. Kotihoidossa kehitettää sähköisiä palveluita mm. pilotoimalla etähoitoa, sähkölukkoja, automaattista lääkeannostelupalvelua.
- Ympäri vuorokautisessa hoidossa asukkaiden hoitolinjauskset on määritelty. Asukkaille on mahdollisuus osallistua heidän tarpeisiinsa soveltuviin toiminnallisiin ryhmiin esim. liikuntatuokiot, hoivamusikki, joka viittaa muuinkin käyttämiseen hoivan ja hoidon tukena erityisesti muistisairaiden ihmisten parissa.
- Henkilökunta on osaavaa ja voi työssään hyvin. Toiminnan tavoitteet ja tavoitteiden seuraaminen on koko henkilöstön tiedossa ja lähiesimiesten työ on vakioitu.

Talous

Vanhuspalvelujen tulosalueen taloudessa ei tapahdu erityisen merkittäviä muutoksia vuoden 2018 talousarvioon nähdien. Toimintakate alenee vuoteen 2018 nähdien n. 3%, mikä johuu pääasiassa Villa Bredan toiminnan käynnistämiseen liittyvien päälekkäisten ja ylimääriäisten kustannusten poistumisesta. Rakennemuutoksesta johtuen vanhuspalvelujen kokonaisuuden käyttökustannusten seuranta ja hallinta tulee olemaan tärkeä teema vuonna 2019.

att uppdatera seniorernas digikunskaper, och grunderna i kodning lärs ut också åt äldre personer. Frivilliga i olika åldrar rekryteras och utbildas till kamrathandlare och stöd för de äldre.

- Nya klientförhållanden inom hemvården inleds vanligen med en bedömningsperiod av klientens funktionsförmåga, rehabiliteringsmöjligheter och förmåga att klara sig hemma. Hemvårdarnas kunskaper om rehabilitering i vardagen stöts med en utbildning och hemvårdarnas deltagande i hemrehabiliteringsteamens görs till en etablerad del av verksamheten. E-tjänster utvecklas inom hemvården, bl.a. genom att pilottesta distansvård, elektroniska lås och automatiserad läkemedelsdosering.
- Riktlinjerna för vården har fastställts inom boende med heldygnsomsorg. De boende har möjlighet att delta i olika slag av verksamhet i grupp, enligt det som passar dem, t.ex. motionsstunder eller musikterapi som är särskilt anpassad för att stöda vård och omsorg av personer med demenssjukdomar.
- Personalen är sakkunnig och trivs med sitt arbete. Hela personalen har klart för sig vilka målen är för verksamheten och hur de följs upp, och chefernas arbete har förenhetligats.

Ekonomi

Inga större ändringar kommer att ske inom resultatområdet för äldreomsorgen jämfört med budgeten för 2018. Verksamhetsbidraget kommer att minska med ca 3 procent jämfört med 2018, huvudsakligen till följd av att olika överlappningar och överflödiga kostnader i anslutning till att Villa Breda inledde sin verksamhet nu uteblir. Strukturförändringen gör att uppföljning och kontroll av driftskostnaderna för äldreomsorgen som helhet kommer att utgöra ett centralt tema under 2019.

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TA BG 2020
Vanhuspalvelut				
Äldreomsord				
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal				
Kotihoitotoimisto - Hemvård	1 358 047	1 435 101	1 372 723	1 386 450
Käynnit (kodinhoitoapu ja kotisairaankoito)				
- Besök (Hemvård och hemsjukvård)	36 004	39 000	39 780	39 780
euro /käynti - euro /besök (brutto)	38	36	36	36
Omaishoidontuki, yli 65 vuotiaat asiakkaat, lkm	46	45	46	46
Hoivayksikkö - Vårdenhet (Villa Breda)		379 3746	408 7238	4 091 325
Hoitopäivät - Vårdagar		15 600	21 900	21 900
Kuormitus-% - Belasting-%		100	100	100
euro /hoitopäivä - euro /vårdag (brutto)		243	187	187
Sairala - Sjukhus (Espoon Sairaala)	1 111 336	1 050 000	1 446 000	1 460 460
Hoitopäivä - Vårdagar	2 170		3 650	3 650
euro /hoitopäivä - euro /vårdag (brutto)			396	
Ostopalvelut -	2 476 100	1 000 000	560 000	560 000
Ostovovorokaudet, lkm -	16 349	5425	3650	3 650
Ostovovorokaudet, euro/vrk (keskim.) -	151	184	153	153

TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD

Terveydenhuolto käsittää terveyskeskuksen avohoidon toiminnat sisältäen myös sairaankuljetuksen. Terveydenhuollon tehtävään on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä tarjota väestölle tarpeenmukaista, oikea- aikaista ja vaikuttavaa hoitoa.

Hälsovården omfattar öppenvården vid hälsovårdsscentralen inklusive sjuktransporter. Hälsovården har till uppgift att främja invånarnas hälsa och välbefinnande samt erbjuda dem ändamålsenlig och verkningsfull vård i rätt tid

Terveydenhuolto

Hälsovård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Pia Höglund ylilääkäri - överläkare					
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	688 569	542 190	675 200	675 200	681 952
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-4 251 296	-4 211 086	-4 403 506	-4 447 541	-4 492 016
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-3 562 727	-3 668 896	-3 728 306	-3 772 341	-3 810 064

Toiminta

Tavoitteena on, että kansalaiset yhää vahvemmin ottavat vastuuta omasta terveydestään ja osallistuvat aktiivisesti heillä todettujen sairauksien hoitoon ja kuntoutukseen. Tärkeää työvälineitä itse- ja omahoidon tukemisessa on digitalisaation parrempi hyödyntäminen. Kansalaisen osallistamisen ohella digitalisaatio ja sähköiset asioimiskanavat perinteisten asioimistapojen rinnalla tarjoavat mahdollisuuskoita tehostaa ja sujuvoittaa työprosesseja, omahoitoa ja hoitopolkuja. Muutos

Verksamhet

Målet är att medborgarna allt mer ska ta ansvar för sin egen hälsa och aktivt delta i sin vård och rehabilitering. Digitaliseringen kan utnyttjas mer än förut som ett effektivt redskap för själv- och egenvård. Utöver inkludering för medborgarna erbjuder digitaliseringen och e-tjänster som tillhandahålls parallellt med traditionella tjänster många möjligheter att göra arbetsprocesserna, egenvården och vårdvägarna effektivare och smidigare. Förändringen

näkyy myös eri ammattien työn tekemisen muuttumisena, asiakasohjauksen merkityksen lisääntymisenä, asiakastyön hoitajapainotteisuuden lisääntymisenä ja viime kädessä asiakkaalle arvoa tuottavan työn lisääntymisenä LEAN- periaatteiden mukaisesti. Samanaikaisesti perinteisen palvelulinjan asiakkaille ml. monitarpeiset asiakkaat, voidaan tarjota sujuvampaa ja oikeaikaisempaa hoitoa monialaista yhteistyötä tarvittaessa hyödyntäen.

Keskeinen tavoite on nopeuttaa kiireettömään hoitoon pääsyä, jotta kilpailuasetelmissä asiakkaat valitsevat tulevaisuudessakin terveysseman SOTE- keskukseen.

- harkitaan maitillisen iltavastaanottotoinnin käynnistämistä, erityisesti työssäkäyvien ja lapsiperheiden palvelutarpeita varten.

Hyvä laadukkaan palvelun turvaamiseksi mitataan laatua ja asiakastytyväisyyttä, huolehditaan työntekijöiden koulutuksesta ja ylläpidetään koulutusterveyskeskusstatusta. Koulutusmyönteisyyys on rekrytointivaltti ja edistää samanaikaisesti ajanmukaisen lääketieteellisen tietotaidon ylläpitämistä pienessä toimintayksikössä.

- Osallistutaan terveyskeskusfoorumin laatuviroksille (Conmedic)
- Yleislääketieteen erikoislääkäreiden kouluttaja- ja ohjajakoulutukset jatkuvat
- Perustetaan yleislääketieteen erikoistuvan lääkärin vakansi

Erikoissairaanhoidosta siirtyy lisääntyvästi vaativia potilaita jatkohoitoon ja seurantaan perusterveydenhuoltoon. Rakennemuutos on lisännyt terveyskeskusaläkäreiden työmäärää ja edellyttää aikaisempaa laaja-alaisemman osaamisen ylläpitämistä. Edistetään Lääkärintyon kohdentamista vaativan potilastyöhön, mm.

- kehittämällä sairaanhoitajien tehtävänkuva (päivystys- ja pitkäaikaissairaiden vastaanottotyö, puhelinpalvelu, monialainen yhteistyö)
- päivittämällä hoitajavakanstitarve vastaan muuttunutta asiakas- ja tehtävämäärää. Vuonna 2015 lähtien tehtävää on hoidettu pitkäaikaisilla sijaisuuksilla.
- hyödyntämällä digitalisaatiota (ml. sähköinen ajanvaraus ja ilmoittautuminen, sähköinen yhteydenottomahdollisuus ammattiinhenkilöön, Terveyskylän ja omahoitoportalien hyödyntäminen hoitoprosesseissa)
- leanaamalla arkipäivän työn organisointia, "tekemällä fiksusti" (SOTE- käsikirjan mukainen kokeilukulttuuri, visualisointi,

syns också i det dagliga arbetet inom olika yrkesgrupper, i att handledningen av klienterna får ökad betydelse, att fokus i arbetet med klienterna ligger mer på skötarna och i sista hand i att sådant arbete som är av värde för klienterna ökar, i enlighet med Lean-principerna. Samtidigt kan klienter inom de traditionella tjänsterna, också klienter som behöver många tjänster, erbjudas vård på ett flexibelt sätt, vid rätt tidpunkt, och vid behov med mångprofessionellt samarbete.

Det främsta målet är att ge klienterna snabbare tillgång till icke-brådskande vård så att de i en konkurrenssituation även i framtiden väljer hälsostationen som sin social- och hälsocentral.

- införande av kvällsmottagning i mindre skala bör övervägas, i synnerhet med tanke på arbetstagare och barnfamiljer.

För att trygga service på god nivå bör servicekvalitet och kundtillfredsställelse mätas, personalen bör få utbildning och hälsostationen även i fortsättningen ha status som utbildningshälsostation. En positiv inställning till utbildning är en fördel vid rekryteringar och säkrar samtidigt att den medicinska sakkunskapen upprätthålls vid en liten enhet.

- Vi deltar i Terveyskeskusfoorumis kvalitetsarbete (Conmedic).
- Utbildningen i att utbilda och handleda specialister inom allmänmedicin fortsätter.
- En utbildningstjänst för en läkare som specialiseras sig inom allmänmedicin inrättas.

Patienter flyttas i ökande grad från den specialiserade sjukvården till primärvården för fortsatt vård och uppföljning. Strukturförändringen har ökat arbetsmängden för hälsocentralläkarna och kräver att de upprätthåller en bredare sakkunskap än tidigare. Läkarnas arbetsinsats kan fokuseras mer på krävande patientarbete bl.a. genom att

- utveckla skötarnas arbetsbild (journmottagning och mottagning för kroniska sjukdomar, telefonservice, mångprofessionellt samarbete).
- uppdatera antalet befattningar för skötare så det motsvarar förändringarna i klientantal och arbetsmängd. Sedan 2015 har uppgiften skötts med långa vikariat.
- utnyttja digitaliseringen (bl.a. elektronisk tidsbokning och anmälning, meddelande-tjänst till yrkesfolk, användning av Hälsobyn och olika egenvårdsportaler inom vårdprocessen).
- organisera det dagliga arbetet enligt Lean-metoden, genom att "jobba smart" (försökskultur, visualisering, utnyttjande av mätningarsresultat i det dagliga ledarskapet,

- mittaustuloksiens hyödyntäminen päivit-täisjohtamisessa, monialaisten tiimien hyödyntäminen)
- hyödytämällä potilaiden omaa aktiivi-suutta (sähköiset omahoidon tuen työka-lut, Terveyskylä, ohjaus omaKanta- pal-velun käyttöön) ja näkemystä (käyttäjätutkimukset)

TEA- viisarin (THL, 2016) perusteella Kauniai-sissa on niukka lääkäreiden henkilömitoitus koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon, vain 43 % ja 27 % kansallisista suosituksista. Resurssi on myös valtakunnallisia keskiarvoja (62 % ja 74 %) pienempi. Kouluterveyskyselyssä nousi myös joitakin koululaisten riskikäytäytymisen muotoja, erityisesti pääteiden käyttö, joka ylitti selkeästi valtakunnallisen keskitason.

- Huolehditaan riittävästä koululääkäriresurssesta. Tässä voidaan hyödyntää yleislääketieteen erikoistuvan lääkärin vakanssia.

Talous

Ulkopaikkakuntalaisten asiakkaiden vastaan-otosta koituvien kotikuntakorvausten oletetaan pysyvän edelleen korkealla tasolla. Talousarvion henkilöstösuunnitelmassa esitetty yhden sai-raanhoitajan vakanssin perustaminen ei aiheuta taloudellisia muutoksia. Ehdotettu yleislääketieeseen erikoistuvan lääkärin vakanssi katetaan osittain kouluttamisesta vuosittain maksettavilla erityisvaltionosuuksilla. Sähköisten palvelujen kehittämiseen on budjetoitu 50 000 euroa vuodelle 2019.

mångprofessionella team – allt enligt hand-boken för vårdreformen).

- dra nytta av patienternas egen aktivitet (e-redskap till stöd för egenvård, Hälsobyn, handledning i att använda tjänsten Mina Kanta-sidor) och åsikter (användarenkäter).

Enligt TEA-viisari (THL, 2016) har Grankulla en snävt tilltagen personalresurs av läkare för skol- och studerandehälsovarden, endast 43 procent respektive 27 procent av den nationella rekommendationen. Resursen är också mindre än de nationella medeltalen (62 % och 74 %). I skolhälsoenkäten framkom dessutom vissa former av riskbeteende bland skoleleverna, särskilt då bruk av rusmedel, som tydligt överskred den nationella medelnivån.

- Tillräcklig resurs av skolläkare bör säkras. Här kan utbildningstjänsten för en läkare som specialiseras sig inom allmänmedicin utnyttjas.

Ekonomi

Intäkterna från hemkommunsersättningarna för vårdbesök av personer bosatta i andra kommuner antas fortsatt stå på en hög nivå. Inrättandet av en befattning för en sjukskötare, som ingår som förslag i personalplanen i budgeten, ger inte upphov till några ekonomiska förändringar. Kostnaderna för utbildningstjänsten för en läkare som specialiseras sig inom allmänmedicin, som också ingår som förslag, kan till en del täckas med specialstatsandelar. I budgeten ingår en summa på 50 000 euro för utveckling av e-tjänster under 2019.

Terveydenhuolto Hälsovård Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TA BG 2020
Avohoitokäynnit lääkäreillä - Besök hos läkare inom öppenvården				
	11 266	10150	11450	11679
Vastaanotto lääkärit - Mottagning läkare				
asiakasmäärä - kundantal (kaikki)	6 116	4650	6300	6426
asiakasmäärä - kundantal (tk-vaihtajat)		650	660	673
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	57 %	42 %	58 %	58 %
Vastaanotto kaikki ammattiryhmät - Mottagning alla yrkesgrupper				
asiakasmäärä - kundantal (kaikki)	7 594	7100	7700	7854
asiakasmäärä - kundantal (tk-vaihtajat)		923	1 000	1 020
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	71 %	65 %	69 %	69 %
Kaikki yht.otot (puhelin, käynnit), kaikki ammattiryhmät -Alla kontakter (telefon, besök), alla yrkesgrupper				
asiakasmäärä - kundantal (kaikki)	8 372	8100	8500	8670
asiakasmäärä - kundantal (tk-vaihtajat)		1 053	1 100	1 122
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	79 %	74 %	76 %	76 %
Terveydenhuollon menot vuodessa/asukas - Hälsovårdsutgifter per år / invånare				
	442	444	451	448

SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD

Suun terveydenhoito käsittää ehkäisevän toiminnan, perushammashoidon ja oikomishoidon sekä koko toimialaa palvelevan välinehuollon. Muu erikoishoito ja suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolinen päivystys siirtyy osaksi HUS:n toimintaa vuoden 2019 alussa.

Mun- och tandvården omfattar förebyggande vård, bastandvård och tandreglering samt instrumentservice som betjänar hela sektorn. Övrig specialiserad vård och jouren utanför tjänstetid överförs till HNS i början av 2019.

Suun terveydenhuolto Munhälsovård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
vastaava hammaslääkäri - ansvarig tandläkare	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	502 216	386 520	491 500	491 500	496 415
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-1 270 432	-1 237 603	-1 389 691	-1 403 588	-1 417 624
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-768 216	-851 083	-898 191	-912 088	-921 209

Toiminta

Suun terveydenhuollossa terveysaseman vaihtaja on 10 % asiakkaista. Suun terveydenhuollon rooli Apotti-potilastietojärjestelmän kehittämi-

Verksamhet

Inom mun- och tandvården utgörs 10 procent av klienterna av personer som har bytt hälsostation. Mun- och tandvården har också en viktig roll i utvecklingen av patientdatasystemet Apotti, i och

sessä on merkittävä, kun yksikön esimies osalistuu hankkeeseen 40 % työpanoksella Apotti Asiantuntijana (AA). Näillä molemmilla on vaikutta resurssitarpeeseen ja työn suunnittelun. Työnjaon ja prosessien kehittäminen ja osallistuminen monialaiseen yhteistyöhön ovat keskeisiä painopistealueita.

- Keskeinen tavoite on nopeuttaa aikuisten kiireettömään hoitoon pääsyä
- Työnjakoa edistetään oikomishoidossa, suun ja hampaiden tarkastuksissa ja ehkäisevässä työssä ja toimintaprosesseja tehostetaan hyvien käytäntöjen mukaisesti. Kehitetään tiedolla johtamista.
- Terveyden edistämisen toimenpiteitä kohdennetaan erityisesti nuoriin ja ikääntyneisiin ja yhdessä muiden toimialojen kanssa
- Suun terveydenhuolto on monialaisten tiimien aktiivinen jäsen mm. osallistumalla ryhmämuotoisten terveystarkastusten toteuttamiseen päiväkodeissa ja kehittämällä yhteistyötä koulujen kanssa.

Talous

Terveysaseman vaihtajien osuus, noin 10 % käynneistä, on merkittävä. Se on heijastunut maksutuloihin kuntakorvausten lisääntymisenä, mutta samalla jonkin verran hoitotarvikkeiden ja terveyspalvelujenoston (mm. kuvantamistutkimukset) kustannuksina.

Tulosalueen toimintakate kasvaa vuoden 2018 talousarviosta noin 7%. Syynä kasvuun on pääasiassa potilastietojärjestelmästä johtuvien menojen budjetointi todellista kustannusta vastaavalle tasolle.

med att enhetens chef deltar i projektet med en arbetsinsats på 40 procent i egenskap av Apotti-sakkunnig (AA). Båda dessa omständigheter inverkar på resursbehovet och planeringen av arbetet. Utveckling av arbetsfördelningen och processerna samt mångprofessionellt samarbete finns bland de främsta fokusområdena.

- Ett centralt mål är att förkorta väntetiden till icke-brådkande vård för vuxna.
- Arbetsfördelningen utvecklas inom tandregleringen, granskningarna av mun och tänder samt det förebyggande arbetet, och arbetsprocesserna utvecklas i enlighet med god praxis. Kunskapsledningen utvecklas. Hälsofråmjande verksamhet riktas särskilt till ungdomar och seniorer, i samarbete med de andra sektorerna.
- Mun- och tandvården deltar aktivt i mångprofessionella team genom att bl.a. delta i hälsogranskningarna av daghemsggrupper och utveckla samarbetet med skolorna.

Ekonomi

Andelen personer som bytt hälsostation är betydande, ca 10 % av besöken. Detta har avspeglats i avgiftsinkomsterna i form av ökade kommunersättningar, men samtidigt har det i en viss mån höjt kostnaderna för vårdartiklar och köp av hälsovårds-tjänster (bl.a. bilddiagnostik).

Resultatområdets verksamhetsbidrag ökar med ca 7 procent jämfört med budgeten 2018. Orsaken är huvudsakligen att utgifterna för patientdatasystemet budgeteras på en nivå som motsvarar de verkliga kostnaderna.

Suun terveydenhuolto

Munhälsovård

Suoritteet/Tunnuksluvut - Prestationer/Nyckeltal

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TA BG 2020
Vastaanotto -	1 102 965	1 059 875	1 197 475	1 209 450
Käynnit (oma toiminta) - Besök (egen verksamhet)	12 234	11 000	12 000	12 000
asiakasmäärä - kundantal (kaikki)	4 180	4 050	4 200	4 200
asiakasmäärä - kundantal (kauniaislaiset)	3 776	3 888	3 900	3 900
euro /käynti - euro /besök	90	101	100	100
Maksusitoumusmenettely -	10 468	20 000	20 000	20 000
Määrä, Ikm	28	40	30	30
euro /hoitojakso - euro /vårdperiod	374	500	667	500

ERIKOISSAIRAANHOITO – SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Erikoissairaanhoidon käsitteä ostopalveluna HUS:Ita hankittavan erikoissairaanhoidon. Palvelut tuotetaan 12 HYKS:n osaamiskeskukseissa.

Den specialiserade sjukvården omfattar den specialiserade sjukvård som köps av HNS. Sjukvårdstjänsterna produceras av tolv kompetenscentra vid HUCS.

Erikoissairaanhoido Specialiserad sjukvård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-8 806 718	-9 650 000	-9 800 000	-9 900 000	-10 395 000
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-8 806 718	-9 650 000	-9 800 000	-9 900 000	-10 395 000

Talous

Erikoissairaanhoidoon on vuodelle 2019 budjetoitut 9,8 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa noin 2%:n (150 000 euroa) korotusta vuoden 2018 määärärahaan. Erikoissairaanhoidon toteuman kasvu on kahtena viime vuotena ollut suhteellisen maltillista usean korkeamman kasvun vuoden jälkeen. Suoritteiden kasvu on budjetoitut 2 %:n mukaisesti.

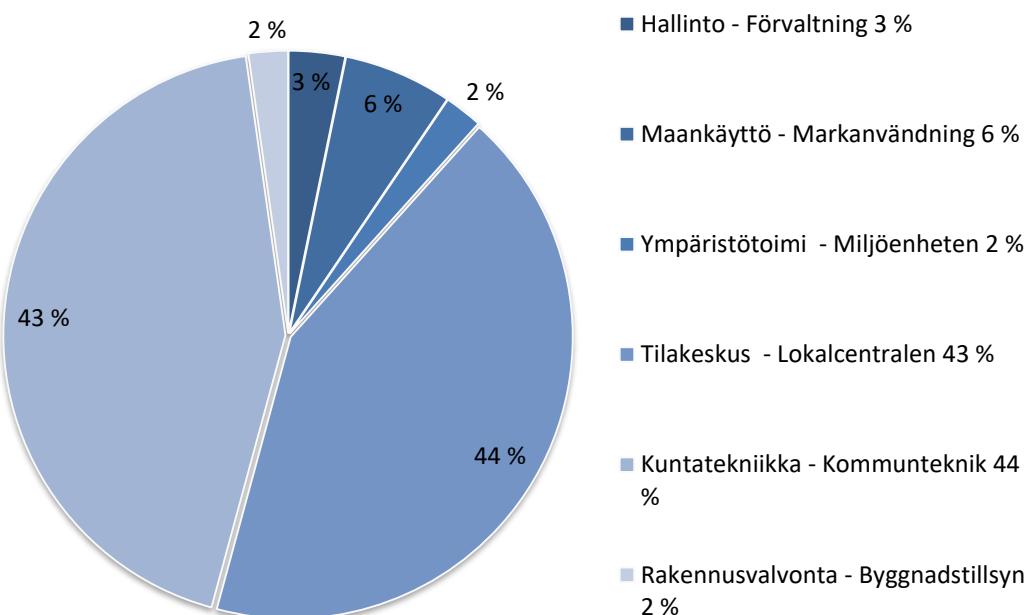
Ekonomi

För specialiserad sjukvård har staden budgeterat 9,8 miljoner euro för 2019. Detta innebär en höjning på ca 2 procent (150 000 euro) jämfört med anslaget för 2018. Utfallet av den specialiserade sjukvården har under de senaste två åren stigit rätt måttligt efter flera år med mycket snabbare ökning. Ökningen i prestationerna har budgeterats enligt 2 procent

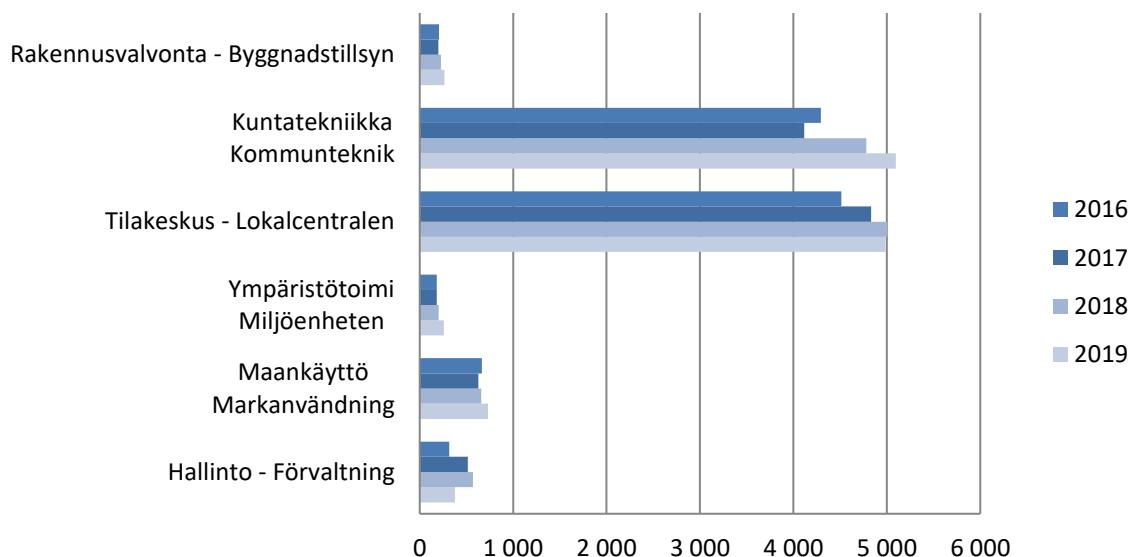
Erikoissairaanhoido Specialiserad sjukvård Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TA BG 2019	TA BG 2020
Hoitopäivätuotteet	611	570	581	593
NordDRG-tuotteet	3 676	5 600	5 712	5 826
Käynnit	11 478	11 500	11 730	11 965
Toimintamenot - Verksamhetsutgifter euro /asukas - euro /invånare (brutto)	8 806 718	9 650 000	9 800 000	9 900 000
	915	1 017	1 037	1 045

YHDYSKUNTATOIMI SAMHÄLLSTEKNIK

Toimintamenot 2019 Verksamhetsutgifter 11,7 M€

Talousarviovertailu 2016 - 2019 Budgetjämförelse, 1000€

YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK

Tulosalueet – Resultatområden:

HALLINTO – FÖRVALTNING
MAANKÄYTÖ – MARKANVÄNDNING
YMPÄRISTÖTOIMI – MILJÖENHETEN
TILAKESKUS – LOKALCENTRALEN
KUNTATEKNIIKKA – KOMMUNTEKNIK
RAKENNUSVALVONTA – BYGGNADSTILLSYN

Yhdyskuntatoimi					
Samhällsteknik					
Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:		TP	TA	TAE	TS
Marianna Harju		Bokslut	BG	BGF	Plan
yhdyskuntatoimen johtaja-direktör för samhällstekniken		2017	2018	2019	2020
Myyntituotot- Försäljningsinkomster		173 568	69 264	67 344	68 500
Maksutuotot - Avgiftsinkomster		1 142 762	821 000	1 241 000	401 000
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag		0	200	200	200
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster		2 416 056	4 573 674	4 155 413	1 626 042
Sisäiset tuotot - Interna inkomster		9 669 968	11 269 960	11 349 119	11 542 000
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT		13 402 354	16 734 098	16 813 076	13 637 742
Henkilöstökulut - Personalutgifter		-3 050 014	-3 284 377	-3 520 573	-3 589 900
Palvelujen ostot - Köp av tjänster		-3 455 003	-4 116 926	-4 214 778	-4 486 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor		-2 006 907	-2 156 983	-2 138 332	-2 174 600
Avustukset - Understöd		-144 795	-151 300	-6 800	-6 900
Muut toimintakulut - Övriga utgifter		-518 734	-542 693	-470 227	-478 200
Sisäiset kulut - Interna utgifter		-1 299 013	-1 318 650	-1 357 188	-1 380 300
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT		-10 474 466	-11 570 929	-11 707 898	-12 116 400
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG		2 927 888	5 163 169	5 105 178	1 521 342
					1 700 227

Toiminta

Uusi MAL-sopimus valtion, Helsingin seudun 14 kunnan ja HSL-kuntayhtymän kesken on tarkoitus allekirjoittaa vuonna 2019. Sopimuksella varaudutaan seudun kasvuun ja tavoitellaan riittävää asuntotuotantoa (vuositasolla 15 000–16 500 asuntoa koko seudulla) siten, että joukkoliikenne-ratkaisut tukeutuvat nykyrakenteeseen. Seudun ensisijaiset kehittämisyöhykkeet, erityisesti asemanseudut ja muut keskukset, ovat asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sijoittumisen lähtökohdina. Sopimuksen toteuttamisen keskeinen tavoite on seudun vähäpäästöisyyden edistäminen. Kauniainen on kaupunkistrategiassaan linjannut asukasluvun kasvuksi n. 1 %/v.

MAL-sopimuksessa määritetään tarkemmat kuntuohtaiset asuntokaavoituksen ja –tuotannon tavoitemäärät sekä niitä tukevat joukkoliikenne-hankeet. Kauniisten kannalta merkittävimmän seudullisen liikenneinvestoinnin, Espoon kaupunkiradan jatkeen, toteutusajankohta on edelleen avoin.

Verksamhet

Aviskten är att under 2019 underteckna ett nytt MBT-avtal (markanvändning, boende, trafik) mellan staten, Helsingforsregionens 14 kommuner och HRT-samkommunen. Med avtalet skapar man beredskap för tillväxt och eftersträvar en tillräcklig bostadsproduktion (15 000–16 500 bostäder/år i hela regionen) så att kollektivtrafiken stöder sig på den nuvarande strukturen. Placeringen av bostäder, service och arbetsplatser fokuserar på regionens primära utvecklingszoner, särskilt stationstrakter och andra centra. Ett centralt mål vid implementeringen av avtalet är att främja minskningen av utsläpp i regionen. Grankulla har i sin strategi räknat med en befolkningsökning på ca 1 %/år.

I MBT-avtalet fastställs kommunvis mer exakta volymmässiga mål för bostadsplanläggningen och bostadsproduktionen samt de kollektivtrafikprojekt som stöder dessa. Tiden för genomförandet av den ur Grankullas synpunkt viktigaste regionala trafikinvesteringen, Esbo stadsbana, är fortfarande öppen.

Kaavoituksella luodaan edellytykset asuntotuotannonalle, palvelujen sijoittumiselle ja muulle kaupunkirakenteen kehitykselle. Kaupungin kaavoitusohjelma perustuu Kauniaisten maankäytön kehityskuvaan, jonka uudistettu tarkastelu on valmistunut vuonna 2015. Rakentamisen painopiste määritellään asuntopoliittisessa ohjelmassa.

Lähi vuosina maanmyyntitulot ovat vähäisiä ennen kuin kaupungintalon ja Tammikummun alueiden asemakaavan muutosten mahdollistaman rakenヌusoikeuden myynti tuo muutamana vuonna suuremat tulot. Vuosien 2019–2020 taloussuunnitelmaan sisältyvät tonttien myynnit ovat suhteellisen pieniä. Esitettyt myynnit sijaitsevat Gallträskin alueella v. 2019. Vuoden 2019 aikana tehdään erillinen selvitys, jossa tarkastellaan tulevien tonttiluovutusten vaihtoehtoja (myynti/vuokraus) ja niiden taloudellisia vaikutuksia.

Yhdyskuntatoimen toimialalla tehdään monipuolista yhteistyötä seudullisten toimijoiden, usein kuntayhtymien kanssa. Tällaisia ovat esimerkiksi joukkoliikenne (HSL), palo- ja pelastustoimi (LUP) ja ympäristöpalvelut (HSY, ESYT, MetropoliLab). Kauniainen maksaa osallisuudestaan yhteistyöhön kuntaosuuksia, jotka perustuvat sopimuksissa määriteltyllä tavalla esim. väestösuojuuteen ja/tai johdetaan kustannusten aiheuttamisperiaatteiden kautta. Erityisesti HSL-kuntaosuuden on arvioitu kasvavan voimakkaasti ja se osoittautunut myös vaikeasti ennustettavaksi. Vuonna 2019 käyttöön otettavan joukkoliikenteen vyöhykeudistuksen seurauksena lippatuotteet ja niiden hinnoittelu muuttuvat merkittävästi, millä on olennainen merkitys myös maksettavaksi jäävään kuntaosuuteen.

Kauniainen on asettanut kaupunkistrategiassaan tavoitteeksi 60 prosentin kasvihuonekaasujen päästövähennyksen v. 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraaliustavoiteen vuodelle 2035. Tavoiteeseen pääsemiseksi laaditaan tiekartta ja toimenpideohjelma.

Merkittävä osa yhdyskuntatoimen tuottamien palveluiden käyttötalouskustannuksista aiheutuu kaupungin eri hallintokuntien käytössä olevien toimitilojen ylläpidosta. Kiinteistöjen määrellä on luonnollisesti myös suora vaikutus kaupungin investointiohjelmaan, vähintään yllä- ja kunnossapitoinvestointien kautta. On ilmeistä, että jatkuvasti kohoavien kiinteistökustannusten kasvun pysäytämiseksi on tarkasteltava kaupungin toimitilojen tilankäyttöä kriittisesti ja tavoiteltava sen tehostamista, käytännössä määriteltävä kiinteistöt, joista voidaan luopua. Tilankäytön tehostamisen mah-

Genom planläggning skapas förutsättningar för bostadsproduktion samt för placering av service och övrig utveckling av stadsstrukturen. Stadens planläggningsprogram grundar sig på Grankullas utvecklingsbild för markanvändning och boende, som blev klar i reviderad form 2015. Tyngdpunkterna i byggandet slås fast i det bostadspolitiska programmet.

Under de närmaste åren är markförsäljningsinkomsterna små, innan den försäljning av byggrätt som möjliggörs tack vare ändringen av detaljplanerna för stadshuskvarteret och Ekkullaområdet ger större inkomster under några år. De tomtförsäljningar som ingår i ekonominplanen 2019–2020 är relativt små. De föreslagna försäljningsobjekten finns i Gallträskområdet år 2019. Under år 2019 görs en separat utredning om olika former av tomtöverlåtelser (försäljning/utarrendering) i framtiden och deras ekonomiska konsekvenser.

Samhällstekniska sektorn idkar mångsidigt samarbete med regionala aktörer, ofta samkommuner, bland annat inom kollektivtrafiken (HRT), brand- och räddningsverksamheten (Västra Nylands räddningsverk) och miljötjänsterna (HRM, ESYT, MetropoliLab). För sitt deltagande i samarbetet betalar Grankulla kommunandelar, som baserar sig på t.ex. befolkningsandelen och/eller principen om kostnadskausalitet enligt vad som slagits fast i avtalet. Särskilt kommunandelen för HRT har uppskattas öka kraftigt och har också visat sig vara svår att förutspå. Till följd av den zonreform i kollektivtrafiken som träder i kraft 2019 kommer biljettprodukterna och prissättningen av dem att förändras avsevärt, vilket också väsentligt påverkar kommunandelen.

Grankulla har i sin strategi ställt upp som mål en minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett kolneutralt Grankulla år 2035. För att uppnå målet kommer staden att göra upp en vägkarta och ett åtgärdsprogram.

En betydande del av driftskostnaderna för de tjänster som samhällstechniken producerar förändras av underhållet av stadens olika förvaltningars verksamhetslokaler. Antalet fastigheter inverkar naturligtvis också direkt på stadens investeringsprogram, åtminstone via investeringarna för underhåll och service av byggnader. Det är uppenbart att staden för att stoppa den pågående ökningen i fastighetskostnaderna måste granska användningen av verksamhetslokaler kritiskt och försöka effektivera den. I praktiken gäller det att slå fast vilka fastigheter staden kan avstå från. Möjligheterna att effektivera användningen av utrymmen

dollisuudet perustuvat tiloissa toimivien yksiköiden tarpeisiin ja niiden mahdollisuksiin muokata toimintaansa sekä sopeuttaa tilojen yhteiskäytölle. Tarvitaan yhteistyötä, joka onkin käynnisetty, mutta toteutuminen vie aikaa.

Talous

Tuotot

Yhdyskuntatoimen tulovero tonttimyynnit ja maankäyttösopimuskorvaukset mukaan lukien on noin 16,8 miljoonaa euroa, kehysraamin ollessa 16,4 milj.euroa.

Yhdyskuntatoimen tuotot muodostuvat erinäisten palveluiden myötä saatavista myyntituotoista, vuokratuotoista sekä tonttimyynneistä. Ulkoiset tuotot noudattavat pitkälti edellisvuosien tasoa lukuun ottamatta tonttimyynneistä saatavia tuottoja, joissa voi olla suuriakin vuosittaisia eroja. Vuodelle 2019 arvioidut tonttien myyntivoitot sekä maankäyttösopimuskorvaukset ovat 2,807 miljoona euroa. Toimialan palvelutaksojen hinnat on tarkistettu vastaamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja taksoja sekä tarpeellisin osin korotettu indeksikorotuksen mukaisesti.

Menot

Valiokunnan alustava menoarvio on 11,707 miljoonaa euroa KH:n asettaman menoraamin ollessa 11,699 miljoonaa euroa. Toimintamenot noudattavat edellisen vuoden tasoa, yleiset indeksikorotukset huomioiden. Merkittävin ulkoinen määrärahavarauksen muutos on tehty HSL:n kuntasuuteen, jossa on lisäystä edellisvuoteen nähden noin 250 000 euroa.

Lisäksi uutena kuntasuutena on yhdyskunttoimen toimialan vastuulle budjetoitut HSY Veden ja jäsenkuntien väliseen hulevesisopimukseen perustuvan hulevesimaksun 1. vuoden maksuosuuus noin 22 000 euroa.

Talousarvio on laadittu tiukkaa taloudenpitoa noudataen kustannustehokkuus, toiminnan tehostaminen sekä tuloksellisuus huomioiden. Toiminnan suunnittelussa on keskitytty perustehtävien suoritamiseen huolellisesti, uusia menoerää välttää. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu tiedossa olevat toiminnan muutokset sekä kustannustason kehitys.

Henkilöstömenot

Henkilöstösuunnitelman mukaiset vakinaisten toimien ja virkojen palkkasummat sisältyvät budjetiin. Toimialojen budjettiin on edellisvuoden ta-

grundar sig på enheternas behov samt deras möjligheter att omforma sin verksamhet samt anpassa sig till sambruk av lokaler. Det behövs samarbete, som redan har startat, men processen tar tid.

Ekonomi

Intäkter

Samhällstekniska sektorns inkomstbudget inklusive tomtförsäljningar och ersättningar enligt markanvändningsavtal uppgår till ca 16,8 miljoner euro, medan ramen är 16,4 miljoner euro.

Samhällsteknikens intäkter består av försäljningsintäkter för olika tjänster samt arrende/hyresintäkter och tomtförsäljning. De externa intäkterna följer till stora delar nivån under tidigare år, bortsett från intäkterna för tomtförsäljning, som kan variera mycket från år till år. År 2019 beräknas tomtförsäljningsvinsterna och ersättningarna enligt markanvändningsavtal uppgå till 2,807 miljoner euro. Sektorns servicetaxor har justerats för att motsvara kostnaderna för serviceproduktionen, och det har gjorts indexhöjningar i dem till behövliga delar.

Utgifter

Utskottets preliminära utgiftsbudget uppgår till 11,707 miljoner euro, medan den utgiftsram som styrelsen satt upp är 11,699 miljoner euro. Verksamhetsutgifterna håller samma nivå som året innan, med beaktande av allmänna indexförhöjningar. Den största förändringen i externa anslagsreserveringar gäller kommunandelen till HRT, som ökar med ca 250 000 euro från året innan.

Som ny kommunandel inom samhällstekniska sektorn har man budgeterat första årets betalningsandel av dagvattenavgiften enligt dagvattenavtalet mellan HRM Vatten och medlemskommunerna, ca 22 000 euro.

Budgeten utgår från stram hushållning och kostnadseffektivitet och siktar på effektivisering av verksamheten samt ett gott resultat. I planeringen av verksamheten har man fokuserat på att utföra basuppgifterna omsorgsfullt och att undvika nya utgiftsposter. Vid budgetering av verksamhetskostnaderna har man beaktat kända ändringar i verksamheten samt utvecklingen av kostnadsnivån.

Personalkostnader

Lönebeloppen för ordinarie tjänster och befattningar enligt personalplanen ingår i budgeten. I sektorernas budgeter ingår såsom året innan

paan sisällytetty lomapalkkavelat ja niiden sivukulu sekä varhais- ja eläkeperusteiset eläkemaksut. Lisäksi henkilöstömenoja arvioitaessa on huomioitu kilpailukykyksopimuksen mukainen lomarahojen leikkaus 30 %.lla.

Palvelujen ostot

Maankäytön palvelujen ostot on mitoitettu vastaanmaan vuoden 2019 maankäytön suunnittelun tarpeita. Koko toimialan kustannusten nousu palvelujen ostoiissa on noin 4,9 %.

Aineet ja tarvikkeet

Sähkö siirtohintojen kustannuksiin ennakoitaa edelleen korotuksia.

Avustukset

Kaupungin asunto-ohjelmaan 2012-2016 sisältyi periaate, jonka mukaan kaupunki tukee hissien rakentamista varaamalla vuosittain erillisen määärärahan hissiavustuksia varten. Periaate tulee määriteltäväksi uudelleen asunto-ohjelman päivityksen yhteydessä. Tämänhetkisen tiedon mukaan tulevalle vuodelle ei kohdistu avustukseen oikeutettuja hissirakennushankkeita. Mahdolliset tulevat hankkeet on sovittu rahoitettavan valtuustolta haettavan erillisen lisämäärärahan turvin.

Kuntaosuudet

Kuntaosuudet sisältyvät toimialan palvelujen ostojen alle varattaviin määärärahoihin. Ne perustuvat kaupungin ja palvelun toimittajan väliseen ostopalvelusopimukseen sekä kaupungin asukaslukuun, ja ovat yhteenlaskettuina euromääriäisesti varsin merkittävät (17 % koko toimialan menoista vuonna 2019). Kuntaosuudet budjetoidaan sopimuskumppaneiden toimesta laadittujen talousarvioiden pohjalta.

Yhdyskuntatoimen alaisia kuntaosuuksia ovat ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asiantuntijapalvelut ja kuntaosuudet (ESYT, MetropoliLab), HSY:n seutu- ja ympäristötiedon sekä hulevesisopimuksen, HSL:n julkisen liikenteen sekä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen palo- ja pelastustoiminnan kuntaosuudet. Kakso viimeksi mainittua tarkentuvat talousarvioprosessin aikana.

HSY alkaa perimään vesihuoltolain 19 a §:n mukaisesti jäsenkunnilta kustannuksia vastaan ja yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisen maksun yleisiltä alueelta vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriin johdettavan huleveden viemäröinnistä. Maksu yleisten alueiden hulevedenviemäröinnistä määräytyy HSY:n hulevesikustannusten ja yhteisesti sovittavan yleisten alueiden pinta-alan prosentiosuuden perusteella. Kauniaisten osuus

även semesterlöneskulder med bikostnader samt de förhandspensions- och pensionsutgiftsbaserade pensionsavgifterna. Dessutom har man vid beräkningen av personalkostnaderna beaktat nedskärningen av semesterpenningarna med 30 % enligt konkurrenskraftsavtalet.

Köp av tjänster

Markanvändningens köp av tjänster har dimensionerats så att de motsvarar behovet av planering av markanvändningen under 2019. Hela sektorns kostnadsökning i köpen av tjänster är ca 4,9 %.

Material och förnödenheter

Till elöverförspriserna förutspås alltjämt nya höjningar.

Understöd

I stadens bostadsprogram 2012–2016 ingick en princip enligt vilken staden stöder installationer av hissar genom att årligen reservera ett separat anslag för hissunderstöd. Det blir aktuellt att ompröva principen i samband med att bostadsprogrammet uppdateras. Enligt den information vi nu har kommer det inte att genomföras hissbyggningsprojekt som berättigar till understöd under 2019. Eventuella kommande projekt ska enligt överenskommelse finansieras med separat tilläggsanslag som ska godkännas av fullmäktige.

Kommunandelar

Kommunandelarna ingår i de anslag som reserveras under sektorns köp av tjänster. De grundar sig på köpserviceavtal mellan staden och serviceleverantören samt stadens invånarantal, och sammanräknat utgör de ett rätt stort belopp (17 % av sektorns utgifter 2019). Kommunandelarna budgeteras utifrån den budget som respektive avtalspartner gjort upp.

Till kommunandelar som administreras av samhällsteckniska sektorn hör sakkunnigtjänster och kommunandelar inom miljövård och miljö- och hälsoskydd (ESYT, MetropoliLab), kommunandelen för HRM:s region- och miljöinformation samt dagvattenavtalet och kommunandelen för HRT:s kollektivtrafik och Västra Nylands räddningsverks brand- och räddningsverksamhet. De två sist nämnda kommer att preciseras under budgetprocessen.

I enlighet med 19 a § i lagen om vattentjänster börjar HRM att hos medlemskommunerna ta ut kostnadsmotsvarig ersättning enligt gemensamt överenskomna principer för avloppshantering av dagvatten från allmänna områden som leds in i vattentjänstverkets dagvattenavlopp. Avgiften för avloppshantering av dagvatten bestäms utifrån

tästä yleisten alueiden huleveden viemäröintimaksusta on 68 002 € (1%). Maksu astuu voimaan vaiheittain vuosien 2019-2021 aikana maksusuuden ollessa vuonna 2019 1/3, vuonna 2020 2/3 ja vuonna 2021 täysimääriäinen.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä on arvioinut Kauniaisten vuoden 2018 julkisen liikenteen kuntaosuudeksi vähennysten jälkeen noin 1,1 miljoonaa euroa. Tämä jää osittain toteutumatta vyöhykeudistuksen käyttöönnoton siirtymisen vuoksi. Uusimmassa toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksessaan HSL esittää Kauniaisten kuntaosuudeksi vuonna 2019 vähennysten jälkeen 0,537 milj. euroa vuonna 2019, 0,560 milj. euroa vuonna 2020 ja 0,513 milj. euroa vuonna 2021. Lopulliseen kuntaosuuteen vaikuttavat kuitenkin kunnan lippulot, jotka TTS-aineistossa on arvioitu varsin korkeiksi, ottaen huomioon että Kauniainen sijaitsee lähes kokonaan tulevalle B-vyöhykkeelle, jolloin lippulokertymä lienee nykyistä huomattavasti pienempi.

HSL on aiemmin ilmoittanut Kauniaisten kuntaosuuden kasvavan ollen vuosina 2019-2020 tasolla 1 200 000 euroa. Voimakas kasvu perustuu uuden vyöhykejärjestelmän käyttöönnottoon. Tällöin kuntalaiset maksaisivat vain noin puolet nykyisen seutulipun hinnasta ja lippujen subventio siirtyisi entistä enemmän kuntaosuuteen. Kuntaosuudet ovat olleet ennusteissa voimakkaassa kasvussa johtuen myös suurien joukkoliikennehankkeiden (Kehärata, Länsimetro) käyttöönnoton aiheuttamasta infrakustannusten kasvusta osana kuntaosuuksia. Edellä mainittuun viitaten vuoden 2019 julkisen liikenteen kuntaosuudeksi on varattu 1 200 000 euroa.

Sisäiset erät

Sisäisten erien osuus on noin 4,9 % koko toimialan menoista. Sisäiset erät koostuvat lähinnä käyttäjähallintokunnilta perittävistä tilavuokrista ja siivouskuluista, henkilöstöratkailun subventiosta sekä konevarikon laskuttamista kuljetuspalvelusta ja autojen käyttökorvauskset. Sisäisten vuokrien laskentamallia on muutettu siten, että vuokrassa on huomioitu tilinpäätösvuoden kirjanpitoarvon lisäksi myös tulevien vuosien talonrakennusinvestointit. Poistot on määritetty lisäämällä voimassa olevaan kirjanpitoarvoon myös valmistuvien hankkeiden kokonaiskustannusarviot. Poistoaijametelmänä on käytetty 20 vuoden tasapoistoa.

HRM:s kostnader och en gemensamt överenskommen procentandel av arealen för de allmänna områdena. Grankullas andel av denna avloppshantering på allmänna områden är 68 002 euro (1%). Avgiften träder i kraft etappvis under åren 2019–2021 så att betalningsandelen utgör 1/3 år 2019, 2/3 år 2020 och uppgår till fullt belopp år 2021.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik har uppskattat Grankullas andel av kollektivtrafiken år 2018 till ca 1,1 miljoner euro efter avdrag. Andelen utfaller inte till fullt belopp på grund av att zonreformen skjutits upp. I sitt senaste utkast till verksamhets- och ekonomiplan föreslår HRT att Grankullas kommunandel efter avdrag blir 0,537 mn euro 2019, 0,560 mn euro 2020 och 0,513 mn euro 2021. Den slutgiltiga kommunandelen påverkas dock av kommunens biljettinkomster, som i ekonomiplanematerialet uppskattats i överkant, med beaktande av att Grankulla nästan i sin helhet ligger i den blivande B-zonen, vilket gör att biljettintäkterna torde sjunka betydligt.

HRT har tidigare meddelat att Grankullas kommunandel kommer att växa ytterligare så att den uppgår till nivån 1 200 000 euro åren 2019–2020. Den kraftiga ökningen beror på införandet av det nya zonsystemet. Då planeras kommuninvånarna betala bara ungefär hälften av det nuvarande priset på en regionbiljett, och en allt större del av subventionen överförs till kommunandelen. Kommunandelarna har vuxit kraftigt i prognoserna, vilket också beror på ökade kostnader för infrastrukturen som en del av kommunandelarna i och med stora kollektivtrafikprojekt (Ringbanan, Västmetron). Med hänvisning till det ovan sagda har kommunandelen för kollektivtrafiken år 2019 budgeterats till 1 200 000 euro.

Interna poster

De interna posterna utgör ca 4,9 % av sektorns totala utgifter. De interna posterna består av främst lokalhyror och städkostnader som tas ut av användarförvaltningarna, subventionen för personluncher samt maskindepåns fakturering av transporttjänster och ersättningar för användning av bilar. Kalkyléringsmodellen för interna hyror har ändrats så att man i hyresbeloppet beaktar även kommande års husbyggnadsinvesteringar och inte bara bokslutsårets bokföringsvärdet. Avskrivningarna har beräknats genom att till det gällande bokföringsvärdet även lägga de totala kostnadskalkylerna för projekt som slutförs. Som avskrivningsmetod har man tillämpat linjär avskrivning under 20 år.

Henkilöstö

KH:n linjauksen mukaisesti kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä. Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömittoituksen kehitystä koskevan arvion suunnittelukaudelle ml. eläköityminen. Lisäksi arvioidaan henkilöstön määrää ja osaamista suhteessa toimintaan ja palvelutuotannon tavoitteisiin. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan toiminnan mahdollisen lakisääteisen mittoituksen lisäksi seudullinen vertailu. Eri ammattiryhmien välisiin työnjakoihin tulee myös kiinnittää huomiota. Samalla toimintaa tarkastellaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuden sekä sukupuolivaikeusten näkökulmasta.

Yhdyskuntatoimen henkilöstömääräksi vuodelle 2019 esitetään 59,0 henkilöä, jossa on muutoksestaan yhden vakanssin lisäys (ilmastokoordinaattori) vuoden 2018 tasoon verrattuna. Myös vuodelle 2020 esitetään yhden vakanssin lisäystä (kunnossapitöntekijä). Esitysten perustelut alla.

Kaupunki on uudessa strategiassaan asettanut tavoitteeksi 60 prosentin kasvihuonekaasujen päästövähennyksen v. 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2035. Tämän tavoitteen koordinointi soveltuisi hyvin yhdyskuntatoimen toimialalle, ottaen huomioon merkittävimpien Kauniaisten kaupungin alueella syntyvien kasvihuonekaasujen päästölähteiden (rakennusten lämmitys, liikenne, sähkökulutus) liittymisen läheisesti yhdyskuntatoimen tehtäväkentään. Paras asianuntetus laajassa ilmastonmuutoksen torjunnan ja siihen sopeutumisen kokonaisuudessa ja keinovalikoimassa on ympäristöpääliköllä. Ympäristötoimen resurssit tämän strategisen tavoitteen edistämiseen ovat kuitenkin erittäin rajalliset, sillä tulosalueen ainoina työntekijänä työskentelevän ympäristöpäälikön tehtäväkenttä on varsin laaja käsittäen ympäristötoimen lakisääteiset viranomaistehtävät, ympäristönsuojelun edistämis- ja valvontatehtävät sekä ympäristön tilan seurantaan liittyvät tehtävät. Yksittäisenä tehtävänä puiden kaatamisen ja maaperän muokkaamisen edellyttämien maise-matyölupien määrä ja valmisteluun tarvittava työaika on viime vuonna lisääntynyt merkittävästi ja näihin liittyvät selvitykset vievät nykyään suuren osan ympäristöpäälikön työajasta. Myös kuntalaisilta tulee erilaisia ympäristön tilaan liittyviä kyselyjä lähes päivittäin. Strategisen hiilineutraaliustavoitteen edistäminen edellyttää lisäresurssointia. Ympäristötoimeen esitetään perustettavan uusi ympäristöasiantuntijan vakansi, jonka kustannusvaikutus oheiskuluineen olisi vuositasolla n. 50 000 €/v. Ympäristöasiantuntijan pääasiallisena

Personalen

Enligt stadsstyrelsens riktlinjer bör stadens verksamheter organiseras så att det totala antalet anställda inte växer, om det inte går att påvisa att det behövs för att uppfylla servicebehovet. I samband med budgetberedningen gör sektorerna upp en kalkyl, beaktande även pensioneringarna, över den förväntade utvecklingen av personaldimenscioneringen under planperioden. Kalkylen innehåller också en uppskattning av personalvolymen och kompetensen i förhållande till verksamheten och till målen för serviceproduktionen. Vid personalplaneringen beaktas, förutom eventuell lagstadgad dimensionering, jämförelser inom regionen. Arbetsfördelningen mellan olika yrkesgrupper bör också ägnas uppmärksamhet. Samtidigt granskas verksamheten ur jämlikhets- och likabehandlingssynvinkel samt med avseende på jämställdhet mellan kvinnor och män.

Antalet anställda i samhällstekniska sektorn föreslås bli 59,0 personer år 2019. Antalet ökar med en befattnings (klimatkoordinator) jämfört med nivån 2018. Även för år 2020 föreslås en befattnings till (en underhållsarbetare). Förslagen motiveras nedan.

Staden har i sin nya strategi ställt upp som mål en minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett kolneutralt Grankulla år 2035. Koordineringen av arbetet för att nå målet lämpar sig väl för samhällstekniska sektorn, med hänsyn till att de mest betydande utsläppskällorna för växthusgaser i Grankullaområdet (uppvärming av byggnader, trafik, elförbrukning) har nära anknytning till sektorns uppgiftsfält. Den bästa sakkunskapen i den omfattande helhet som handlar om bekämpning av klimatförändringen och anpassning till den samt urvalet av medel för allt detta finns hos miljöchefen. Miljöenhetens resurser för att främja detta strategiska mål är dock mycket begränsade, eftersom miljöchefen som den enda anställda i resultatområdet har ett omfattande uppgiftsfält, bestående av lagstadgade myndighetsuppgifter, arbete för att främja och utöva tillsyn över miljöskyddet samt uppgifter som har att göra med uppföljning av miljöns tillstånd. Som enskild uppgift har antalet miljötillstånd för trädfällning och bearbetning av jordmånen samt den arbetstid som krävs för beredningen ökat avsevärt under det senaste året, och utredningar i anknytning till dessa tar numera en stor del av miljöchefens arbetstid. Även från kommuninvånarna kommer det in olika frågor om miljöns tillstånd nästan dagligen. För att stan ska kunna främja det strategiska kolneutralitetsmålet behövs tilläggsresurser. För miljöenheten föreslås en ny befattnings som miljöexpert, var kostnadseffekt inkl. bikostnader uppgår till ca

tehtävänä tulisi olemaan päästövähennysten tiekartan ja toimenpideohjelman laatiminen, koordinointi ja seuranta. Tiekartta määrittelisi laajemmat asiakokonaisuudet ja niiden toteuttamisen tavoite-tilan esim. valtuustokausittain kohti vuotta 2030. Toimenpideohjelma tarkentaisi tavoitteet konkreettisiksi tehtäviksi kattaa kaikki kaupungin toiminnot ja arviontoteutukseen tarvittavat resurssit päätöksentekoa varten. Toteutettujen toimenpiteiden seurannan kautta pystytäisiin todentamaan saavutetut päästövähennykset. Merkillepantavaa on kuitenkin, että kaupunkiorganisaation osuuus päästöistä on ainoastaan n. 10 % suuruusluokkaa, minkä vuoksi toimenpiteiden toteutukseen tarvitaan mukaan myös kaikki kaupunkilaiset. Tämä tarkoittaa laajaa vähäpäästöisistä vaihtoehtoista tiedottamista ja jatkuvaa kampanjointia niiden esilläpitämiseksi.

Kuntateknikan hoitovastuulla olevat kadut, puistot ja yleiset alueet ovat lisääntyneet viime vuosina valmistuneiden investointien myötä. Merkittävimmät kohteet ovat keskustan uudet yleiset alueet puistoineen, Thurmaninpuisto, päärautatieeseman liityntäpysäköintialue, Sansinpellon puistoalue, Bensowinpuisto, Venevalkamantien puisto ja Kauniaistentien itäpään kunnossapito (aiemmin ELY-keskuksella). Kunnossapitoyksikön henkilöstömittoitus on kuitenkin pidetty ennallaan tiukan taloustilan vuoksi. Keskustan torialueiden valmistumisen myötä työmääräni lisääntyminen kokonaisuudessaan edellyttää yhden kunnossapitotyöntekijän lisäystä, jonka kustannusvaikutus oheiskuluineen olisi vuositasolla n. 35 000 e. Nykyinen henkilöstömäärä on myös joinakin vuosina osoittautunut talvikelipäivystysten aikaan riittämätöaksi ja lakisääteiset yliytötuntimääräät ovat olleet vaarassa ylittyä.

Kunnossapitoyksikön tarpeettoman yksilöidyt ja hieman vanhahtavat nimikkeet esitetään muutetavan yhtenäisesti kunnossapitotyöntekijäksi.

Maankäyttöinsinöörin irtisanouduttua on maankäytön tulosaluella suunniteltu vakanssien ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä resurssien kohdantamiseksi tarkoituksemukaiseksi. Tehtävien uudelleenjärjestelyssä nykyisiä toimihenkilöitä on suunniteltu siirrettäväksi sisäisesti siten, että paikatietokäsitteliän vakanssi jäisi tässä vaiheessa avoimeksi. Samalla on nimittäin tunnistettu tarve lisätä yksikön paikkatieto-osaamisen määriä etenkin kehitystyön osalta. Konkreettisin esimerkki tarpeesta liittyy 3D-kaupunkimallin laatimiin ja ylläpitoon. Lisäksi kaupungin paikkatietojärjestelmän ja rekisterien kehittämislle ja ylläpidolle ei ole ollut nykyisillä resursseilla riittävästi aikaa. Ylläpidettävä järjestelmä soveltuksineen ja

50 000 euro/år. Miljöexpertens huvuduppgift skulle vara att utarbeta en vägkarta och ett åtgärdsprogram för utsläppsminskningar samt att koordinera och följa arbetet för implementering av dessa. Vägkartan skulle slå fast de omfattande helheterna och mälen för genomförandet t.ex. under varje fullmäktigeperiod fram till 2030. I åtgärdsprogrammet skulle man specificera mälen i form av konkreta arbetsuppgifter som täcker alla stadens funktioner samt bedöma resursbehoven inför beslutsfattandet. Genom uppföljning av de genomförda åtgärderna skulle man kunna verifiera de uppnådda utsläppsminskningarna. Det är dock värt att notera att stadsorganisationens andel av utsläppen är bara ca 10 %, varför också alla invånare måste engageras i att driva igenom åtgärderna. Det här innebär omfattande information om alternativ med låga utsläpp och fortlöpande kampanjer för att synliggöra dem.

Antalet gator, parker och allmänna områden vars underhåll kommuntekniken svarar för har ökat i takt med investeringar som slutförts under de senaste åren. De mest betydande objekten är de nya allmänna områdena i centrum inklusive parker, dvs. Thurmansparken, infartsparkeringen vid järnvägsstationen, Sansåkers parkområde, Bensowsparken, parken vid Båtlänningsvägen och underhållet av östra ändan av Grankullavägen (tidigare hos NTM-centralen). Underhållsenhetens personaldimensionering har dock hållits oförändrad på grund av det strama ekonomiska läget. I och med att torgområdena i centrum blir färdiga ökar den sammanlagda arbetsmängden så att det behövs en underhållsarbetare till, vilket med beaktande av bikostnaderna höjer kostnadsnivån på årsnivå med ca 35 000 euro. Den nuvarande personalresursen har dessutom vissa år visat sig vara otillräcklig under vinterjouren, och de lagstadgade antalen övertidstimmar har riskerat att överskridas.

Underhållsenhetens onödigt detaljerade och en aning ålderdomliga yrkesbeteckningar föreslås bli ersatta med den enhetliga beteckningen underhållsarbetare.

Då markanvändningsingenjören sagt upp sig, har man inom markanvändningens resultatområde planerat omorganiseringar av befatningar och uppgifter för att resurserna ska bli ändamålsenligt inriktade. Vid omorganiseringen har man tänkt sig att överföra nuvarande befatningshavare internt till andra uppgifter så att befatningen som GIS-handläggare i det här skedet blir obesatt. Samtidigt har man nämligen identifierat ett behov att öka GIS-kunnandet inom enheten framför allt i fråga om utvecklingsarbetet. Det mest konkreta exemplet på behovet anknyter till skapandet och upprätthållandet av en 3D-modell av staden.

analyyseineen palvelee jo nykyisellään koko kaupungin tarpeita. Aineiston digitalisoituessa tarve sen käytölle ja uudet mahdollisuudet kasvavat koko ajan, mikä lisää maankäyttöksikköön kohdistuvia odotuksia. Paikkatietokäsittelijän vakanssin nimike- ja pätevyysmuutoksella sekä tehtävän uudelleenmäärittelyllä vastattaisiin muuttuneisiin tarpeisiin ja varmistettaisiin riittävä osaaminen paikkatietojärjestelmän kehittämiseen ja ylläpiotoon.

Paikkatietokäsittelijän nimike esitetään muutettavaksi paikkatietoasiantuntijaksi vuoden 2019 alusta lukien ja pätevyysvaatimukseksi esitetään vähintään alempaa korkeakoulututkintoa. Vakanssimuutoksen kustannusvaikutus on n. 21 000 euroa vuodessa.

Henkilöstösuunnitelman lisäksi yhdyskuntatoimi käyttää kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomasijaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

Henkilöresurssien riittävyys myös muilla yhdyskuntatoimen tulosalueilla on paikoin varsin niukka, mikä tarkoittaa toiminnan herkkää haavoittuvaisuutta. Ongelmana viime vuosina on ollut myös osaavan henkilökunnan vaikea saatavuus, mikä tarkoittaa sitä, että sijaistustilanteissa, mutta myös vakituisen henkilökunnan rekrytoinnissa on ollut vaikeuksia. Vajaamiehitys luonnollisesti kuormittaa työssä olevaa henkilökuntaa. Yhdyskuntatoimen henkilöstösuunnitelma tulee sisältymään talousarvion koko kaupungin henkilöstöosioon.

Henkilöstösuunnitelma käsitellään henkilöstöjaostonsa ennen varsinaista KH:n budjettikäsittelyä. Henkilöstösuunnitelman lisäksi toimialat käyttävät kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomasijaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

Dessutom har tiden inte räckt till för utveckling och upprätthållande av stadens geografiska informationssystem och olika register med de nuvarande personresurserna. Systemet med sina applikationer och analyser tjänar redan i sin nuvarande form hela stadens behov. Då materialet digitaliseras ökar användarnas behov och de nya möjligheterna hela tiden, vilket höjer förväntningarna på markanvändningsenheten. Genom att ändra beteckningen och kompetenskraven för GIS-handläggarbefattningen och omdefiniera uppgifterna kunde man svara mot förändrade behov och säkra en tillräcklig kompetens för utvecklandet och upprätthållandet av det geografiska informationssystemet.

Beteckningen GIS-handläggare föreslås bli ersatt med beteckningen GIS-expert från början av 2019, och till behörighetskrav föreslås minst en lägre högskoleexamen. Ändringen av befattningen höjer kostnaderna med ca 21 000 euro/år.

Utöver anställda enligt personalplanen anlitar samhällstekniska sektorn sommar- och säsongsanställda samt vid behov semestervikarier och/eller projektarbetare.

Personalresurserna är till vissa delar rätt knappt tilltagna också inom andra resultatområden inom samhällstekniken, vilket gör verksamheten sårbar. Ett problem under de senaste åren har varit den dåliga tillgången på kunnig personal, vilket betyder att det har varit svårt att rekrytera vikarier och även ordinarie personal. Underbemanning belastar naturligtvis de anställda. Samhällstekniska sektorns personalplan kommer att ingå i budgetens personaldel för hela staden. Personalplanen behandlas i personalsektionen före den egentliga budgetbehandlingen i stadsstyrelsen. Utöver anställda enligt personalplanen anlitar sektorerna sommar- och säsongsanställda samt vid behov semestervikarier och/eller projektarbetare.

Investointit

Kaupungin voimassa oleva investointiohjelma on varsin raskas. Suunnittelukaudelle ei voi ottaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksyttyjä hankkeita suunnittelukauden ulkopuolelle. Rakennusinvestoinneista tulee aina olla hyväksytty tarveselvitys ennen kuin hankkeelle voidaan varata suunnittelumäärärahaa investointiohjelmaan ja tarkentaa toteutusajankohtaa sekä toteutukseen tarvittavaa määrärahaa. Lopullisen investointiohjelman tulevalle vuodelle vahvistaa KV talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Tarveselvityksen laadinnasta vastaa aina hankkeen käyttäjävaliokunta ja investointien suunnittelun tulee olla kiinteä osa sen toiminnan ja talouden suunnittelua

Investeringar

Stadens gällande investeringsprogram är rätt tungt. Nya projekt kan inte tas in under planperioden annat än genom att redan godkända projekt i stället skjuts fram till senare år. För bygginvesteringar ska det alltid finnas en godkänd behovsutredning innan man kan ta med planeringsanslag för projektet i investeringsprogrammet och specificera tidsschemat samt de anslag som behövs för genomförandet. Det slutgiltiga investeringsprogrammet för det kommande året fastställs av fullmäktige i samband med godkännandet av budgeten. För behovsutredningen ansvarar alltid användarutskottet, och planeringen av investeringar bör alltid utgöra en fast del av ut-

(Rakennusinvestointihankkeiden toteutusohje, KV 1.2.2010 § 4).

Osalle investointiohjelmaan sisällytetyistä hankkeista ei vielä ole osoitettu toteutusmäärärahaa (esim. uimahalli, nuorisotalo). Nämä voivat olla suuruudeltaan varsin merkittäviä. Lisäksi kaupungin kiinteistökannassa on mittaviakin rakenne- ja talotekniisiä korjaustarpeita, jotka eivät toistaiseksi sisälly hyväksyttyyn investointiohjelmaan ja jotka eivät ole toteutettavissa vuosittaisen yllä- ja kunnossapitoinvestointeihin varattavan määrärahan puitteissa. Kaupungin taloudellinen tasapaino ei kuitenkaan kestä suuria investointilisäyksiä lähi-vuosina. Tämä tarkoittaa sitä, että jo investointiohjelmaan sisällytettyjä hankkeita joudutaan harkitsemaan uudelleen ja/tai lykkäämään toteutuk-sia suunnitelmauden ulkopuolelle.

Vuotuisen investointitason harkinnassa on kyse paitsi yleisen rahoituksen riittävyydestä, myös resurssien jakamisesta oikein käyttötalouden ja investointien kesken. Investoinneilla on aina merkitävä vaikutus myös käyttötalouteen. Riittävään käyttötalouden tasoon on varauduttava niin, että jo olemassa olevien ja uusienkin kiinteistöjen tai julkisen käyttöomaisuuden kunnossapidosta ei jouduta tinkimään liian korkean investointitason vuoksi, eikä korjausvelkaa pääse kertymään. Korjausvelka kasvattaa luonnollisesti painetta tuleville suuremmille investointihankkeille.

Investointiosassa esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat investointihanke-esitykset sekä niiden kokonaiskustannusarviot investointiryhmittäin. Lähtökohtana on käytetty vuoden 2018 talousarviossa hyväksyttyä suunnitelmaa. Listaus täydentyneet kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuoston budjettikäsittelyihin mennessä. Hankkeiden määrärahojen kohdistamista talous-suunnitelmavuosille on tarkasteltu myös niiden toteutusvalmiuden kannalta.

Talonrakennushankkeet esitetään hankekohtaisesti. Kaupungin merkittävin investointihanke vuosina 2018-2019 on Mäntymäen koulun hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaaksi. Kasavuoren koulukeskuksessa sijaitseva kaupungin keskuskeittiö laajennetaan, kylmäsäilytystiloja lisätään ja keittiön logistiikka parannetaan vuonna 2019. Uimahallin välttämättömät korjaukset käyttöön jatkamiseksi 5-10 vuodella jatkuvat edelleen vuosina 2019-2021. Samanaikaisesti kartoitetaan tulevan uimahalliratkaisun vaihtoehdot. Nuorisotalon peruskorjauksen hankesuunnitelu valmistuu. Kalliosuojan välttämättömät korjaukset saatetaan loppua.

skottens verksamhets- och ekonomiplanering (Dirktiv för genomförande av investeringsprojekt, STF 1.2.2010 § 4).

För en del av de projekt som ingår i investeringsprogrammet har anslag för genomförande ännu inte anvisats (ex. simhallen, ungdomsgården). Dessa projekt kan vara rätt stora. I stadens fastighetsmassa finns dessutom konstruktions- och hustekniska reparationsbehov, delvis av omfattande slag, som tills vidare inte ingår i det godkända investeringsprogrammet och som inte kan åtgärdas inom ramen för det årliga anslaget för investeringar för underhåll och service av byggnader. Stadens ekonomiska balans klarar dock inte stora ökningar i investeringarna under de närmaste åren. Sannolikt innebär detta att man blir tvungen att ompröva projekt som redan tagits med i investeringsprogrammet och/eller skjuta fram genomförandet till senare år, efter planperioden.

I bedömningen av den årliga investeringsnivån är det inte bara fråga om den allmänna finansieringens tillräcklighet, utan också om att fördela resurserna rätt mellan driftsekonomin och investeringarna. Investeringarna har alltid en betydande inverkan också på driftsekonomin. En tillräcklig nivå på driftsekonomin bör säkerställas så att man t.ex. inte behöver ge avkall på underhållet av befintliga fastigheter eller publik egendom på grund av en för hög investeringsnivå och så att det inte uppstår något eftersatt underhåll. Eftersatt underhåll ökar naturligtvis trycket på kommande större investeringsprojekt.

I investeringsdelen sammanställs i tabellform alla för tillfället kända förslag till investeringsprojekt och totalkostnadskalkylerna per investeringsgrupp. Utgångspunkten har varit den plan som godkänts i budgeten 2018. Listan kompletteras eventuellt innan budgeten behandlas av styrelsen och fullmäktige. Fördelningen av projektanslagen på ekonomiplaneåren har granskats också med tanke på beredskapen att genomföra projekten.

Husbyggnadsprojekten presenteras per projekt. Stadens största investeringsprojekt under åren 2018–2019 är saneringen av de administrativa utrymmena i Mäntymäen koulu och utvidgningen av skolans matsal till allaktivitetsrum. Stadens centralkök i Kasavuori skolcenter utvidgas, kylförvaringsutrymmen utökas och kökets logistik förbättras under 2019. De nödvändiga reparationerna för att förlänga simhallens livscykel med 5–10 år fortsätter under åren 2019–2021. Samtidigt kartläggs olika alternativ för en kommande simhallslösning. Projektplaneringen för saneringen av

Jokavuotinen rakennusten yllä- ja kunnossapito-investointien listaus on osa investointiohjelmaa, perustuen kiinteistöjen PTS-suunnitelmissa ja kuntoarvioissa esiiin tulleisiin korjaustarpeisiin. Kiinteistökohtaiset korjaustarpeet on esitetty yksityiskohdaisesti, mutta lopullinen työohjelma vahvistetaan budjetin hyväksymisen jälkeen tammikuussa. Hyväksytyn talousarvion mukaista työohjelmaa laadittaessa harkitaan toteutuskokonaisuuksia ja toteutuksen ajankohtia, pyrkien mm. järkeviin kiinteistökohtaisiin remontteihin tai kaupungin kiinteistömässä kannalta edullisiin teemoihin, jolloin urakoita voidaan yhdistää. Määräraha ei tule riittämään kaikkiin korjaustarpeisiin, vaan suurimmat korjauskokonaisuudet joudutaan esittämään jatkossa omina, uusina investointihankkeinaan, mikä entisestään lisää tarvetta hankkeiden keskinäiseen priorisointiin ja joidenkin hankkeiden lykkäämiseen tai niistä kokonaan luopumiseen.

Julkisen käyttöömaisuuden hankkeet (liikenneväylät, viheralueet, muu infrastruktuuri) on esitetty alustavasti luettelona, joka täsmentyy yhdyskuntataliokunnan hyväksymäksi työohjelmaksi budjetin tultua vahvistetuksi. Kadunrakennuskohteiden määrittely ja ajoitus liittyy ollenmäisesti merkittävimiin rakennushankkeisiin sekä pääväylien kunnostustarpeisiin. Lisäksi vuosittainen määräraha on tarkoitettu sisältämään varauksen liikenneturvallisuuden edistämiseen, suunnittelun, valaisukseen ja päällystämiseen sekä toistaiseksi niemeämättömille pienille kadunrakennushankkeille. Keskustan infrastruktuuri loppuunsaatetaan ja yleiset torialueet viimeistellään viimein vuonna 2019 talonrakennushankkeiden valmistuttua. Merkittävin kadunrakennuskohde, Vanhan Turuntien perusparannus, toteutetaan yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa ja jaetaan kahdelle vuodelle.

Viheralueinvestointien määrärahan käyttösuhdin telma esitetään vastaavasti alustavana kohdeluetelona.

Ajantasainen konekalusto on kunnossapitoyksikön jokapäiväinen työväline viihtyisän kaupunkiympäristön ylläpidossa. Konekaliston investointiesitys perustuu pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kalustohankintojen optimointiin, jossa on otettu huomioon paitsi kalustoon kohdistuvat toiminnalliset tarpeet ja käytettävyys, myös korjauskustannusten ja koneista saatavien vaihtohyvitysten määrität. Vaihtohyvityksen osuus kirjataan käyttötalouteen myyntivoittojen alle.

ungdomsgården slutförs. De nödvändiga reparationerna av bergskyddsrummet slutförs.

Den årligen återkommande listan över underhålls- och reparationsinvesteringar i byggnader är en del av investeringsprogrammet, och den utgår från reparationsbehov som kommit fram i fastighetsbesiktningarna och långsikttsplanerna för stadsens fastigheter. De fastighetsvisa reparationsbehoven presenteras i detalj, men det slutgiltiga arbetsprogrammet fastställs i januari, efter att budgeten godkänts. När arbetsprogrammet enligt den godkända budgeten görs upp, övervägs lämpliga helheter och tidpunkter för genomförandet i syfte att åstadkomma bl.a. förfuftiga fastighetsspecifika renoveringar eller för stadsens fastighetsmassa fördelaktiga teman, varvid entreprenader kan kopplas ihop. Anslaget kommer dock inte att räcka till för alla reparationsbehov, utan de största reparationshelheterna måste i fortsättningen tas upp som egna, nya investeringsprojekt, vilket ytterligare ökar behovet av inbördes prioritering av projekten och leder till att en del projekt måste skjutas fram eller helt strykas ur investeringsprogrammet.

Projekten inom publik egendom (trafikleder, grönområden, övrig infrastruktur) har preliminärt angetts i en förteckning som efter att budgeten fastställts preciseras i ett av samhällstekniska utskottet godkänt arbetsprogram. Fastställandet av och tidsplanerna för gatubyggnadspunkten är i hög grad anknutna till de viktigaste byggprojekten och till behovet av att iståndsätta huvudleder. Det årliga anslaget är dessutom avsett att omfatta en reservering för främjande av trafiksäkerheten, planering, belysning och beläggning samt för tills vidare inte namngivna små gatubyggnadspunkterna. Infrastrukturen i centrum färdigställs och de allmänna torgområdena blir slutligen klara i detalj 2019, då husbyggnadspunkten slutförs. Det största husbyggnadspunkten, saneringen av Gamla Åbovägen, genomdrivs i samarbete med Esbo stad och fördelas på två år.

Dispositionsplanen för anslaget för grönområdesinvesteringar anges på motsvarande sätt som en preliminär projektförteckning.

Vid underhållet av en trivsam stadsmiljö är en tidsenlig maskinpark underhållsenhetens dagliga arbetsredskap. Förslaget till investeringar i maskiner grundar sig på en långsiktig och systematisk optimering av materielanskaffningar där man har beaktat, förutom funktionella behov och användbarhet, även reparationskostnaderna och storle-

ken på bytesersättningen. Ersättningen för bytesmaskiner bokförs i driftsekonomidelen under försäljningsvinster.

HALLINTO – FÖRVALTNING

Hallinto

Förvaltning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Marianna Harju yhdyskuntatoimen johtaja-direktör för samhällsteknik					
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-515 969	-696 080	-378 270	-385 200	-392 500
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-515 969	-696 080	-378 270	-385 200	-392 500

Toiminta

Toimialan talouden ja hallinnon kehittäminen sekä organisaation toimivuuden, tuottavuuden ja resurssien riittävyyden edellytysten varmistaminen kuuluvat osana hallinnon perustehtäviin. Se kehittää toimialaa kokonaisuutena, seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä valvoa, ohjeistaa, opastaa ja neuvoo toimialaa keskeisissä tehtävissä.

Hallinnossa valmistellaan asiat yhdyskuntataliokunnalle sekä kaupunginhallitukselle. Toimialan keskeiset strategiset tavoitteet laaditaan yhdessä tulosalueiden kanssa. Tavoitteiden toteutumista, palvelujen laatua sekä kustannustasoa seurataan aktiivisesti.

Talous

Henkilöstökuluihin sisältyy palkkamenojen lisäksi luottamushenkilöiden ja virkamiesten kokous- ja vuosipalkkiot.

Palvelujen ostoihin on varattu toimialan erityisohjelmistojen (Trimble Locus) käyttölisenssien ylläpito- ja vuosimaksut sekä ohjelmapäivitykset. Sisäisiin it-palvelujen ostoihin sisältyy hallinnon it-ohjelmien käytömenot sekä yleisten ohjelmien vuosimaksut. Lisäksi hallinnon budjettiin on varattu erillinen määräraha väestönsuojelun valmias- ja varautumissuunnitelmia sekä toimialan ennalta-arvaamattomia menoja varten.

Verksamhet

Till förvaltningsenhetens basuppgifter hör att utveckla sektorn och säkerställa att det finns förutsättningar för en välfungerande och produktiv organisation. Förvaltningsenheten utvecklar sektorn som helhet och följer upp hur målen nås och övervakar, ger instruktioner och handleder sektorn i de centrala uppgifterna.

Vid förvaltningsenheten bereds de ärenden som läggs fram för samhällstekniska utskottet och stadsstyrelsen. Sektorns centrala strategiska mål ställs tillsammans med resultatområdena. Enheten följer aktivt måluppfyllelsen, servicekvaliteten och kostnadsnivån.

Ekonomi

Personalkostnaderna omfattar utöver lönekostnaderna också de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas mötes- och årsarvoden.

Köp av tjänster omfattar drifts- och årsavgifterna samt programuppdateringarna för licenserna för sektorns specialprogram (Trimble Locus). I de interna köpen av it-tjänster ingår driftsutgifterna för förvaltningens it-program och årsavgifterna för de allmänna programmen. Dessutom har man i förvaltningens budget reserverat ett separat anslag för beredskapsplaner inom befolkningsskyddet samt sektorns oförutsedda utgifter.

MAANKÄYTÖ – MARKANVÄNDNING

Tulosalue vastaa kuntalaisten ja kaupungin hallintokuntien tarpeiden mukaisesti kaupungin maapoliitikasta, yleispiiriseistä ja yksityiskohtaisesta kaavoituksesta, poikkeusluvista, tonttijaoista, mittaustoimituksista, maan hankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauksista, rekistereiden ylläpidosta, paikkatietopalvelusta ja kartaston ylläpidosta.

Resultatområdet svarar för stadens markpolitik, översiktlig och detaljerad planläggning, undantagslov, tomtindelningar, mätningssförrättningar, förvärv och överlåtelse av mark, terrängmätningar, upprätthållande av register, geografisk informationstjänst och uppdatering av kartor enligt de behov som kommuninvånarna och stadsens övriga förvaltningsgrenar har.

Maankäyttö Markanvändning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Marko Lassila maankäytöpääliktö-markanvändningschef	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	449 323	401 500	526 000	401 900	402 500
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-629 266	-658 448	-729 360	-743 200	-757 400
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBDRAG	-179 942	-256 948	-203 360	-341 300	-354 900

Maankäytösopimuskorvaukset ja maaomaisuuden myyntivoitot – Ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster av försäljning av markegendor

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	660 585	450 000	850 000	0	0
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	1 178 746	3 309 059	2 807 724	391 842	756 527
	1 839 331	3 759 059	3 657 724	391 842	756 527
Täsmäytysriivi:	1 659 388	3 502 111	3 454 364	50 542	401 627

Toiminta

Tulosalueen tavoitteena on kehittää kaupunkia halusti ja omaehtoisesti osana pääkaupunkiseutua Kauniaisten erityispiirteet huomioiden sekä vastata asuntotuotannon toteuttamisen ja palveluiden kehittämisen edellyttämiin tonttitarpeisiin. Lisäksi tavoitteena on parantaa paikkatieto-, rekisteri- ja kartta-aineistojen laatua sekä lisätä niiden käyttömahdollisuuksia palvelemaan kaupunkilaisten ja kaupungin omia tarpeita. Tulosalue on myös mukana kehittämässä seudullista yhteistyötä sekä Helsingin seudun maankäytöä ja asumisen edellytyksiä.

Verksamhet

Resultatområdets mål är att utveckla staden på ett kontrollerat och självständigt sätt som en del av huvudstadsregionen med hänsyn till Grankullas särdrag, samt att svara på de tomtbehov som gäller bostadsproduktionen och utvecklingen av stadsens tjänster. Ytterligare mål är att förbättra kvaliteten på materialet i det geografiska informationssystemet, registren och kartorna, samt att utvidga användningsmöjligheterna för både invånarna och stadsens egna behov. Resultatområdet deltar också i utvecklandet av det regionala samarbetet samt markanvändningen och förutsättningarna för boende i Helsingforsregionen.

Talous

Toimintatuottoihin sisältyy asuinrakennustonttien myynnit Gallträskin alueella, osoitteissa Klostretinkuja 5 ja 2 sekä Kavallintie 8, 12 ja 16, sekä maankäytösopimuskorvaus liittyen Palokunnantie 9 asemakaavaan muutokseen. Maankäytötoimen

Ekonomi

I verksamhetsintäkterna ingår försäljning av bostadstomter i Gallträskområdet, på adresserna Klostrets gränd 5 och 2 samt Kavallvägen 8, 12 och 16, samt ersättning enligt markanvändningsavtal i anslutning till ändringen av detaljplanen för

palvelutaksan hintoja on korotettu huomioiden kustannusten nousu. Samalla taksaa on yksinkertais- tettu.

Palvelujen ostot on mitoitettu vastaamaan vuoden 2019 maankäytön suunnittelun tarpeita, joten ko menokohtaa on korotettu lukuisten ulkopuolistia suunnittelua vaativien hankkeiden johdosta.

Taloussuunnitelmaan sisältyy maankäyttösopimus korvaus liittyen Helsingintie 10 (Suomen Raamattuopiston alue) asemakaavan muutokseen.

Vuoden 2019 aikana tehdään erillinen selvitys, jossa tarkastellaan tulevien tontinluovutusten vaihtoehtoja (myynti/vuokraus) ja niiden taloudellisia vaikutuksia."

Brandkårvägen 9. Priserna i servicetaxan för markanvändningsenheten har höjts med beaktande av kostnadsökningen. Samtidigt har taxan förenklats.

Köpen av tjänster har dimensionerats att motsvara behoven inom planeringen av markanvändningen 2019, varför utgiftsanslaget i fråga har höjts på grund av ett flertal projekt som kräver extern planering.

I ekonomiplanen ingår ersättning enligt markanvändningsavtal i anslutning till ändringen av detaljplanen för Helsingforsvägen 10 (bibelinstitutets område).

Under år 2019 görs en separat utredning om olika former av tomtöverlåtelser (försäljning/utarrendering) i framtiden och deras ekonomiska konsekvenser.

Maankäyttö	TP	TA	TAE	TS	TS
Markanvändning	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021
Kiinteistötoimitukset kpl - Fastighetsförrätningar st	27	15	15	15	15
Rakennuspaikan merkinnät kpl - Utmärkningar av byggplats st	22	20	20	20	20
Kaupan avh istukset kpl - Bestyrkande av köp st	17	8	8	8	8
KV/KH:n hyväksymät asemakaavat/muutokset - Detaljplaner/ändringar godkända av STF/STS	1	5	3	2	2
KH/KV hyväksymä uusi asuinkerrosala, m ² -	0	4200	4 200	25 000	120 000
Kaupungin vuokratontit, kpl - Stadens arrendetomter, st	25	25	39	39	39
*) Maaomaisuuden myynti, € - Försäljning av mark, €	9 031 250	3 309 059	2 807 724	391 842	756 527
Maaomaisuuden hankinta, € - Införskaffning av mark, €	32 380	100 000	100 000	100 000	100 000

TA 2019: Gallträsk (useita)

TA 2019 kaupungin vuokratonti: Bredanniitynkujaan tontit uutena

TS 2020: Riistarinne 4, Jondalintie 16

YMPÄRISTÖTOIMI - MILJÖENHETEN

Ympäristötoimen tehtäviin kuuluvat mm. ympäristönsuojelu- ja jätelain mukaiset valvontatehtävät. Tehtäviin kuuluvat myös ympäristön- ja luonnon-suojelun viranomaispalvelut sekä suunnittelutehtävät. Lisäksi ympäristötoimi seuraa ympäristön tiela sekä ohjaa ja neuvoo kaupunkilaisia ja yrityksiä vastuualueelleen kuuluvissa asioissa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut, ml. eläinlä-kintähuolto ja kemikaalivalvonta, hankitaan osto-palveluna Espoon seudun ympäristöterveys –seutuksiköstä. Yhteistoiminta-alueen muodostavat Kauniainen, Espoo ja Kirkkonummi, Espoon ollessa isäntäkunta.

Ympäristötoimi

Miljöenheten

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:

Anna-Lena Granlund-Bloomfelt

ympäristöpääliikkö-miljöchef

TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT

Till miljöenhetens uppgifter hör bl.a. tillsynsuppgif-ter enligt miljöskydds- och avfallslagstiftningen. Till uppgifterna hör också myndighetstjänster inom miljö- och naturvården samt planeringsuppgifter. Dessutom ger miljöenheten akt på miljöns tillstånd samt ger kommuninvånare och företag handledning och råd i frågor som hör till enhetens verksamhetsområde.

Tjänsterna inom miljö- och hälsoskyddet, inklusive veterinarjänster och kemikalietillsyn, köps av Esboregionens miljö- och hälsoskydd. Grankulla, Esbo och Kyrklätt hör till samarbetsområdet och Esbo är värdkommun.

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	6 091	3 800	5 000	5 100	5 200
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-184 004	-201 644	-256 550	-261 300	-266 300
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-177 913	-197 844	-251 550	-256 200	-261 100

Toiminta

Kaupungin vuoden 2019 ympäristöteemana tulee olemaan ilmastonmuutoksen hillintä ja niihin tähtää-vät toimenpiteiden vahvistaminen kaupungin toiminnoissa sekä jalkauttaminen asukkaiden keskuudessa.

Aloitetaan koko henkilöstön ympäristöosaamisen parantaminen

Espoon ja Kauniisten meluntorjunnan toiminta-suunnitelman mukaisesti kaupunkilaisten tietämys meluasioista parannetaan lisäämällä laajemmat tietopaketit eri melutypeistä kaupungin kotisi-vuille.

Kauniisten puolella sijaitsevalle ns. Lippajärven suojualueelle tehdään käyttö- ja hoitosuunni-telma.

Talous

HSY seutu- ja ympäristötiedon sekä ympäristöter-veydenhuollon palveluista veloitettavat kunta-osuudet (ESYT, MetropoliLab) sisältyvät edellis-vuosien tapaan ympäristötoimen budjettiin.

Henkilöstökuluissa on huomioitu yhden uuden va-kasssin mukaiset palkkakustannukset sivukuluneen. Kustannusvaikutus vuositasolla n. 50 000 €/v.

Verksamhet

Stadens miljötema under 2019 kommer att vara arbetet för att bromsa upp klimatförändringen och stärka åtgärderna i anknytning till detta i stadens verksamhet samt förankra klimatmålen hos be-folkningen.

Satsningar för att förbättra hela personalens miljö-kunnande inleds.

I enlighet med Esbos och Grankullas verksam-hetsplan för bullerbekämpning kommer man att förbättra invånarnas kunskaper om bullerfrågor genom att lägga ut större faktapaket om olika typer av buller på stadens webbplats.

För Klapträsk skyddsområde på Grankullasidan utarbetas en bruks- och skötselplan.

Ekonomi

Kommunandelarna för HRM:s regional- och miljö-information och för miljö- och hälsoskyddstjänster (ESYT, MetropoliLab) ingår i likhet med tidigare år i miljöenhetens budget.

I personalkostnaderna har man beaktat lönekost-naderna för en ny befattning med bikostnader. Kostnadseffekt på årsnivå ca 50 000 euro.

Ympäristötoimi	TP	TA	TAE	TS	TS
Miljönenheten	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021
Ympäristönsuojelulain mukaiset päätökset -Beslut i enlighet med miljö- överenskommelsen om miljöskyddet och miljöförädlingen	7	5	5	5	5
Maisematyöljyat kpl - Tillstånd för miljöåtgärder st.	18	12	20	20	20
Pilaantuneiden maiden tutkimukset kpl - Udersökningar av förorenad mark st.	1	1	1	1	1
Muut ympäristöselvitykset ja -suunnitelmat kpl - Övriga miljöutredningar och -planer st.	3	2	2	2	2
Ympäristötietoillat/-infotilaisuudet kpl - Miljöinformationsmöten/-info st	9	10	10	10	10
<u>Ympäristöterveyspuolen suoritetoja Kauniaisten osalta:</u>	Tiedot raportoidaan tilimnpäätöksen yhteydessä				
Elintarvikkeiden valonta					
- tarkastukset	38				
- ilmoituskäsittely	4				
Terveydensuojelulaki					
- tarkastukset	7				
- ilmoituskäsittely	1				
Tupakka-asiat					
- vähittäislupahakemukset	2				
- tarkastukset	2				
Eläinlääkintähuolto					
- eläinsuojelu/eläintautulakiin perustuvia tarkastuksia	7				
- valvonnotaksikön (Espoossa) eläinlääkäriä vastaanotolla käyneet potilaat	25				
- yliopistollisen eläinsairaalan päivystystä käytäneet potilaat	43				
- löytöeläintaloon (Viikki) toimitettu 8 lemmikkiä	9				
Kiinteistöjen energiakulutus, muutos % vrt. 2005 (KETS)	Energjakatselmuksia suoritettu useissa kaupungeissa kiinteistöissä.				

TILOSKESKUS – LOKALCENTRALEN

Tulosalueen tehtävinä on mm. järjestää kaupungin eri toimialojen käyttöön tarkoitukseenmukaiset ja hyvätasoiset toimitilat sekä huolehtia kaupungin rakennusomaisuuden arvon säilyvyydestä ja tuottavuudesta, kaupungin omien talonrakennusinvestointien ohjaamisesta, organisoinnista ja seurannasta.

Tulosalue hoitaa ja kehittää keskitetysti kaupungin toiminnoille välittämättömien kiinteistöjen yllä- ja kunnossapitoa.

Resultatområdets uppgifter går ut bl.a. på att tillhandahålla ändamålsenliga verksamhetslokaler av god kvalitet för stadens olika sektorer, samt att se till att de byggnader staden äger bibehåller värde och produktivitet, att styra, organisera och följa upp stadens egna husbyggnadsinvesteringar.

Resultatområdet driver och utvecklar underhåll och service av byggnader som är nödvändiga för stadens verksamheter.

Tilakeskus

Lokalcentralen

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:

Tomi Salminen

rakennuttajapäällikkö - byggchef

TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	9 855 845	11 346 159	11 385 554	11 579 100	11 799 100

TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT

-4 831 687	-5 006 674	-4 984 343	-5 071 700	-5 168 000
------------	------------	-------------------	------------	------------

TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBDIRAG

5 024 159	6 339 485	6 401 211	6 507 400	6 631 100
-----------	-----------	------------------	-----------	-----------

Toiminta

Tulosalueen keskeiset tavoitteet liittyvät laajan työohjelman hallituun toteutukseen.

Yhtenä tavoitteena on laatia toimenpideohjelma, joilla Kaupungin kiinteistöjen osalta saavutettaisiin kaupunkistrategiassa asetetut kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitteet. Energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden toteuttaminen jatkuu kaupungin kiinteistöissä osana normaalia työohjelmaa, mutta lisäksi laaditaan PTS-suunnitelma erillistä energiatehokkuus- hankkeista, joille tullee esittämään määrärahaa taloussuunnitelma vuosien budjettiin.

Kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti huolehditaan siitä, että kiinteistöt pysyvät kunnossa ja käyttöaste olisi mahdollisimman korkea. Kiinteistöjen käyttöasteen mittausta valmistellaan perustuen energialajeihin suhteessa käyttäjätunteihin yhteistyössä käyttäjien kanssa. Kiinteistöjen ylläpidon ym. kustannustasoon kiinnitetään erityishuomiota. Uudet raportointityökalut mahdolistaavat energiankulutusten seurannan jopa reaalialkaisesti, joten epäkohtiin voidaan puuttua nopeasti.

Muita toiminnan tavoitteita ovat rakennusten ja niiden teknisten järjestelmien pitkäjänteisen yllä- ja kunnossapidon tukemiseksi vuonna 2012 käytöönnotetun sähköisen vikailmoitusjärjestelmän ja sähköisen huoltokirjan käytön tehostaminen sekä kiinteistötietojärjestelmän tietojen ajantasaisuudesta huolehtiminen.

Vuosikorjauksia tehdään jatkossakin kahden vuoden kierrolla kussakin kiinteistössä, jolloin korjaustöistä aiheutuvia häiriöitä käyttäjille saadaan vähennettyä. Kiinteistöjen piha-alueiden kunnostus ja ylläpitotöihin varataan aikaisempaa enemmän resursseja. Tarkoitus on vuosittain tehdä 1-2 kiinteistön piha- ja ulkoalueella laajempia kunnostus- ja korjaustöitä sekä uusia ulkovalaistuksia.

Talous

Energian (sähkö & lämpö) hinta on arvioitu talousarvion valmisteluaikaisen, edellisvuotta vastaavan

Verksamhet

Resultatområdets centrala mål är kopplade till ett behärskat genomförande av det omfattande arbetsprogrammet.

Ett mål är att utarbeta ett åtgärdsprogram för att för fastigheternas del uppnå de mål för minskning av växthusgaser som satts upp i stadens strategi. Åtgärderna för att förbättra energieffektiviteten fortsätter i stadens fastigheter som en del av det normala arbetsprogrammet, men dessutom utarbetas en långsiktig plan för särskilda energieffektivitetsprojekt, för vilka man kommer att föreslå budgetanslag för ekonomiplaneåren.

I enlighet med stadsstrategin kommer vi att se till att fastigheterna hålls i skick och beläggningsgraden är så hög som möjligt. En mätning av fastigheternas beläggningsgrad förbereds utgående från energikälorna i relation till användartimmarna i samarbete med användarna. Kostnadsnivån för fastighetsunderhåll mm. ägnas särskild uppmärksamhet. Nya rapporteringsverktyg möjliggör en uppföljning av energiförbrukningen t.o.m. i realtid, vilket gör det möjligt att snabbt åtgärda missförhållanden.

Andra mål för verksamheten är att effektivisera användningen av det elektroniska felanmälningssystemet och den elektroniska serviceboken som infördes 2012 som stöd för ett långsiktigt underhåll av byggnaderna och deras tekniska system, samt att uppdatera uppgifterna i fastighetsdatasystemet.

Årliga reparationer görs också i fortsättningen i cykler på två år i varje fastighet, varvid de störningar som reparationerna vållar användarna kan minskas. För upprustning och underhåll av fastigheternas gårdar reserveras mer resurser än hittills. Avsikten är att årligen göra mer omfattande sanerings- och reparationsarbeten på gårds- och utomhusområdena på 1–2 fastigheter samt att förnya fastigheters utomhusbelysning.

Ekonomi

Priset för energi (el och värme) har beräknats enligt prisnivån vid beredningstidpunkten, som mots-

hintataso mukaan, lukuunottamatta sähkön siirtohintoja, jonka osalle ennakoitaan edelleen koroituksia. Vuosikorjauspyyntöjä on tilojen käyttäjiltä tullut aiempaa enemmän ja toteutusvarauksia on sisällytetty käyttötalouteen mahdollisuuskseen mukaan. Lisäksi käyttötaloutta rasittaa kaupakeskus Granilta vuokrattujen väistötilojen vuokrakustannukset. Suurimmat muutokset kiinteistökannassa v. 2019 talousarvioon ovat Tammikummun sairaalan purkaminen (11/2017) ja Villa Bredan palvelukeskuksen saneerauksen ja laajennusosan valmistuminen (05/2018).

varar nivån året innan, med undantag av elöverförspriserna till vilka det förutspås nya förhöjningar. Användarna av lokalerna har lagt fram fler förslag till årsreparationer än tidigare, och reserveringar för dessa har i mån av möjlighet gjorts i driftsekonomidelen. Därtill belastas driftsekonomin av hyreskostnaderna för de ersättande utrymmen som hyrts av köpcentrum Grani. De största förändringarna i fastighetsmassan i 2019 års budget beror på rivningen av Ekkulla sjukhus (11/2017) och saneringen och tillbyggnaden av servicecentret Villa Breda (klart 05/2018).

Tilakeskus	TP	TA	TAE	TS	TS
Lokalcentralen	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021
Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset:					
Julkiset rakennukset krs-ala, m ²	66 281	71 760	69 522		
Asuinrakennukset krs-ala, m ²	3 228	3 279	3 279		
Liikehuoneistot, krs-ala, m ²	727	727	727		
Tilav uudet, julkiset rakennukset m ³	313 659	335 882	325 927		
Tilav uudet, asuinrakennukset m ³	12 587	12 587	12 587		
Ylläpitokustannukset (ilman pääomakuluja) €/m ³ /v, Julkiset rakennukset	12,0	11,9	Tiedot raportoidaan TP:n yhteydessä		
Ylläpitokustannukset (ilman pääomakuluja) €/m ³ /v, Asuinrakennukset	24,4	60,1	Tiedot raportoidaan TP:n yhteydessä		
Vuokralle annetut asuin- ja liikehuoneistot:					
Kaupungin suoraan omistamat asuinkäytössä olevat huoneistot, kpl	57	57	57		
Muut huoneistot (liikehuoneistot), kpl	14	14	14		
Tilankäytön tehokkuus / kustannustehokkuus					
Opetuskäytössä olevat tilat m2 (keskimäärin)/oppilas	13,1	--	Tiedot raportoidaan TP:n yhteydessä		
Päiväkotikäytössä olevat tilat m2 (keskimäärin)/lapsi	13,4	--	Tiedot raportoidaan TP:n yhteydessä		
Ylläpitokustannukset € (keskimäärin)/oppilas	1 671,5	--	Tiedot raportoidaan TP:n yhteydessä		
Ylläpitokustannukset € (keskimäärin)/lapsi	2 327,8	--	Tiedot raportoidaan TP:n yhteydessä		

TP 2017 Julkiset rakennukset Terveyskeskussairaala Tammikumpu purettu

TP 2017 Asuinrakennukset: Tammikummun asunto poistunut purkamisen yhteydessä, Kavallint 14a (2.krs) muutettu partiolaisen käyttöön

TA 2018: Villa Bredan laajennus

KUNTATEKNIKKAA – KOMMUNTEKNIK

Kuntateknikan tulosalueen tehtäviä ovat mm. liikenneyälien, yleisten ja viheralueiden, vesihuollon ja hautausmaan suunnittelu, rakennuttaminen ja ylläpito.

Konevarikko huolehtii siitä, että yhdyskuntatoimen käytössä on huolletut, tarkoitukseen soveltuват kuljetusvälineet ja työkoneet. Konevarikko hankkii ja ylläpitää henkilöautoja ja vuokraa niitä eri osastojen käyttöön.

Koneveloitukset perustuvat kiinteisiin kuukausiin laskutuksen vähentämiseksi. Konevarikon tuottojen ja menojen erotusta seurataan subventionoasteella prosenteissa.

Kauniainen kuuluu Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen (LUP) alueeseen ja pelastuslaitos vastaa pääosasta pelastustoimen tehtävistä. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä. Vesi- ja jätehuollon hoitamisesta pääkaupunkiseudulla vastaa niin ikään Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY). Kuntateknikka huolehtii kaupungille kuuluvista väestönsuojelun ja joukkoliikenteen sekä liikenneturvallisuuden edistämiseen tähänvistä tehtävistä.

Kuntateknikka

Kommunteknik

Vastuuhenkilö - Ansvars person:

-/-

kuntateknikkapäällikkö-kommunteknikchef

TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT

Resultatområdet kommunteknik har som uppgift bl.a. att planera, bygga och underhålla trafiklederna, de allmänna områdena och parkerna, vattenförsörjningen och begravningsplatsen.

Maskindepån drar försorg om att samhällstekniska sektorn har underhållna och ändamålsenliga transportmedel och arbetsmaskiner till sitt förfogande. Maskindepån köper och underhåller personbilar och hyr dem till olika verksamhetsområden.

Maskindebiteringarna baserar sig på fasta månatliga betalningar för att minska faktureringen. Skillnaden mellan maskindepåns inkomster och utgifter följs upp genom subventionsgraden i procent.

Grankulla hör till Västra Nylands räddningsverks område och räddningsverket svarar för merparten av räddningsuppgifterna. Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) svarar för kollektivtrafiken. För vattenförsörjning och avfallshantering i huvudstatsregionen svarar samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Kommuntekniken drar försorg om de uppgifter inom befolkningsskyddet och kollektivtrafiken samt främjandet av trafiksäkerheten som är på stadens ansvar.

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 043 152	1 073 580	1 108 798	1 127 600	1 148 900
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-4 115 848	-4 781 794	-5 095 605	-5 386 300	-5 688 600
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-3 072 696	-3 708 214	-3 986 807	-4 258 700	-4 539 700

Toiminta

Tulosalueen tavoitteena on toteuttaa laadukasta kaupunkirakentamista sekä toteuttaa ja ylläpitää viihtyisää ja hyvin hoidettua ympäristöä. Maisema-arvot ovat tärkeä lähtökohta kaikessa toiminnassa ja sen suunnittelussa.

Työohjelmassa otetaan huomioon kaavoituksen aikataulu infrastruktuurin vaatimusten osalta, vauuttaen siten myönteisesti asuntotuotannon edellytyksiin ja asukasluvun kehitykseen. Keskustan rakentaminen viedään päätkseen talonrakentamisen mahdollistamalla aikataululla.

Tulosalueella jatketaan PKS kuntateknikkayhteistyötä, tehostetaan kustannusten seurantaa sekä parannetaan sähköistä arkistointia.

Verksamhet

Resultatområdet har som mål att verkställa högklassig urban byggnation samt att upprätthålla en trivsam, välskött miljö. Landskapsvärdena utgör en viktig utgångspunkt för all planering och verksamhet.

I arbetsprogrammet beaktas tidsschemat för planeringen i anslutning till de krav infrastrukturen ställer, vilket har en positiv inverkan på förutsättningarna för bostadsproduktion och utvecklingen av invånarantalet. Byggarbetena i centrum kommer att slutföras inom det tidsschema som husbyggandet medger.

Resultatområdet fortsätter med sitt samarbete inom kommuntekniken i huvudstadsregionen,

ökar effektiviteten i kostnadsuppföljningen samt förbättrar den digitala arkiveringens.

Talous

Palvelujen ostojen alle sisältyvä HSL:n julkisen liikenteen, HSY:n hulevesisopimuksen sekä Länsi-Uudenmaan palo- ja pelastustoimen kunta-osuudet.

Mahdollisten pilaantuneiden maiden puhdistamiseen on varattu erillinen määäräraha.

Konekaliston osalle arvioitu vaihtohyvitys kirjaataan käyttötalouteen.

Vuosien 2020-2021 taloussuunnitelmaan on sisällytetty budjetin valmistelun aikaiset kuntaosuudet, jotka tarkentuvat talousarviovuoden aikana.

Ekonomi

Under köp av tjänster finns anslag för kommunandelarna till HST:s kollektivtrafik, dagvattenavtalet med HRM samt Västra Nylands räddningsverk.

För sanering av eventuell förorenad mark har ett separat anslag reserverats.

Den beräknade ersättningen för bytesmaskiner bokförs i driftsekonomidelen.

I ekonomiplanen 2020–2021 har inkluderats kommunandelarna enligt läget vid budgetberedningen. Andelarna preciseras under budgetåret.

	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021
Hyväksyttyt katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat					
Hyväksyttyt katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat	3	3	2	2	3
Tuotannontekijät / suoritteet					
Kunnostetut kadut km/v - Iståndsatta gator km/år	4	4	2	2	2
Kunnostetut kevyt liikenteen väylät km/v - Iståndsatta gång- och cykelvägar km/år	2	3	1	1	2
Kaupungin kunnossapitämät kadut ja tiet, km -					
Gator och vägar som staden underhåller, km	65	65	65	65	65
Kaupungin kunnossapitämät kevyt liikenteen väylät, km - Gång- och cykelvägar som staden underhåller, km	24	24	24	24	24
Hoidetut katuviheralueet, ha	26	26	26	26	26
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha -					
Byggda och sköpta parker, ha	16	16	16	16	16
Metsäpinta-ala , ha - Skogsareal, ha	155	155	155	155	155
Taloudellisuus / tuottavuus					
Katujen ylläpitokustannukset €/asukas -					
Underhållskostnader, gator, €/invånare	123	130	133	135	135
Puistojen ja yleisten alueiden ylläpitokustannukset - €/asukas -					
Underhållskostnader, parker och allmänna områden, €/invånare	58	65	70	70	70

RAKENNUSVALVONTA - BYGGNADSTILLSYN

Rakennusvalvonta valvoo maankäytö- ja rakennuslain ja –asetuksen sekä rakennusjärjestyksen ja kaavamääräysten noudattamista rakentamisessa.

Rakennusvalvonnan tehtäväänä on lisäksi kehittää Kauniaisten kaupunkikuvaan neuvoon ja opastukseen keinoin ylläpitää hyvää asiakaslähtöistä palvelua ja aikaansaaden laadukasta rakennuskantaa ja ympäristöä.

Byggnadstillsynen övervakar att markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, byggnadsordningen och planbestämmelserna iakttas vid byggande.

Byggnadstillsynen har dessutom till uppgift att utveckla stadsbilden i Grankulla genom rådgivning och handledning samt tillhandahålla god, kundorienterad service och bidra till att åstadkomma högklassig byggnation och miljö.

Rakennusvalvonta

Byggnadstillsyn

Vastuuhenkilö-ansvarsperson
Sirkka Lamberg
johtava rakennustarkastaja-ledande byggnadsinspektör

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Myyntituotot- Försäljningsinkomster			0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	208 611	150 000	130 000	132 200	134 700
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-197 692	-226 289	-263 770	-268 700	-273 900
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	10 919	-76 289	-133 770	-136 500	-139 200

Toiminta

Tärkeimpiä rakennusvalvonnan tavoitteita vuonna 2019 on kehittää sähköistä palvelua, niin lupaprosessin osalta, kuin myös sähköisen arkistoinnin osalta.

Vuonna 2017 rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön Lupapisteen sähköinen arkistointi. Uudet vireille tulevat luvat käsitellään 100 % sähköisesti ja tämä lupamateriaali muodostaa jo sähköisen arkiston.

Kesällä 2018 aloitettiin arkiston seulonta kesätyöntekijän voimin. Seulonta aloitettiin ”pääpiirustusarkistosta”. Seulonnalla pyritään vähentämään varsinaisen digitointivaiheen kustannuksia.

Jatkona tälle kehitykselle tulee olemaan vanhan paperiarkiston lakisääteisesti pysyvästi säilytettävän aineiston digitoiminen sähköiseen muotoon.

Pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen välistä yhteistyötä jatketaan edelleen. Rakennusvalvonta osallistuu PKS-kuntien järjestämiin koulutusseminaireihin ja työryhmäyksiköilyyn.

Rakennusjärjestyksen päivittäminen aloitetaan.

Verksamhet

I byggnadstillsynens viktigaste mål år 2019 ingår att utveckla e-tjänsterna i fråga om såväl bygglagsprocessen som den digitala arkiveringens.

År 2017 införde byggnadstillsynen digital arkivering inom Lupapiste. Nya ansökningar om bygglag behandles redan till 100 % digitalt, och detta tillståndsmaterial bildar redan ett digitalt arkiv.

Sommaren 2018 inleddes en sållning av arkivet med hjälp av en sommarpraktikant. Allra först sållades arkivet med huvudritningar. Genom sållningen försöker man minska på kostnaderna för den egentliga digitaliseringfasen.

Denna utveckling kommer att fortsätta i och med att det material i det gamla fysiska arkivet som enligt lag ska bevaras varaktigt digitaliseras.

Samarbetet mellan byggnadstillsynsmyndigheterna i huvudstadsregionen fortsätter. Byggnadstillsynen deltar i utbildningsseminarier och arbetsgrupper som kommunerna i huvudstadsregionen ordnar.

En revidering av byggnadsordningen påbörjas.

Talous

Tulot

Talousarvion mukaiset tulot perustuvat siihen, että osoitteessa Asematie 13 sijaitseva toimistorakennus puretaan ja sen tilalle rakennettava uusi kerrostalohanke käynnistyy vuoden 2019 aikana. Muiden tuottojen osalta talousarvio perustuu n.10 pientaloasunnon rakennuslupahakemuksen, viranhaltijapäästösten sekä arkistopalveluiden taksaan mukaisiin tuloihin.

Rakennusluvista ja -valvonnasta perittävät taksat on tarkistettu päätöksellä KV 9.10.2017 § 84.

Menot

Rakennusvalvonnan vuoden 2019 talousarvion henkilöstökulut eivät ole vertailukelpoisia kahden edellisen vuoden tilinpäätösten kanssa, koska rakennustarkastajan virka oli täyttämättä vuonna 2017 n. 6 kk ja samoin assistentin toimi vuonna 2016.

Rakennusvalvonnassa menot on pidetty pääosin vuoden 2018 tasolla.

Palvelujen ostoihin on arvioitu lisäkuluja vuodelle 2019 johtuen paperiarkiston digitointihankkeesta. Digitointi on suunniteltu tehtäväni ulkopuolisella taholla useamman vuoden aikana. Digitointiin on varattu määrärahaa 25 000 euroa / vuosi. Kustannusarvio perustuu alustaviin tarjouskyselyihin eri toimijoilta. Tavoite on saada pääpiirrustusarkisto digitoutua kolmen vuoden aikana, tämän jälkeen digitoidaan lupiin liittyvät erityissuunnitelmat.

Sähköiseen arkistoointiin liittyen rakennusvalvontaan joudutaan hankkimaan myös työpiste asiakaskäytöön.

Muulta osin menot ennustetaan toteutuvan edellisten vuosien mukaisina.

Rakennusvalvonta

Byggnadstillsyn

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal

Ekonomi

Inkomster

Inkomsterna i budgeten grundar sig på att kontorsbyggnaden vid Stationsvägen 13 rivas och byggandet av det nya flervåningshus som ska uppföras i stället för det startar under 2019. I fråga om övriga intäkter utgår budgeten från bygglovsansökningar för ca 10 småhusbostäder samt inkomster för tjänsteinnehavarbeslut och enligt taxan för arkivtjänster.

Avgifterna för bygglov och byggnadstillsyn justerades av fullmäktige 9.10.2017 § 84.

Utgifter

Personalkostnaderna för byggnadstillsynen i budgeten 2019 är inte jämförbara med boksluten för de två föregående åren, eftersom den ena byggnadsinpektörstjänsten var obesatt i ca 6 månader år 2017 och likaså assistentbefatningen år 2016.

Byggnadstillsynens utgifter har i huvudsak hållits på samma nivå som år 2018.

För köp av tjänster har man beräknat tilläggskostnader 2019 på grund av digitaliseringen av arkivet. Enligt planerna ska utomstående krafter anlitas för digitaliseringen under flera år. För ändamålet har reserverats 25 000 euro/år. Kostnadskalkylen baserar sig på preliminära offertförfrågningar hos olika aktörer. Målet är att arkivet med huvudritningar blir digitaliserat inom tre år och, och efter det digitaliseras de specialplaner som anknyter till loven.

I anknytning till den digitala arkiveringens måste byggnadstillsynen också ordna en arbetsstation för klienter.

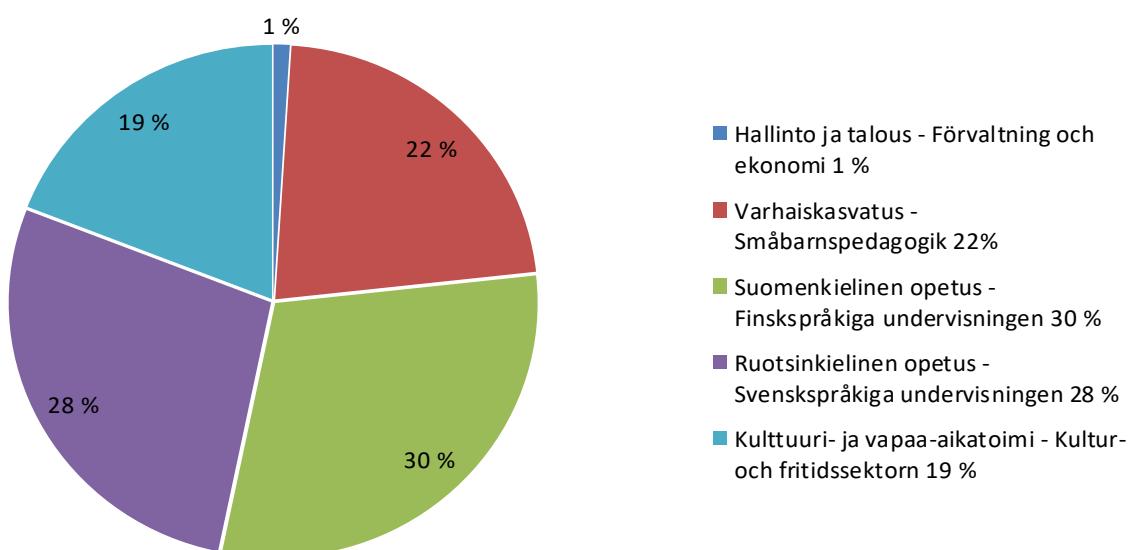
Till övriga delar förutspås utgifterna utfalla i enlighet med de föregående åren.

	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BG	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Rakennusvaliokunnan myöntämät luvat kpl - Av bygnadsutskottet beviljade lov st		54	40	40	40
Kaupunkikuvatoimikunnan kokouksissaan antamat lausunnot kpl - Av stadsbildskommittén vid sina möten givna utlätanden st		67	60	60	60
Valmistuneet asunnot, kpl/ v - Färdiga bostäder, st./år		187	60	---	---
Myönnetyjen lupien (uudiskohteet) kokonaisala, brm ² -	25 919	---	---	---	---

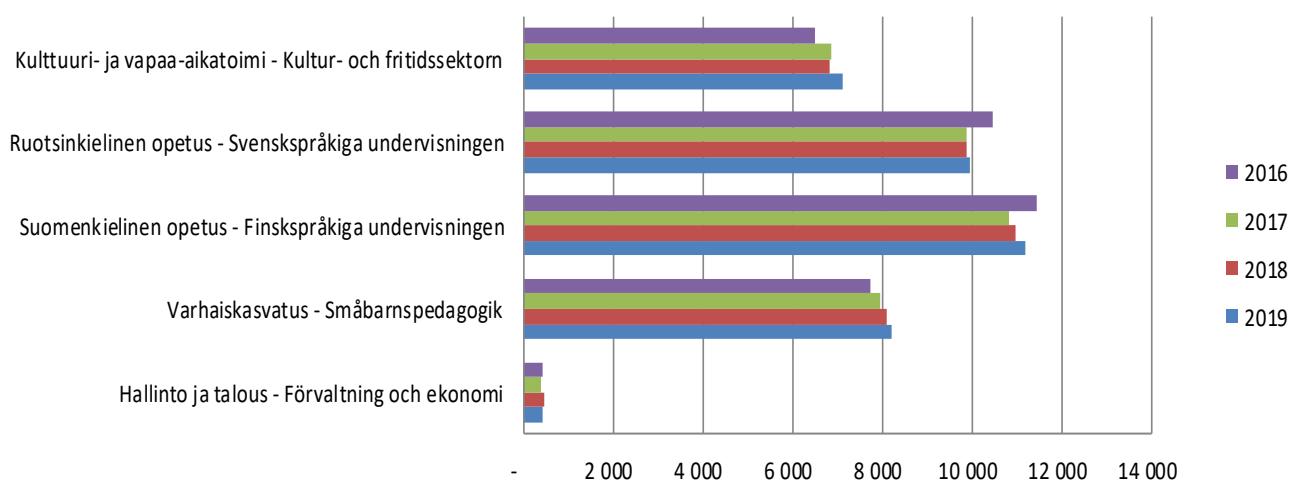
TP 2017 Valmistuneet kerrostalot: Ratapolku 4 ja 6, Palokunnankuja 4, Gresantie 22

SIVISTYSTOIMI BILDNING

Määrärahojen jakaantuminen tulosalueittain TA 2019 Anslagsfördelning per resultatområde 36.9 M€

Talousarviovertailu 2016 - 2019 Budgetjämförelse, 1000 € Toimintamenot

SIVISTYSTOIMI – BILDNING

Tulosalueet – Resultatområden:

HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI
VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIK
SUOMENKIELINEN OPETUS – FINSKSPRÅKIG UNDERSKJUTNING
RUOTSINKIELINEN OPETUS – SVENSKSPRÅKIG UNDERSKJUTNING
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR OCH FRITID

Sivistystoimi yhteensä					
Bildningen totalt					
Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	TAE	TS	TS
Heidi Backman	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
sivistystoimenjohtaja - bildningsdirektör	2017	2018	2019	2020	2021
Myntituotot- Försäljningsinkomster	4 092 857	4 091 520	3 840 300	3 859 502	3 878 799
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	1 310 504	1 414 560	1 290 223	1 296 674	1 303 157
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	475 552	302 950	298 857	300 351	301 853
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	573 574	505 977	523 500	526 118	528 748
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	135 910	138 732	139 945	140 645	141 348
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	6 588 397	6 453 739	6 092 825	6 123 289	6 153 906
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-18 837 041	-19 801 315	-20 215 006	-20 344 221	-20 445 942
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-4 095 706	-3 871 183	-3 640 151	-3 658 352	-3 676 644
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-1 354 280	-1 141 438	-1 244 158	-1 250 379	-1 256 631
Avustukset - Understöd	-1 222 636	-1 091 124	-1 328 039	-1 334 679	-1 341 353
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-158 272	-130 947	-160 300	-161 102	-161 907
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-9 863 859	-10 172 732	-10 347 717	-10 399 456	-10 451 453
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-35 531 794	-36 208 739	-36 935 371	-37 148 188	-37 333 929
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-28 943 397	-29 755 000	-30 842 546	-31 024 899	-31 180 023

Suomenkielinen opetus ja varhaiskasvatus toimivat suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan alaisuudessa ja ruotsinkielinen ruotsinkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan alaisuudessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja kaupunginkirjasto kuuluvat kulttuurivaliokunnan, nuorisopalvelut nuorisovaliokunnan ja liikuntapalvelut liikuntavaliokunnan alaisuuteen. Sivistystointa johtaa sivistystoimenjohtaja, joka toimii esittelijänä sivistystoimen kaikissa valiokunnissa.

Den finskspråkiga undervisningen och småbarnspedagogiken lyder under finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik och den svenska språkiga under svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik.

Inom kultur- och fritidstjänsterna hör kulturtjänsterna, medborgarinstitutet och stadsbiblioteket till kulturutskottet, ungdomstjänsterna till ungdomsutskottet och idrottstjänsterna till idrottsutskottet.

Bildningssektorn leds av bildningsdirektören, som fungerar som föredragande i bildningens samtliga utskott.

Toiminta

Toimintaympäristössä tapahtuvien suurimpien muutosten ennakoitaaan aiheutuvan väestöra-

Verksamhet

De största förändringarna i verksamhetsmiljön förutspås vara förändringarna i befolkningsstruk-

kenteen muutoksesta, jatkuvasta globalisatiosta, digitalisaatiosta sekä yhteiskunnan eritymiskehityksestä. Erityisesti aluehallinto- ja sote-uudistuksen vaikutukset tulevat olemaan suuria ja vaikeasti ennakoitavissa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti.

Viimeiset väestöprojektiot ovat olleet niin vaihtelivia, että ne vaikuttavat suunnittelua, esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Sivistystoimeen vaikuttavat kaikki painopisteet valtuuston strategiassa (2018):

- kuntalainen keskiössä
- elinvoimainen kaupunki
- oppimisyönteinen kaupunki
- vihreä kävelykaupunki
- fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen

Koko sivistystointa koskevat toimenpiteet 2019:

- *Kuntalainen keskiössä*-tavoite toimeenpanaan kehittämällä sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen monialaisen yhteistyön muotoja ja laatimalla niistä prosessikuvaukset (oppilashuolto, perhekeskus ja lasten ja nuorten eri tason mielenterveyspalvelut). Varmistetaan kansallisen LAPE-ohjelman juuruttaminen käytäntöön. Nuorisotakuumallin tavoite on jatkopaikka kaikille 9-luokkalaisille ja 0 nuorta työttöntä. Sivistystoimen kaksikielisysohjelma päivitetään ja kotoutumispolku kehitetään laajassa yhteistyössä muiden toimialojen ja tahojen kanssa.
- *Kaupungin elinvoimaa* edistetään elinvoimaohjelman mukaisesti. Grani Go – liikkumisen edistämishjelma hyväksytään ja kulttuurisuunnitelman laatiminien aloiteitaan. Jokaiselle lapselle ja nuorelle tarjotaan harrastus ja kaikukortin pilotointi edistää kulttuuria kaikille.
- Sivistystoimi edistää *kaupungin oppimisyöteisyyttä* laadukkaalla ja lapsilähtöisellä varhaiskasvatuksella ja esiopetuksella sekä tasokkaalla ja oppilaslähtöisellä opetuksella. Tarkemmat tavoitteet löytyvät strategiasta sekä tulosaluiden tavoitteista.
- *Vihreä kävelykaupunki*-tavoitetta edistetään ILME-ohjelman mukaisesti. Koulu-

turen, den fortsatta globaliseringen, digitaliseringen och samhällets differentiering. Särskilt effekterna av regionförvaltnings- och vårdreformen kommer att vara stora och svåra att förutse vad gäller både ekonomi och verksamhet. De senaste befolkningsprognoserna har varit så varierande att de försvårar planeringen av t.ex. småbarnspedagogik och undervisning.

Bildningssektorn berörs av samtliga tyngdpunkter i fullmäktiges strategi (2018):

- med fokus på invånarna
- en livskraftig stad
- en lärvänlig stad
- en grön, fotgängarvänlig stad
- smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla

Åtgärder 2019 som berör hela bildningssektorn:

- Målet om *fokus på invånarna* förverkligas genom att samarbetsformerna för bildningens och social- och hälsovårdens mångprofessionella arbete utvecklas och processbeskrivningar utarbetas (elevvård, familjecenter och barns och ungas mentalvårdstjänster på olika nivåer). Det nationella LAPE-programmets implementering i verksamheten säkras. Ungdomsgarantimodellen har som mål en fortsatt plats för alla i åk 9 samt 0 unga arbetslösa. Bildningens tvåspråkighetsprogram uppdateras och integrationsstigen utvecklas i ett brett samarbete med andra sektorer och aktörer.
- *Stadens livskraft* främjas enligt programmet för livskraft. Ett Grani Go-program som främjar motion godkänns och arbetet med en kulturplan påbörjas. Alla barn och ungdomar erbjuds en fritidsaktivitet och Kaikukortet främjar kultur för alla.
- Bildningen främjar *stadens lärvänighet* genom en högklassig småbarnspedagogik och förskola med barnet i fokus samt med en högklassig utbildning med eleven i fokus. De mer detaljerade målen framgår av strategin samt av resultatområdagens mål.
- Målet *en grön, fotgängarvänlig stad* främjas i enlighet med ILME-programmet.

- Iaisten kävelevä bussi-konseptia pilotoidaan.
- *Fiksua toimintaa, taloutta ja yhteistyötä edistetään tehostamalla sivistystoimen kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen käyttöä. Kaikki koulujen tilat ovat kuntalaisten vuokrattavissa klo 22 asti. Kehitetään mitareita. Sivistystoimi toteuttaa myös omalta osaltaan kaupungin digiohjelmaa Koko Hela Grani-toiminnessa, joka vakiinaistetaan vuoden alusta. Toiminnalla on taloudellisesti kestävä tekninen infrastrukturi, ja se takaa digitaalisen osaamisen ja edelläkävijyden. Kokeilukulttuuria laajennetaan entisestään. Vuonna 2019 kehitetään esim. tekoälyn käyttöä, SmartGrani-sovellusta ja Digilab-konseptia.*
  - *Smart verksamhet, ekonomi och samarbete främjas genom att användningen av bildningens fastigheter och idrottsplatser effektiviseras. Skolornas alla utrymmen kan hyras av kommuninvånare till kl. 22. Mätare utvecklas. Bildningen förverkligar också för egen del stadens digitaliseringsprogram inom Koko Hela Grani-verksamheten, som från början av året är ordinarie verksamhet. Verksamheten har en ekonomiskt hållbar teknisk infrastruktur och garanterar digital kompetens och föregångarskap inom området. Den innovativa kulturen utvidgas ytterligare. År 2019 utvecklas lösningar med artificiell intelligens samt SmartGrani- och Digilabb-koncepten.*

Henkilöstö

Vuonna 2019 sivistystoimessa on yhteensä 419 vakanssia (415 v. 2018, 415 v. 2017, 424 v. 2016 ja 425 v. 2015). Vapaa-aikapalveluissa vakanssien määrää vähennetään yhdellä, ja suomenkielisessä opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa vakanssien määrä nousee kasvavan lapsimäärään johdosta viidellä (3+2).

Uusiin tarpeisiin ja suurempaan asiakasmääärään vastataan ensisijaisesti organisoimalla työtehtäviä uudestaan sekä muilla ratkaisuilla. Luonnollisen poistuman myötä vähennetään mahdollisuksien mukaan vakanssien määrää tulevina vuosina. Poikkeuksena ovat toiminnot, joissa on lakisääteinen henkilöstömitoitus.

Satsataan ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointiin ja pysyvyyteen sivistystoimessa. Tässä tarkoitussessa talousarvioon sisältyy 75 000 euron ylimääräinen määäräraha järjestelyeräkohdennuksiin, jotka suunnataan varhaiskasvatuksen opettajille ja vastaavaa pätevyyttä edellyttävien tehtävien ja virkojen hajoiden ylimääräiseen tehtäväkohtaisen palkan tarkistukseen henkilöstöjaoston 8.10.2018 § 22 tekemän päätöksen mukaisesti.

Sivistystoimen hallinto

Vakanssien määrä pysyy vuoden 2018 tasolla. Koko Hela Grani -digitalisaatiohankkeesta tulee luonnollinen osa toimintaa, ja optimisympäristöjen kehittäjän toimi vakinaistaan. Kehittäjän toimi on kustannustehokas tapa taata digitaalinen edelläkävijyys ja IT-pe-

- *Smart verksamhet, ekonomi och samarbete främjas genom att användningen av bildningens fastigheter och idrottsplatser effektiviseras. Skolornas alla utrymmen kan hyras av kommuninvånare till kl. 22. Mätare utvecklas. Bildningen förverkligar också för egen del stadens digitaliseringsprogram inom Koko Hela Grani-verksamheten, som från början av året är ordinarie verksamhet. Verksamheten har en ekonomiskt hållbar teknisk infrastruktur och garanterar digital kompetens och föregångarskap inom området. Den innovativa kulturen utvidgas ytterligare. År 2019 utvecklas lösningar med artificiell intelligens samt SmartGrani- och Digilabb-koncepten.*

Personal

Det finns totalt 419 vakanser inom bildningssektorn år 2019 (415 år 2018, 415 år 2017, 424 år 2016, 425 år 2015). Inom fritidssektorn minskas vakansernas antal med en och inom den finskspråkiga undervisningen och småbarnspedagogiken ökar pga. ökat antal barn vakanserna med fem (3+2).

Nya behov och ökat antal kunder bemöts i första hand genom omorganisering och andra lösningar. I takt med den naturliga avgången minskas enligt möjligheterna antalet vakanser under de kommande åren. Undantag utgör de funktioner som har en lagstadgad personaldimensionering.

Bildningen satsar på yrkeskunnig personal som vill stanna kvar i stadens tjänst. I detta syfte innehåller budgeten ett extra anslag på 75 000 euro för justeringspotter som riktas in på lärare i småbarnspedagogik och en extra justering av den uppgiftsrelaterade lönen för befattnings- och tjänsteinnehavare som förutsätts ha motsvarande kompetens, detta i enlighet med personalsektionens beslut 8.10.2018 § 22.

Bildningens förvaltning

Antalet vakanser hålls på samma nivå som år 2018. Digitaliseringsprojektet Koko Hela Grani blir en naturlig del av verksamheten och lärmiljöutvecklarvakansen blir ordinarie. Vakansen är ett

dagoginen tuki sivistystoimen kaikissa yksiköissä: n. 70–100 prosenttia palkasta saadaan katettua ulkopuolisella projektituella.

Sivistystoimen palveluksessa on syksystä 2017 ollut ulkopuolisella rahoituksella kehittämisseuruunnittelija, jonka tehtävänä on rakentaa kansallisen LAPE-projektin puitteissa yhteistyörapinnat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointipalveluihin yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Toteutuksen tulee sote-uudistusta ajatellen tapahtua tulevien kahden vuoden aikana, mutta työ on arvokasta riippumatta siitä, toteutuuko sote-uudistus vai ei. Kehittämisseuruunnittelija jatkaa työtään vuosien 2019–2020 ajan. Tähän tarkoitukseen haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Varhaiskasvatus

Vakanssien määrä kasvaa kahdella kasvavan lapsimäären johdosta. Erityisesti kasvaa alle kolmivuotiaiden määrä, ja näiden lasten ryhmiin tarvitaan 0,75 henkilöresurssia/lapsi enemmän kuin vanhempien lasten. Syksyllä 2018 voimaan tulleen uuden varhaiskasvatuslain mukaisten muuttuneiden kelpoisuusvaatimusten johdosta lastenhoitajan vakansseja vähennetään luonnollisen poistuman myötä ja varhaiskasvatuksen opettajien vakansseja lisätään. Jo vuonna 2018 lastenhoitajien määrä pieneni ja varhaiskasvatuksen opettajien määrä kasvoi. Vuoden 2019 alusta lisätään vielä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Ammattinimikkeet muuttuvat uuden lain mukaan niin, että lastantarhanopettajista tulee varhaiskasvatuksen opettajia. (kustannusvaikutus + 60 000 e).

Ruokopalvelun hoitajan ja vastaavan ruoanjakajan nimikkeet muutetaan ruokopalvelutyöntekijäksi.

Suomenkielinen opetus

Hallinnossa ja lukiossa ei ole muutoksia. Kasavuoren koulussa ei ole kokonaislukumääriässä muutoksia, mutta nuorisotyöntekijä tulee uutena yhden koulukäytioihjaajan tilalle. Vähennetään myös tuntiopettaja ja lisätään erityislukkoopettajavakansi. Erityisopetus järjestetään nykyään suuremmassa määrin Kauniaisten omissa kouluissa; aikaisemmin palvelu ostettiin Espoon kaupungilta. Luokanopettajien määrä kasvaa Mäntymäen koulussa yhdellä. Lisäys johtuu siitä, että syksyllä

kostnadseffektivt sätt att garantera digitalt föregångarskap och IT-pedagogiskt stöd inom bildningens alla enheter: ca 70-100 procent av lönen täcks av utomstående projektbidrag.

Bildningen har sedan hösten 2017 med utomstående finansiering anställt en utvecklingsplanerare för att inom det nationella LAPE-projektet bygga upp samarbetsytorna i välfärdstjänsterna för barn, unga och familjer tillsammans med social- och hälsovården. Implementeringen bör med tanke på vårdreformen ske under de kommande två åren, men arbetet är värdefullt oberoende av om vårdreformen blir av eller inte. Utvecklingsplaneraren fortsätter arbetet åren 2019–2020. Utomstående finansiering söks för ändamålet.

Småbarnspedagogik

Antalet vakanser ökar med två till följd av ökat antal barn. Särskilt antalet barn under tre år, som kräver en 0,75 personresurser mer per barn än äldre barn, ökar. Som en följd av förändrade behörighetskrav i den nya lagen om småbarnspedagogik, som trädde i kraft hösten 2018, minskas i takt med naturlig avgång barnskötarkvickserna, och i stället ökar lärarvakanserna inom småbarnspedagogiken. Redan år 2018 minskade antalet barnskötare och antalet lärare inom småbarnspedagogik ökade. Från början av år 2019 ökar ytterligare antalet lärare inom småbarnspedagogik med två. Yrkesbenämningarna förändras enligt den nya lagen på så vis att barnträdgårdslärare blir lärare inom småbarnspedagogik. (kostnadseffekt + 60.000 e).

Beteckningarna matserviceföreståndare och ansvarig matutdelare ändras till kostservicearbetare.

Finskspråkig undervisning

Inga förändringar görs inom förvaltningen eller vid gymnasiet. I Kasavuoren koulu förändras inte antalet vakanser, men en ungdomsledare ersätter en skolgångshandledare. Vid Kasavuori minskas också antalet timlärare, och en vakans som specialklasslärare inrättas. Specialundervisningen ordnas numera i högre grad i Grankullas egna skolor. Tidigare köptes tjänsten av Esbo. Antalet klasslärare ökar med en lärare i Mäntymäen koulu. Ökningen beror på att parallellklasserna i åk 1 ökar med en till totalt fem

2019 on ensimmäisellä luokalla oppilaita yhden ryhmän verran enemmän kuin aikaisemmin, yhteensä viisi rinnakkaisluokkaa. Koulunkäytönhjaajien määrä on Mäntymäessä nousut kahdella, ja heitä on nyt viisi. Lisäys johtuu erityisen tuen oppilaiden määristä. (kustannus + 20 000 €)

Ruotsinkielinen opetus

Ei muutoksia vakansseissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Hallinnossa ja nuorisopalveluissa ei ole muutoksia. Kulttuuripalveluissa on muutoksia kirjaston osalta. Kirjastotoiminnassa jo tapahtuneisiin muutokiisiin ja lähitulevaisuuden kehitykseen liittyen palvelusihteerin vakansi muutetaan kirjastovirkailijan vakanssiksi. Lisäksi kaupunginkirjasto luopuu yhdestä informaation vakassista eläköitymisen myötä. Vakanssi on ollut täytämättä kevästä 2018. Tämä säästö toteutui jo vuonna 2018. Liikuntapalveluilta on puuttunut vakansi, jolle liikuntapaikkojen yleishuolto kuuluu. Tämän takia muutetaan 1.1.2019 lähtien laitosmies-vakanssi liikuntakiinteistön hoitajaksi (kustannus 47 000). Muutos tukee strategian tavoitetta: kiinteistöt ja kalusto kunnossa ja käytössä.

Talous

Sivistystoimen toimintakate, 30,8 miljoonaa euroa, vastaa 51,5 prosentin osuutta koko kaupungin toimintakatteesta.

Koko sivistystoimen toimintakate nousee 1 087 500 eurolla talousarviosta 2018 talousarvioon 2019. Toimintakulut nousevat 726 600 eurolla ja toimintatulot laskevat 360 900 eurolla. Sisäiset menot nousevat sivistystoimessa yhteensä 175 000 eurolla. Sisäiset ruokapalvelukulut nousevat 37 000 euroa, sisäiset siivouspalvelukulut 11 000 euroa, sisäiset IT-kustannukset 31 000 euroa ja sisäiset vuokrat 98 000 euroa.

Muutokset on tarkemmin kuvailtu tulosalueiden teksteissä.

Sivistystoimen tuottavuus on noussut vuonna 2017 tehtyjen leikkausten ansiosta, ja voimakkaana mahdollistavana tekijänä on tässä ollut noususuuntaus lasten, oppilaiden ja muiden asiakkaiden määristä, kun volyymin kasvu on tuonut skaalaetuja. Sivistystoimen osuus toimintakatteesta on tämän myötä laskenut vuoden 2016 n. 60 %:sta 51,5 %:iin vuonna 2019,

klasser från hösten 2019. Antalet skolgångshandledare har vid Mäntymäki ökat med två, och de är nu fem. Ökningen beror på antalet elever med särskilt stöd. (kostnad + 20 000 €)

Svenskspråkig undervisning

Inga förändringar i vakanserna.

Kultur- och fritidstjänsterna

I förvaltningen och i ungdomstjänsterna görs inga förändringar. Inom kulturtjänsterna görs förändringar gällande biblioteket. P.g.a. redan genomförda förändringar och utvecklingen i nära framtid förändras befattningen som servicesekreterare till en befattning som biblioteksfunktionär. Dessutom avstår biblioteket från en informatikerbefattning som en följd av pensionering. Befattningen har varit obesatt sedan våren 2018. Inbesparingen förverkligades redan år 2018. Idrottstjänsterna har saknat en befattning till vilken den allmänna skötseln av idrottsplatserna hör. Därför ändras från 1.1.2019 en fastighets-skötarbefattning till en befattning för idrottsfastighetsskötare (kostnad 47 000). Förändringen stöder det strategiska målet: fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk.

Ekonomi

Bildningens verksamhetsbidrag, 30,8 miljoner euro, motsvarar 51,5 procent av hela stadens verksamhetsbidrag. Verksamhetsbidraget ökar för hela bildningen med 1 087 500 euro från budgeten 2018 till budgeten 2019. Verksamhetsutgifterna ökar med 726 600 euro, medan verksamhetsinkomsterna sjunker med 360 900 euro. De interna utgifterna stiger med 175 000 euro. De interna bespisningsutgifterna stiger med 37 000 euro, de interna städkostnaderna med 11 000 euro, de interna IT-tjänsterna med 31 000 euro samt de interna hyrorna med 98 000 euro.

Förändringarna är noggrannare beskrivna i texterna om resultatområdena.

Produktiviteten inom bildningen har höjts som en följd av de nedskärningar som gjordes år 2017 och detta har i hög grad möjliggjorts genom trenden med ökat antal barn, elever och andra kunder som ökat volymen och gett skalfördelar. Bildningens andel av verksamhetsbidraget har följaktligen minskat från ca 60 % år 2016 till 51,5 % år 2019 och t.ex. kostnaden per elev har

ja esim. kustannus/oppilas on laskenut vuoden 2016 (tilinpäätös) 8 556 eurosta vuoden 2019 (talousarvio) 8 111 euroon/oppilas. Oppilaskohtaiset kustannukset ovat laskeneet vuodesta 2016 vuoden 2019 talousarvioon myös toiminnan uudelleenorganisoinnin myötä ja koska tiettyjä tehtäviä on siirretty muihin yksiköihin (iltavahtimestarit, kalustonhoitaja, koulusihteerit, koulupsykologit ja koulukuraattorit on siirretty koulujen talousarvioista muihin yksiköihin, ja osa koulukiinteistöjen sisäisistä vuokrista on siirretty kulttuuri- ja vapaa-aikatoimelle).

Kouluikkuna-palvelun (2017) mukaan Kauniainen perusopetuksen kustannukset/oppilas oli 7 450 euroa; taso oli siten alhaisempi kuin esim. Espoossa (8 480) tai Helsingissä (7 890). Tästä huolimatta Kauniainen panostaa yhä eniten pääkaupunkiseudun kunnista itse opetukseen ja oppilashuoltoon, laskettuna sekä euroina/oppilas (Kouluikkuna 2017) että opetustuntien määränä ja oppilaiden määränä suhteessa oppilashuoltohenkilöstöön. Muissa kunnissa esim. Kiinteistöt ja koulukyydit kuormittavat taloutta enemmän.

Kokonaisuutena talous on nyt kestäväällä ja terveellä pohjalla, mikä helpottaa vastaamista SOTE-uudistuksen haasteisiin ja suuren investointipaineeseen.

Investointi

Sivistystoimen akuuteimmat ja merkittävimmät investointitarpeet ovat seuraavat:

- Kahden Uudessa paviljongissa sijaitsevan luokkahuoneen kunnostaminen vastaan sähköisten ylioppilaskirjoitusten tarpeita (tarveselvitys KH 1.10.2018). Työt saatetaan loppuun siten, että kirjotukset voidaan jo maaliskuussa 2019 toimeenpanna uusissa tiloissa.
- Esiopetustilojen kunnostus Granhultsskolanissa (tarveselvitys SUUS 9.10.2018) suunnitellaan vuonna 2019 ja toteutetaan siten, että esikouluryhmä voidaan siirtää koulun tiloihin syksystä 2020. Hanke vastaa kaupunkistrategian tavoitteisiin esi-koulupetuksen ja koulun yhteistyöstä sekä väestökasvun tuomiin haasteisiin.
- Ruotsinkielisen koulukeskuksen H-osassa sijaitsevien fysiikan ja kemian luokkien uudistamistarve on akuutti, koska luokkahuoneet eivät enää täytä viiranomaisten turvallisuusmääräyksiä. Hanke on ollut investointisuunnitelmassa vuodesta 2013. (SUUS käsitteili hanke-suunnitelman 9.10.2018.)

minskat från 8 556 år 2016 (bokslut) till 8 111 euro per elev år 2019 (budget). Kostnaden per elev har sjunkit från år 2016 till budget 2019 även på grund av omorganisering av verksamheten och på grund av överflyttning av vissa arbetsuppgifter till andra enheter (kvällsvaktmästarna, inventarieskötaren, skolsekreterarna, skolpsykologerna och skolkuratorerna har flyttats över från skolornas budgeter till andra enheter, en del av de interna hyrorna för skolfastigheterna har flyttats över till kultur- och fritidssektorn).

Enligt tjänsten Kouluikkuna (2017) var Grankullas kostnad per elev inom den grundläggande undervisningen 7 450 euro, vilket är lägre än nivån i t.ex. Esbo (8 480) eller Helsingfors (7 890). Trots detta satsar Grankulla fortfarande mest på själva undervisningen och elevvården jämfört med huvudstadsregionens övriga kommuner. Detta gäller både räknat i euro/elev (Kouluikkuna 2017) och räknat enligt antalet undervisningstimmar och antalet elever per elevvårdspersonal. De andra kommunerna har större tyngd på t.ex. fastigheter och skjutsar. Som helhet är ekonomin nu hållbar och sund, vilket gör det lättare att bemöta utmaningar på grund av vårdreformen och det stora investeringstrycket.

Investeringar

De mest akuta och betydande investeringsbehoven inom bildningen är följande:

- Renovering av två klassrum i Nya paviljongen för att motsvara kraven på digitala studentexamensprov (behovsutredning STS 1.10.2018). Arbetet slutförs så att skrivningarna redan i mars 2019 kan verkställas i nya utrymmen.
- Renovering av förskoleutrymmen i Granhultsskolan (behovsutredning SUUS 9.10.2018) planeras år 2019 och utförs så att förskolegrupper kan flytta in i Granhultsskolan från hösten 2020. Projektet svarar mot målen om förskoleundervisningens samarbete med skolan i stadsstrategin och mot utmaningar på grund av befolkningsökningen.
- Renoveringen av fysik- och kemisalarna i H-delen i svenska skolcentrum är akut, eftersom salarna inte längre motsvarar myndigheternas säkerhetsföreskrifter. Projektet har funnits med i investeringsplanen sedan 2013. (SUUS behandling av projektplanen 9.10.2018)
- Renoveringen av de administrativa utrymmena och biblioteket samt tillbyggnaden av matsalen i Mäntymäen koulu slutförs under

- Mäntymäen koulun hallintotilojen ja kirjaston korjaushanke sekä ruokasalin laajennus saatetaan loppuun kesällä 2019. Hanke käynnistettiin kesällä 2018. Taloisarvioon sisällytetään määräraha ensikertaiseen kalustamiseen.
- Nuorisotalon tulevaisuutta selvittää yhdyskuntatoimi yhteistyössä museoviranomaisten kanssa.
- Yhdyskuntatoimi selvittää uimahallin tulevaisuutta.
- Tontti Asematie 17:ssa säilytetään y-tonttina optiona päiväkotitoiminnalle.

Sivistyksen pienemmät investointit ja investointisuunnitelmat ovat seuraavat:

- Palloiluhallin kameravalvontahanke ja keskusurheilukentän kulkuporttihanke edistäävät liikuntapaikkojen tehokasta käyttöä (tarveselvitys KH 1.10.2018).
- Uimahallin ponnahduslauden uusiminen on akuutti (tarveselvitys KH 1.10.2018).
- Kaupunginkirjaston asiakastilojen robotisaation suunnittelu (tarveselvitys KH 3.9.2018). Hanke on innovatiivinen. Hanke on huomioitu käyttötaloudessa.
- Koulujen vuosittainen irtaimen investointiraha, joka mahdollistaa oppimisympäristöjen uusimista (40 000 + 40 000 euroa), siirretään käyttötalouteen. Samalla otetaan myös varhaiskasvatuksessa, kulttuuripalveluissa ja liikuntapalveluissa käytöön samantyyppinen mahdollisuus tehdä ketterästi investointeja akutteihin tarpeisiin ja tilojen ja toimipisteiden varustamiseen (10 000 +10 000 + 10 000 euroa). Kyseessä on vuosittainen summa, joka lisätään käyttötalouteen.

sommaren 2019. Projektet påbörjades sommaren 2018. Medel reserveras för den första inredningen.

- Ungdomsgårdens framtid utreds av samhällstekniska sektorn i samarbete med musimyndigheterna.
- Simhallens framtid utreds av samhällstekniska sektorn.
- Tomten vid Stationsvägen 17 bevaras som y-tomt som en option för daghemsverksamhet.

Mindre investeringar och planeringar av investeringar inom bildningen är följande:

- Projekten för kameraövervakning vid bollhallen och låsbara portar vid centralidrottsplanen främjar en effektiv användning av idrottsanläggningarna (behovsutredning STS 1.10.2018).
- Behovet att förnya trampolinen i simhallen är akut (behovsutredning STS 1.10.2018).
- Planering av robotiseringen av kundutrymmen i stadsbiblioteket (behovsutredning STS 3.9.2018). Projektet är innovativt. Projektet har beaktats i driftsekonomien.
- Skolornas årliga anslag för investeringar i lösöre, som gör det möjligt att förnya lärmiljöer (40 000 + 40 000 euro), flyttas över till driftsbudgeten. Samtidigt inför man i småbarnspedagogiken, kulturtjänsterna och idrottstjänsterna en liknande möjlighet att på kort varsel göra akuta investeringar och investeringar i utrustning i lokaler och verksamhetsenheter (10 000 +10 000 + 10 000 euro). Det är fråga om ett årligt belopp som läggs till i driftsekonomien.

HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI

**Sivistystoimen hallinto ja talous
Bildningens förvaltning och ekonomi**

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	TAE	TS	TS
Heidi Backman	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
Sivistystoimenjohtaja - Bildningsdirektören	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	16 507	11 500	38 070	38 260	38 452
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-334 140	-448 500	-440 570	-442 773	-444 987
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-317 633	-437 000	-402 500	-404 513	-406 535

Sivistystoimen hallinto- ja talousyksikkö vastaa yhdessä sivistystoimen johtoryhmän kanssa toimialan hallinnon ja kehittämisen johtamisesta. Yksikkö koordinoi toimialan yhteisiä kehittämistoimintoja ja -hankkeita sekä johtaa kaupunginstrategian implementointia sivistystoimessa.

Bildningssektorns förvaltnings- och ekonominhet svarar tillsammans med bildningens ledningsgrupp för ledningen av sektorns administration och utveckling. Enheten koordinerar sektorns gemensamma utvecklingsfunktioner och -projekt samt leder implementeringen av stadsstrategin inom bildningen.

Toiminta

Yksikössä painotetaan, toimialan yhteisten tavoitteiden lisäksi, vuoden 2019 aikana erityisesti seuraavaa:

- Koko toimialan tavoitteiden koordinointi
- rekisterien (mm. Koski, Varda) ja tietosuojan kehittäminen sekä tilastoinnin, mittarien ja seurannan kehittäminen. Sivistystoimelle tehdään arviontisuunnitelma.
- Sote-uudistuksen valmistelut ja yhdyspinnojen kehittäminen molemmilla kielillä sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välillä
- Lähiöfest-tapahtuman järjestäminen yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa

Verksamhet

Inom enheten betonas, förutom de gemensamma målen för sektorn, särskilt följande under år 2019:

- Koordinering av hela sektorns mål
- Utveckling av register och dataskydd (bl.a. Koski, Varda) samt statistik, mätare och uppföljning. En utvärderingsplan för bildningen utarbetas.
- Förberedelser inför vårdreformen och utveckling av samarbetsytör på båda språken mellan bildningen och social- och hälsovården.
- Anordnande av Lähiöfest tillsammans med stadskansliet

Talous

Yksikön talousarviossa on myös sivistystoimen suuret yhteiset ulkoisesti rahoitetut hankkeet. Ainakin seuraavat hankkeet vuonna 2019:

- Grani goes Smart (tekoälysovelluksia)
- Kieliä koko Grani (kielten varhaistaminen ja robotiikka)

Ekonomi

I enhetens budget ingår stora för bildningen gemensamma projekt med utomstående finansiering. Åtminstone följande finns med år 2019:

- Grani goes Smart (AI-lösningar)
- Kieliä koko Grani (tidigareläggning av språk och robotik)

VARHAISKASVATUS – SMÅBARNSPEDAGOGIK

Varhaiskasvatukseen kuuluvat päiväkoti-hoito, esiopetus, avoin perhetoiminta, kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki sekä palveluseteli.

Småbarnspedagogiken består av dagvård, förskoleundervisning, öppen familjeverksamhet, hemvårdsstöd och stöd för privat vård samt servicesedel.

Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	TAE	TS	TS
Annika Hiitola	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
varhaiskasvatuspääikkö - chef för småbarnspedagogik	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 068 977	1 146 260	1 026 523	1 031 656	1 036 814
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 802 349	-8 095 260	-8 198 093	-8 239 083	-8 280 279
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-6 733 372	-6 949 000	-7 171 570	-7 207 428	-7 243 465

Toiminta

Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lasten kasvatuksesta. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatusteknologiaa ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista. Varhaiskasvatukseen tarkoitetaan suunnitelmallista ja ta-voitteellista kasvatukseen, opetuksen ja hoi-don muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päättääessä on en-sisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Merkittävimmät toimenpiteet vuonna 2019 ovat:

- Uuden varhaiskasvatuslain toimeenpano henkilömitoitukseen, tehtävänimikkeiden ja tehtäväankuvausten osalta.
- Palvelusetelin käyttöönotto olemassa olevan palveluvalikon täydennykseksi 1.1.2019.
- Varhaiskasvatukseen palveluohjausta vahvistetaan ja siihen luodaan proses-sikaavio.

Verksamhet

Småbarnspedagogiken är en del av det finländska utbildningssystemet och ett viktigt skede i barnets växande och lärande. Vårdnadshavarna bär det primära ansvaret förstan av sina barn. Småbarnspedagogiken stödjer och kompletterar hemmens fostrande uppdrag och bidrar till barnens välbefinande. Med småbarnspedagogik avses en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård, i vilken i synnerhet pedagogiken betonas. Vid planering och anordnande eller tillhandahållande av samt beslutsfattande om småbarnspedagogik ska man i första hand se till barnets bästa.

De mest betydande åtgärderna år 2019 är:

- Verkställandet av den nya lagen om småbarnspedagogik i fråga om personaldimensioneringen, yrkesbeteckningarna och arbetsbeskrivningarna.
- Införandet av servicesedel som komplement till den redan existerande service-menyn 1.1.2019.
- Servicehandledningen inom småbarnspedagogiken stärks och ett process-schema skapas för den.
- Svenskspråkig daghems- och förskoleutredning, med beaktande av förflyttning

- Ruotsinkielinen päiväkoti- ja esiopetus-selvitys, huomioiden esiopetuksen siirtymisen kokonaisuudessaan kouluun 2020.
  - Suomenkielisen esiopetuksen kehittämistä suomenkielisen koulun yhteydessä selvitetään yhteistyössä suomenkielisen opetustoimen kanssa. Korkealaatuinen varhaiskasvatus ja esiopetus tulee taata kaikissa tapauksissa.
  - Pedagogisen dokumentoinnin ja vanhempien osallisuuden välineeksi otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä Efficaan liittyvä lisäominaisuus Muksunetti sekä huoltajien mobiilisovellus TietoEdu.
  - Selvitetään kerhomuotoisen harrastustoiminnan mahdollistaminen varhaiskasvatuspäivän aikana, huomioiden tasa-arvo varhaiskasvatuksessa.
- av förskoleundervisningen i sin helhet till skolan 2020.
  - Möjligheten att utveckla den finska förskoleundervisningen i anslutning till skolan utreds i samarbete med det finskspråkiga undervisningsväsendet. En högklassig småbarnspedagogik och förskoleundervisning bör garanteras i samtliga fall.
  - Som redskap för pedagogisk dokumentation tar man i bruk tilläggsegenskapen Muksunetti i småbarnspedagogikens system för verksamhetsstyrning (Effica) samt mobilappen TietoEdu för vårdnadshavarna.
  - Vi utreder möjligheterna till hobbyverksamhet i form av klubbar under barnens dag på daghemmet, med beaktande av jämlighet inom småbarnspedagogiken.

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Varhaiskasvatus					
Småbarnspedagogik					
Suorittees/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Henkilökunta - Personal	125	125	128	129	130
Kaupungin päiväkotihoitto - Kommunal daghemsvård					
Kaupungin päiväkodit - stadens daghem	6	6	6	6	6
<u><i>Suomenkielinen varhaiskasvatus</i></u>					
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	206	200	210	212	215
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	29	50	50	53	55
Lapsia esiopetuksessa	122	70	75	70	70
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	61 981	52 000	60 000	62 000	64 000
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	55	71	62	0	0
<u><i>Ruotsinkielinen varhaiskasvatus</i></u>					
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	100	100	100	103	105
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	28	35	35	37	40
Lapsia esiopetuksessa	58	35	50	50	50
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	32 984	27 000	32 000	33 000	34 000
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	54	65	59	0	0
Ostopalvelupäiväkodit - Köpavitalsdaghem	2	2	2		
<u><i>Ruotsinkielinen varhaiskasvatus</i></u>					
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	69	65	50	35	0
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	4	10	8	8	0
Lapsia esiopetuksessa	41	20	15	0	0
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	18 266	12 000	12 000	8 000	0
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	40	66	51	0	0
Ryhämäperhepäivähointo - Grupp familjedagvård					
<u><i>Suomenkielinen varhaiskasvatus</i></u>					
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	0	0	0	0	0
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	6	8	8	8	8
Lapsia esiopetuksessa	0	0	0	0	0
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	1 131	1 400	1 200	1 200	1 200
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	71	58	62	0	0
Lasten kotih.tuki- Hemvårdsstöd					
Perheet / kk - Antal familjer / män :					
Lakisääteinen - Lagstadgad	68	100	80	75	70
Kunnallinen - Kommunalt	56	70	60	55	50
Yksit.hoid.tuki - Stöd för privat vård					
Perheet / kk - Antal familjer / män :					
Lakisääteinen - Lagstadgad	32	45	45	50	55
Kunnallinen - Kommunalt	31	45	45	50	55
Palveluseteli - Servicesedel					*)
Myönnetyt palvelustellit - Beviljade servicesedel (kpl/antal)			20	40	90
Myönnetyt palvelustellit - Beviljade servicesedel (EUR)			18 000	40 000	90 000
Yli 4-v osallistuminen järj. varhaiskasv.	97 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Över 4-åringars deltagande i org. Småbarnspedagogik					

*) uusi tunnusluku B2019 alkaen - nytt nyckeltal fr.o.m. Budget 2019

SUOMENKIELINEN OPETUS – FINSKSPrÅKIG UNDERSVING

Suomenkielinen opetus

Finskspråkiga undervisningen

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	TAE	TS	TS
Sari Aarniokoski opetuspääliktö-undervisningschef	Bokslut 2017	BG 2018	BGF 2019	Plan 2020	Plan 2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 404 960	2 221 300	2 123 252	2 133 868	2 144 538
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-10 478 102	-10 961 300	-11 195 452	-11 279 569	-11 335 967
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSVIDRAG	-8 073 142	-8 740 000	-9 072 200	-9 145 701	-9 191 430

Suomenkielinen opetus toimii suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan alaisuudessa ja sitä johtaa opetuspääliktö. Suomenkieliseen opetuksen kuuluvat Mäntymäen koulu (vl 1–6) ja Kasavuoren koulu (vl 7–9) sekä lukio. Kauniainen on ammattiopisto Omnia sekä ammattikorkeakoulujen Laurean ja Metropolian osakas.

Toiminta

Suomenkielinen opetustoiminta on laajentunut käsittämään perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lisäksi perusopetuksen valmistavan opetuksen. Perusopetuksessa toimii kaksoisopetuksen pienryhmää, yksi Mäntymäen koulussa ja toinen Kasavuoren koulussa. Nämä palvelut on aikaisemmin ostettu Espoolta. Suomenkielisessä opetuksessa kauniaisläisten oppilaiden määrä on kasvanut erityisesti alakouluikäisissä.

Vuonna 2016 otettiin käyttöön uusi opetussuunitelma sekä perusopetuksessa että lukiossa. Perusopetuksen vuosiluokat 1–8 ja lukio toteutuvat kokonaisuudessaan 2016 opetussuunitelmaa ja tuntijakoa. Syksystä 2019 kaikki oppilaat ovat uuden tuntijan ja opetussuunitelman piirissä. Koulujen toiminnassa toteutetaan Tulevaisuusohjelmia.

Vuoden 2019 toiminnan toimenpiteet:

- Opiskeluhuollon käskirja laaditaan
- LAPE:ssa pilotoitujen toimintamallien juuruttaminen koulujen toimintaan
- Erityislukkatoiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen
- Oppilasarvioinnin kehittäminen ja digitaalisten arviointivälineiden käytöönotto
- Lukiolaisen bisneslinjan aloittaminen
- Yhdenvertaisuusohjelman laatiminen

Den finskspråkiga undervisningen lyder under finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik och leds av undervisningschefen. Till den finska undervisningen hör Mäntymäen koulu (åk 1–6), Kasavuoren koulu (åk 7–9) och det finska gymnasiet. Grankulla är delägare i yrkesinstitutet Omnia samt yrkeshögskolorna Laurea och Metropolia.

Verksamhet

Den finska undervisningsverksamheten har utvidgats så att den utöver grundläggande utbildning och gymnasieutbildning även omfattar förberedande undervisning. Inom den grundläggande utbildningen finns två smågrupper för specialundervisning, en i Mäntymäen koulu och en i Kasavuoren koulu. Dessa tjänster har tidigare köpts av Esbo. Antalet Grankullaelever i den finska undervisningen har ökat särskilt när det gäller årskurserna 1–6.

År 2016 infördes en ny läroplan såväl inom den grundläggande utbildningen som i gymnasiet. Årskurserna 1–8 i grundskolan samt gymnasiet följer i sin helhet läroplanen och timfördelningen från 2016. Från hösten 2019 följer alla elever den nya läroplanen och timfördelningen. Skolorna tillämpar Framtidsprogram i sin verksamhet.

Åtgärder år 2019:

- En handbok för elevvården utarbetas.
- De LAPE-piloterade modellerna implementeras i skolorna.
- Specialklassverksamheten inarbetas och utvecklas.
- Elevbedömningen utvecklas och digitala bedömningsverktyg tas i bruk.
- En businesslinje för gymnasiestuderande startar.
- Ett likabehandlingsprogram utarbetas.

- Aurinkoenergian käyttöönotto Kasavuoren koulukeskuksessa
  - Laaditaan pitkän tähtäimen ohjelma lukioiden tehokkuuden ja laadun edistämiseksi
  - Matematiikan digitaalisen yo-kokeen käyttöönotto
  - Yhteistyötä ruotsinkielisen opetuksen kanssa kehitetään.
  - Opetuksen arvointisuunnitelma laaditaan 2019.
- Solenergi tas i bruk i Kasavuoren koulukeskus.
  - En långsiktig strategi utarbetas för att främja effektiviteten och kvaliteten i gymnasiet.
  - Digitalt studentprov i matematik införs.
  - Samarbetet med den svenska undervisningen utvecklas.
  - En utvärderingsplan för undervisningen utarbetas 2019.

Mäntymäen koulussa tapahtuvaa iltapäiväkerhotoimintaa järjestää kaupungin tukemana H & S International School Oy. Iltapäivätoiminnassa alkoi uusi sopimuskausi 1.8.2018. Sopimus on tehty ajalle 1.8.2018–31.7.2021 (+1+1 optionsvuotta). Aamupäivätoiminnan järjestää Mäntymäen koulu.

Eftermiddagsverksamheten ordnas i Mäntymäen koulu av H & S International School Oy med stöd av staden. En ny avtalsperiod inleddes i eftermiddagsverksamheten 1.8.2018. Avtalet har ingått för tiden 1.8.2018–31.7.2021 (+1+1 optionsår). Morgonverksamheten sköts av Mäntymäen koulu.

Peruskoulut - Grundskolor	TP	TA	TAE	TS	TS
Kotikuntakorvaukset - Hemkommunsersätttn.	Bokslut 2017	BG 2018	BGF 2019	Plan 2020	Plan 2021
Saatavat kotikuntakorvaukset - Fås	2 204 892	2 103 000	2 002 000	2 002 000	2 002 000
Maksettavat kotikuntakorvaukset - Betalas	-771 000	-771 000	-722 000	-722 000	-722 000

Suomenkielinen opetus - finskspråkiga undervisningen

Muu koulutoimi - Övrig skolverksamhet	TP	TA	TAE	TS	TS
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	Bokslut 2017	BG 2018	BGF 2019	Plan 2020	Plan 2021
Erityisopetuspalvelut - Ostopalvelut (1000 Eur)	140	228	220	220	220
Specialundervisning - Köp av tjänster (1000 Eur)					

Mäntymäen koulu	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	422	440	450	460	460
kauniaislaiset-från Grankulla	369	389	390	409	409
muista kunnista-från andra kommuner	53	51	60	51	51
Ryhmkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt			18,5		
yleisopetus - allmänna studier	18,5	18,6			
taitoaineet - färdighetsämnen	15,0	18,3			
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)	205	37	190	190	190
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	12	25	0	0	0
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	61	80	79	79	79
EUR (€) / oppilas					
henkilöstömenot - opettajat	3 748	3 923	3 863	3 859	3 878
henkilöstömenot - muu henkilökunta	459	362	519	511	513
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	836	646	591	581	584
sisäiset menot - vuokrat	1 409	1 215	1 209	1 189	1 195
sisäiset menot - muut	734	788	831	817	821
toimintamenot yhteenä	7 186	6 934	7 013	6 956	6 991
toimintatulot	46	25	4	4	4
toimintakate	7 140	6 909	7 009	6 952	6 987

Kasavuoren koulu	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	346	340,0	342,0	340,0	340,0
kauniaislaiset-från Grankulla	183	180	184	180	180
muista kunnista-från andra kommuner	163	160	158	160	160
Ryhmkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt					
yleisopetus - allmänna studier	18,0	17,5	18,0		
taitoaineet - färdighetsämnen	15,9	15,0	15,0		
Päättötod. saaneita-Fått avgångsbetyg	113	108	117		
Erityisopetus pienryhmässä - Specialundervisning (1000 EUR)	180	41	190	190	190
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	32	19	0	0	0
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	0	19	0	0	0

EUR (€) / oppilas	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
henkilöstömenot - opettajat	5 462	5 694	5 771	5 834	5 863
henkilöstömenot - muu henkilökunta	394	330	343	347	349
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	757	726	729	737	741
sisäiset menot - vuokrat	1 188	1 510	1 495	1 511	1 519
sisäiset menot - muut	851	935	1 004	1 014	1 020
toimintamenot yhteenä	8 653	9 196	9 342	9 444	9 491
toimintatulot	93	78	47	47	48
toimintakate	8 560	9 118	9 295	9 397	9 444

Kauniaisten lukio	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
Suorittees/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	395	410	418	410	410
kauniaislaiset-från Grankulla	80	80	64	80	80
muista kunnista-från andra kommuner	315	330	354	330	330
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	21,6				
pakolliset kurssit - obligatoriska kurser	24,4	25,0	25,2		
soveltavat, syventävät kurssit - tillämpade, fördjupade kurser	18,2	18,0	18,2		
Ylioppilastutkinnon suorittaneita- Avlagt studentexamen	111	128	134		
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)			0	0	0
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)			0	0	0
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)			0	0	0
EUR (€) / oppilas					
henkilöstömenot - opettajat	4 501	4 362	4 357	4 464	4 486
henkilöstömenot - muu henkilökunta	95	0	0	0	0
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	430	302	331	339	341
sisäiset menot - vuokrat	1 172	1 619	1 582	1 621	1 629
sisäiset menot - muut	912	898	912	934	939
toimintamenot yhteenä	7 109	7 180	7 182	7 359	7 395
toimintatulot	154	134	129	132	133
toimintakate	6 955	7 046	7 053	7 226	7 262

RUOTSINKIELINEN OPETUS – SVENSKSPRÅKIG UNDERRÄKNING

Svenskspråkiga undervisningen

Ruotsinkielinen opetus

Ansvars person - Vastuuhenkilö:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Maria Ekeman - Ekebom undervisningschef - opetuspäällikkö					
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 076 910	2 021 488	1 872 735	1 882 099	1 891 509
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-9 945 165	-9 891 488	-9 970 935	-10 020 790	-10 070 894
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-7 868 255	-7 870 000	-8 098 200	-8 138 691	-8 179 384

Ruotsinkielinen opetus toimii ruotsinkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan alaisuudessa, ja sitä johtaa opetus-päällikkö. Ruotsinkieliseen opetuukseen kuuluvat Granhultsskolan (vl 1–6), Hagelstamska skolan (vl 7–9), Gymnasiet Grankulla samskola sekä oppilashuolto (koulukuraattorit ja koulupsykologi).

**Kauniainen on ammattiopisto Prakticumin sekä Västra Nylands folkhögskolan osa-
kas.**

Den svenska undervisningen lyder under svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik och leds av undervisningschefen. Till den svenska undervisningen hör Granhultsskolan (åk 1–6), Hagelstamska skolan (åk 7–9) och Gymnasiet Grankulla samskola samt elevvården (skolkuratorerna och skolpsykologen).

Grankulla är delägare i Yrkeshuset Prakticum och i Västra Nylands folkhögskola.

Toiminta

Vuosiluokat 7–9 siirtyvät asteittain uuden opetus-suunnitelman mukaiseen uuteen tuntijakoon. Syksyllä 2019 kaikki peruskoululaiset opiskelevat uuden opetussuunnitelman mukaan. Lukio siirtyi kokonaisuudessaan uuteen opetussuunnitelmaan syksyllä 2018.

Toimenpiteet 2019:

- Yhteistyössä varhaiskasvatukseen kanssa laaditaan kehittämisiin suomenruotsalaisen Framtidsdalen-projektin puitteissa.
- Kehitetään yhtenäistä perusopetusta, johon sisältyy esiopetustoiminta peruskoulun yhteydessä.
- Laaditaan pitkän tähtäyksen ohjelma teholkaan ja laadukkaan lukion kehittämiseksi.
- LAPE-hankeessa pilotoidut mallit toteutetaan. Oppilashuollon käsikirja laaditaan.
- Pääkaupunkiseudun yhteistyössä harjottettavan Kohur-toiminnan painopisteena on vuonna 2019 koulajohtajien täydennyskoulutus.

Verksamhet

Årskurserna 7–9 övergår stegvis till den nya timfördelningen i enlighet med den nya läroplanen. Hösten 2019 följer samtliga grundskolelever den nya läroplanen. Gymnasiet har i sin helhet övergått till den nya läroplanen hösten 2018.

Åtgärder 2019:

- En utvecklingsplan görs upp i samarbete med småbarnspedagogiken inom det finlandssvenska Framtidsdalen-projektet.
- En enhetlig grundläggande utbildning med förskoleverksamhet i anslutning till grundskolan utvecklas.
- Ett långsiktigt program för ett effektivt och högklassigt gymnasium utvecklas.
- De LAPE-piloterade modellerna implementeras. En handbok för elevvård utarbetas.
- Kohur-verksamheten i samarbete med huvudstadsregionen har som tyngdpunkt år 2019 fortbildning för skollelare.

- Kehitetään uusi malli erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden kotouttamiselle.
- Ylioppilaskirjoitusten digitalisoinnissa päästään viimeiseen vaiheeseen, kun matematiikka kirjoitetaan keväällä 2019.
- Opetuksen arvointisuunnitelma laaditaan 2019.

Sivistystoimen kaksikielisyysohjelman mukaista yhteistyötä suomenkielisen opetuksen kanssa kehitetään.

Granhultsskolan vastaa aamutoiminnasta, kun taas iltapäivätoiminnan järjestää H & S International School Oy voimassa olevan sopimuksen mukaisesti (1.8.2018–31.7.2021 +1+1 optiovuosi).

- En ny modell för integreringen av elever med beslut om särskilt stöd utvecklas.
- Digitaliseringen av studentexamen går in i sitt sista skede då matematiken skrivs våren 2019.
- En utvärderingsplan för undervisningen utarbetas 2019.

Samarbetet med den finskspråkiga undervisningen i enlighet med bildningens tvåspråkighetsprogram utvecklas.

Granhultsskolan ansvarar för morgonverksamheten, eftermiddagsverksamheten ordnas av H & S International School Oy i enlighet med gällande avtal (1.8.2018 – 31.7.2021 +1+1 optionsår).

Peruskoulut - Grundskolor	TP	TA	TAE	TS	TS
Kotikuntakorvaukset - Hemkommunsersättn.	Bokslut 2017	BG 2018	BGF 2019	Plan 2020	Plan 2021
Saatavat kotikuntakorvaukset - Fås	1 625 052	1 721 000	1 614 000	1 614 000	1 614 000
Maksettavat kotikuntakorvaukset - Betalas	-179 460	-179 000	-176 000	-176 000	-176 000

Ruotsinkielinen opetus - svenska språkiga undervisningen

Muu koulutoimi - Övrig skolverksamhet	TP	TA	TAE	TS	TS
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	Bokslut 2017	BG 2018	BGF 2019	Plan 2020	Plan 2021
Erityisopetuspalvelut - Ostopalvelut (1000 eur)	170	173	181	181	181
Specialundervisning - Köp av tjänster (1000 eur)					

Granhultsskolan	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	392	387	360	344	340
kauniaislaiset-från Grankulla	358	353	326		
muista kunnista-från andra kommuner	34	34	34		
Ryhmkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt			17,4		
yleisopetus - allmänna studier	18,4	18,9			
taitoaineet - färdighetsämnen	18,4				
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)	193	41,0	226	226	226
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	0,0	0	0	0	0
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	0,0	0	0	0	0
EUR (€) / oppilas					
personalutgifter - lärare	4 031	4 476	4 690	4 933	5 016
personalutgifter - övrig personal	763	673	708	744	757
köp av tjänster, material och varor, övriga utgifter	677	474	627	659	670
interna utgifter - hyror	1 694	1 504	1 631	1 716	1 745
interna utgifter - övrigt	732	856	910	957	974
utgifter totalt	7 897	7 983	8 567	9 010	9 162
inkomster totalt	9	0	28	29	30
verksamhetsbidrag	7 888	7 983	8 539	8 981	9 132

Hagelstamska skolan	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	364	342	328	340	342
kauniaislaiset-från Grankulla	206	205	191		
muista kunnista-från andra kommuner	158	137	137		
Ryhmkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt			18,2		
yleisopetus - allmänna studier	19,0	19,1			
taitoaineet - färdighetsämnen	16,3	17,3			
Päättötd. saaneita-Fatt avgångsbetyg	107		111		
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)	139	41	160	160	160
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	0	0	0	0	0
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	0	0	0	0	0
EUR (€) / oppilas					
personalutgifter - lärare	5 140	5 503	6 057	5 873	5 867
personalutgifter - övrig personal	427	365	444	431	430
köp av tjänster, material och varor, övriga utgifter	646	616	674	653	653
interna utgifter - hyror	1 993	2 100	1 895	1 838	1 836
interna utgifter - övrigt	803	988	1 015	984	983
utgifter totalt	9 008	9 573	10 085	9 778	9 769
inkomster totalt	244	237	183	177	177
verksamhetsbidrag	8 764	9 336	9 902	9 601	9 592

Gymnasiet Grankulla Samskola	TP	TA	TAE	TS	TS
	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	294	299	302	299	299
kauniaislaiset från Grankulla	115	120	124		
muista kunnista-från andra kommuner	179	179	178		
Ryhmkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt		21,4			
pakolliset kurssit - obligatoriska kurser	24,0	24,0	23,8		
soveltavat, syventäväät kurssit - tillämpade, fördjupade kurser	17,9	17,9	18,8		
Ylioppilastulkinnon suorittaneita- Avgått studentexamen	100		101	103	103
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)	0	0	40	40	40
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	0	0	0	0	0
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	0	0	0	0	0
EUR (€) / oppilas					
personalutgifter - lärare	4 901	4 997	4 993	5 068	5 093
personalutgifter - övrig personal	122	0	0	0	0
köp av tjänster, material och varor, övriga utgifter	921	662	707	718	722
interna utgifter - hyror	1 914	1 877	1 820	1 847	1 857
interna utgifter - övrigt	909	923	887	901	905
utgifter totalt	8 766	8 459	8 407	8 534	8 577
inkomster totalt	685	600	513	521	524
verksamhetsbidrag	8 081	7 859	7 894	8 013	8 053

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR OCH FRITID

Kulttuuri ja vapaa-aikatoimi

Kultur- och fritidssektorn

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	TAE	TS	TS
Anders Lindholm-Ahlefeldt	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö - kultur- och fritidschef	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 021 043	1 053 191	1 032 245	1 037 406	1 042 593
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-6 972 038	-6 812 191	-7 130 321	-7 165 973	-7 201 802
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-5 950 995	-5 759 000	-6 098 076	-6 128 566	-6 159 209

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen talousarviota ja toimintaa valvoo kolme valiokuntaa: kulttuurivaliokunta, liikuntivaliokunta ja nuorisovaliokunta. Kulttuurivaliokunta vastaa kaupungin kulttuuritoiminnasta, kirjastosta ja kansalaisopistosta. Jälkimäiset kaksoi toimivat itsenäisinä tulosyksikköinä. Liikuntivaliokunta vastaa kaupungin liikuntatilojen ja -palveluiden tuottamisesta, ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Nuorisovaliokunnan vastuualueeseen kuuluvat nuorisopalvelut ja kaupungissa tehtävä nuorisotyö.

Toiminta

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen merkittävimmät toimenpiteet vuonna 2019 ovat:

- Kansalaisopisto selvittää yhdessä sosiaali- ja terveystoimen kanssa Kaiku-kortin (Kulttuuria kaikille/Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta) käyttöönottoa, joka mahdollisesti tapahtuisi vuoden 2019 aikana. Kaiku-kortilla tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevat voisivat saada ilmaisia kursseja. Koska matalan kynnyksen liikunta on tärkeä osa strategiaa, tulee selvittää myös mihiin kansalaisopiston tarjoamiin tanssi- ja liikuntakursseille Kaikukortti käy ja voiko kortin haltija (oltava vähintään 16 v.) hankkia maksuttomia tanssi- ja liikuntakursseja myös alle 16-vuotialle lapsilleen tai lapsenlapsilleen.
- Kaupunginkiraston Tulevaisuuden kirjasto -projektissa pohditaan ratkaisuja kirjastopalvelujen kehittämiseen mm. digitalisaatio, automaatio ja robotiikka huomioiden.
- Paikallishistoriallisen arkiston materiaalin digitointi jatkuu ja mobiilipalvelua (SmartGrani) kehitetään edelleen kaksi-kieliseksi palveluksi.

Budgeten och verksamheten inom kultur- och fritidssektorn övervakas av tre utskott: kulturutskottet, idrottsutskottet och ungdomsutskottet. Kulturutskottet ansvarar för stads kulturverksamhet, bibliotek och medborgarinstitut. De två sistnämnda verkar som självständiga resultatenheter. Idrottsutskottet ansvarar för underhåll och utveckling av stads idrottsanläggningar samt produktion och utveckling av idrotts- och motionstjänster. Till ungdomsutskottets ansvarsområde hör ungdomstjänsterna och det ungdomsarbetet som görs i staden.

Verksamhet

De viktigaste åtgärderna inom kultur och fritid år 2019 är följande:

- Medborgarinstitutet utreder tillsammans med social- och hälsovården ibruktagande av Kaiku-kortet (Kultur för alla/kultur på lika villkor) möjlichen redan under 2019. Kaiku-kortet erbjuder möjligheter för avgiftsfria kurser åt personer i ekonomiskt trångmål. Eftersom främjandet av idrott och gymnastik med låg tröskel utgör en viktig del av vår strategi, bör man också utreda vid vilka av medborgarinstitutets dans- och gymnastikkurser Kaikukortet gäller och huruvida kortinnehavaren (bör vara minst 16 år) med kortet kan skaffa avgiftsfria dans- och övningskurser även för sina barn eller barnbarn under 16 år.
- Stadsbibliotekets projekt Framtidens bibliotek utreder olika lösningar för att utveckla bibliotekstjänster bl.a. inom digitalisering, automation och robotik.
- Digitaliseringen av det lokalhistoriska arket fortsätter och mobiltjänsten (Smart-Grani) utvecklas till en tvåspråkig service.
- Stadsbibliotekets och ungdomstjänsternas samarbete utvecklas.

- Kaupunginkirjaston ja nuorisotoimen yhteistyötä kehitetään.
- Tarkoitukseenmukaiset tilat nuorisotointimelle järjestetään kiireellisesti joko olemassa oleviin kaupungin tiloihin tai välialkaistiloilla keskeiselle paikalle.
- Nuorisovaltuiston toimintaa kehitetään painopisteenä nuorten osallisuus.
- Nuorisotyöttömyyden minimoimiseen painostetaan, tavoitteena 0 %.
- Sivistystoimi laati liikunta- ja hyvinvointisuunnitelman vuosille 2019-2023. Suunnitelma pitää sisällään liikuntapaikka-suunnitelman.
- Liikuntaa ja liikkettä Granissa -projektia (liikuntamalleja kotouttamisen tueksi) jatketaan ulkoisen rahoituksen puitteissa.
- Palveluja kehitetään vanhuksille ja vammaisille mm. valtakunnallisen *Voimaa Vanhuuteen* hankkeen myötä.
- Avustustoiminnan periaatteita päivitetään.
- Liikuntatoimi kehittää liikuntaseurojen avustusperiaatteisiin läpinäkyvät ja tasapuiset periaatteet huomioiden niin toiminta-avustukset kuin epäsuora tuki liikuntapaikkojen käyttööikeuksina. Periaatteissa painotetaan kauniaislaisille tuottujen suoritteiden määrää, suku-puolten tasa-arvoisuutta ja matalan kynnyksen liikuntaa. Tavoitteena on kaikien kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen".

- Ändamålsenliga utrymmen för ungdomsverksamhet ordnas i brådskande ordning antingen i stadens existerande utrymmen eller i temporära utrymmen på en central plats.
- Ungdomsfullmäktiges verksamhet utvecklas med fokus på ungdomars delaktighet.
- Satsningar görs på minimering av ungdomsarbetslösheten; målet är 0 %.
- Bildningen gör upp en plan för motion och välbefinnande för åren 2019-2023. Planen ska innefatta en idrottsplatsplan.
- Projektet *Motion och rörelse i Grani* (motionsmodeller som stöd för integrering) fortsätter med extern finansiering.
- Tjänster för äldre och handikappade utvecklas bl.a. genom det riksomfattande projektet *Kraft i åren*.
- Grunderna för utdelning av understöd uppdateras.
- Idrottsväsendet utvecklar transparenta och jämlika principer för bidragen till idrottsföreningar med beaktande av såväl verksamhetsunderstöden som det indirekta stödet i form av användningsrättigheter för idrottsplatser. "I principerna betonas antalet prestationer för Grankullaborna, jämförbarheten mellan könen samt motionstjänster med låg tröskel. Målet är att främja alla kommuninvånares välbefinnande.

Kulttuurivaliokunta - Kulturutskottet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	TAE	TS	TS
Anders Lindholm-Ahlefeldt	Bokslut	BG	BGF	Plan	Plan
Kulttuuri- ja vapaa-aika päällikkö - kultur- och fritidschef	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	517 231	538 902	495 050	497 525	500 013
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-3 191 871	-3 291 974	-3 401 595	-3 418 603	-3 435 696
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-2 674 640	-2 753 072	-2 906 545	-2 921 078	-2 935 683

Kansalaisopisto Medborgarinstitutet	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Suoritteet/Tunnuksluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Vakinainen henkilökunta - Ordinarie anställda	5	5	5	5	5
Määräaikainen henkilökunta - Visstidsanställda	85	81	81	81	81
Opetustunteja yhteensä- Undervisningstimmar sammanlagt	9 846	9 000	9 000	9 000	9 000
normaalitunteja - normala timmar	8 757	8 400	8 400	8 400	8 400
maksupalvelutunnit - uppdragstimmar	1 089	600	600	600	600
Terveys ja hyvinvointi, tunnit - Hälsa och välmående, timmar	5101	4 200	4 200	4 200	4 200
Kurssilaisia - Kursdeltagare	9 291	7 700	7 700	7 700	7 700
euro/tunti (netto) - euro/timme (netto)	62	66	66	66	66
Kaupungin osuus rahoituksesta - Stadens andel av finansiell	40 %	43 %	43 %	43 %	43 %
Kaupungin osuus ulkoisista menoista - Stadens andel av ex	26 %	29 %	29 %	29 %	29 %

Kaupunginkirjasto Stadsbiblioteket	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Suoritteet/Tunnuksluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Henkilökunta - Personal	13	13	12	12	12
Kirjastokäynnit - Biblioteksbesök	137 911	150 000	150 000	150 000	150 000
Kirjastokäynnit/omatoimiaika - Biblioteksbesök/meröppet		60 000	30 000	40 000	50 000
Verkkokäynnit - Nätbesök	93 252	90 000	100 000	110 000	120 000
Lainoja - Lån	240 720	300 000	245 000	250 000	255 000
Hankittu aineisto - Anskaffat material	3 828	5 000	4 000	4 000	4 000
Lehtivuosikerrat - Tidningsårgångar	187	190	190	190	190
Tapahtumat - Evenemang	162	130	130	130	130
Avoinna, tunti/vuosi - Öppet, timmar/år	2 450	2 400	2 400	2 400	2 400
Omatoimiaukiolo, tunti/vuosi - Meröppet, timmar/år	418	2 000	2 000	2 000	2 000
Rakennuksen käyttöaste - Byggnadens användningsgrad		50 %	50 %	50 %	50 %
Kirjastokäynnit/aukiolotunti - Biblioteksbesök/öppettimme	56	63	63	63	63
Kirjastokäynnit/aukiolotunti (sis. omatoimi) - Biblioteksbesök/öppettimme (med)	48	41	43	45	
Nettokulut/laina - Nettoutgift/lån	4,0	3,2	3,8	3,8	3,7
Nettokulut/kirjastokäynnit - Nettoutgift/besök	7,0	6,3	6,3	6,3	6,3
Nettokulut/käynnit - Nettoutgift/besök *	4,2	3,2	3,4	3,1	2,9
* sis. omatoimi ja verkkokäynnit / meröppet och nätsesök inkl.					
Kokonaislainauksen jakautuminen (%) osastoittain:					
Aikuiset - Vuxna	43 %	46 %	43 %	43 %	43 %
Lapset ja nuoret - Barn och unga	42 %	39 %	43 %	43 %	43 %
Musiikki - Musik	11 %	12 %	11 %	11 %	11 %
Varasto - Lager	4 %	3 %	3 %	3 %	3 %

1) Omatoimi otettu käyttöön 10/2017

2.) Luku ei sisällä omatoimiaukioloa

Kulttuuripalvelut Kulturtjänster	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Suoritteet/Tunnuksluvut - Prestationer/Nyckeltal					
Henkilökunta - Personal	1	1	1	1	1
Kulttuuritapahtumat - Kulturevenemang					
vuokralle annetut - uthyrda	180	150	150	150	150
yhteistyössä tuotetut & omat - samarbeten & egna	81	30	30	30	30
Näyttelyt - Utställningar					
vuokralle annetut - uthyrda	1	15	15	15	15
yhteistyössä tuotetut & omat - samarbeten & egna	4	4	4	4	4
Kävijämäärät - Besökarantal					
vuokralle annetut - uthyrda	11 500	12 000	12 000	12 000	12 000
yhteistyössä tuotetut & omat - samarbeten & egna	5 600	5 000	5 000	5 000	5 000
euro/asukas (netto) - euro/inv. (netto)	113	118	118	118	118

	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Kulttuuripalvelut					
Kulturtjänster					
Avustukset - Understöd					
Kauniaisten musiikkiopisto yht. - Grankulla musikinstitut tot.	290 580	315 290	315 290	315 290	315 290
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	215 650	215 650	215 650	215 650	215 650
Vuokratuki - Hyresstöd	74 930	99 640	99 640	99 640	99 640
Kauniaisten kuvataidekoulu yht. - Grankulla bildkonstskola tot.	175 910	179 109	179 109	179 109	179 109
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	142 500	147 500	147 500	147 500	147 500
Vuokratuki - Hyresstöd	33 410	31 609	31 609	31 609	31 609
Suomen Kansallisooppera					
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	58 970	58 000	58 000	58 000	58 000
Kauniaisten musiikkijuhat					
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	47 500	47 500	47 500	47 500	47 500
Suomen Luontokeskus Haltia-Haltia Finlands naturcentrum					
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	17 145	17 000	17 000	17 000	17 000
Luckan i Helsingfors r.f.					
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	0	1 600	1 600	1 600	1 600
Kauniaisten orkesteri					
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	2 850	2 850	2 850	2 850	2 850
Understödsföreningen för Jazzmusik i Grankulla					
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	2 850	2 850	2 850	2 850	2 850
Muut avustukset					
Toiminta-avustukset & kohdeavustukset		7 125	7 125	7 125	7 125
Taitelija-apuraha		1 900	1 900	1 900	1 900

Nuorisovaliokunta

Ungdomsutskottet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Anders Lindholm-Ahlefeldt					
Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö - kultur- och fritidschef					
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	33 428	58 000	29 000	29 145	29 291
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-601 941	-455 928	-451 051	-453 306	-455 573
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-568 513	-397 928	-422 051	-424 161	-426 282

Nuorisopalvelut

Ungdomstjänster

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2017	TA BG 2018	TAE BGF 2019	TS Plan 2020	TS Plan 2021
Henkilökunta - Personal	4	5	5	5	5
Nuorisotila käyntejä/ita (keskim.) - Ungdomsutrymmet besök/kväll (medeltal)	25	35	35	35	35
Ilta-tapahtumien kävijät/v - Kvällsevenemang besökare/år	540	1 000	500	500	500
Nuorisotapahtumat - Ungdomsevenemang		10	4	4	4
Kerhotointaan osallistuneet/vuosi - Klubbverksamhet, deltagare/år	20	30	20	20	20
Kesätoimintaan osallistuneet - Deltagare i sommarverksamhet		350	350	350	350
Kesätyösetelit (tilitetyt) - Sommarsedlar (redogjorda)		118	118	118	118
euro/nuori (alle 19 v) (netto) - euro/ungdom (under 19 år). (netto)	232	200	200	200	200

Liikuntataliokunta

Idrottstukkottet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP Bokslut	TA BG	TAE BGF	TS Plan	TS Plan
Kulttuuri- ja vapaa-aikapäälikkö - kultur- och fritidschef	2017	2018	2019	2020	2021
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	470 384	456 289	508 195	510 736	513 290
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-3 178 226	-3 064 289	-3 277 675	-3 294 063	-3 310 534
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-2 707 842	-2 608 000	-2 769 480	-2 783 327	-2 797 244

Liikuntapalvelut

Idrottstjänster

Luokka	TP Bokslut	TA BG	TAE BGF	TS Plan	TS Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Henkilökunta - Personal	21	21	21	21	21
Uimahalli - Simhallen					
uudet tunnusluvut uimahallille:					
aukiolopäivät			310	310	310
Käynnit uinti- Besök simning			70 000	70 000	70 000
Käynnit kaikki - Besök allt	75 898	95 000	88 000	88 000	88 000
euro/käynti (netto) - euro/besök (netto)	7,3	6,8			
euro/päivä - euro/dag N=365			1671,0	1671,0	1671,0
euro/päivä - euro/dag N=310			1968,0	1968,0	1968,0
Jäähalli - Ishallen					
uudet tunnusluvut jäähallille:					
aukiolopäivät			270	300	300
Käyttöaste arkisin keskimäärin 8-14.30- Utynyttjandegradi vardagar i genomsnitt 8-14.30	35 %	30 %	45 %	45 %	45 %
Käyttöaste arkisin keskimäärin 7-8 ja 14.30-24 -	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Utnyttjandegradi vardagar i genomsnitt 7-8 och 14.30-24					
Käyttöaste viikonloppuisin - Utynyttjandegradi veckoslut	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
euro/päivä - euro/dag N=365			1425,0	1452,0	1452,0
euro/päivä - euro/dag N=270 1)			1926,0	1767,0	1767,0
Palloiluhalli Kenttä 1 - Bollhallen Plan 1					
uudet tunnusluvut pallohalli kenttä 1:					
aukiolopäivät			310	310	310
Käyttöaste arkisin keskimäärin 8-16 -	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %
Utnyttjandegradi vardagar i genomsnitt 8-16					
Käyttöaste arkisin keskimäärin 16-22 -	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Utnyttjandegradi vardagar i genomsnitt 16-22					
Käyttöaste viikonloppuisin - Utynyttjandegradi veckoslut	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
euro/päivä - euro/dag N=365 2)			445,0	445,0	445,0
euro/päivä - euro/dag N=310 2)			524,0	524,0	524,0
Palloiluhalli Kenttä 2 - Bollhallen Plan 2					
uudet tunnusluvut pallohalli kenttä 2:					
aukiolopäivät			310	310	310
Käyttöaste arkisin keskimäärin 8-16 -	38 %	38 %	40 %	40 %	40 %
Utnyttjandegradi vardagar i genomsnitt 8-16					
Käyttöaste arkisin keskimäärin 16-22 -	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Utnyttjandegradi vardagar i genomsnitt 16-22					
Käyttöaste viikonloppuisin - Utynyttjandegradi veckoslut	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
euro/päivä - euro/dag N=365 2)			445,0	445,0	445,0
euro/päivä - euro/dag N=310 2)			524,0	524,0	524,0

1) Suunniteltu remonttia vuodelle 2019, suljettuna touko-kesäkuu

2) Yhden kentän osuus hallin kuluista

HENKILÖSTÖ PERSONAL

HENKILÖSTÖ – PERSONAL

Uuden kaupunkistrategian 2018-2022 teeman ”Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen” keskeisenä tavoitteena on joustava organisaatio ja houkutteleva työnantaja. Strategiaan kirjatun mukaisesti hyvien ja tuloksellisten palveluiden tuottamiseksi jatketaan henkilöstön työhyvinvoinnin edistämistä sekä johtamisosaamisen ja johtamiskäytäntöjen kehittämistä. Avoin toimintakulttuuri ja ilmapiiri kannustaa henkilöstöä uuden kokeiluun, jatkuvaan arviointiin ja oppimiseen.

Toimialat arvioivat resurssitarpeensa toimintansa, palvelutason, tuloksellisuuden ja tuottavuuden varmistamiseksi. Henkilöstösuunniteluun vaikuttaa toiminnan mahdollisen lakisääteisen henkilöstömitoituksen lisäksi valtakunnalliset suosituksit ja seudullinen vertailu.

Kauniainen työnantajana tukee tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjintää. Tavoitteena on myös kannustavan, arvostavan ja moninaisuutta hyväksyvän työkulttuurin kehittäminen.

Kauniainen osallistuu johtamisen erityismattitutkintoon tähtäävän koulutuksen järjestämiseen esimiehille, joista enin osa onkin jo suorittanut tutkinnon. Henkilöstön työhyvinvointia ja työn tekemisen virettä tutkitaan vuoden aikana kerran koko henkilöstölle suunnatun laajan kyselyn avulla sekä viikoittaisen mittauksien avulla ja työpaikkaselvityksien ja terveystarkastuksien yhteydessä.

Työnantajan tulee varmistaa henkilöstön osaaminen koulutus- ja kehittämissuunnitelmien avulla. Vuosittain työyhteisöt tarkentavat työyhteisölle asetetut tavoitteet ja tarvittavan henkilötason osaamisen.

Palkitsemisen eri muotoja kehitetään. Lisäksi työnantaja tukee henkilöstön mahdollisuksia omaehtoisin kulttuuri- ja liikuntamahdollisuksiin sekä julkisen joukkoliikenteen käyttöön.

Henkilöstösuunnitelmassa kuvataan käytössä olevat henkilöstöresurssit ja arvio vuodelle 2019.

Det centrala inom temat ”Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla” i stadens nya strategi för 2018–2022 är att bli en flexibel organisation och en attraktiv arbetsgivare. I enlighet med strategin och för att producera bra och effektiva tjänster fortsätter staden att främja personalens arbetshälsa samt att utveckla ledarskapskompetensen och ledningsmodellerna. En öppen verksamhetskultur och stämning uppmunstrar personalen till att experimentera, utvärdera och lära sig något nytt.

Sektorerna uppskattar sina resursbehov för att säkerställa sin verksamhet, servicenivå, resultatliv och produktivitet. På personalplaneringen inverkar, förutom eventuell lagstadgad personaldimensionering, de nationella rekommendationerna samt jämförelser inom regionen.

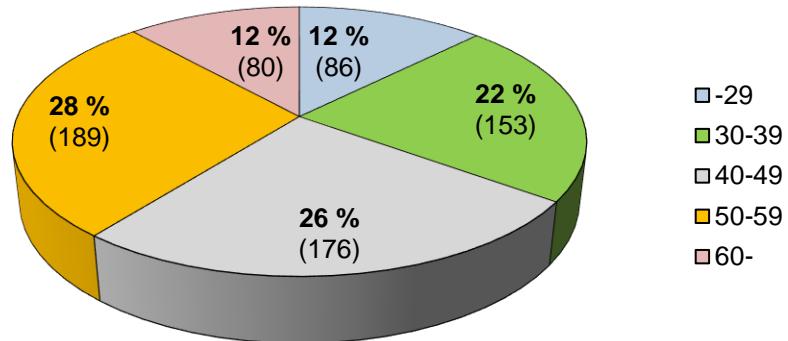
Grankulla som arbetsgivare stöder jämställdhet och likabehandling samt förebygger diskriminering. Vi har också som mål att utveckla en arbetskultur som präglas av uppmuntran och uppskattning samt acceptans för mångfald.

Grankulla deltar i att ordna utbildning som siktar på specialyrkesexamen i ledarskap för sina chefer, av vilka de flesta redan har avlagt examen. Under året kommer personalens arbetshälsa och engagemang i sitt arbete att undersökas genom en enkät riktad till hela personalen samt mätningar som görs varje vecka, samt dessutom i anslutning till arbetsplatsutredningar och hälsoundersökningar.

Arbetsgivaren bör säkerställa de anställdas kompetens med hjälp av utbildnings- och utvecklingsplaner. Arbetsenheterna preciserar årligen de mål som satts upp för dem och den kompetens som behövs på personnivå.

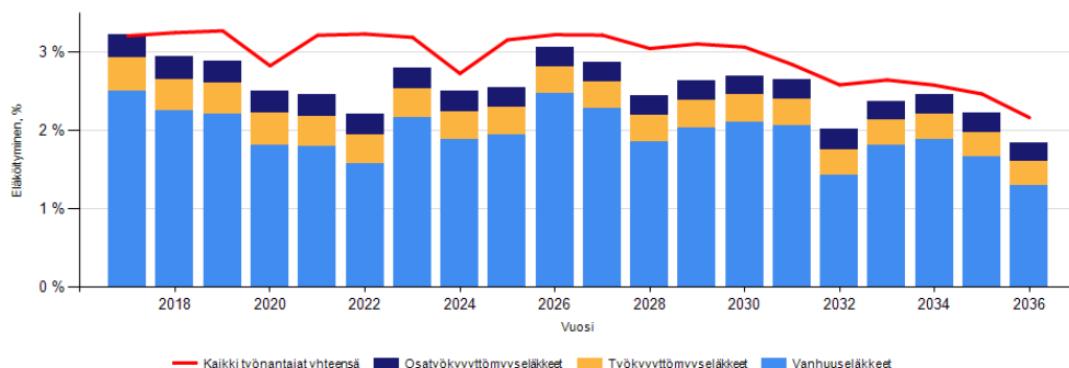
Staden utvecklar olika former av premierung. Arbetsgivaren stödjer också personalens kultur- och motionsintressen samt arbetsresor med kollektivtrafik.

I personalplanen beskrivs de nuvarande personalresurserna med en kalkyl för 2019.

Henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2017 - Personalens åldersfördelning 2017

Eläköitymisennuste 2017 - 2036

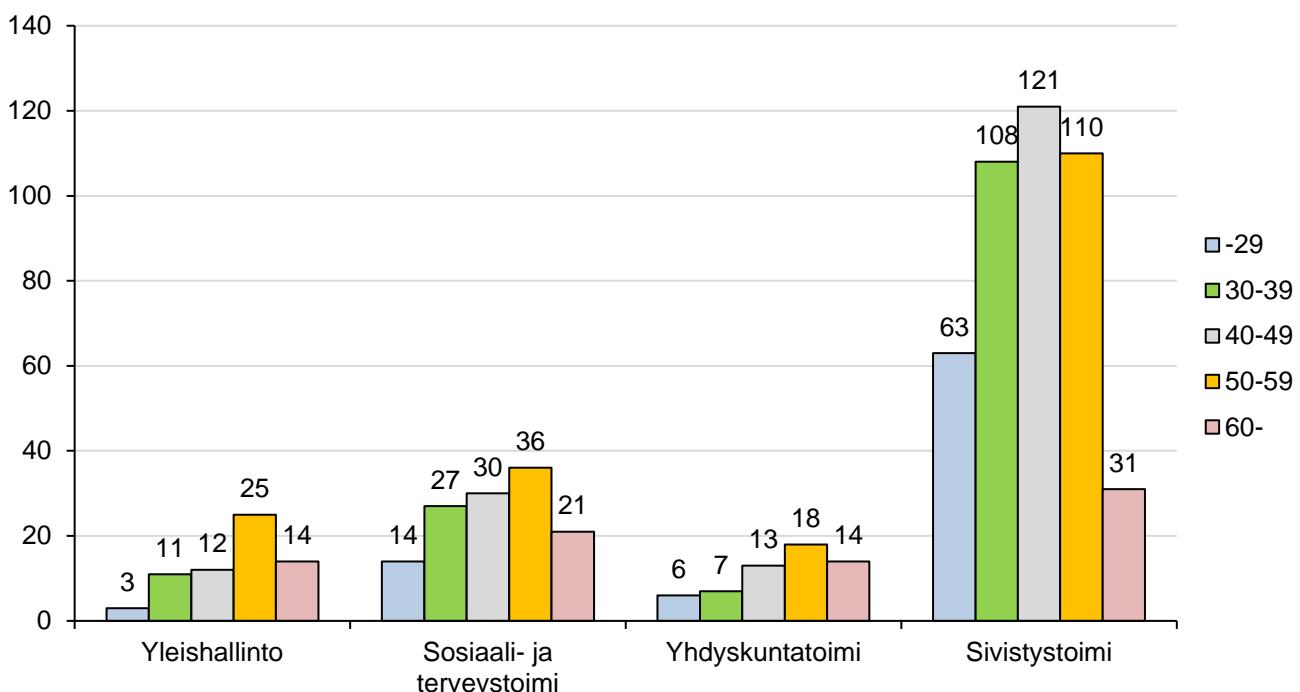

KEVA:n ennuste Kauniisten kaupungin eläkepoistumasta vuosina 2017–2036 -

KEVA:s prognos över pensionsavgångar inom Grankulla stad 2017–2036.

Röd linje = alla arbetsgivare totalt; mörkblå stapel = delinvalidspension, gul stapel = sjukpension, ljusblå stapel = ålderspension.

Ikm

Henkilökunnan ikäjakauma (Ikm) toimialoittain vuonna 2017 - Personalens åldersfördelning (antal personer) sektorsvis 2017

Yleishallinto

Talousarviovuoden alussa yleishallinnossa on 66 vakanssia tai tehtävää. Vuoden 2018 tilanteeseen nähdien hallinnossa vähenee kielenkäänjäresurssi 20 prosenttiyksiköllä ja yksi vakansi jätetään täytämättä.

Henkilöstömäärä tulee kasvamaan ruoka- ja puhdistuspalveluissa, kun Svenska Skolcentrumissa siirrytään tuottamaan puhdistuspalveluja ostopalvelun sijaan omilla laitoshuoltajilla. Laitoshuoltajatarve on vähintään kolme (3) työntekijää. Lisäksi puhdistuspalveluihin palataan yksi (1) määrääikainen palveluohjaaja toisen palveluohjaajan työpariksi.

Sosiaali- ja terveydstoimi***Tavoitteet ja kehittäminen***

Sotekäsikirja tukee johtamista ja esimiestyötä ja lisää toiminnan läpinäkyvyyttä. Kirjatut yhteiset pelisäännöt, toimintatavat ja johtamiskäytännöt sekä ketterän oppimisen viitekehys tukevat henkilökunnan hyvinvointia, intoa oppia uutta ja kehittyä. Myös taiteen eri muotoja hyvinvoinnin tukemisessa kokeillaan. Vuoden 2019 tavoitteita ovat mm. oppimisketterys ja kokeilukulttuurin juuruttaminen sekä monialaisen yhteistyön ja toimialalla käytössä olevan Lean-menetelmän ytimessä olevan valmentavan johtamisen taitojen kehittäminen. Henkilöstötyytyväisyyttä seurataan sekä pikapalautteiden että kyselyjen avulla. Lisäksi toimialan johtamisrakennetta kehitetään niin, että se vahvistaa organisaation sisäistä vuorovaikutusta.

Resurssit

Toimialalla on syksyllä 2018 yhteensä 146 vakanssia ja vuonna 2019 vakansseja on 147. Villa Bredan toiminta aloitettiin syyskuussa 2018, jolloin rekrytointiin uutta henkilökuntaa. Toimialalla tehdään joitakin vakanssimuutoksia, joilla ei ole merkittäviä kustannusvaikutuksia. Terveysaseman koulutusterveyskeskus-statuksen säilyttämiseksi esitetään perustettavaksi yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin vakansi. Sairaanhoidajan vakanssin lisäys on seurausta asiakasmääärän kehityksestä; samalla se mahdollistaa sijaiskäytön vähentämisen. Suun terveydenhuollon tulosalueella välinehuoltajan vakanssin muuttaminen hammas- hoitajan vakanssiksi lisää joustavuutta työn suunnittelun. Vastaavan laitoshuoltajan pilotin tavoitteena on luoda paras mahdollinen käytäntö Villa Bredaan.

Allmänna förvaltningen

I början av budgetåret har allmänna förvaltningen 66 befattningar. Jämfört med 2018 minskar översättarresursen med 20 procentenheter och en befattning lämnas obesatt.

Personalantalet kommer att öka inom kost- och rengöringsservicen då Svenska Skolcentrum övergår till att sköta rengöringsservicen med egna lokalvårdare i stället för köpta tjänster. Behovet av lokalvårdare är minst tre (3) arbetsställare. Utöver det kommer en (1) visstidsanställd servicehandledare att anställas till rengöringsservicen för att arbeta i par med den nuvarande servicehandledaren.

Social- och hälsovårdssektorn***Mål och utveckling***

Vårdhandboken stödjer ledarskapet och chefernas arbete och ger arbetet större transparens. Skriftliga gemensamma spelregler, verksamhetsmodeller och ledningsmodeller samt referensramen för en lärande organisation säkrar personalens välbefinnande samt intresse för att lära sig nya saker och utvecklas. Olika former av konst provas också som stöd för välbefinnandet. Bland målen 2019 ingår bl.a. smidigt lärande och förankring av försökskulturen, samt utveckling av sakkunskapen i coachande ledarskap, som är viktigt både inom mångprofessionellt teamarbete och inom Lean-metoden som är i bruk inom sektorn. Personaltillfredsställelsen följs upp med både snabbrespons och enkäter. Sektorns ledningsstruktur byggs upp så att den stärker intern interaktion inom organisationen.

Resurser

På hösten 2018 har sektorn sammanlagt 146 befattningar, med 147 befattningar 2019. Verksamheten vid Villa Breda inleddes i september 2018 och då rekryterades ny personal. En del ändringar kommer att göras i befattningar inom sektorn, men de har ingen nämnvärd inverkan på kostnaderna. För att behålla hälsostationens status som utbildningshälsostation har ett förslag gjorts om att inrätta en utbildningstjänst för en läkare som specialiseras sig inom allmänmedicin. Ökningen i sjukskötarbefattningarna är en följd av ökningen i klientantalet, men den gör också att man kan minska användningen av vikarier. Inom mun- och tandvården uppnår man bättre flexibilitet i arbetsplaneringen genom att ändra en befattning som instrumentskötare till en befattning som tandskötare. Pilotprojektet med ansvarig lokalvårdare syftar till att skapa bästa möjliga praxis på Villa Breda

Yhdyskuntatoimi

Yhdyskuntatoimen henkilöstömääräksi vuodelle 2019 esitetään 59,0 henkilöä, jossa on muutoksesta yhden vakanssin lisäys (ympäristöasiantuntija) vuoden 2018 tasoon verrattuna. Myös vuodelle 2020 esitetään yhden vakanssin lisäystä (kunnossapitoyöntekijä). Maankäytön tulosalueen paikkatietoasiantuntijuutta esitetään vahvistettavan nykyisten vakanssimäärien puitteissa.

Kaupunki on uudessa strategiassaan asettanut tavoiteeksi 60 prosentin kasvihuonekaasujen päästövähennyksen v. 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraaliustavoitteenvuodelle 2035. Strategisen hiilineutraaliustavoitteen edistäminen edellyttää lisäresursointia. Ympäristöasiantuntijan pääasiassa tehtävä näkökulmaan päästövähennysten tiekartan ja toimenpideohjelman laatiminen, koordinointi ja seuranta. Tiekartta määrittelisi laajemmat asiakokonaisuudet ja niiden toteuttamisen tavoitetilan esim. valtuustokausittain kohti vuotta 2030. Toimenpideohjelma tarkentaisi tavoitteet konkreettisiksi tehtäväksi kattaen kaikki kaupungin toiminnot ja arviodien toteutukseen tarvittavat resurssit päättösentekoa varten. Toteutettujen toimenpiteiden seurannan kautta pystytäisiin todentamaan saavutetut päästövähennykset. Uusi vakansi helpottaisi myös sijaistustilanteita. Nykytilanteessa ympäristöpäästöllä ei käytännössä ole lainkaan sijaista.

Maankäytöinsinöörin irtisanouduttua on maankäytön tulosalueella suunniteltu vakanssien ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä resurssiens kohdentamiseksi tarkoituksenmukaisesti. Tehtävien uudelleenjärjestelyssä nykyisiä toimihenkilöitä on suunniteltu siirrettäväksi sisäisesti siten, että paikkatietokäsitteliän vakansi jäisi tässä vaiheessa avoimeksi. Samalla on nimittäin tunnistettu tarve lisätä yksikön paikkatieto-osaamisen määrää etenkin kehitystyön osalta. Konkreettisin esimerkki tarpeesta liittyy 3D-kaupunkimallin laatimiseen ja ylläpitoon. Lisäksi kaupungin paikkatietojärjestelmän ja rekisterien kehittämislle ja ylläpidolle ei ole ollut nykyisillä resurseilla riittävästi aikaa. Kuntateknikan hoitovastuulla olevat kadut, puistot ja yleiset alueet ovat lisääntyneet viime vuosina valmistuneiden investointien myötä. Merkittävimmät kohteet ovat keskustan uudet yleiset alueet puistoineen, Thurmaninpuisto, päärautatieaseman liityntäpysäköintialue, Sansinpellon puistoalue, Bensowinpuisto, Venekamantien puisto ja Kauniaistentien itä-

Samhällstekniken

Antalet anställda i samhällstekniska sektorn föreslås bli 59,0 personer år 2019. Antalet ökar med en befattnings (miljöexpert) jämfört med nivån 2018. Även för år 2020 föreslås en befattnings till (en underhållsarbetare). Inom markanvändningens resultatområde föreslås sakkunskapen inom geografiska informationssystem stärkas inom ramen för de nuvarande befattningsarna.

Staden har i sin nya strategi ställt upp som mål en minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett kolneutralt Grankulla år 2035. För att staden ska kunna främja det strategiska kolneutralitetsmålet behövs tilläggarsurser. Miljöexpertens huvuduppgift skulle vara att utarbeta en vägkarta och ett åtgärdsprogram för utsläppsminskningar samt att koordinera och följa arbetet för implementering av dessa. Vägkartan skulle slå fast de omfattande helheterna och målen för genomförandet t.ex. under varje fullmäktigeperiod fram till 2030. I åtgärdsprogrammet skulle man specificera målen i form av konkreta arbetsuppgifter som täcker alla stadens funktioner samt bedöma resursbehoven inför beslutsfattandet. Genom uppföljning av de genomförda åtgärderna skulle man kunna verifiera de uppnådda utsläppsminskningarna. Den nya befattningen skulle också underlätta i lägen där en vikarie behövs. I nuläget har miljöchefen i praktiken ingen vikarie alls.

Då markanvändningsingenjören sagt upp sig, har man inom markanvändningens resultatområde planerat omorganiseringar av befattningsar och uppgifter för att resurserna ska bli ändamålsenligt inriktade. Vid omorganiseringen har man tänkt sig att överföra nuvarande befattningshavare internt till andra uppgifter så att befattningen som GIS-handläggare i det här skedet blir obesatt. Samtidigt har man nämligen identifierat ett behov att öka GIS-kunnandet inom enheten framför allt i fråga om utvecklingsarbetet. Det mest konkreta exemplet på behovet anknyter till skapandet och upprätthållandet av en 3D-modell av staden. Dessutom har tiden inte räckt till för utveckling och upprätthållande av stadens geografiska informationssystem och olika register med de nuvarande personresurserna.

Antalet gator, parker och allmänna områden vars underhåll kommuntekniken svarar för har ökat i takt med investeringar som slutförts under de senaste åren. De mest betydande objekten är de nya allmänna områdena i centrum inklusive parker, dvs. Thurmansparken, infartsparkeringen vid järnvägsstationen, Sansåkers parkområde,

pään kunnossapito (aiemmin ELY-keskuksesta). Kunnossapitoyksikön henkilöstömitoitus on kuitenkin pidetty ennallaan tiukan taloustilanteen vuoksi. Keskustan torialueiden valmistumisen myötä työmääärän lisääntyminen kokonaisuudessaan edellyttää yhden kunnossapitoyöntekijän lisäystä. Nykyinen henkilöstömäärä on myös joinakin vuosina osoittautunut talvikelipäivystysten aikaan riittämättömäksi ja lakisääteiset ylityötuntimäärit ovat olleet vaurassa ylittyä.

Kunnossapitoyksikön tarpeettoman yksilöidyt ja hieman vanhahtavat nimikkeet esitetään muutettavan yhtenäisesti kunnossapitoyöntekijäksi.

Henkilöstösuunnitelman lisäksi toimialat käyttävät kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomaisjaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

Sivistystoimi

Muutokset

Vuonna 2019 sivistystoimessa on yhteensä 413 vakanssia (409 v. 2018, 415 v. 2017, 424 v. 2016 ja 425 v. 2015). Vapaa-aikapalveluissa vakanssien määrä vähennetään yhdellä ja suomenkielisessä opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa vakanssien määrä nousee nousevan lapsimääärän seurauksena viidellä (3+2).

Uusiin tarpeisiin ja suurempaan asiakasmääärän vastataan ensisijaisesti organisoimalla työtehtäviä uudestaan sekä muilla ratkaisuilla. Luonnollisen poistuman myötä vähennetään mahdollisuksien mukaan vakanssien määrää tulevina vuosina. Poikkeusena ovat toiminnot, joissa on lakisääteinen henkilöstömitoitus.

Sivistystoimessa kiinnitetään erityistä huomiota ja panostetaan ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointiin ja pysyvyyteen.

Sivistystoimen hallinto

Vakanssien määrä pysyy vuoden 2018 tasolla. Koko Hela Grani -digitalisaatiohankkeesta tulee luonnollinen osa toimintaa, ja optimisympäristöjen kehittäjän toimi vakinaistaan. Kehittäjän toimi on kustannustehokas tapa taata digitaalinen edelläkävijyys ja IT-pedagoginen tuki sivistystoimen kaikissa yksiköissä: n. 70–100 prosenttia palkasta saadaan katettua ulkopuolisella projektituella.

Bensowsparken, parken vid Båtlänningsvägen och underhållet av östra ändan av Grankullavägen (tidigare hos NTM-centralen). Underhållsenhetens personaldimensionering har dock hållits oförändrad på grund av det strama ekonomiska läget. I och med att torgområdena i centrum blir färdiga ökar den sammanlagda arbetsmängden så att det behövs en underhållsarbetare till. Den nuvarande personalresursen har dessutom vissa år visat sig vara otillräcklig under vinterjouren, och de lagstadgade antalen övertidstimmrar har riskerat att överskridas.

Underhållsenhetens onödigt detaljerade och en aning ålderdomliga yrkesbeteckningar föreslås bli ersatta med den enhetliga beteckningen underhållsarbetare.

Utöver anställda enligt personalplanen anlitar sektorerna sommar- och säsongsanställda samt vid behov semestervikarier och/eller projektarbetare.

Bildningssektorn

Ändringar

År 2019 fanns det sammanlagt 413 befattningar inom bildningssektorn (409 år 2018, 415 år 2017, 424 år 2016 och 425 år 2015). Antalet befattningar inom fritidstjänsterna minskas med en, medan antalet befattningar inom den finska undervisningen och småbarnspedagogiken ökar med fem (3+2) till följd avökande antal barn.

Sektorn svarar på nya behov och ökat klientantal främst genom att omorganisera arbetsuppgifterna samt andra lösningar. Under de kommande åren kommer dock i mån av möjlighet antalet befattningar att minskas i samband med den s.k. naturliga avgången. De uppgifter som har lagstadgade personalantalet utgör ett undantag.

Bildningssektorn satsar särskilt på att rekrytera yrkeskunnig personal som vill stanna kvar i stadens tjänst.

Bildningssektorns förvaltning

Antalet befattningar är på samma nivå som 2018. Digitaliseringen Koko Hela Grani blir en integrerad del av verksamheten och befattningen som lärmiljöutvecklare görs till ordinarie. Lärmiljöutvecklaren är ett kostnadseffektivt sätt att säkra stadens position som föregångare inom digitaliseringen och IT-pedagogiskt stöd i alla bildningssektorns enheter: ca 70–100 procent av lönen kan täckas med projektstöd från utomstående källor.

Sivistystoimen palveluksessa on syksystä 2017 ollut ulkopuolisella rahoituksella kehittämissuunnittelija, jonka tehtävänä on rakentaa kansallisen LAPE-projektiin puitteissa yhteis-työrajapinnat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointipalveluihin yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Toteutuksen tulee sote-uudistusta ajatellen tapahtua tulevien kahden vuoden aikana, mutta työ on arvo-kasta riippumatta siitä, toteutuuko sote-uudis-tus vai ei. Kehittämissuunnittelija jatkaa työtään vuosien 2019–2020 ajan. Tähän tarkoi-tukseen haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Varhaiskasvatus

Vakanssien määrä kasvaa kahdella kasvavan lapsimäären johdosta. Erityisesti kasvaa alle kolmivuotiaiden määrä, ja näiden lasten ryh-miin tarvitaan 0,75 henkilöresurssia/lapsi enemmän kuin vanhempien lasten. Syksyllä 2018 voimaan tulleen uuden varhaiskasvatus-lain mukaisten muuttuneiden kelpoisuusvaati-musten johdosta lastenhoitajan vakansseja vähennetään luonnollisen poistuman myötä ja varhaiskasvatuksen opettajien vakansseja lisätään. Jo vuonna 2018 lastenhoitajien määrä pieneni ja varhaiskasvatuksen opettajien määrä kasvoi. Vuoden 2019 alusta lisätään vielä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Am-mattinimikkeet muuttuvat uuden lain mukaan niin, että lastantarhanopettajista tulee varhais-kasvatuksen opettajia. (kustannusvaikutus + 60 000 e)

Suomenkielinen opetus

Hallinnossa ja lukiossa ei ole muutoksia. Kasavuoren koulussa ei ole kokonaislukumää-rässä muutoksia, mutta nuorisotyöntekijä tulee uutena yhden koulukäytiohjaajan tilalle. Vähennetään myös yksi tuntiopettajan tehtävä ja lisätään erityislukkaopettajavakanssi. Erityis-opetus järjestetään nykyään enenevässä määrin Kauniaisten omissa kouluissa. Aikai-semmin ostettiin palvelu Espoosta. Luokan-opettajien määrä nousee Mäntymäen kou-lussa yhdellä. Nousua tulee, koska syksyllä 2019 aloittaa ensimmäisellä luokalla oppilaita yhden ryhmän verran enemmän kuin aikai-semmin, yhteensä viisi rinnakkaisluokkaa. Koulunkäytiohjaajien määrä on Mäntymä-essä noussut kahdella, ja on nyt viisi. Lisäys johtuu erityisen tuen oppilaista. (kustannusvai-kutus + 20 000 e)

Sedan hösten 2017 har bildningssektorn med hjälp av utomstående finansiering haft en utvecklingsplanerare inom förändringsprogrammet för barn- och familjetjänster (LAPE). Utvecklingsplanerarens uppgift är att inom LAPE-projektet bygga upp gränssnitten för samarbetet med välfärdstjänsterna för barn, unga och familjer till-sammans med social- och hälsovården. Med beaktande av vårdreformen bör arbetet ske under de kommande två åren, men arbetet är värdefullt oberoende av om vårdreformen går igenom eller inte. Utvecklingsplaneraren fortsätter sitt arbete 2019–2020. Utomstående finansiering söks för ändamålet.

Småbarnspedagogiken

Antalet befattningar ökar med två till följd av en ökning i antalet barn. Särskilt ökar antalet barn under tre, och i grupperna för dem behövs 0,75 personalresurs/barn mer än i grupperna för äldre barn. Till följd av att behörighetskraven har ändrats då den nya lagen om småbarnspedagogik trädde i kraft på hösten 2018 kommer befattningarna som barnskötare att minskas i samband med den s.k. naturliga avgången medan befattningarna som lärare inom småbarnspedagogik ökas. Redan under 2018 minskade antalet barnskötare och antalet lärare inom småbarns-pedagogik ökade. Från och med början av 2019 inrättas ännu två befattningar för lärare inom småbarnspedagogik. Yrkesbeteckningarna ändras enligt den nya lagen så att barnträdgårdslä-rarna blir lärare inom småbarnspedagogik. (kost-nadseffekt + 60 000 euro)

Finskspråkig undervisning

Inga förändringar inom förvaltningen eller gym-nasiet. I Kasavuoren koulu blir det inga änd-ringar i antalet som helhet men en ungdomsar-betare kommer till medan ett skolgångsbiträde slutar. Timlärarbefattningarna minskas också med en, medan en ny befattning som special-klasslärare inrättas. Specialundervisningen ord-nas nuförtiden i allt ökande grad i Grankullas egna skolor. Tidigare köptes tjänsten av Esbo. Antalet klasslärare i Mäntymäen koulu ökar med en. Ökningen beror på att antalet elever som in-leder första klass på hösten 2019 blir en grupp mer än under tidigare år, sammanlagt fem paral-lellklasser. Antalet skolgångsbiträde i Mäntymäki har ökat med två, och är nu fem. Ökningen beror på antalet elever i behov av särskilt stöd. (kost-nadseffekt + 20 000 euro)

Ruotsinkielinen opetus

Ei muutoksia vakansseissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Hallinnossa ja nuorisopalveluissa ei ole muutoksia. Kulttuuripalveluissa on muutoksia kirjaston osalta. Kirjastotoiminnassa jo tapahtuneisiin muutoksiin ja lähitulevaisuuden kehitykseen liittyen palvelusihteerin vakansi muuttetaan kirjastovirkailijan vakanssiksi. Lisäksi kaupunginkirjasto luopuu yhdestä informaation vakassista eläköitymisen myötä. Vakansi on ollut täytämättä kevästä 2018. Liikuntapalveluilta on puuttunut vakansi, jolle liikuntapaikkojen yleishuolto kuuluu. Tämän takia muutetaan 1.1.2019 lähtien laitosmies-vakansi liikuntakiinteistön hoitajaksi. Muutos tukee strategian tavoitetta: kiinteistöt ja kulttuuri kunnossa ja käytössä. (kustannusvaikuttus + 47 000).

Svenskspråkig undervisning

Inga ändringar i antalet befattningar.

Kultur och fritid

Inga förändringar i förvaltningen eller ungdomstjänsterna. Inom kulturtjänsterna blir det förändringar för bibliotekets del. I anslutning till ändringar som redan har skett inom biblioteksverksamheten och den kommande utvecklingen ändras en befattning som servicesekreterare till en befattning som biblioteksfunktionär. Stadsbiblioteket avstår också från en befattning som informatiker i och med en pensionering. Befattningen har varit obesatt sedan våren 2018. Idrottstjänsterna har saknat en befattning med ansvar för allmänt underhåll av idrottsanläggningarna. Därför ändras från och med 1.1.2019 en befattning som fastighetsskötare till föreståndare för idrottsanläggning. Ändringen stödjer målet i strategin: fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk. (kostnadseffekt + 47 000 euro).

VAKANSSIT - TEHTÄVÄT

Lukumäärä - Antal	TP-BS 2017	Syyskuu 2018	Muutos 2019	TAE-BU 2019
YLEISHALLINTO	62,1	65,1	2,9	68,0
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	131,7	146,6	1,5	148,1
YHDYSKUNTATOIMI	57,0	58,0	1,0	59,0
SIVISTYSTOIMI	415,5	415,0	4,0	419,0
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	666,3	684,7	9,4	694,1

VAKANSSIT JA TEHTÄVÄT - VAKANSER OCH UPPGIFTER

	Syyskuu- September 2018	Muutos- Förändring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING					
KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA - STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN					
kaupunginjohtaja	1,0		1,0		
kaupunginsihteeri *1)	1,0		1,0		
	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0

*1) 60 % 1.1.2017 alkaen

KAUPUNGINKANSLIA - STADSKANSLIET

Hallintopalvelut - Förvaltningstjänster

hallintopäällikkö	1,0	1,0			
kaupunginlakimies	1,0	1,0			
hallintoasistentti	1,0	1,0			
kielenkääntäjä 1)	1,1	-0,1	1,0		
keskusarkistonhoitaja	1,0	1,0			
julkaisusihteeri	1,0	1,0			
toimistosihteeri	1,0	1,0			
keskuksenhoitaja *2)	1,0	1,0			
keskus-toimistosiht.	1,0	1,0			
vahtimestari	1,0	1,0			
iltavahtimestari	0,5	0,5			
	10,6	-0,1	10,5	0,0	0,0

1) Kokoaiasta kielenkääntäjän vakanssia siirtyy hoitamaan 60 %:n työajalla toiminut kielenkääntäjä.

*2) Avoin

Henkilöstöhallinto - Personalförvaltning

henkilöstöpäällikkö	1,0	1,0			
HR-kehittämasisariantuntija *3)	1,0	1,0			
palkkasihteeri *4)	4,5	4,5			
	6,5	0,0	6,5	0,0	0,0

*3) Määräaikainen

*4) 1 määräaikainen

Tiedottaminen - Informationen

tiedotussihteeri 2)	1,0	-1,0	0,0		
tiedottaja 2)	0,0	1,0	1,0		
	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0

2) Tiedotussihteerin vakansi muutetaan tiedottajan vakanssiksi.

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
Ruoka- ja puhdistuspalvelu - Kost- och rengörningsservice					
ruokapalvelupäälikkö		1,0		1,0	
palveluesimies		1,0		1,0	
ruokapalveluesimies		2,0		2,0	
palveluohjaaja *5)		2,0		2,0	
ruokapalvelutyöntekijä		11,0		11,0	
kokki		12,0		12,0	
laitoshuoltaja 3)	5,0	3,0	37,0	0,0	0,0
	34,0	3,0	37,0	0,0	0,0

3) Kolme (3) henkilötövuotta (htv.) vastaavasta ostopalvelusta luovutaan kustannus- ja laatusyistä ja perustetaan 3 uutta laitoshuoltajan tehtävää.

*5) 1 määrääikainen

KAUPUNGINKANSLIA YHT. - STADSKANSLIET TOT.	52,1	2,9	55,0	0,0	0,0
---	-------------	------------	-------------	------------	------------

RAHATOIMISTO - DRÄTSELKONTORET

talousjohtaja	1,0	1,0			
taloussuunnittelija	1,0	1,0			
talouspäälikkö	1,0	1,0			
laskentasuunnittelija	1,0	1,0			
pääkassanhoidja	1,0	1,0			
ostoreskontranhoitaja	0,0	0,0			
tietohallinnon kehittämispäälikkö	1,0	1,0			
IT-pääsuunnittelija 4)	0,0	1,0	1,0		
IT-suunnittelija 4)	2,0	-1,0	1,0		
tietohallintoasiantuntija	1,0		1,0		
järjestelmääsiantuntija	1,0		1,0		
sovellusasiantuntija *6)	1,0		1,0		
	11,0	0,0	11,0	0,0	0,0

4) IT-suunnittelijan tehtävässä toimivan henkilön osaaminen vastaa IT-pääsuunnittelijan kokonaisuutta, jonka johdosta niin mikä muutetaan. Toimenkuva pysyy edelleen samana.

*6) Määrääikainen työsuhde 2019 loppuun (Apotti).

YLEISHALLINTO YHT. - ALLMÄNN FÖRVALTNING TOT.	65,1	2,9	68,0	0,0	0,0
--	-------------	------------	-------------	------------	------------

SOSIAALI- JA TERVEYS - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

HALLINTO - FÖRVALTNING

sosiaali-ja terveysjohtaja	1,0	1,0			
talouspäälikkö *7)	1,0	1,0			
hallintoasistentti *8)	2,0	2,0			
	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0

*7) Määrääikainen virka

*8) 1 määrääikainen

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER					
sosiaalipalvelupäällikkö	1,0		1,0		
sosiaalityöntekijä	3,0		3,0		
lastenvalvoja	1,0		1,0		
erityissosiaaliohjaaja	1,0		1,0		
perheneuvoja	1,0		1,0		
toimistonhoitaja 5)	1,0	-1,0	0,0		
palvelusihteer 5)	0,0	1,0	1,0		
maahanmuuttokoordinaattori *9)	1,0		1,0		
palveluohjaaja	2,0		2,0		
psykologi	1,1		1,1		
	12,1	0,0	12,1	0,0	0,0

5) Toimistonhoitajan (etuuskäsittelijän) vakanssi muutetaan palvelusihteerin vakanssiksi.

*9) Määrääikainen

VANHUSPALVELUT - ÄLDREOMSORG

vanhuspalvelupäällikkö	1,0	1,0			
hoivayksikön esimies	1,0		1,0		
kotihoidon esimies	1,0		1,0		
palvelukeskuksen esimies	1,0		1,0		
asiantuntijasairaanhoidija	1,0		1,0		
palveluohjaaja	2,0		2,0		
palvelusuunnittelija	1,0		1,0		
sairaanhoidija 6)	9,0	1,0	10,0		
terveydenhoitaja 6)	1,0	-1,0	0,0		
lähihoitaja 7)	52,5	-2,5	50,0		
vastaava laitoshuoltaja 7)	0,0	1,0	1,0		
laitoshuoltaja 7)	6,0	1,0	7,0		
palvelusihteer	1,0		1,0		
toiminnanohjaaja	1,0		1,0		
aulaemäntä	1,0		1,0		
laitosmies	1,0		1,0		
	80,5	-0,5	80,0	0,0	0,0

6) Terveydenhoitajan vakanssi muutetaan sairaanhoidajan vakanssiksi.

7) Tarkistettu tarvittava lähihoitajien määrä Villa Bredan toiminnan alkaessa. Sen lisäksi 1 lähihoitajan vakanssi muutetaan laitoshuoltajan vakanssiksi.

Vastaava laitoshuoltaja, määrääikainen pilotti vuoden 2019 loppuun asti

TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD

johtava ylilääkäri	1,0	1,0			
yleislääketieteeseen erikoistuva lääkäri 8)	0,0	1,0	1,0		
terveyskeskuslääkäri	6,0		6,0		
toimistonhoitaja	2,0		2,0		
psykologi	1,0		1,0		
psykiatrinen sairaanhoidija	1,0		1,0		

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
puheterapeutti	1,0		1,0		
osastonhoitaja	2,0		2,0		
terveydenhoitaja	8,5		8,5		
perheohjaaja	1,0		1,0		
sairaankohtaja 9)	4,5	1,0	5,5		
terv.kesk.avustaja	1,0		1,0		
lähihoitaja	2,0		2,0		
vast.fysioterapeutti	1,0		1,0		
toimintaterapeutti	1,0		1,0		
fysioterapeutti	4,0		4,0		
	37,0	2,0	39,0	0,0	0,0

8) Perustetaan yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin vakanssi. Perusteluna kaupungin valtiolta saama koulutuskorvaus ja sen myötä tuleva asema koulutusterveyskeskuksena.

9) Perustetaan uusi sairaankohtajan vakanssi jatkuvaan sijaintistarpeeseen (aikaisemmin hoidettu jatkuville sijaisilla).

SUUN TERVEYDENHUOLTO - MUN- OCH TANDVÅRD

vastaava hammaslääkäri	1,0	1,0			
tk-hammaslääkäri	3,0		3,0		
osastonhoitaja	1,0		1,0		
hammashoitaja 10)	5,0	1,0	6,0		
suuhygienisti	2,0		2,0		
välinehuoltaja 10)	1,0	-1,0	0,0		
	13,0	0,0	13,0	0,0	0,0

10) Välinehuoltajan vakanssi muutetaan hammashoitajan vakanssiksi.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHT. - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD TOT.

146,6	1,5	148,1	0,0	0,0
--------------	------------	--------------	------------	------------

YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK

HALLINTO - FÖRVALTNING

yhdyskuntatoimen johtaja	1,0	1,0			
toimialasihteeri	1,0		1,0		
	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0

MAANKÄYTÖ - MARKANVÄNDNING

maankäyttöpäälikkö	1,0	1,0			
kiinteistöinsinööri	1,0		1,0		
maankäyttöinsinööri	1,0		1,0		
maanmittausteknikko	1,0		1,0		
paikkatietokäsittelijä 11)	1,0	-1,0	0,0		
paikkatietoasiantuntija 11)	0,0	1,0	1,0		
kartoittaja	1,0		1,0		
mittamies	1,0		1,0		

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
vastaava mittamies	1,0		1,0		
maankäyttösihteeri	1,0		1,0		
	9,0	0,0	9,0	0,0	0,0

11) Paikkatietokäsittelijän vakanssi muutetaan paikkatietoasiantuntijan vakanssiksi.

YMPÄRISTÖTOIMI - MILJÖENHETEN

ympäristöpääliikö	1,0	1,0			
ympäristöasiantuntija 12)	0,0	1,0	1,0		
	1,0	1,0	2,0	0,0	0,0

12) Perustetaan uusi ympäristöasiantuntijan vakanssi (määräaikainen, vuoden 2020 loppuun).

TIKESKUS - LOKALCENTRALEN

rakennuttajapääliikö	1,0	1,0			
tilahallintosihteeri	1,0	1,0			
	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0

Rakennuttaminen - Byggherreverksamhet

rakennuttajainsinööri	1,0	1,0			
projekti-insinööri	2,0	2,0			
projekti-valvoja	1,0	1,0			
	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0

Kiinteistöpalvelut - Fastighetstjänster

kunnossapitoinsinööri	1,0	1,0			
kiinteistö mestari	1,0	1,0			
kiinteistönhoitaja	5,0	-1,0	4,0		
tekninen kiinteistönhoitaja	0,0	1,0	1,0		
huoltomestari	1,0	1,0			
kirvesmies	3,0	3,0			
	11,0	0,0	11,0	0,0	0,0

13) 1 kiinteistönhoitajan vakanssi muutetaan teknisen kiinteistönhoitajan vakanssiksi. Muutoksen perusteena on kiinteistönhoitajan toimenkuvan ja työtehtävien osittainen painopisteenvaihtuminen kiinteistöjen teknisten töiden hoitamiseen.

KUNTATEKNIIKKA - KOMMUNTEKNIK

kuntateknikkapääliikö	1,0	1,0			
projekti-insinööri	1,0	1,0			
kuntateknikkainsinööri	1,0	1,0			
kaupunginpuutarhuri	1,0	1,0			
kuntateknikan assistentti	1,0	1,0			
toimistosihteeri	1,0	1,0			
	6,0	0,0	6,0	0,0	0,0

Kunnossapito - Underhåll

kunnossapitomestari	1,0	1,0			
kunnossapitopuutarhuri	1,0	1,0			
puutarhatyöntekijä 14)	4,0	-4,0	0,0		
kunnossapitoetemies	1,0	1,0			
traktorinkaivurin käyttäjä 14)	1,0	-1,0	0,0		

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
traktorin käyttäjä 14)	3,0	-3,0	0,0		
pyöräkuormaan kuljettaja 14)	1,0	-1,0	0,0		
kuorma-autonkuljettaja 14)	2,0	-2,0	0,0		
sekatyömies 14)	1,0	-1,0	0,0		
hautausmaanhoitaja	1,0		1,0		
kunnossapitoyöntekijä 14), 15)	0,0	12,0	12,0	1,0	
	16,0	0,0	16,0	1,0	0,0

14) Yhdenmukaistetaan nimikkeet (puutarhatyöntekijä, traktorinkaivurin käyttäjä, traktorin käyttäjä, kuorma-autonkuljettaja ja sekatyömies) kunnossapitoyöntekijäksi.

15) Perustetaan 1 uusi kunnossapitoyöntekijän vakanssi vuonna 2020.

Konevarikko - Maskindepån

koneteknikko	1,0	1,0			
autonkuljettaja	1,0	1,0			
auto-koneasentaja	2,0	2,0			
	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0

RAKENNUSVALVONTA - BYGGNADSTILLSYN

johtava rakennustarkastaja	1,0	1,0			
rakennustarkastaja	1,0	1,0			
assistentti	1,0	1,0			
	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0
YHDYSKUNTATOIMI YHT. - SAMHÄLLSTEKNIK TOT.	58,0	1,0	59,0	1,0	0,0

SIVISTYSTOIMI - BILDNING

HALLINTO JA TALOUS - FÖRVALTNING OCH EKONOMI

sivistystoimenjohtaja	1,0	1,0			
oppimisympäristöjen kehittäjä 16)	1,0	1,0			
kehittämисuunnittelija * ¹⁰⁾	1,0	1,0			
hallintoasistentti	2,0	2,0			
	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0

16) Määräaikainen oppimisympäristöjen kehittäjän tehtävä muutetaan toistaiseksi voimassaolevaksi, vakuutiseksi.

*¹⁰⁾ Määräaikainen

VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIK

varhaiskasvatuspäällikkö	1,0	1,0			
päiväkodin johtaja	6,0	6,0			
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	4,0	4,0			
vastaava varhaiskasvatuksen opettaja	1,0	1,0			
varhaiskasvatuksen opettaja 17)	42,0	2,0	44,0		
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	43,0		43,0		
päiväkotiapulainen	10,0		10,0		

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
keittäjä	1,0		1,0		
ruokopalvelun hoitaja 18)	3,0	-3,0	0,0		
vast. ruoanjakaja 18)	1,0	-1,0	0,0		
ruokopalvelutyöntekijä 18)	1,0	4,0	5,0		
henk.koht.avustaja	10,0		10,0		
laitosapulainen	5,0		5,0		
perhepäivähoidaja	4,0		4,0		
	132,0	2,0	134,0	0,0	0,0

17) Perustetaan 2 uutta varhaiskasvatuksen opettajan vakanssia 1.1.2019 alkaen.

18) Muutetaan ruokopalvelun hoitajan ja vastaavaa ruoanjakajan nimikkeet ruokopalvelutyöntekijäksi.

SUOMENKIELINEN OPETUS

HALLINTO JA YHTEiset TOIMINNOT - FÖRVALTNING OCH GEMENSAMMA FUNKTIONER

opetuspääillikkö	1,0	1,0			
luokanopettaja (valmistava opetus)	1,0	1,0			
nuorisotyöntekijä (valm)	1,0	1,0			
IT-asiantuntija	1,0	1,0			
Irtaimistohoitaja	0,5	0,5			
koulusihteeri	2,0	2,0			
koulupsykologi	2,0	2,0			
koulukuraattori	2,0	2,0			
S2-opettaja	1,0	1,0			
	11,5	0,0	11,5	0,0	0,0

MÄNTYMÄEN KOULU

koulunkäytiohjaaja	3,0	2,0	5,0		
henkilökoht. avustaja	3,0		3,0		
vahtimestari	1,0		1,0		
	7,0	2,0	9,0	0,0	0,0

Vakinaiset opettajat - Ordinarie lärare

rehtori	1,0		1,0		
luokanopettaja	24,0	1,0	25,0		
erityisopettaja	3,0		3,0		
erityisloukanopettaja	1,0		1,0		
	29,0	1,0	30,0	0,0	0,0

Tuntiopettajat - Timlärare

päätoim. tuntiop.	1,0		3,0		
sivutoim. tuntiop.	2,0		0,0		
	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0

MÄNTYMÄEN KOULU YHT. - TOT

39,0	3,0	42,0	0,0	0,0
-------------	------------	-------------	------------	------------

KASAVUOREN KOULU

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
koulunkäytiohjaaja 19)	3,7	-1,0	2,7		
vahtimestari	1,0		1,0		
nuorisotyöntekijä 20)	0,0	1,0	1,0		
	4,7	0,0	4,7	0,0	0,0
Vakinaiset opettajat - Ordinarie lärare					
rehtori	1,0		1,0		
lehtori	27,5		27,5		
erityisopettaja	1,0		1,0		
erityislukonopettaja 21)	0,0	1,0	1,0		
OPO	1,0		1,0		
	30,5	1,0	31,5	0,0	0,0
Tuntiopettajat - Timlärare					
päätoim.tuntiop. 21)	3,5	-1,0	2,5		
	3,5	-1,0	2,5	0,0	0,0
19) Koulukäytiohjaajien lukumäärä vähenee yhdellä (1) vuoden aikana.					
20) Perustetaan uusi nuorisotyöntekijän vakansi.					
21) Erityisopetuksen resursointia lisätään perustamalla erityislukonopettajan virka ja vähentämällä 1 päätoimisen tuntiopettajan tehtävä.					
KASAVUOREN KOULU YHT. - TOT.	38,7	0,0	38,7	0,0	0,0

KAUNIAISTEN LUKIO

Vakinaiset opettajat - Ordinarie lärare					
rehtori	1,0		1,0		
lehtori	22,0		22,0		
	23,0	0,0	23,0	0,0	0,0
Tuntiopettajat - Timlärare					
päätoim.tuntiop.	5,0		5,0		
	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0
KAUNIAISTEN LUKIO YHT. - TOT.	28,0	0,0	28,0	0,0	0,0
SUOMENKIELINEN OPETUS YHT. - FINSKSPRÅKIGA UNDERSKJNINGEN TOT.	117,2	3,0	120,2	0,0	0,0

SVENSKSPRÅKIGA UNDERSKJNINGEN - RUOTSINKIELINEN OPE-TUS**FÖRVALTNING OCH GEMENSAMMA FUNKTIONER - HALLINTO JA YHTEISET TOIMINNOT**

undervisningschef	1,0	1,0
skolsekreterare	2,0	2,0
inventarieskötare	0,5	0,5
skolpsykolog	2,0	2,0

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
skolkurator	2,0		2,0		
	7,5	0,0	7,5	0,0	0,0
GRANHULTSSKOLAN					
skolgångshandledare	10,0		10,0		
skolvärd	1,0		1,0		
	11,0	0,0	11,0	0,0	0,0
Ordinarie lärare - Vakinaiset opettajat					
rektor	1,0		1,0		
klasslärare	22,0		22,0		
speciallärare	3,0		3,0		
specialklasslärare	1,0		1,0		
	27,0	0,0	27,0	0,0	0,0
Timlärare - Tuntiopettajat					
timlärare heltid	4,0		4,0		
timlärare deltid	1,0		1,0		
	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0
GRANHULTSSKOLAN TOT. - YHT.	43,0	0,0	43,0	0,0	0,0
HAGELSTAMSKA SKOLAN					
skolgångshandledare	3,0		3,0		
vaktmästare	1,0		1,0		
	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0
Ordinarie lärare - Vakinaiset opettajat					
rektor	1,0		1,0		
lektor	23,0		23,0		
specialklasslärare	1,0		1,0		
speciallärare	2,0		2,0		
	27,0	0,0	27,0	0,0	0,0
Timlärare - Tuntiopettajat					
timlärare heltid	4,0		4,0		
timlärare deltid	3,0		3,0		
	7,0	0,0	7,0	0,0	0,0
HAGELSTAMSKA SKOLAN TOT. - YHT.	38,0	0,0	38,0	0,0	0,0
GYMNASIET GRANKULLA SAMSKOLO					
Ordinarie lärare - Vakinaiset opettajat					
rektor	1,0		1,0		
lektor	16,0		16,0		
studiehandledare	1,0		1,0		
speciallärare	1,0		1,0		
timlärare	0,0		0,0		

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
	19,0	0,0	19,0	0,0	0,0
Timlärare - Tuntiopettajat					
timlärare heltid	3,0		3,0		
timlärare deltid	3,0		3,0		
	6,0	0,0	6,0	0,0	0,0
GYMNASIET GRANKULLA SAMSKOLA TOT. - YHT.	25,0	0,0	25,0	0,0	0,0
SVENSKSPRÅKIGA UNDERSÖKNINGEN TOT. - RUOTSINKIELINEN OPETUS YHT.					
	113,5	0,0	113,5	0,0	0,0
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN					
HALLINTO - FÖRVALTNING					
kulttuuri - ja vapaa-aikapäällikkö	1,0		1,0		
toimistosihteeri	1,0		1,0		
	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0
KULTTUURIVALIOKUNTA - KULTURUTSKOTTET					
Kultuuripalvelut - Kulturtjänster					
kulttuuriuttaja	1,0		1,0		
	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Kansalaisopisto - Medborgarinstitutet					
rehtori	1,0		1,0		
toimistonhoitaja	1,0		1,0		
iltavahtimestari	0,3		0,3		
suunnittelijaopettaja	1,0		1,0		
liikuntasuunnittelija	1,0		1,0		
liikunnanohjaaja	1,0		1,0		
	5,3	0,0	5,3	0,0	0,0
Kaupunginkirjasto - Stadsbiblioteket					
kirjastonjohtaja	1,0		1,0		
informaatikko 22)	5,0	-1,0	4,0		
kirjastovirkailija	2,0	1,0	3,0		
erikoiskirjastovirkailija	1,0		1,0		
vast.kirjastovirkailija	3,0		3,0		
palvelusihteeri 23)	1,0	-1,0	0,0		
	13,0	-1,0	12,0	0,0	0,0
22) 1 informaatikon vakansi lakkautetaan.					
23) Palvelusihteerin vakansi muutetaan kirjastovirkailijan vakanssiksi.					
KULTTUURIVALIOKUNTA YHT - KULTURUTSKOTTET TOT.					
	19,3	-1,0	18,3	0,0	0,0

	Syyskuu- Septem- ber 2018	Muutos- Förän- dring 2019	TAE- BG 2019	Muutos- Förändring 2020	Muutos- Förändring 2021
NUORISOVALIOKUNTA - UNGDOMSUTSKOTTET					
Nuorisopalvelut - Ungdomstjänster					
erityisnuorisotyöntekijä	2,0		2,0		
nuorisotyöntekijä	2,0		2,0		
etsivä nuorisotyöntekijä	1,0		1,0		
	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0
LIIKUNTAVALIOKUNTA - IDROTTSUTSKOTTET					
Liikuntapalvelut - Idrottsjänster					
liikuntapaikkapäällikkö	1,0		1,0		
laitosmies 24)	3,0	-1,0	2,0		
liikuntakiinteistön hoitaja 24)	0,0	1,0	1,0		
lippukassanhoidja	2,0		2,0		
liikuntapaikkahoitaja	8,0		8,0		
liikuntapalvelukoordinaattori	1,0		1,0		
vahtimestari	6,0		6,0		
	21,0	0,0	21,0	0,0	0,0
24) 1 laitosmiehen vakanssi muutetaan liikuntakiinteistön hoitajan vakanssiksi.					
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI YHT. - KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN					
SIVISTYSTOIMI YHT. - BILDNING TOT.	47,3	-1,0	46,3	0,0	0,0
YHTEENSÄ - TOTALT	684,7	9,4	694,1	1,0	0,0

INVESTOINNIT INVESTERINGAR

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR (1000 €)	TOTE ->12/2017	TA 2018	OVK 2/2018 ennuste	TAE 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023	Kokonais- kustannukset
MAA-ALUEET - MARKOMRÅDEN									
Hankinta - Inköp		100,0	10,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Myynti - Försäljning		54,9	54,9	162,3	8,2	13,5	25,0	25,0	
<i>Myntivoitto kirjataan käyttötalouteen</i>									
MENOT UTGIFTER		100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
TULOT INKOMSTER		54,9		162,3	8,2	13,5	8,0	25,0	
TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD									
Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointit - Underhåll och service av byggnader	602,9	1 000,0		1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	
<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>		195,0							
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Mäntymäen koulu									
Hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi - Sanering av kansliutrymmen och utbyggnad av matsalen till allaktivitetsrum (KH 28.8.2013 § 210)	206,2	3 250,0	1 350,0	1 700					3 256
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Kasavuoren koulukeskus									
Keskuskiiton laajentaminen, kylmä- ja pakastetilojen lisääminen sekä keittologistiikan parantaminen - Utvidgning av centralkök, kyl- och frysutrymmens utvidgnig samt förbättring av kökslogistiken (KH 23.10.2017 § 225)	50,0	200,0		1 100					1 300
<i>lisämääräraha KV 18.6.2018 § 28</i>		200,0							
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Svenska skolcentrum									
Fysiikka- ja kemianluokkien uudistaminen, H-osa, suunnittelu ja toteutus - Modernisering av kemi- och fysiksala, H-delen, planering och byggande	21,6	750,0	10,0	150	300	450			932
<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>		195,5							
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Uuden Paviljongin kahden luokkahuoneen kunnostaminen/sähköiset yokiirioitukset - Renovering av två klassrum i Nya Paviljongen/digitala skrivninar				60					
Nuorisotalo - Ungdomsgården									
Peruskorjaus, hankesuunnittelu - sanering, projektplanering (KH 3.9.2018 § 12c)	137,0		50,0	300					
<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>		117,4							
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Kirjasto - Biblioteket									
Asiakas-wc-tilojen pintaremonsti - Ytrenovering kundtoaletter (KH 2.10.2017 § 202)					50				50
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Uimahallin välttämättömät korjaukset- Nödvändiga reparationer av simhallen	381,0		400,0	150	50	50	40	40	
<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>		694,9							
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
Uimahallin vaihtoehtoisten ratkaisujen hankesuunnittelu - Projektplanering av tänkbara lösningar för simhall				60					
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
VSS-pallolihuhalli - Skyddsrummet/bollhallen									
Kalliosuojan välttämättömat korjaukset ja ajanmuistaaminen - Nödvändiga reparationer och modernisering av bergskyddsrummet	87,6	300,0	700,0	480					1 268
<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>		612,4							
<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>									
MENOT - UTGIFTER		7 365,2		5 100,0	1 450,0	1 650,0	1 140,0	1 140,0	

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR (1000 €)	TOTE ->12/2017	TA 2018	OVK 2/2018 ennuste	TAE 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023	Kokonais- kustannukset
JULKINEN OMAISUUS - PUBLIK EGENDOM									
Liikenneväylät - Trafikleder		800,0		800	800	800	800	800	
	<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>								
Tunnelitien pohjoispään rakentaminen - Ombyggnad av Tunnelvägens norra del							550		550
	<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>								
Kirkonmäen puistoalueen kunnostus - Iståndsättning av kyrkbackens parkområde							100		100
	<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>								
Viheralueet - Grönområden		200,0		200	200	200	200	200	1 000
	<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>								
Keskustan infrastruktuuri - Infrastrukturen i centrum		2 330,0	240,0	3 190					
	<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>								
	<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>								
MENOT- UTGIFTER	4 370,0			4 190,0	1 000,0	1 000,0	1 650,0	1 000,0	
TULOT- INKOMSTER									
IRTAIN OMAISUUS - LÖS EGENDOM									
Keskuskeittiö ja jakelukeitt. laitteiden uusiminen - Centralkök och utdeln.kök, ny utrustn.	30,2	138,0	80	170	75	60			
	<i>lisämääräraha KV 12.3.2018 § 6</i>								
Valtuustosalin ja kaupungintalon aulan rullaverhojen uusiminen - Rullgardiner till fullmäktigesalen och stadshusets entréhall				10					10
IT-hankinnat, hallinto (KH) - IT-anstraffningar, förvaltningen	120,0	270	555	265	250	250	250		
Konekalusto - Maskinpark	340,0	340	340	370	360	390	400		
Vaihtoyhitykset kirjataan käyttötalouteen - Ersätttn. för bytesmaskiner bokförs på driften	<i>Yhdyskuntataliokunta 4.9.2018 § 89</i>								
Villa Bredan kalustaminen - Möblering av Villa Breda		650,0	650	100					750
	<i>Sosiaali- ja terveysvaliokunta 4.9. § 48</i>								
Mäntymäen koulu, hallintotilojen saneerauksen ja ruokalan laajennuksen ensikertainen kalustaminen - Första inredning av de administrativa utrymmena efter sanering och matsalen efter tillbyggnad				241					241
	<i>Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta 17.8. 2017 § 40</i>								
Svenska skolcentrum, H-sanan ensikertainen kalustaminen - Första inredning av Svenska skolcentrum, H-delen		50,0			50				50
Palloiluhallin ja keskusurheilukentän kameravalvonta (KH 1.10.2018 § 150) - Kameraövervakning i bollhallen och på centralidrottsplanen				20					15
	<i>Liikuntataliokunta 4.9.2018 § 36</i>								
Keskusurheilukentän kulkuporit (KH 1.10.2018 § 151) - Låsbara portar vid centralidrottsplanen				25					25
	<i>Liikuntataliokunta 4.9.2018 § 37</i>								
Uimahallin ponnahduslauden uusiminen (KH 1.10.2018 § 149) - Ny trampolin till simhallen				15					15
	<i>Liikuntataliokunta 4.9.2018 § 35</i>								
MENOT - UTGIFTER	1 343,0			1 486,0	760,0	670,0	640,0	650,0	
TULOT - INKOMSTER									
OSAKKEET JA OSUUDET - AKTIER OCH ANDELAR									
Osakepääoma - Aktiekapital	875,0	840,0	2 050,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
MENOT - UTGIFTER	875,0			2 050,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
MENOT YHTEENSÄ - UTGIFTER SAMMANLAGT				12 926,0	3 360,0	3 470,0	3 580,0	2 940,0	
TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER SAMMANLAGT				162,3	8,2	13,5	8,0	25,0	
NETTO				12 763,7	3 351,8	3 456,5	3 572,0	2 915,0	

KIINTEÄ OMAISUUS - FAST EGENDOM

YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK

Määräraha 2019-2023
100 000 € / v

Anslag 2019-2023
100 000 € / år

Ostot:
2019-2023
Katu- ja puistoalueita tarpeen mukaan.

Förvärv:
2019-2023
Gatu- och parkområden efter behov.

Tontinluovutukset vuosille 2019-2023 – Tomtförsäljning för åren 2019-2023

Myynnit - Försäljning:

2019	Gallträsk, etelä – Gallträsk, södra
2020	Riistarinne 4, Jondalintie 16 – Djurbergsrån, Jondalsvägen 16
2021	Pohjoinen Heikkelintie 12 – Norra Heikelvägen 12
2022	Kaupungintalon alue/Tammikummun alue – Stadshusområdet/Ekkullas område
2023	Kaupungintalon alue/Tammikummun alue – Stadshusområdet/Ekkullas område

Vuoden 2019 aikana tehdään erillinen selvitys, jossa tarkastellaan tulevien tontinluovutusten vaihtoehtoja (myynti/vuokraus) ja niiden taloudellisia vaikuttuksia.

Tulot - Inkomster	Myyntivoitto - Försäljningsvinst	(Hankintahinta - Anskaffningspris)
2019	2 807 724	(162 276)
2020	391 842	(8 158)
2021	756 527	(13 473)
2022	5 475 000	(25 000)
	5 475 000	(25 000)

Maanmyyntikohteitten myyntihintojen ja kaupungin taseessa olevien hankintahintojen erotus (=myyntivoitto) tuloutetaan käyttötalouteen.

Skillnaden mellan markförsäljningsobjektens försäljningspris och deras anskaffningspris i stadens balans (=försäljningsvinsten) tas upp som inkomst i driftsbudgeten.

TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD

Investointiaste kohoaa uudisrakentamisen osalta samalla kun kunnossapito- ja peruskorjausinvestointiaste säilyy.

Investeringsgraden stiger för nybyggnationens del samtidigt som underhålls- och saneringsinvesteringsgraden förblir oförändrad.

RAKENNUSTEN YLLÄ- JA KUNNOSSAPITOINVESTOINTEJA – INVESTERINGAR FÖR UNDERHÅLL OCH SERVICE AV BYGGNADER

Määräraha 2019 - 2023
1 100 000 €/v.

Perustelut

Suunnitelmauden vuosille 2019 - 2023 osoitetaan määräraha rakennusten kokonaistaloudellisen ja pitkäjänteisen yllä- ja kunnossapidon edellyttämiin kuntotutkimuksiin ja niiden perusteella suoritettaviin toimenpiteisiin. Taulukkoon on koottu kaupungin kiinteistöjen PTS-suunnitelmissa ja kuntoarvioissa esiin tulleet korjaustarpeet sekä oman henkilökunnan havaitsemat puutteet.

Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointien vuoden 2018 määrärahavaraukseen tasoksi on asetettu 1,1 miljoonaa euroa periaatteella, että varauksen puitteissa toteutetaan alla olevan alustavan työohjelman mukaisia hankkeita sekä rajallisten resurssien takia vuodelta 2018 siirtyneitä hankkeita ja tarvittaessa anotaan lisämäärärahaa. Määrärahojen jako täsmentyy v. 2019 alussa laadittavan työohjelman myötä. Suuremmat kokonaisuudet tullaan hankesuunnitteluvaiheen jälkeen esittämään toteutettavaksi erillisinä investointihankkeinaan.

Tilakeskus teettää vuosittain 3-5 kiinteistön kuntoarviot ja on syytä olettaa, että niistäkin löytyy lisää korjaustarpeita.

Anslag 2019 - 2023
1 100 000 €/år

Motiveringar

För ekonomiplaneåren 2019–2023 anvisas ett anslag för sådana fastighetsbesiktningar och av dessa föranledda åtgärder som ett totalekonomiskt och långsiktigt underhåll av byggnaderna förutsätter. Tabellen är en sammanställning av reparationsbehov som kommit fram i fastighetsbesiktningarna och långsiksplanerna för stadsens fastigheter eller brister som påtalats av den egna personalen.

Anslagsreserveringen år 2018 för investeringar för underhåll och service av byggnader har satts på nivån 1,1 miljon euro utifrån principen att reserveringen ska räcka till för projekt enligt det preliminära arbetsprogrammet nedan samt för projekt som på grund av begränsade resurser flyttats fram från 2018. Vid behov ansöks om tilläggsanslag. Fördelningen av anslagen preciseras i arbetsprogrammet i början av 2019. Större helheter kommer efter projektplanering att föreslås bli skilda investeringsprojekt.

Lokalcentralen låter årligen göra hustekniska besiktningar av 3–5 fastigheter och sannolikt kommer ytterligare reparationsbehov att uppdagas.

Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointeja rakennuksittain	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Kaupungintalo	60	200	268		
Svenska Skolcentrum	35	345	90		
Nya Paviljongen	10	16		300	
Vallmogård					
Uimahalli					
VSS palloiluhalli		25			
Nuorisotalo					
Rakennuskonttori		30			
Terveyskeskus		50	130	10	15
Heikelintien päiväkoti A)					44
Folkhälsanin päiväkoti					
Puistokujan päiväkoti A)					
Grankotten päiväkoti					
Pikkut Akatemian päiväkoti			58,5		15
Satuvuoren päiväkoti A)					
Tammikumpu (vuodeosasto)					
Annex Valmukuja 3	12	45			
Asematie 17					
Mäntymäen koulu	60	150	50		
Kasavuoren koulukeskus	138	213	10	21	20
Granhultsskolan	25	55	80	55	
Oasen / Saharan pukusuoja					
Keskusurheilukentän katsomo	20	25		20	
Jäähalli	20	22	100		
Villa Anemone					
Villa Frosterus				18	20
Tammikumpu asuntola					
Villa Junghans	20	192			
Kirjasto	220	35			
Kansalaisopisto Petra	20	387	35	10	
Berga					24
Smedsintie 8 asunto					
Jäähallin asunto	22				
Muut rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointit					40
Pihojen kunnostustyöt					
-piha-aluiden kunnostustyöt 20t€/kohde, kohteet nimetään myöhemmin	40	40	40	40	
Ulkovalaistus					
- pihavalaituksien parantaminen/uusiminen (Kasavuoren koulukeskus 2018)	40	40	40	40	40
Ennalta arvaamattomat työt	145	145	145	145	145
KAIKKI YHTEENSÄ (TAVOITETASO n. 1,1 M€/v)	992	2099	910	745	235

MÄNTYMÄEN KOULU

HALLINTOTILOJEN SANEEERAUS JA RUOKALAN LAAJENNUS MONITOIMITILAKSI, HANKESUUNNITTELU – SANERING AV KANSLIUTRYMMEN OCH UΤBYGGNAD AV MATSALEN TILL ALLAKTIVITETSRUM, PROJEKTPLANERING

Määäräraha 2019
3 250 000€

Perustelut
Käytäjähallintokunta on esittänyt koulun nykyistä ruokasalin laajennusta monitoimitilaksi sekä nykyisiä hallintotiloja saneerattavaksi. Molemmat tilat sijaitsevat koulun C-osassa.

Ruokasalin osalta laajennistarve tulee tila- ahtaudesta nykyisillä oppilasmäärillä ja muutostarve monitoimitilaksi nykyisten oppimisympäristöjen tarpeista.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt hankkeen hakesuunnitelman, tarkennetun kustannusar-

Anslag 2019
3 250 000 €

Motiveringar

Den användande enheten har föreslagit att skolans nuvarande matsal byggs ut till ett allrum och att de nuvarande förvaltningsutrymmena saneras. Bägge utrymmena finns i skolans C-del.

I fråga om matsalen beror utbyggnadsbehovet på att salen är trång med det nuvarande elevantalet och behovet att ändra salen till allrum på de krav som dagens lärmiljöer ställer.

Stadsstyrelsen har godkänt projektplanen, kostnadskalkylen samt genomförandeplanerna vid

vion sekä toteutussuunnitelmat kokouksessaan 3.5.2017 (85§). Kaupunginvaltuusto on vahvistanut hankkeen tavoitehinnaksi kokoussaan 22.5.2017 (34§) 3,25 miljoonaa euroa.

sitt sammanträde 3.5.2017 (85§). Fullmäktige fastställde målkostnadskalkylen till 3,25 miljoner euro vid sammanträdet 22.5.2017 (34§).

KASAVUOREN KOULUKESKUS

KESKUSKEITTIÖN LAAJENTAMINEN, KYLMÄ- JA PAKASTETILOJEN LISÄÄMINEN SEKÄ KEITTIÖLOGISTIIKAN PARANTAMINEN - UTVIDGNING AV CENTRALKÖKET SAMT KYL- OCH FRYSUTRYMMENA SAMT FÖRBÄTTRING AV KÖKSLOGISTIKEN

Määäräraha 2019
1 100 000 €

Perustelut

Keskuskeittiön nykyiset työskentely- ja kylmäsäilytystilat sekä henkilökunnan sosiaalitilat ovat riittämättömät. Logistiikka ei vastaa tämän päivän keskuskeittiötyyppisiä toimintatarpeita ja vaatimuksia.

Keskuskeittiössä valmistetaan kaikkien koulujen ja viiden päiväkodin pääateriat. Valmistetavat ateriamäärität ovat kasvaneet huomattavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana ja niiden ennakoitaaan kasvavan oppilasmäärien suhteessa jopa 15 % seuraavien 10 vuoden aikana. Hankkeen yhteydessä parannetaan ja tehostetaan olemassa olevien tilojen käyttöä vastaamaan ruoanvalmistuksen nykyvaatimuksia ja toiminnallisuutta sekä muutetaan keittiön tulevaa ja lähevää liikennettä niin että risteävää toimintaa ei ole. Lisäksi uusitaan keittiön ilmanvaihto- ja sähköjärjestelmät vastaamaan paremmin nykypäivän vaatimuksia mm. energiakulutuksen kannalta sekä korjataan viemäri-järjestelmä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt hankkeen hankesuunnitelman, tarkennetun kustannusarvion sekä luonnessuunnitelmat kokoussaan 11.6.2018 (101§). Kaupunginvaltuusto on vahvistanut hankkeen tavoitehinnaksi kokoussaan 18.6.2018 (28§) 1,23 miljoonaa euroa.

Anslag 2019
1 100 000 €

Motiveringar

De nuvarande arbets- och kylförvaringsutrymmena i centralköket är otillräckliga, liksom också personalutrymmena. Logistiken motsvarar inte behoven och kraven för verksamhet i dagens centralkök.

I centralköket tillreds huvudmåltiderna för alla skolor och fem daghem. Antalet måltider som ska tillredas har ökat kännbart under de senaste tio åren och de förutspås öka ytterligare i proportion till elevantalet, med upp till 15 procent under de kommande tio åren. I anslutning till projektet förbättras och uppdateras användningen av de existerande utrymmena så de motsvarar dagens krav och funktioner för köksverksamhet. Samtidigt dirigeras trafiken till och från köket om så att rutterna inte korsar varandra. Dessutom förflyttas kökets ventilations- och elsystem så att de bättre motsvarar dagens krav i fråga om bl.a. energiförbrukning, och avloppssystemet repareras.

Stadsstyrelsen har godkänt projektplanen, kostnadskalkylen samt skissplanerna vid sitt sammanträde 11.6.2018 (101§). Fullmäktige fastställde målkostnadskalkylen till 1,23 miljoner euro vid sammanträdet 18.6.2018 (28§).

SVENSKA SKOLCENTRUM**FYSIIKKA- JA KEMIALUOKKien UUDISTAMINEN, H-OSA, SUUNNITTELU –
MODERNISERING AV FYSIK- OCH KEMISALARNA, H-DELEN, PLANERING**

Määäräraha 2019
150 000 €

Määäräraha 2020
300 000 €

Määäräraha 2021
450 000 €

Anslag 2019
150 000 €

Anslag 2020
300 000 €

Anslag 2021
450 000 €

Perustelut

Nykyisten fysiikan ja kemian luokkien tilat ja varustelu ajanmukaistetaan. Kaupunginhallitus on hyväksynyt (9.12.2015) hankkeen tarveselvityksessä esitettyt puitteet H-osalla. Samalla kaupunginhallitus ohjeisti hankesuunnitelussa etsimään vaihtoehtoisia ratkaisuja fysiikan ja kemian opetuksen akuutteihin ongelmiin.

Käyttäjän kanssa laadittu hankesuunnitelma esitettiin hyväksyttäväksi syksyllä 2017. Asia palautettiin odottamaan lukiostategian yhteydessä laadittavia käyttäjähallintokunnan lisäselvityksiä, jotka saattavat vaikuttaa H-osan saneerauksen tarpeisiin.

Vuodelle 2019 esitetään 100 000 € hankkeen suunnittelun. Mikäli lukiostategian lisäselvitykset valmistuvat keväällä 2019 on hankkeen aikaisin toteutusajankohta syyskuu 2020 – maaliskuu 2021. Hankkeen toteutuksen kustannusten arvioidaan olevan 750 000 €, joka jakautuisi vuosille 2020 ja 2021.

Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointeihin on listattu vuodelle 2020 H-osan taloteknikan saneeraamiseen ja ajanmukaistamiseen 290 000 €, mitä tullaan esittämään sisällytettäväksi samaan investointihankkeeseen.

Motiveringar

De nuvarande fysik- och kemisalarna inklusive utrustning moderniseras. Stadsstyrelsen har 9.12.2015 godkänt behovsutredningen för projektet i fråga om tillbyggnaden och H-delen. Samtidigt uppmanade styrelsen sektorerna att vid projektplaneringen utreda möjliga alternativa lösningar för att lösa de akuta problemen inom fysik- och kemiundervisningen.

Projektplanen, som gjordes upp i samråd med den användande enheten, lades fram för godkännande på hösten 2017. Ärendet återremitterades i väntan på ytterligare utredningar från den användande enheten i anslutning till gymnasiestrategin, eftersom dessa kan påverka reparationsbehoven i H-delen.

För år 2019 föreslås ett anslag på 100 000 euro för projektplanering. Om de ytterligare utredningarna i anslutning till gymnasiestrategin blir klara på våren 2019 kan projektet tidigast genomföras i september 2020–mars 2021. Kostnaderna för projektets praktiska genomförande uppskattas bli 750 000 euro, fördelat på 2020 och 2021.

I investeringarna för underhåll och service av byggnader ingår en post för år 2020 på 290 000 euro för sanering och modernisering av hustekniken i h-delen, som kommer att föreslås ingå i samma investeringsprojekt.

SVENSKA SKOLCENTRUM**UUDEN PAVILJONGIN KAHDEN LUOKKAHUONEEN KUNNOSTAMINEN/SÄHKÖiset YO-KIRJOITUKSET - RENOVERING AV TVÅ KLASSRUM I NYA PAVILJONGEN/DIGITALA SKRIVNINGAR**

Määäräraha 2019
60 000 €

Perustelut

Ylioppilastutkinto on digitalisoitunut asteittain syksystä 2016. Kevääällä 2019 kaikki aineet kirjoitetaan sähköisesti. Uuden Paviljongin auditorio on varustettu tarvittavalla teknikalla (kuten kolmivaihepistorasiat ja UPS) kirjoitusten toteuttamiseksi, mutta auditoriossa on tilaa vain 80 abiturientille. Kevääällä 2019 äidinkielien kirjoittajia arvioidaan olevan 100, minkä lisäksi kirjoittajien määrä on luultavasti yli 80 myös matematiikassa, suomessa, englannissa ja reaalialeissa.

Asia ratkaistaan siten, että Uuden Paviljongin ensimmäisen kerroksen kaksi luokkahuonetta yhdistetään yhdeksi luokkahuoneeksi, jonka kokonaisalaksi tulee n. 110 m². Luokkahuoneeseen asennetaan siirtoseinä, niin että tilaa voidaan normaalisti käyttää kahtena luokkahuoneena. Luokkahuoneeseen asennetaan lisäksi digitaalisten kokeiden vaatima teknologia.

Anslag 2019
60 000 €

Motiveringar

Studentskrivningarna har stevvis digitaliseras fr.o.m. hösten 2016. Våren 2019 skrivs alla ämnen i studentskrivningarna digitalt. Auditoriet i Nya Paviljongen har utrustats med nödvändig teknik (ss. uttag för trefasström och UPS) för att kunna verkställa skrivningarna, dock rymmer auditoriet endast 80 examinander. Våren 2019 har antalet skribenter i modersmål uppskattats till 100, därtill är det troligt att antalet skribenter överskridar 80 även i matematik, finska, engelska och realproven.

Frågan lösas genom att två klassrum i första våningen i Nya Paviljongen byggs om till ett klassrum vars totala yta blir ca 110 m². Klassrummet förses med skjutbar mellanvägg så att utrymmet kan normalt användas som två klassrum. Därtill utrustas klassrummet med teknik för digitala studentprov.

**NUORISOTALO – UNGDOMSGÅRDEN
PERUSKORJAUS (HANKESUUNNITTELU) – SANERING (PROJEKTPLANERING)**

Määäräraha 2019
300 000 €

Perustelut

Rakennuksen kunnosta on vuosina 2017 ja 2018 laadittu rakenne- ja taloteknisiä selvityksiä, joiden pohjalta on ilmennyt tarve rakennuksen kokonaisvaltaiselle peruskorjauselle. Vanhan, suojuellun hirsirakennuksen peruskorjaus tulee toteuttaa rakennuksen ehdoilla ja sopeuttaen käyttötarkoitus sen mukaiseksi.

Hankesuunnitteluvaiheessa määritellään korjattavan alueen laajuus, tuleva käyttötarkoitus ja rakennuksen korjaustapa.

Lopullinen korjaussuunnitelma sekä investointiesitys sisältäen tarkentuneen määärärahatarpeen valmistuu aikaisintaan keväällä 2019.

Anslag 2019
300 000 €

Motiveringar

Struktur- och hustekniska utredningar har gjorts av byggnadens skick 2017 och 2018, och dessa visar på ett behov för genomgående sanering av byggnaden. Det är fråga om en gammal och skyddad stockbyggnad, så saneringen bör göras på husets villkor och genom att anpassa användningen enligt dem.

I projektplaneringsskedet fastställs omfattningen på det som ska saneras, byggnadens framtida användningsändamål och reparationsmetoderna.

Den slutgiltiga reparationsplanen med investeringsförslag som innehåller en specifikation av anslaget som behövs blir klar tidigast på våren

Nuorisotalon korjaustyöt alkavat aikaisintaan vuonna 2020.

2019. Sanering av ungdomsgården kan inledas tidigast 2020.

KIRJASTO – BIBLIOTEKET

ASIAKASWC-TILOJEN PINTAREMONTTOINTI – YTRENOVERING AV BIBLIOTEKETS KUNDTOALETTER

Määäräraha 2021
50 000 €

Perustelut

Kirjaston asiakaswc:t ovat alkuperäiset ja rakennettu 1986. Kirjastossa käy vuosittain n. 145 000 henkilöä. Omatoimikirjaston käyttöönotto lokakuussa 2017 lisäsi kirjaston tilojen käyttöä entisestään, kun aukiolotunnit vuositolla lähes tuplaantuvat. Wc-tiloja käyttävät myös muut kuin kirjaston asiakkaat, koska kirjastossa sijaitsevat kaupungin ainotat julkiset wc-tilat. Tilojen kulumisen ennaltaehkäisy, nyt haasteelliseksi todetun siivouksen helpottuminen ja tilojen käyttöaste luovat perustelut tilojen remontoimistarpeelle. Lisäksi kirjastoon vuonna 2014 tehdyin esteettömyyskartoitukseen mukaan wc-tilojen mitoitus on ahdas eikä vastaa nykyisiä esteettömyysmääryksiä. Määräysten mukaan mitoitetun esteettömän wc-tilan rakentaminen on mahdollista vasta peruskorjauksen yhteydessä. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 2.10.2017 § 202 hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen.

Anslag 2021
50 000 €

Motiveringar

Bibliotekets kundtoaletter har inte sanerats sedan byggnadsåret 1986. Biblioteket har ca 145 000 besökare årligen. Då biblioteket blev ett meröppet bibliotek i oktober 2017 ökade användningsgraden ytterligare, i och med att öppettiderna nästan fördubblats på årsnivå. Kundtoaletterna används också av andra än biblioteksbesökare, eftersom biblioteket har den enda allmänna toaletten i staden. Motiveringarna för reparationsbehovet är att förebygga slitage och underlätta städningen (som i nuläget konstaterats vara en utmaning), samt den höga användningsgraden. Dessutom visade en tillgänglighetskartläggning av biblioteket 2014 att kundtoaletterna inte motsvarar dagens krav på dimensioneringen av sådana utrymmen. Kundtoaletter som fullt motsvarar bestämmelserna om dimensionering och tillgänglighet kommer inte att kunna byggas förrän i samband med grundreparation av byggnaden. Stadsstyrelsen har vid sitt sammanträde 2.10.2017 § 202 godkänt projektets behovsutredning.

UIMAHALLIN VÄLTTÄMÄTTÖMÄT KORJAUKSET - NÖDVÄNDIGA REPARATIONER AV SIMHALLEN

Määäräraha 2019
150 000 €

Määäräraha 2020 - 2021
50 000 €

Määäräraha 2022 - 2023
40 000 €

Perustelut

Kauniainen uimahalli on valmistunut vuonna 1973. Rakennuksesta laadittujen kuntoarvioiden perusteella uimahalli on laajamittaisen saneerauksen tarpeessa.

Kaupunginvallusto päätti 14.11.2016 (§ 64), että uimahallin akuuteimmat puutteet korjataan ja pyritään jatkamaan sen käyttöikää 5–10

Anslag 2019
150 000 €

Anslag 2020 -2021
50 000 €

Anslag 2022 - 2023
40 000 €

Motiveringar

Simhallen i Grankulla blev klar år 1973. Hustekniska besiktningar av simhallen visar att den är i behov av omfattande sanering. Fullmäktige beslutade 14.11.2016 (§ 64) att de mest akuta bristerna i simhallen ska åtgärdas, med målet att förlänga simhallens livscykel med 5–10 år. Samtidigt kartläggs olika alternativ för en framtida lösning för simhallen.

vuotta. Samanaikaisesti kartoitetaan erilaisia vaihtoehtoja tulevalle uimahalliratkaisulle.

Korjauskustannusennuste vuosille 2018 - 2026 on n. 700.000 euroa.

Kymmenen vuoden suunniteltu elinkaaren jatkoaike kuntoarviossa mainituin toimenpitein on kustannustasoltaan varsin kohtuullinen. Vuoden 2018 aikana tehtävät välttämättömät korjaukset ovat kustannuksiltaan n. 250 000 €.

Vuoden 2019 korjauskustannusennuste on n. 150 000 euroa, vuonna 2020 n. 50 000 euroa, vuonna 2021 n. 50 000 euroa ja vuosille 2022-2026 kohdistuva ennuste yhteensä n. 200 000 euroa.

Reparationskostnaderna för åren 2018–2026 beräknas bli ca 700 000 euro.

Kostnadsnivån är skälig med tanke på att man då uppnår en förlängning av livscykeln med tio år med hjälp av åtgärderna som räknas upp i besiktningen. De nödvändiga reparationerna under 2018 kommer att kosta ca 250 000 euro. Reparationskostnaderna för 2019 beräknas bli ca 150 000 euro, sedan ca 50 000 euro år 2020, ca 50 000 euro år 2021 samt sammanlagt ca 200 000 euro för åren 2022–2026.

UIMAHALLIN VAIHTOEHTOISTEN RATKAISUJEN HANKESUUNNITTELU - PROJEKTPLANERING AV TÄNKBARA LÖSNINGAR FÖR SIMHALL

Määräraha 2019
60 000 €

Anslag 2019
60 000 €

Perustelut

Kartoitetaan erilaisia vaihtoehtoisia ratkaisuja tulevalle uimahallin ratkaisulle sekä laaditaan hakesuunnitelma valitusta vaihtoehdosta.

Motiveringar

Kartläggning av olika alternativ för hur man i framtiden kunde lösa simhallsfrågan samt projektplanering för det alternativ som väljs.

VSS-PALLOILUHALLI - SKYDDSRUMMET/BOLLHALLEN: KALLIOSUOJAN VÄLTTÄMÄTTÖMÄT KORJAUKSET JA AJANMUKAISTAMINEN - NÖDVÄNDIGA REPARATIONER OCH MODERNISERING AV BERGSKYDDSRUMMET

Määräraha 2019
480 000 €

Anslag 2019
480 000 €

Perustelut

Kaupungin ainoana yleisenä väestönsuojana toimivan kalliosuojan määräaikaistarkastukseissa on ilmennyt tarvetta toiminnan kannalta välttämättömille korjaustöille sekä väestönsuojelullisten järjestelmien ajanmukaistamiselle. Samalla suojan henkilömitoitusta on mahdollista kasvattaa nykyisestä. Tietohallinnon palvelintilat siirretään kalliosuojaan rakennettaviin tiloihin, jolloin voidaan hyödyntää väestönsuojelumääräysten pohjalta sinne rakennettavaa varavoimajärjestelmää sekä kyseisten tilojen vähäisempää jäähdytystarvetta. Palvelintilat on joka tapauksessa siirrettävä pois kaupungintalolta ennen sen saneeraamista tai purkamista.

Motiveringar

De regelbundet återkommande besiktningarna av bergskyddsrummet, som är stadens enda allmänna skyddsrum, har pekat på behov av reparationer som är nödvändiga för att skyddsrummet ska fungera. De tekniska systemen i skyddsrummet behöver också moderniseras. Samtidigt är det möjligt att höja skyddsrummets persondimensionering. Dataadministrationens serverrum flyttas in i lokaler som byggs i bergskyddsrummet, vilket gör att man kan utnyttja det reservkraftsystemet som kommer att installeras i skyddsrummet enligt bestämmelserna om befolkningsskydd, och dessutom kräver ett serverrum i skyddsrummet mindre kylning.

Hankkeen vuoden 2018 investoinnin kilpailutuksessa saatii rakennusurakasta ainoastaan yksi tarjous, joka ylitti kahden eri konsulttiyrityksen laatiman kustannusarvion sekä siihen varatut määärärahat. Päättiin keskeyttää hankinta. Välttämättömiä korjausia oli kuitenkin tehtävä, joten ne toteutettiin pienempiä erillishankkeina vuonna 2018.

Loput jäljelle jävät välttämättömät korjaukset kilpailutetaan pienempinä hankkeina vuoden 2018 aikana ja toteutetaan vuonna 2018 ja 2019.

Serverrummet måste i vilket fall som helst flyttas bort från stadshuset innan huset saneras eller rivs.

Vid konkurrensutsättningen av projektet i anslutning till investeringarna 2018 fick staden in bara ett enda anbud, som överskred kostnadskalkylerna från två olika konsultföretag och de anslag som hade reserverats för projektet. Staden beslutade att avbryta upphandlingen. Nödvändiga reparationer måste dock göras, så de gjordes till mindre, separata projekt 2018.

De kvarvarande nödvändiga reparationerna upphandlas som mindre projekt under 2018 för att genomföras 2018 och 2019.

JULKINEN OMAISUUS - PUBLIK EGENDOM

LIIKENNEVÄYLÄT – TRAFIKLEDER

Määäräraha 2019 - 2023
800 000 €/v.

Budjetin hyväksymisen jälkeen YLKV hyväksyy kohteittaisen työohjelman kunakin vuonna toteutettavista kohteista.

Työohjelmassa huomioidaan alustavan kohdeluettelon mukaisesti erityisesti kaupungin kehittämisstrategian tarpeet sekä seudullisesti hyväksytty strategiat yms.

Perustelut

Liikenneväyläkohteet sisältävät katujen ja kevyen liikenteen väylien suunnittelun, rakennuttamisen ja päällystystyöt. Kaavoituksen myötä tuleva infrastruktuurin rakentaminen asunto-tuotannon edistämiseksi sisältyy myösken liikenneväyläkohteisiin. Määärärahaan sisältyy lisäksi liikenneturvallisuuden parantaminen ja valaistuksen rakentaminen yleisille alueille.

Anslag 2019 - 2023
800 000 €/år

Efter att budgeten godkänts fastställer samhällstekniska utskottet ett arbetsprogram med de projekt som genomförs respektive år.

I arbetsprogrammet beaktas enligt den preliminära projektlistan särskilt behoven enligt stadens utvecklingsstrategi och regionalt godkända strategier o.d.

Motiveringar

Trafikledsprojekten omfattar planering, byggarbeten och beläggningsarbeten för gator, gång- och cykelleder. Här ingår också arbetet med att bygga infrastruktur till stöd för bostadsproduktionen, som följer av planläggningen. I anslaget ingår dessutom åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten, samt installation av belysning på allmänna områden.

TUNNELITIEN POHJOISPÄÄN RAKENTAMINEN – OMBYGGNAD AV TUNNELVÄGENS NORRA DEL

Määäräraha 2022
550 000 €

Perustelut

Kadun peruskorjaus on toteutettu kahdessa vaiheessa osana keskusta-alueen kehittämistä ja ajoitettuna ennen talonrakentamisen aloituksia Laaksotien ja Helsingintien korteilleissa. Asemakaava määrittelee toteutuksen bulevardimaisena. Keskiolan peruskorjaus tunnelin kohdalla jää odottamaan kaupunkiradan toteutusajankohtaa.

Vuonna 2022 esitetään rakennettavaksi liikenneympyrä Tunnelitien pohjoispähän. Ratkaisu parantaa liikenneturvallisuutta ja on sovitettu yhteen kaupunkiradan siltasuunnitelmien kanssa.

Anslag 2022
550 000 €

Motiveringar

Ombyggnaden av gatan har utförts i två steg som en del av utvecklingen av centrumområdet. Arbetet utförs innan husbyggnationen i Dalvägens och Helsingforsvägens kvarter påbörjas. Enligt detaljplanen ska gatan bli boulevardlik. Ombyggnaden av den mellersta delen vid tunneln senareläggs tills stadsbanan verkställs.

Enligt förslag ska en rondell byggas i norra ändan av Tunnelvägen år 2022. Lösningen förbättrar trafiksäkerheten och har anpassats till broplanerna för stadsbanan.

KIRKONMÄEN PUISTOALUEEN KUNNOSTAMINEN – ISTÅNDSÄTTNING AV KYRKBACKENS PARKOMRÅDE

Määäräraha 2022
100 000 €

Perustelut

Kadunrakennustyöt tulevat muuttamaan alueen korkeussuhteita huomattavasti, mikä aiakaansa suunnittelutarpeen tietä rajaavalle puistoalueelle sekä kirkolle johtavien kevyn liikenteen väylille. Tavoitteena on samalla hienovaraisesti perusparantaa maisemalliseksi merkittävä Tunnelitien näkymääkselin päätelpiste, Kauniaisten Kirkonmäki, tarpeellisin osin siten, että lopputuloksena on korkealaatuinen, kaupunkikuvaan soveltuva puisto.

Anslag 2022
100 000 €

Motiveringar

Gatubyggnadssarbetena kommer att ändra områdets höjdförhållanden betydligt, vilket medför att det uppstår ett behov av att planera parkområdet vid vägen och gång- och cykelvägarna till kyrkan. Målet är att samtidigt aktsamt, till behövliga delar, restaurera den landskapsmässigt viktiga kyrkbacken i Grankulla, som utgör ändpunkten på Tunnelvägens siktaxel, så att slutresultatet är en högklassig park som passar in i stadsbilden.

VIHERALUEET – GRÖNOMRÅDEN

Määäräraha 2019 - 2023
200 000 € / vuosi

Perustelut

Viheralueita kunnostetaan tavoitteena viihytisä, turvallinen ja huoliteltu kaupunkikuva. Leikkipuistojen, päiväkotien ja koulujen pihoille uusitaan leikkivälineitä turvallisuuksraporttien perusteella. Kaupungin sisääntulovälien ilmettä kohennetaan alueelle soveltuvaan, harkitun ympäristötäiteen keinoin.

Anslag 2019 - 2023
200 000 €/år

Motiveringar

Grönområdena rustas upp med målet att hålla staden trivsam, trygg och välansad. Lekredskap i lekparker och på daghem- och skolgårdar förnyas utgående från säkerhetsrapporterna. Stadens infartsleder ges en ansiktslyftning med hjälp av väl utvald miljökonst som passar in i omgivningen.

KESKUSTAN INFRASTRIKUURI - INFRASTRUKTUREN I CENTRUM

Määäräraha 2019
3 190 000 €

Perustelut

Liikekeskustan uudistamisen edellyttämän infrastruktuurin toteutukseen varattava määäräraha, joka tarkentuu hankkeen edetessä talonrakentamistyön valmistumisaikataulujen mukaisesti.

Alkuperäinen kokonaismäääräraha hankkeelle on ollut n. 7,4 miljoonaa euroa. Toteutussuunnitelmat on päivitetty. Rakentaminen alkaa vuoden 2019 keväällä kuitenkin huomioiden talonrakennushankkeiden etenemisen.

Anslag 2019
3 190 000 €

Motiveringar

Anslag för genomförande av den infrastruktur som ombyggnaden av centrum kräver. När arbetet framskrider preciseras anslaget enligt tids-schemat för när husen blir färdiga.

Ursprungligen var det totala anslaget för projektet ca 7,4 miljoner euro. Genomförandeplanen har uppdaterats. Byggandet påbörjas under år 2019, dock så att man beaktar hur husbyggnadsprojekten framskrider.

IRTAIN OMAISUUS - LÖS EGENDOM

KESKUSKEITTIÖN JA JAKELUKEITTIÖN LAITTEIDEN UUSIMINEN – FÖRNYANDE AV UTRUSTNING I CENTRALKÖKET OCH MOTTAGNINGSKÖKET

Määäräraha 2019
170 000 €

Anslag 2019
170 000 €

Määäräraha 2020
75 000 €

Anslag 2020
75 000 €

Määäräraha 2021
60 000 €

Anslag 2021
60 000 €

Perustelut
Keskuskeittiön ja jakelukeittiöiden laitteiden korvausinvestointeja.

Motiveringar
Ersättningsinvesteringar av utrustning i centralköket och mottagningsköken.

VALTUUSTOSALIN JA KAUPUNGINTALON AULAN RULLAVERHOJEN UUSIMINEN – RULLGARDINER TILL FULLMÄKTIGESALEN OCH STADSHUSETS ENTRÉHALL

Määäräraha 2019
10 000 €

Anslag 2019
10 000 €

Perustelut
Kaupungintalon osin alkuperäiset rullaverhot ovat rikki. Tilojen lämpö- ja häikäisysojat ovat välittämätöniä eri tilaisuuksissa.

Motiveringar
Rullgardinerna i stadshuset, som till en del är husets ursprungliga gardiner, är utslitna. Det är nödvändigt med gardiner som skyddar fullmäktigesalen och entréhallen för ljus och värme under möten och evenemang.

IT-HANKINNAT - ANSKAFFNING AV IT-UTRUSTNING

Määäräraha 2019
555 000 €

Anslag 2019
555 000 €

Määäräraha 2020
265 000 €

Anslag 2020
265 000 €

Määäräraha 2021 – 2023
250 000 €/v

Anslag 2021 – 2023
250 000 €/år

Perustelut
Investointit perustuvat KH:n 11.6.2018 hyväksymään digiohjelmaan 2018–2020, joka sisältää kaupungin eri toimialojen määrittelemiä tarpeita, kansallisia ja alueellisia hankkeita ja niihin arvioituja kustannuksia.

Vuoden 2019 hankkeita ovat mm.:

- OMG-porttaali 120 000 €

Motiveringar
Investeringarna grundar sig på stadens digitaliseringsprogram 2018–2020 som har godkänts av styrelsen 11.6.2018. Programmet innehåller behoven som har fastställts för stadens olika sektorer, nationella och regionala projekt och kostnadskalkyler för dem.

Projekten under år 2019 är bland annat:

- kaupungin kotisivujen ja intranetin uusiminen vuosina 2019-2020, 15 000 €/v. Saavutettavuusdirektiivi huomioidaan.
- rekrytointijärjestelmän vaihto 15 000€
- **Rahatoimisto** ostolaskujen kierrätys 50 000 € ja vuodelta 2018 siirtyvä ProEconomican päivitys.
- **Tietohallinto** 240 000 €

- OMG-portalen, 120 000 euro
- förnyande av stadens webbplats och intranät åren 2019–2020, 15 000 euro per år. Tillgänglighetsdirektivet beaktas.
- nytt rekryteringssystem, 15 000 euro
- **Drätseln**: hanteringen av inköpsfakturor 50 000 euro och uppdateringen av ProEconomica som överförs från 2018.
- **Dataadministrationen**: 240 000 euro

KONEKALUSTO - MASKINPARK

Määräraha 2019
340 000 €

Anslag 2019
340 000 €

Määräraha 2020
370 000 €

Anslag 2020
370 000 €

Määräraha 2021
360 000 €

Anslag 2021
360 000 €

Määräraha 2022
390 000 €

Anslag 2022
390 000 €

Määräraha 2023
400 000 €

Anslag 2023
400 000 €

Korvattavien laitteiden kirjanpitoarvojen ollessa nolla euroa, kirjataan vaihtohyvitykset kuntateknikan käyttötalouteen muihin toimintatuottoihin myyntivoitoiksi. - Då bokföringsvärdet för de maskiner som ska ersättas är noll euro bokförs ersättningarna för bytesmaskiner i kommunteknikens driftsekonomidel som försäljningsvinster under Övriga inköster.

Konevarikon investointisuunnitelman vuodelle 2019 - Maskindepåns investeringsplan för år 2019

Traktori no: 20 MF 7490 Dyna VT on hankittu vuonna 2007. Kone on kunnossapidon käytössä katujen ja puistojen kunnossapidossa. Uusi kone tulee olla vastaanlaiseen käyttöön sopiva. Kone no: 20 luovutetaan vaihdossa. Konetta on käytetty noin 5 000 h. Kone pitää vaihtaa vaihteiston huonon kunnon vuoksi ja se on jo 12 vuotta vanha mensesään vaihtoon. Uusilla koneilla on tiukemmat pakokaasupäästörajat ja siten se on ympäristöystävällisempi, joten traktorin vaihto on kaupungin tavoitteiden mukaista.

Ympäristönhoitokone no: 26 Kubota F 3680-EC on hankittu vuonna 2012. Kone on kunnossapidon käytössä katujen ja puistojen kunnossapidossa. Uusi kone tulee olla vastaanlaiseen käyttöön sopiva. Kone no: 26 luovutetaan vaihdossa. Konetta on käytetty noin 2 000 h. Kone on pienkone jolla leikataan kaikki kaupungin yleisten alueiden nurmikot. Erityisesti pienkoneet tulee vaihtaa ennen sen

Traktor nr 20 MF 7490 Dyna VT köptes 2007. Maskinen används av underhållsenheten för underhåll av gator och parker. Den nya maskinen bör passa för motsvarande bruk. Maskin nr 20 överläts i byte. Maskinen har använts ca 5 000 h. Maskinen bör bytas ut pga. att växlarna är i dåligt skick. Maskinen är redan 12 år gammal då den byts ut. Nya maskiner har striktare krav på avgasrening vilket gör dem mer miljövänliga, så bytet till en ny maskin motsvarar också stadens mål.

Underhållsmaskinen nr 26 Kubota F 3680-EC köptes 2012. Maskinen används av underhållsenheten för underhåll av gator och parker. Den nya maskinen bör passa för motsvarande bruk. Maskin nr 26 överläts i byte. Maskinen har använts ca 2 000 h. Det är fråga om en småmaskin som används till att klippa gräsmattorna på alla allmänna platser i staden. Särskilt småmaskiner ska bytas ut innan de går över sin ekonomiska livslängd. Maskinen är den enda i sitt slag i sta-

taloudellisen käyttöiän ylittymistä. Korjausseisot aiheuttavat suuria ongelmia kunnossapidolle kun kone on ainoa laatuaan kaupungin käytössä.

Pakettiauto no: 42 VW Transporter 2.0 TDI on hankittu vuonna 2010. Auto on kunnossapidon käytössä puistojen kunnossapidossa. Uusi auto tulee olla vastaanlaiseen käyttöön sopiva. Auto no: 42 luovutetaan vaihdossa. Autolla on ajettu noin 100 000 km. Uusi auto on pakokaasupäästöiltään paljon pienempi, joten auton vaihto on kaupungin tavoitteiden mukaista. Samalla auto saadaan soveltumaan paremmin nykyiseen käyttötarpeeseen.

Lakaisulaite no: 66 Super-Hamsteri hankintavuosi 2004 ja lakaisulaite no: 67 Super-Hamsteri hankintavuosi 2007. Koneet ovat Kunnossapidon käytössä ja luovutetaan vaihdossa yhteen vastaanlaiseen käyttöön soveltuvaan lakaisukoneeseen, jossa on tehokas pölynhallinta. Vaihdossa luovutettavat koneet ovat jo vanhentunutta tekniikkaa ja tehottomia verrattuna uuteen vastaanlaiseen pienemmällä PM10 pölypäästöillä olevaan koneeseen. Koneen vaihto on myös kaupungin tavoitteiden mukaista.

Vesakonraivauslaite no: 78 AJO 400 TN 150 on hankittu vuonna 2007. Laite on Kunnossapidon käytössä. Uusi laite tulee olla vastaanlaiseen käyttöön sopiva isommassa peruskoneessa Ljungby L11 pyöräkuormaajassa käytettäväksi. Kone no: 78 luovutetaan vaihdossa. Kone on jo 12 vuotta vanha ja huoossa kunnossa, sekä tarkoitettu pienemmällä peruskoneella Wille 865 käytettäväksi. Uusi raivauslaite hankitaan käytössä olevaan isompaan peruskoneeseen paremmin sopivaksi.

Kunnossapitolustoa hankitaan tarpeen mukaan. Esim. monet aurat ovat uusimisen tarpeessa ellen jopa rungoiltaan väsyneet ja väännyneet.

dens maskinpark vilket orsakar problem för underhållet då den är ur bruk medan den repareras.

Paketbilen nr 42 VW Transporter 2.0 TDI köptes 2010. Bilen används av underhållsenheten inom underhåll av parker. Den nya bilen bör passa för motsvarande bruk. Bil nr 42 överläts i byte. Bilen är körd ca 100 000 km. En ny bil har mycket bättre utsläppsvärden, så bytet till en ny bil motsvarar också stadens mål. En ny bil kan också anpassas bättre till användningen.

Sopmaskinen nr 66 Super-Hamsteri köptes 2004 och sopmaskinen nr 67 Super-Hamsteri köptes 2007. Maskinerna används av underhållsenheten och överläts i byte till en sopmaskin som passar för motsvarande bruk och har effektiv dammkontroll. Maskinerna som byts ut har teknik som redan är föråldrad och de är ineffektiva jämfört med en ny motsvarande maskin, som har lägre PM10 utsläppsvärden. Bytet av maskin motsvarar också stadens mål.

Slyrören nr 78 AJO 400 TN 150 köptes 2007. Rören används av underhållsenheten. Det nya redskapet ska passa för användning med den större hjullastaren Ljungby L11. Maskin nr 78 överläts i byte. Rören är redan 12 år gammal och sliten, och dessutom avsedd för bruk med den mindre arbetsmaskinen Wille 865. Den nya slyrören ska passa bättre till den större hjullastaren som är i bruk.

Underhållsmateriel anskaffas efter behov. Till exempel behöver flera av plogarna förnyas då till och med plogarnas ramar i vissa fall vriddits eller trötnat.

VILLA BREDAN KALUSTAMINEN – MÖBLERING AV VILLA BREDA

Määäräraha 2019
100 000 €

Perustelut
Villa Bredan kalustamiseen ja varustamiseen vuodelle 2019 esitetään 100 000 euron määärärahaa toiminnan alkaessa mahdollisesti esille tulevia kalustamis- ja varustamistarpeita varten. Tällaisia investointeja ovat esimerkiksi ulkoalueiden sekä parvekkeiden kalusteet.

Anslag 2019
100 000 €

Motiveringar
Ett anslag på 100 000 euro föreslås för möblering och utrustning av Villa Breda år 2019, för eventuella behov av möbler och annan utrustning som kan komma fram nu när verksamheten har inletts. I dylika investeringar ingår t.ex. möbler för balkongerna och utomhusområdena.

MÄNTYMÄEN KOULU, HALLINTOTILOJEN SANEERAUKSEN JA RUOKALAN LAAJENNUKSEN ENSIKERTAINEN KALUSTAMINEN - FÖRSTA INREDNING AV DE ADMINISTRATIVA UTRYMMENA EFTER SANERING OCH MATSALEN EFTER TILLBYGGNAD

Määäräraha 2019
241 000 €

Perustelut
Hallintotilojen saneerauksen ja ruokalan laajennuksen ensikertainen kalustaminen

Anslag 2019
241 000 €

Motiveringar
Första inredning av de administrativa utrymmena efter sanering och matsalen efter tillbyggnad.

SVENSKA SKOLCENTRUM, H-OSAN ENSIKERTAINEN KALUSTAMINEN – FÖRSTA INREDNING AV SVENSKA SKOLCENTRUM, H-DELEN

Määäräraha 2020
50 000 €

Perustelut
Määäräraha ensikertaiseen kalustamiseen remontoitujen tilojen osalta H-osassa.

Anslag 2020
50 000 €

Motiveringar
Anslag till första inredning av de sanerade utrymmena i H-delen.

PALLOILUHALLIN JA KESKUSURHEILUKENTÄN KAMERAVALVONTA - KAMERAÖVERVAKNING I BOLLHALLEN OCH PÅ CENTRALIDROTSPLANEN

Määäräraha 2019
20 000 €

Perustelut

Kauniaisten palloiluhallin nykytila-analyysi ja riskikartoitus tehtiin 1.2.2017 yhteistyössä palloiluhallin henkilökunnan ja Turva ja Valmius TK:n turvallisuusasiantuntijan kanssa. Riskikartoituksessa tarkasteltiin ja tarkastettiin Kauniaisten palloiluhallin henkilöstöön, omaisuuteen, ympäristöön, normaalitoiminnan mahdolliseen toiminnan keskeytymiseen liittyviä riskejä. Riskikartoituksessa tunnustettiin Kauniaisten palloiluhallin ja tiloissa mahdollisesti esiintyvästä vaaratekijät, syyt riskien toteutumiseen ja seurauksen vakavuus.

Yhtenä ehdotuksena turvallisuuden parantamiseksi nousi esiiin kameravalvonnan hankinta. Kameravalvonnan hankkiminen mahdolistaisi tilan valvonnan sekä reaalialkaiseksi etänä että tallennuksen myöhempää tarkastelua varten. Reaalialkaista sekä tallennettua videokuvaa voidaan katsoa joko paikan päällä tallentimeen liitetyltä näytöltä tai verkon yli tietokoneeseen asennettavalla sovelluksella, internetselaimella tai mobiililaitteen sovelluksella. Reaalialkainen valvonta auttaisi reagoimaan poikkeaviin tilanteisiin nopeasti ja tallennin auttaisi selvittämään mahdolliset epäselvät tilanteet/vahingonteot jälkikäteen.

Anslag 2019
20 000 €

Motiveringar

En analys av nuläget och kartläggning av riskerna för bollhallen i Grankulla gjordes 1.2.2017 i samarbete med bollhallens personal och en säkerhetsexpert från Turva ja Valmius TK. Riskkartläggningen tog upp risker för bollhallens personal, egendom, miljö, och eventuella avbrott i den normala verksamheten. Kartläggningen tar också upp möjliga riskfaktorer i bollhallen och anslutande lokaler, orsaker till att riskerna kan bli aktuella och hur allvarliga följderna i så fall blir.

Ett förslag för ökad säkerhet var att installera kameraövervakning. Då kan man övervaka lokerna både i realtid på distans och genom att banden senare kan kontrolleras. Materialet från kameran kan ses både i realtid och som video antingen på plats på bandningsenhets skärm eller via nätet med en webbläsare eller ett datorprogram, eller en mobilapp. Övervakning i realtid ger bättre möjligheter att reagera snabbt på avvikelser, och videomaterialet från kameran är till nytta då man efteråt utredar eventuella oklara situationer eller vandalism.

KESKUSURHEILUKENTÄN KULKUPORTIT - LÅSBARA PORTAR VID CENTRALIDROTSPLANEN

Määäräraha 2019
25 000 €

Perustelut

Mikäli aukioloajat halutaan pitää mahdollisimman laajoina, kentän avaaminen tulisi tehdä sähkölukolla toimivien porttien avulla. Tällöin liikuntapalvelut pystyy varmistamaan kentän aukiolon riippumatta ulkopuolisista tekijöistä, sopimuksista tai käytettäväissä olevista resursseista.

Anslag 2019
25 000 €

Motiveringar

För att öppettiderna ska kunna vara så långa som möjligt borde idrottsplanen ha portar med ellås. Då kan idrottstjänsterna säkra att idrottsplanen är öppen oberoende av utomstående faktorer, avtal eller de resurser som finns till hands.

UIMAHALLIN PONNAHDUSLAUDAN UUSIMINEN - NY TRAMPOLIN TILL SIMHALLEN

Määäräraha 2019
15 000 €

Perustelut
Uimahallin ponnahduslauta on hankittu v. 2000 ja se on tullut käyttöikänsä päähän.

Anslag 2019
15 000 €

Motiveringar
Trampolinen i simhallen skaffades 2000 och har nått slutet på sin livscykel.

OSAKKEET JA OSUUDET – AKTIER OCH ANDELAR

OSAKEPÄÄOMA - AKTIEKAPITAL

Määäräraha 2019
2 050 000 €

Määäräraha 2020 – 2023
50 000 €

Perustelut
Määäräraha osakemarkintöihin kuten kuntayhtymien peruspääomien korotuksiin. Lisäksi kaupunki varautuu vuonna 2019 määäräraha-varauksella mahdolliseen maa-alaa koskevaan kiinteistöosakeyhtiön osakekauppaan.

Anslag 2019
2 050 000 €

Anslag 2020 – 2023
50 000 €

Motiveringar
Anslag för teckning av aktier, t.ex. höjning av samkommunernas grundkapital. Dessutom reserverar staden anslag för eventuellt köp av aktier i ett fastighetsaktiebolag gällande ett markområde.